

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

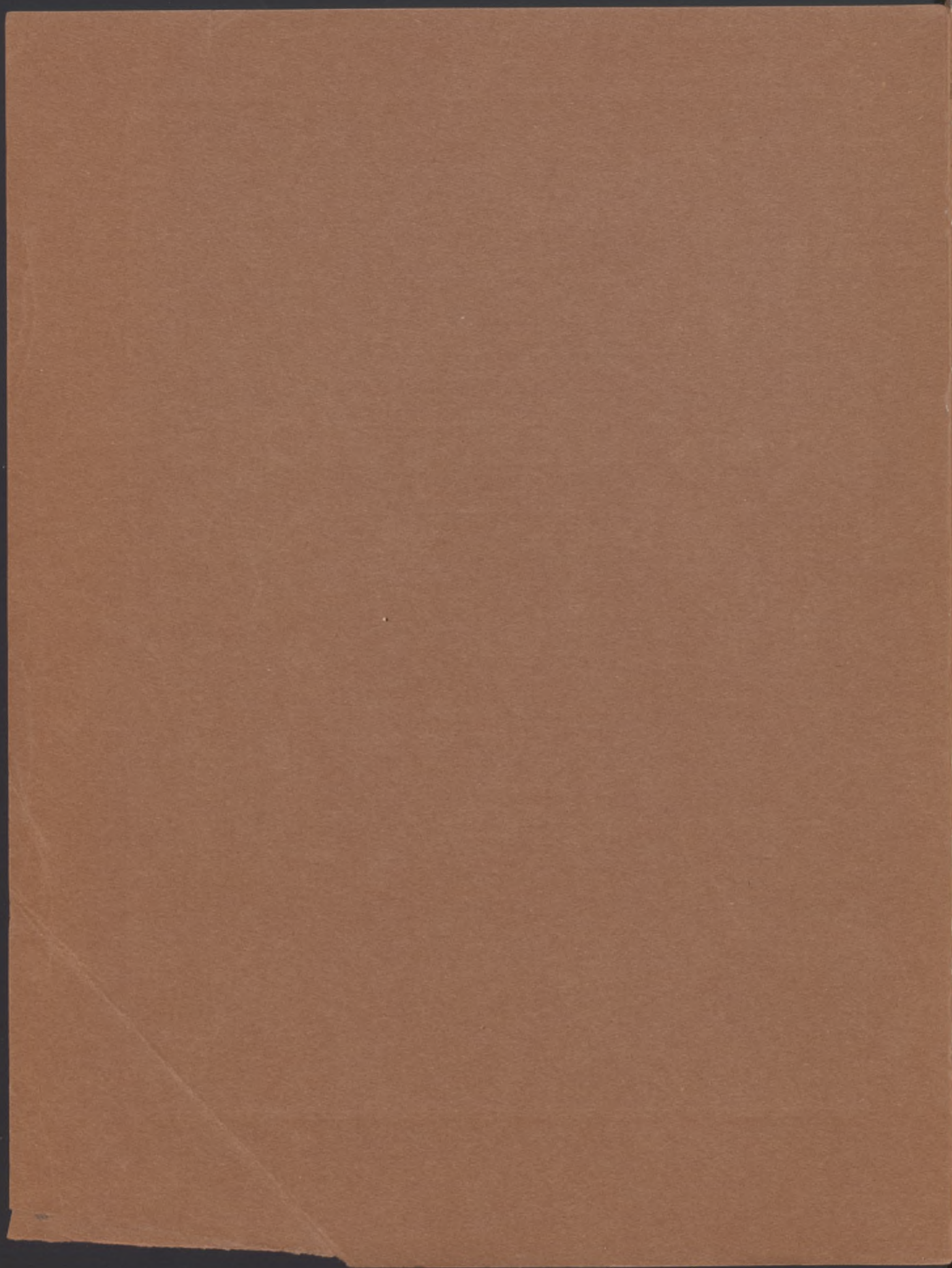

GÖTEBORGS STADS
SJUKHUSDIREKTIONS
ÅRSBERÄTTELSE

FÖR ÅR
1938

UTARBETAD AV
HUGO HÖGLUND
SJUKHUSDIREKTOR

GÖTEBORGS STADS
SJUKHUSDIREKTIONS
ÅRSBERÄTTELSE

FÖR ÅR
1938

UTARBETAD AV
HUGO HÖGLUND
SJUKHUSDIREKTOR

GÖTEBORGS STAD
SÄLLSKAPSDIREKTIONEN

GÖTEBORG
A. LINDGREN & SÖNERS BOKTRYCKERI
1939

I N N E H Å L L.

	Sid.
Gemensamma direktionens för Göteborgs stads sjukhus ledamöter ..	5
Sjukhusläkare år 1938	6
Sysslomän år 1938	9
Berättelse angående sjukhusförvaltningen under år 1938 av sjukhus- direktören Hugo Höglund	10
Tabell 1: Antal sjukplatser, intagna, döda samt underhållsdagar, under år 1938	29
„ 2: Antal sjukplatser, intagna samt underhållsdagar, för- delade efter olika betalningsklasser, under år 1938	30
„ 3: Uppgifter angående inkomster och utgifter under år 1938	33
„ 4: Sjukhusens uppvärmningskostnader under år 1938	35
„ 5: Tablå över inbetalda patientavgifter och jämförelse mel- lan underhållsdagarna för betalande och icke betalande patienter åren 1934—1938	36
„ 6: Antalet befattningshavare vid sjukhusdirektionen år 1938	37
Utdrag ur Göteborgs sjukhusdirektions räkenskaper för år 1938 ..	39
Av Göteborgs sjukhusdirektion förvaltade donationer	73
Årsberättelse från <i>Sahlgrenska sjukhuset</i> :	
Uppgifter från <i>kirurgiska avdelningen I</i> av styresmannen, över- läkaren Sven Johansson	81
Uppgifter från <i>kirurgiska avdelningen II</i> av överläkaren Erik Brattström	108
Uppgifter från <i>medicinska avdelningen I</i> av överläkaren Gott- hard Söderbergh	136
Uppgifter från <i>medicinska avdelningen II</i> av överläkaren Mar- tin Odin	144
Uppgifter från <i>öron-, näs- och halsavdelningen</i> av överläkaren Erik Knutson	151
Uppgifter från <i>ögonavdelningen</i> av överläkaren Bengt Rosen- gren	163
Uppgifter från <i>radiologiska avdelningen</i> av överläkaren Fred- rik von Bergen	171
Uppgifter från <i>röntgendiagnostiska avdelningen</i> av överläkaren Gösta Runström	176
Uppgifter från <i>psykiatriska avdelningen</i> samt <i>Thamstorps vil- och centralhem</i> jämte därtill knuten familjevård, avgivna av överläkaren Torsten Sjögren	177
Uppgifter angående verksamheten vid <i>rådgivningsbyrån för uppsömningsfrågor</i> av överläkaren Torsten Sjögren	183
Uppgifter från <i>Göteborgs stads laboratorium</i>	184
Uppgifter från <i>Göteborgs sjuksköterskeskola</i>	187

Berättelse över assistentsköterskornas tjänstgöringar under år 1938	191
Årsberättelse från <i>Barnsjukhuset</i> : Uppgifter från <i>kirurgiska avdelningen</i> av styresmannen, överläkaren Einar Edberg	193
Uppgifter från <i>medicinska avdelningen</i> av överläkaren Arvid Wallgren	211
Årsberättelse från <i>Barnbördshuset</i> , avgiven av styresmannen, överläkaren Emil Jerlov	216
Årsberättelse från <i>mödravårdscentralerna</i> å Göteborgs barnbördshus och i Lundby	238
Årsberättelse från <i>Holtermanska sjukhuset</i> , avgiven av styresmannen, överläkaren Johan Fex	239
Årsberättelse från <i>Oscar och Maria Ekmans sjukhus</i> , avgiven av styresmannen, överläkaren Viktor Henrikson	244
Årsberättelse från <i>Renströmska sjukhuset</i> , avgiven av styresmannen, överläkaren Gylfe Vallentin	261
Årsberättelse från <i>Lillhagens sjukhus</i> , avgiven av t. f. styresmannen, överläkaren Sven Hedenberg	267
Årsberättelse angående verksamheten vid den <i>fristående polikliniken för sjukgymnastik och massage</i>	276
Årsberättelse angående verksamheten å <i>tandpoliklinikerna</i> vid Järntorget och Drottningtorget	278
Den <i>polikliniska vården</i>	281
Förteckning över läkarnas vetenskapliga arbeten	282

Gemensamma direktionen för Göteborgs stads sjukhus.

Ledamöter:

Förste reparatören Otto Berg, ordförande,
Folkskolläraren Ture Hulthén, vice ordförande,
Kamreraren Iwar Leandersson,
Fru Nathalia Ahlström,
Sjukkontrollanten Ernst G. Kristensson,
Ombudsmannen Bror Westergren och
Överläkaren Nils Faxén.

Suppleanter:

Hälsovårdstillsyningsmannen Gustaf Adolf Hellers,
Byggnadssnickaren Per Pettersson,
Byggnadsingenjören G. Albert Gustafsson 1/1—14/9 1938 och
Ingenjören Fritiof Kogge 15/9—31/12 1938.

Antalet sammanträden har varit 31. Därvid förekommande ärenden
finnas registrerade i 986 paragrafer. Antalet expedierade skrivelser,
protokollsutdrag och övriga expeditioner 3.927.

Direktionens föredragande: Sjukhusdirektören Hugo Höglund.
Sekreterare: E. o. hovrättsnotarien Gustaf Hedqvist.

Sjukhusläkare 1938.

Sahlgrenska sjukhuset.

Med. avd. I: överläkare: Prof. Gotthard Söderbergh (1923),
underläkare: Bo Ewert,

- » Carl Ljungström (1/1—5/1),
- » Alf Salén (u. v. 6/1—31/3),
- » Ring Lundqvist (1/4—31/12),
- » Sten Eckerström 1/1—30/9),
- » Alf Salén (u. v. 1/10—31/12).

Med. avd. II: överläkare: Martin Odin (1936),
underläkare: Georg Piltz (1/1—30/9),
» Eric Ericsson,
» Torsten Thysell (u. v. 1/10—31/12).

Kir. avd. I: Överläkare: Prof. Sven Johansson (1926),
underläkare: Nils Strömberg,
» Bertil Perman,
» Ernst Ehnmark.

Kir. avd. II: överläkare: Erik Brattström (1937),
underläkare: Gunnar Lindahl (1/1—7/2),
» Rolf Rhodin (8/2—31/12),
» Harald Lindstedt (1/1—31/10),
» Olof Nyman (u. v. 1/11—31/12),
» Holger Sjöberg (1/1—31/11),
» P. W. Löfmarck (u. v. 1/12—31/12).

Öron-, näs- och halsavd.:

överläkare: Erik Knutson (1915),
underläkare: Ture Betsholtz,
» Wilhelm Behrman (1/1—31/3),
» Gunnar Lindahl (u. v. 1/4—31/5),
» Tore Billqvist (1/6—31/12),
» Lennart Karlander (1/1—30/9),
» Göran de Maré (1/10—31/12).

Ögonavd.: överläkare: Bengt Rosengren (1933),
underläkare: Bror Lindberg (1/1—31/8),
» Eugen Strömberg (u. v. 1/9—31/12),
» Einar Andersson.

Radiologiska avd.:

överläkare: Fredrik von Bergen (1911),
underläkare: Georg Ljung.

Röntgendiagnostiska avd.:

överläkare: Gösta Runström (1931),
underläkare: Nils Fröling (1/1—31/1),
» Eric Selander (1/2—31/12),
» Olof Holm,
» Carl Gustaf Zachrisson.

Psykiatriska avd.:

överläkare: Torsten Sjögren (1938),
bitr. läkare: Ivan Blomqvist (1/3—31/12),
underläkare: Greta Tessing-Ericsson (1/10—31/12).

Pat. anat. lab.: prosector C. O. Forselius.

Bakt. serol. lab.: bakteriolog Anders Wassén.

Barnsjukhuset.

Med. avd.: överläkare: Prof. A. Wallgren (1922),
underläkare: Göran Gezelius (1/1—30/9),
» Arne Gnosspeilius (u. v. 1/10—31/12),
» Per Selander.

Kir. avd.: överläkare: Einar Edberg (1926),
underläkare: Arne Roosvall,
» Wathier Klingspor (1/1—31/7),
» Åke Brodin (u. v. 1/8—31/10),
» Per Hellström (1/11—31/12).

Barnbördshuset.

Överläkare: Prof. Emil Jerlov (1935),
bitr. läkare: H. Benckert,
poliklinikläkare: Inger Törner,
underläkare: Efraim Wessén,
» Gösta Olsson.

Holtermanska sjukhuset.

Överläkare: Johan Fex (1924),
underläkare: Nils Bergqvist (1/1—30/9),
» Anna Nordenskjöld (1/10—31/12),
poliklinikläkare: Ragnar Edén.

Oscar och Maria Ekmans sjukhus.

Överläkare: Vakant (1/1—30/4),
» Klas Viktor Henrikson (1/5 1938),
underläkare: Alvar Ramhult.

Renströmska sjukhuset.

Överläkare: G. Vallentin (1931),
underläkare: Gunnar Berg,
> Helge af Ekenstam.

Lillhagens sjukhus.

Överläkare: Eric Backlin (1935),
> Sven Hedenberg (1933),
förste läkare: Helge Knöös,
> Ivan Blomqvist (1/1—28/2),
> Gayler White (u. v. 1/3—31/3),
> Elis Regnér (1/4—31/12),
underläkare: Ruben Almqvist (1/1—31/5),
> Bernhard Hegnelius (u. v. 1/6—31/8),
> Hilding Westerlind (1/9—31/12),
> Elis Regnér (1/1—31/3),
> Dagny Jeppsson (u. v. 1/4—14/7),
> Gösta Ahldin (15/7—31/12),
> Gayler White,
> Greta Tessing-Ericsson (1/1—30/9),
> Per Nilsson (1/10—31/12).

Sysslomän 1938.

Syssloman vid Sahlgrenska sjukhuset	Gösta Ström tjänstl., t. f. Olof Nilsson
» » Barnsjukhuset och Barnbördshuset	Carl Gedda
» » Holtermanska sjukhuset	vakant, t. f. Hilding Funk
» » Oscar och Maria Ekmans sjukhus..	Helge Larsson
» » Renströmska sjukhuset	Tage Ström
» » Lillhagens sjukhus	Manne Lindblom
» » de fristående poliklinikerna samt Thamstorps vilo- och centralhem ..	Olof Nilsson tjänstl., t. f. Per Svensson

Sjukhusförvaltningen under år 1938.

Under året ha i patient- och poliklinikavgifter influtit 3.212.763 kronor och 58 öre, varav 403.297 kronor och 20 öre i behandlingsavgifter från de båda tandpoliklinikerna.

Beträffande influtna patientavgifter, ävensom rörande förhållandet mellan antalet underhållsdagar för betalande och icke betalande patienter under åren 1934—1938 hänvisas till tabell 5.

Indrivningar av sjukvårds- och tandvårdsavgifter m. m. och därmed sammanhängande lagsökningsärenden belysas av följande redogörelse:

Vid 1937 års slut på svar beroende anmaningar till främmande kommun att ersätta sjukvårdskostnad.....	51
Under år 1938 avsända anmaningar	622
Inkomna medgivanden att utgiva sökt ersättning	701
Återkallade anmaningar (på grund av att patienten själv betalt)	3
Från 1937 balanserade oavgjorda mål.....	241
Hos Konungens Befallningshavande anhängiggjorda mål om ersättning under år 1938	416
Utredningar	1.389
Mål, som återkallats på grund av betalning eller emedan Göteborg befunnits vara hemortskommun	219
Mål, varuti genom utslag ansökning under året helt eller delvis bifallits.....	192
Mål, i vilka besvär anförts hos kammarrätten:	
a) av Göteborgs stad	12
b) av annan kommun	9
Under året återkallade eller avdömda mål.....	432
Från 1938 till 1939 balanserade mål	366
Vid 1938 års slut på svar beroende anmaningar.....	58
Framställning till Konungens Befallningshavande rörande utländska undersåtar	34
Framställning om ersättning av allmänna medel	172

Nyttillkomna ärenden under år 1938 vid följande sjukhus m. m.:

Sahlgrenska sjukhuset.....	427
Barnsjukhuset	178
Barnbördshuset	98
Holtermanska sjukhuset	62
Oscar och Maria Ekmans sjukhus	32
Renströmska sjukhuset å Kålltorp	45
Lillhagens sjukhus	114
Göteborgs stads vilo- och centralhem å Thamstorp	12
Göteborgs stads kommunala massage- och tandpolikliniker jämte sjuktransporter	389

Summa nyttillkomna ärenden 1.357

De indrivna sjukvårdsavgifterna ha uppgått till c:a 140.000 kronor. Antalet skrivelser och expeditioner har uppgått till 12.041.

Räkenskaper.

Utdrag ur Göteborgs sjukhusdirektions och dess donationers räkenskaper för år 1938 återfinnes å sid. 39—72 i denna årsberättelse.

Sjuktransportväsendet.

Antal transporter

för icke betalande.....	4.770 ¹⁾	
» betalande	4.326	
Erlagda avgifter		Kr. 22.165:—

Utgifter:

Avlöningar och beklädnad till åtta

brandmän

Kr. 30.960:—

Bensin, reparationer, skatt m. m.

» 11.596:31

Ränta å inventariers bokförda värde...

» 1.000:—

Avskrivning å inventarier.....

» 3.000:—

Kr. 46.556:31

Antal körda timmar..... 6.192^{1/4}

» » kilometer..... 92.520,9

1) Därav 1.623 avgiftsfria epidemitransporter.

Anmärkningsvärda förhållanden vid följande sjukhus m. m.

Sahlgrenska sjukhuset.

I juni månad 1928 avgav hälsovårdsnämndens andra avdelning, som då utgjorde styrelse för stadens sjukvårdsanstalter, ett omfattande förslag till ny-, till- och ombyggnadsarbeten vid Sahlgrenska sjukhuset. I nämnda förslag framhölls bl. a. nödvändigheten av att frågan om ny-

Sahlgrenska sjukhusets ögon- och öronavdelningar.

bygge för sjukhusets ögon- och öronavdelningar, vilken fråga stått på dagordningen i åtskilliga år, bragtes till sin lösning. Lokalförhållandena för ifrågavarande avdelningar betecknades framför allt i utrymmeshänseende såsom långt ifrån tillfredsställande, och dessutom ansågs en omläggning av dåvarande salssystem till rumssystem nödvändig, till vilket sistnämnda system tidsenlig ögon- och öronterapi allmänt övergått.

Sedan ovannämnda förslag blivit föremål för ingående prövning i de olika kommunala instanserna, återremitterades ärendet till hälsovårdsnämndens andra avdelning, som efter ytterligare utredningar i juni månad 1931 i princip uttalade sig för ett nytt förslag till ny-, till- och om-

byggnad av Sahlgrenska sjukhuset. Förslaget innebar liksom 1928 års förslag bl. a. uppförande av nybyggnad i fem våningar för *ögonavdelningen* samt *öron-, näs- och halsavdelningen* invid nuvarande huvudentrén till sjukhuset. Den sålunda föreslagna ny-, till- och ombyggnaden av sjukhuset skulle utföras etappvis, och såsom första byggnadsetapp upptogs nybyggnad för ögon- och öronavdelningarna. I juni månad 1932 framlades förslaget i slutligt utarbetat skick av hälsovårdsnämndens andra avdelning till stadsfullmäktige, och sedan förslaget hänskjutits till stadskollegiet och av kollegiet ifråga om ögon- och öronavdelningarna

Sahlgrenska sjukhusets ögonavdelning.

Poliklinikens väntsal.

förordats efter vissa smärre justeringar, biföllo stadsfullmäktige vid sammanträde den 18 maj 1933 det sålunda jämkade förslaget.

Härefter upptog hälsovårdsnämndens andra avdelning omedelbart frågan om verkställande av stadsfullmäktiges ovannämnda beslut, i vad detsamma avsåg ögon- och öronavdelningarna, och uppdrog åt arkitekten Ernst Torulf att i vederbörlig ordning utarbeta de av honom förut uppgjorda skissritningarna att underställas Kungl. medicinalstyrelsen. Sedan ritningarna varit föremål för granskning genom en särskild av sjukhusdirektionen tillsatt beredning, översändes de till medicinalstyrelsen för godkännande.

I augusti månad 1934 vidtog sjukhusdirektionen, sedan medicinalstyrelsen i samma månad godkänt ritningarna för ögon- och öronavdelningarna, åtgärder för igångsättande av byggnadsföretaget beträffande nämnda avdelningar. Ritningarna blevo emellertid sedermera föremål för omfattande genomarbetning i samråd med sjukhusdirektören och respektive överläkare, och på grund härav samt till följd av vissa svårigheter ifråga om grundförhållandena på platsen, kunde sjukhusdirektionens byggnadskommitté först i mars 1936 besluta om utbudande av byggnaden på entreprenad. Byggnadsarbetet påbörjades den 10 september 1936.

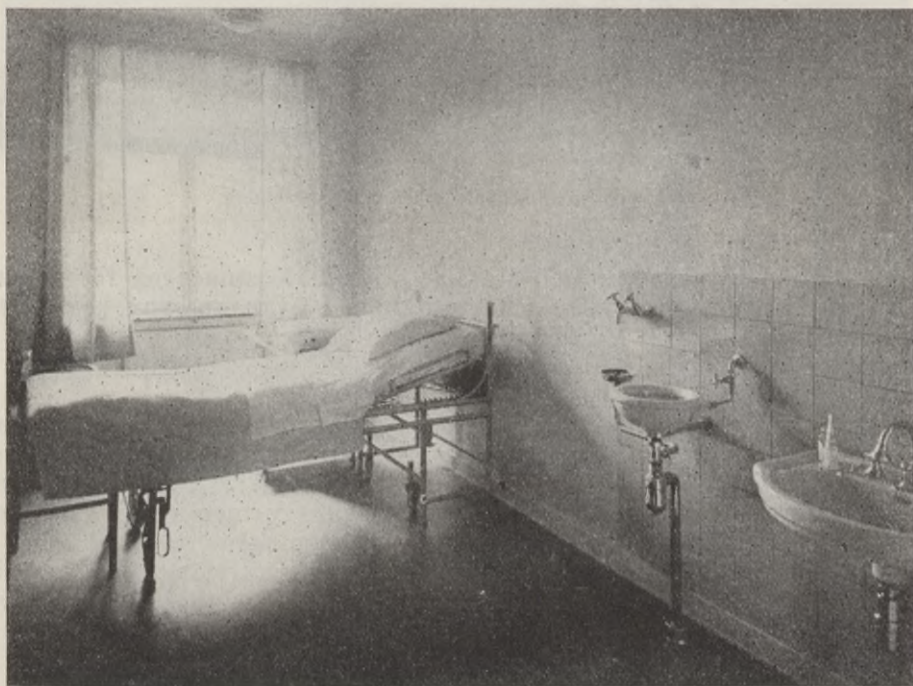
Den 25 september 1938 invigdes nybyggnaden för ögonavdelningen samt öron-, näs- och halsavdelningen i närvaro av bl. a. landshövdingen Malte Jacobsson, statssekreteraren Wilhelm Björk samt medicinalrådet E. Edén. Avdelningarna togos därefter omedelbart i bruk.

Byggnaden, som är förlagd invid Per Dubbsgatan vid sjukhusets nuvarande huvudentré och förenad med det övriga sjukhuset medelst en underjordisk förbindelsegång, är uppförd av tegel i sex våningar. Ögonavdelningen omfattar 35 sängplatser, varav 29 å allmänt rum, 4 i halvenskilt och 2 i helenskilt rum. Öronavdelningen omfattar 62 sängplatser, av vilka 50 äro å allmänt rum, 8 i halvenskilt och 4 i helenskilt rum. I vardera avdelningen finnas poliklinik- och operationsavdelningar. Poliklinikerna äro helt skilda åt med särskilda entréer från gården innanför huvudentrén. I byggnadens källarvåning finnas laboratorier, apparatrum, personalbad, förråd m. m. I bottenvåningen äro inredda poliklinik för öron-, näs- och halssjukdomar samt privatmottagning för avdelningens överläkare, i våningen en trappa upp poliklinik för ögonsjukdomar, privatmottagning för avdelningens överläkare, en septisk vårdavdelning om 7 vårdplatser för ögonsjukdomar, fördelade på 1 rum för 1 patient och 3 rum för 2 patienter, samt tvenne bostadsrum för avdelningssköterskor. Till våningen två trappor upp är operationsavdelningen för ögonsjukdomar förlagd jämte en allmän vårdavdelning om 20 platser, upptagande 4 rum för vardera 4 patienter och 2 rum för vardera 2 patienter, samt tvenne isoleringsrum och en privat vårdavdelning om 6 platser för ögonsjukdomar, fördelade på 2 helenskilda och 2 halvenskilda rum. I våningen finnas slutligen tvenne bostadsrum för avdelningssköterskor. Våningen tre trappor upp inrymmer en allmän vårdavdelning för öron-, näs- och halssjukdomar om 25 platser, upptagande 3 rum för 4 patienter, 1 rum för 3 patienter (barnsal), 4 rum för 2 patienter och 1 rum för 1 patient jämte 1 isoleringsrum, och 1 privat vårdavdelning om 6 platser för öron-, näs- och halssjukdomar, fördelade på 2 helenskilda och 2 halvenskilda rum. Dessutom äro trenne bostadsrum för avdelningssköterskor inredda i denna våning. Våningen fyra trappor upp är disponerad på samma sätt som våningen närmast under. I vindsvåningen inrymmer operationsavdelning för öron-, näs- och halssjukdomar jämte trenne bostadsrum för avdelningssköterskor och ett rum för jourhavande läkare. Byggnaden innehåller dessutom erforderliga vestibuler, korridorer och trappförbindelser samt tre stycken sänghissar.

Sahlgrenska sjukhusets öronavdelning.

Poliklinikens vänthall.

Sahlgrenska sjukhusets öronavdelning.

Sjukrum för 1 patient (allm. vårdavd.).

Till uppförande av oförmälda byggnad anslog stadsfullmäktige den 18 maj 1933 kronor 1.281.000. Härtill kommer det vid samma tillfälle beviljade anslaget å kronor 24.000 för transportkulvert. Sedan stadsfullmäktige till byggnadsföretaget den 16 december 1937 anslagit ytterligare 120.000 kronor, har sålunda för ändamålet stått till förfogande ett belopp av sammanlagt 1.425.000 kronor. Då kostnaderna uppgått till kronor 1.423.690, väga sålunda anslag och verkliga kostnader beträff-

Sahlgrenska sjukhusets psykiatriska avdelning.

fande detta byggnadsföretag i stort sett jämt. Kostnaderna för möbler och övriga inventarier, vilka icke inräknats i ovan angivna kostnader, ha uppgått till kronor 191.959.

Den 25 september invigdes ävenledes Sahlgrenska sjukhusets *avdelning för psykiskt sjuka*. Denna specialavdelning, som omfattar 80 vårdplatser, varav 70 å allmänt rum, 4 i halvenskilt och 6 i helenskilt rum, är närmast avsedd för neuroser samt lindrigare former av psykoser och motsvarar i huvudsak ett vårdhem i lagens mening.

Frågan om förläggandet av denna avdelning var länge föremål för livliga överläggningar, därvid alternativt diskuterades avdelningens för-

Sahlgrenska sjukhusets psykiatriska avdelning.

Poliklinikens väntrum.

Sahlgrenska sjukhusets psykiatriska avdelning.

Dagrum.

läggande till Sahlgrenska sjukhuset eller till Lillhagens sjukhus. En av stadsfullmäktige tillsatt beredning anförde i ett i maj månad 1923 framlagt förslag rörande stadens övertagande av vården av sina sinnessjuka bl. a., att det sinnessjukhus, som föreslogs komma till uppförande, borde kompletteras med en upptagningsanstalt om cirka 80 vårdplatser, vilken av såväl praktiska som humanitära skäl borde förläggas i anslutning till något av stadens sjukhus för kroppsligt sjuka. Då stadsfullmäktige i juni månad 1927 beslöto om uppförande av Lillhagens sjukhus, upptog emellertid beslutet icke frågan om föreslagen upptagningsanstalt. Vid därefter följande utredningar höjdes de flesta rösterna för ifrågavarande avdelnings förläggande till Lillhagens sjukhus, och i april 1930 beslöto stadsfullmäktige i enlighet med hälsovårdsnämndens andra avdelnings av drätselkammaren tillstyrkta förslag i nämnda riktning. Under förhandlingar med representanter för Kungl. medicinalstyrelsen uttalade dessa med instämmande av hälsovårdsnämndens delegerade, att en upptagningsanstalt i enlighet med tidigare framlagda riktlinjer icke borde inrättas utan Lillhagens sjukhus i stället kompletteras med ett vårdhem för ömtåliga fall, där patienter skulle vårdas och utskrivnas utan sinnessjukattest. Vid den förnyade prövning, för vilken ärendet med anledning härav blev föremål, framkom åter tvekan rörande avdelningens förläggande.

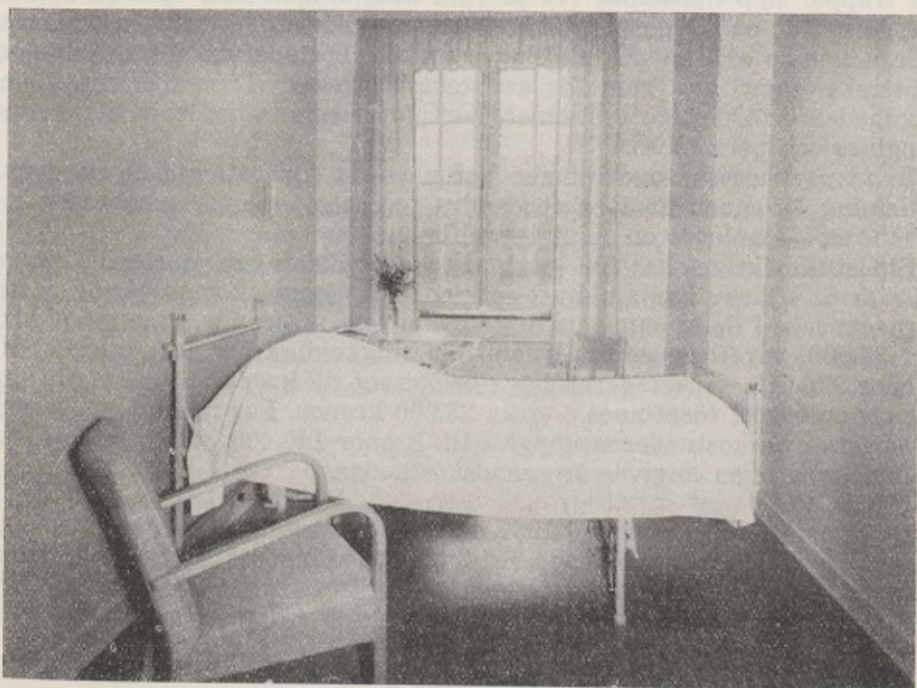
Frågan hade nu kommit i ett helt nytt läge, och hälsovårdsnämnden fann lämpligt att i ärendet höra professorn Viktor Wigert såsom särskild sakkunnig. Professor Wigert avgav i mars månad 1931 sitt för frågans vidare behandling grundläggande uttalande, i vilket framhölls, att såväl psykologiska och humanitära som medicinska och administrativa skäl talade för att vårdhemmet principiellt sett lämpligast förlades till ett kroppssjukhus.

Hälsovårdsnämndens andra avdelning fann starkt stöd i professor Wigerts uttalande och ingick i april 1931 med enhälligt förslag till stadsfullmäktige, att, när den dåmera ifrågasatta anstalten vore av helt annan karaktär än den av stadsfullmäktige beslutade, stadsfullmäktige ville upphäva sitt ifrågavarande beslut och uppdraga åt nämnden att vidtaga förberedande åtgärder för en psykiatrisk avdelning i anslutning till Sahlgrenska sjukhuset. Sedan drätselkammarens första avdelning enhälligt tillstyrkt det av hälsovårdsnämnden framlagda förslaget, fattade stadsfullmäktige beslut i enlighet härmed i maj månad 1931. Sedan ritningar efter ytterligare utredningar utarbetats av arkitekten Ernst Torulf och kostnadsberäkning verkstälts översände hälsovårdsnämnden till stadsfullmäktige i april 1933 förslag till psykiatrisk avdelning med 106 vårdplatser. Efter viss jämkning tillstyrktes förslaget av stadskollegiet, men vid handläggning av stadsfullmäktige i maj 1933 vann det samma icke erforderligt flertal.

Sjukhusdirektionen, som den 1 juli 1933 trätt i verksamhet, ingick i oktober 1933 till stadsfullmäktige med förnyad framställning i enlighet med av stadskollegiet jämkade förslag. Sedan förslaget efter remiss till stadskollegiet genom en för stadens sjukhusfrågor tillsatt delegation bli-

Sahlgrenska sjukhusets psykiatriska avdelning. Sjukrum för 4 patienter (allm. vårdavd.)

Sahlgrenska sjukhusets psykiatriska avdelning. Sjukrum för 1 patient (allm. vårdavd.).

vit förmål för en ingående prövning och omarbetats av arkitekten Torulf att omfatta en psykiatrisk avdelning om 80 vårdplatser, biföllo stadsfullmäktige i juni 1934 det sålunda omarbetade och av stadskollegiet tillstyrkta förslaget.

Efter viss omarbetning av ritningarna godkändes desamma av medicinalstyrelsen i februari 1936, och i maj månad samma år erhöll sjukhusdirektionen av drätselkammarens första avdelning meddelande, att arbetet för avdelningen finge påbörjas, sedan erforderliga medel ställts till förfogande. I oktober 1936 igångsattes byggnadsarbetet.

Byggnaden, som är förlagd till sjukhusområdets sydöstra del och för- enad med det övriga sjukhuset medelst en underjordisk förbindelse- gång, är uppförd av tegel i fyra våningar. I källarvåningen finnas ljus- behandlingsrum, massagerum, personalbad, laboratorier, apparatrum, förråd m. m. I bottenvåningen inrymmas polikliniklokaler, överläkarens privatmottagning, rum för jourhavande läkare, bibliotek, expeditions- rum, laboratorium, tvenne rum för assistentsköterskor, en dubblett för polikliniksköterska samt slutligen ytterligare en bostad om två rum och kök. Våningen en trappa upp innehåller två allmänna vårdavdelningar (övervakningsavdelningar) med vardera 17 platser, fördelade på 2 rum för 4 patienter, 3 rum för 2 patienter och 3 rum för 1 patient. I våningen finnas dessutom tvenne bostadsrum för avdelningssköterskor. Våningen två trappor upp inrymmer två allmänna vårdavdelningar (lugna avdel- ningar) med vardera 18 platser, fördelade på 3 rum för 4 patienter, 2 rum för 2 patienter och 2 rum för 1 patient. Dessutom förefinnas även i denna våning tvenne bostadsrum för avdelningssköterskor. Våningen tre trappor upp innehåller två privata avdelningar med vardera 5 plat- ser, fördelade på 3 helenschilda och 1 halvenschild rum. Våningen upptager vidare tvenne arbets- och sällskapsrum, ett bostadsrum för avdelnings- sköterska samt sju rum för assistentsköterskor. Dessutom innehåller byggnaden erforderliga vestibuler, korridorer och trappförbindelser samt sänghiss och personhiss.

Invid psykiatriska avdelningen har närmast för patienterna på denna avdelning — ehuruväl även för andra patienter och för personalen vid sjukhuset — anlagts en miniatyrgolfbana.

Stadsfullmäktige ha för psykiatriska avdelningen anslagit kronor 1.031.516. Därav har sjukhusdirektionens byggnadskommitté för bostä- der, som icke i detta sammanhang kommit till utförande, reserverat kro- nor 35.000, varefter det för kommittén tillgängliga anslaget uppgått till kronor 996.516. Kostnaderna hava belöpt sig till kronor 973.084:07, var- för ett överskott förefinnes å cirka 23.000 kronor. För möbler och övriga inventarier ha kostnaderna uppgått till kronor 140.496, vilket belopp icke inkluderas i ovan angivna byggnadskostnader.

De under december månad 1937 påbörjade byggnadsarbetena med upp- förande av *ny kvinnoklinik* vid Sahlgrenska sjukhuset ha fortgått under hela året. Byggnaden beräknas bliva färdig för inflyttning omkring den 1 oktober 1939.

I augusti månad 1938 påbörjades arbetet med uppförande vid Sahlgrenska sjukhuset av en *centraltvättinrättning*, vilken beräknas stå färdig att tagas i bruk omkring den 1 augusti 1939.

Slutligen ha vid Sahlgrenska sjukhuset under året följande åtgärder vidtagits beträffande sjukhusbyggnaderna och deras omgivning, inventarier m. m.: Väggar och tak i stora korridoren ha ommålats ävensom privatrumsavdelningarna i paviljong 1. I stora köket ha diverse reparationsarbeten utförts, och samtidigt härmed ha inmonterats 1 st. restaurantspis av Helios tillverkning, 1 st. kafégasspis av Bolidens fabrikat, 3 st. stekskåp för elektrisk drift jämväl av Bolidens fabrikat samt 2 st. ångkokgrytor, 1 st. ångkokapparat och 2 st. bordgrytor, samtliga av Coronaverkens tillverkning. I paviljong 3 ha trapphallar och trappuppgång ommålats. Även privatrummy i paviljongerna 3 och 5 ha ommålats och ha vidare försetts med varmt och kallt vatten. I kirurgiska polikliniken ha diverse omändringsarbeten utförts, och slutligen ha vissa asfalttak omlagts. Kostnaderna för samtliga ovannämnda omändrings- och målningsarbeten ha uppgått till kronor 40.195. De nya spisarna m. m. till köket drogo dessutom en kostnad av sammanlagt 12.336 kronor.

Under året har ett nytt växthus uppförts för en kostnad av 20.421:86 kronor.

Utom erforderlig komplettering och nödigt underhåll har under året bl. a. anskaffats: till *kirurgiska avdelningen*: 2 st. diatermiapparater för kronor 5.515:40, 1 st. narkosapparat för kronor 2.748:10 och 1 st. mikroskop för kronor 500:—; till *radiologiska avdelningen*: 1 st. högspänningsfri kappa för röntgenapparat för kronor 12.500:— och 1 st. diktafonanläggning för kronor 4.820:—; samt till *röntgendiagnostiska avdelningen*: 1 st. Bucky-bländare för kronor 1.250:—, 1 st. pantixkappa för kronor 2.310:— och 2 st. apparatbord för kronor 7.200:—.

Till sjukhusets maskinavdelning har inköpts 1 st. Munktells snabbvarv för en kostnad av kronor 7.885:—.

Några enhetliga föreskrifter i fråga om allmänhetens besök hos patienter vid Sahlgrenska sjukhuset ha tidigare icke funnits, vilket medfört väsentliga olägenheter för såväl allmänheten som personalen å sjukhuset. Sålunda ha för olika avdelningar gällt olika besökstider, varjämte för vissa avdelningar ett begränsat antal besök per dag och patient medgivits, medan för andra något bestämt antal icke fixerats.

Alltsedan ibruktagandet av Sahlgrenska sjukhusets medicinska avdelning II i januari 1937 ha vid denna avdelning tillämpats följande besökstider:

allmänt rum	alla dagar kl. 14 ⁰⁰ —15 ⁰⁰ ;
halvskilt rum	» » 10 ⁰⁰ —11 ³⁰ samt 16 ⁰⁰ —17 ³⁰ ;
helenskiit rum	» » 10 ⁰⁰ —13 ⁰⁰ samt 16 ⁰⁰ —18 ⁰⁰ .

Då ovanstående besökstider visat sig vara väl valda och i möjlig utsträckning motsvarat framkomna önskemål från såväl patienter som sjukhuspersonal, syntes goda skäl tala för att desamma fastställdes jäm-

väl för sjukhusets övriga avdelningar. På sjukhusdirektörens förslag beslöt därför sjukhusdirektionen i maj månad 1938 att för sjukhusets samtliga avdelningar fastställa nämnda besökstider. Antalet besök å allmänt rum per dag och patient fixerades till i regel högst två, varifrån dock vederbörande läkare eller — på dennes uppdrag — vederbörande avdelningssköterska, då särskilda skäl därtill kunde föranleda, skulle äga rätt medgiva undantag. Slutligen utsades i direktionens beslut, att barn under 12 år som regel icke böra besöka de sjuka men att något förbud mot dylika besök icke bör utfärdas.

Kuratorsverksamhet vid under sjukhusdirektionen sorterande sjukvårdsinrättningar bedrevs tidigare endast av vid polikliniken för psykiskt sjuka anställda kuratorer samt av en cancerkurator med i huvudsak social men även medicinsk verksamhet bland Sahlgrenska sjukhusets cancerpatienter.

En under år 1937 verkställd utredning rörande behovet av utvidgad social kuratorsverksamhet vid stadens sjukhus gav vid handen, att ett verkligt behov av hjälp åt de sjuka i denna form förelåg, i synnerhet för de å Sahlgrenska sjukhuset intagnas räkning. Med anledning härav beslöt sjukhusdirektionen den 22 november 1937 att, under åberopande av innehållet i en av sjukhusdirektören avgiven promemoria, hos lönenämnden göra framställning om inrättande vid Sahlgrenska sjukhuset av en befattning såsom social kurator. Lönenämndens medgivande erhöles, och befattningen, som besattes med innehavare den 1 september 1938, har sedermera, på av direktionen därom gjord hemställan, genom beslut av stadsfullmäktige upptagits på ordinarie stat.

Den nytillkomna kuratorn, som är utbildad sjuksköterska, har mottagning alla vardagar kl. 11⁰⁰—13⁰⁰ i sitt tjänsterum å Sahlgrenska sjukhuset. Hennes verksamhetsområde utgöres av sjukhusets samtliga avdelningar med undantag av psykiatriska och radiologiska avdelningarna, vilka, såsom ovan nämnts, ha egna kuratorer. Tillfälligt behov av kurator vid direktionens övriga kroppssjukhus tillgodoses jämväl efter hänvändelse till Sahlgrenska sjukhusets kurator.

Förutvarande professorn i biokemi vid Aarhus universitet, J. E. Lehmann, som av sjukhusdirektionen förordnats såsom föreståndare för det nya centrallaboratoriet vid Sahlgrenska sjukhuset, tillträdde nämnda befattning den 1 april 1938.

Barnsjukhuset.

Sjukvårdsavgiften å Barnsjukhuset för patient, som vårdas å allmän sal å avdelningen för kirurgisk tuberkulos och som vid intagningen vore bosatt i Göteborg, har sänkts från två till en krona för dygn. Den 23 april 1937 utfärdades nämligen vissa bestämmelser angående statsbidrag till driftskostnader m. m. vid anstalter för kirurgisk tuberkulos. Under

förutsättning bl. a. att avgiften för vårdplats å allmän sal å anstalt av ifrågavarande slag icke sattes till högre belopp än en krona för dygn, skulle enligt nämnda bestämmelser statsbidrag erhållas med kr. 1:50 per dygn och patient. Dock behövde ifrågavarande avgiftssänkning för Barnsjukhusets del endast omfatta patienter, som vid intagningen vore bosatta i Göteborg.

Med anledning härav fann sig sjukhusdirektionen föranlåten att hemställa hos stadsfullmäktige, att sjukvårdsavgiften för nämnda patientkategori nedsattes till en krona för dygn.

Stadsfullmäktige biföllo den 20 januari 1938 sjukhusdirektionens hemställan och fastställde den nya vårdavgiften att börja tillämpas från och med den dag, statsbidrag kunde komma att utgå. Efter inhämtande av medicinalstyrelsens godkännande genomfördes avgiftssänkningen den 1 april 1938.

I Barnsjukhusets obduktionsbyggnad har värmeledning inlagts för en kostnad av 1.500:— kronor. En ny helautomatisk telefonväxel har installerats å sjukhuset, och kostnaderna härför uppgingo till 8.004:20 kronor. Sjukhusets röntgenapparat har delvis utbytt, vilket dragit en kostnad av 12.000:— kronor, och en diatermiapparat har inköpts för 2.143:— kronor.

Vid Ågrenska konvalescenthemmet å Amundön har utbyte skett av återstående luftledning mot jordkabel. Kostnaderna härför uppgingo till 7.220:85 kronor.

Barnbördshuset.

Som ett led i strävandena att i möjligaste mån reducera den enskildes kostnader vid barnbörd utfärdade Kungl. Maj:t den 21 juli 1937 kungörelse om statsbidrag till driften av förlossningsanstalter. Såsom villkor för erhållande av statsbidrag gäller nämligen bl. a., att vårdavgiften å allmän sal eller därmed likställt rum icke får utgå med högre belopp än en krona för dag och barnaföderska jämte barn — patienter från annan kommun därvid undantagna.

Å Barnbördshuset hade motsvarande avgift av stadsfullmäktige den 20 december 1934 fastställts till kr. 2:75 per dag. Efter framställning av sjukhusdirektionen ändrade stadsfullmäktige den 20 januari 1938 sitt tidigare beslut därhän, att sjukvårdsavgift för plats å allmän sal eller därmed likställt rum å Barnbördshusets förlossningsavdelning för barnaföderska, som vid intagningen vore bosatt i Göteborg, jämte barn skulle utgå med en krona för dygn. Den nya avgiften började tillämpas redan den 1 januari 1938.

Inkomstminskningen av denna nedsättning av avgiften från kr. 2:75 till kr. 1:— per dag uppgår till c:a 40.000 kronor per år, vilken minskning emellertid kan beräknas uppvägas av statsbidraget.

Av doktor Carl Mannheimer i Göteborg har Barnmorskeläroanstalten fått emottaga ett antal värdefulla äldre böcker inom fackområdet samt ett planschverk och en mikrotom.

Oscar och Maria Ekmans sjukhus.

För iståndsättande av överläkarebostaden vid Oscar och Maria Ekmans sjukhus ingick sjukhusdirektionen den 20 maj 1938 till stadsfullmäktige med framställning om anslag. Den 29 år gamla överläkarebostaden befann sig nämligen i ett skick, som nödvändiggjorde snar ombyggnad, för att densamma skulle kunna tjäna sitt ändamål. Redan den 16 juni 1938 biföllo stadsfullmäktige sjukhusdirektionens av stadskollegiet tillstyrkta framställning och uppdrog åt direktionen att i huvudsaklig överensstämmelse med framlagt förslag för en beräknad kostnad av 45.000 kronor ombygga och iståndsätta överläkarebostaden vid nämnda sjukhus. Arbetena härför påbörjades i september månad och voro vid årsskiftet i det närmaste slutförda.

Den 1 maj 1938 tillträdde förutvarande lasarettsläkaren vid länslasarettet i Flen K. V. Henrikson befattningen såsom överläkare vid Oscar och Maria Ekmans sjukhus.

Renströmska sjukhuset.

Den i mars månad 1937 påbörjade om- och tillbyggnaden av Renströmska sjukhuset, vartill stadsfullmäktige anslagit kronor 366.000, avslutades under juli 1938.

Den 8 juni undertecknades arrendekontrakt med drätselkammarens andra avdelning över det område, som enligt stadsfullmäktiges beslut av den 29 oktober 1936 hädanefter skall utgöra sjukhusområdet. Detta omfattar numera 280.900 kvm. I november månad påbörjades arbetet med uppsättande av stängsel kring det nya området.

Arbetet med uppförande av vänthall för besökande, vartill stadsfullmäktige beviljat anslag å 5.000 kronor, igångsattes i december.

Under året har röntgenavdelningen utvidgats och moderniserats och i samband härmed ha en del apparater omflyttats och högspänningsledningarna omlagts. En skiktgraferingsapparat har inköpts, och fotograferingsbordet har försetts med trochoskopanordning.

Den automatiskt oljeeldade högtryckspannan har omändrats, för vilket ändamål anslag beviljats med 19.200 kronor.

För underlättande av arbetet med utportioneringen av maten till de sängliggande patienterna å avdelningarna 1—5 ha fem stycken mattransportvagnar jämte kantineuppsättningar anskaffats. Dessutom ha tvenne bordvagnar inköpts till matsalen för de uppegående patienterna.

Från och med den 1 januari användes natursmör vid utspisningen av patienter och personal.

På grund av de omfattande byggnadsarbetena vid sjukhuset ha ett tjugotal vårdplatser icke kunnat beläggas under årets fyra första månader.

Den nyinrättade tandpolikliniken å sjukhuset togs i bruk den 6 juli. Tandbehandlingarna utföras av tandläkare och tandsköterskor från Göteborgs kommunala tandpolikliniker, och i ersättning härför har under året utbetalats ett belopp av 7.836 kronor.

Enligt överenskommelse mellan sjukhusdirektionen och överstyrelsen för Konung Oscar II:s Jubileumsfond har Göteborgs stad under året haft 14 patienter under vård vid Hessleby sanatorium. Underhållsdagarna för dessa patienter uppgingo till 1.878.

Ur »Apotekare A. K. Danielssons fond» ha i understöd till 43 mindre bemedlade patienter vid deras utskrivning från sjukhuset utbetalats 2.725 kronor. Från »Kålltorps Patienters Understödsförening» har för samma ändamål utdelats understöd till 145 utskrivna, mindre bemedlade patienter med 6.290 kronor.

Den 19 november hade 25 år förflutit, sedan den första patienten inskrevs vid sanatoriet. För att hugfästa minnet härav nedlade sjukhusdirektionen denna dag en krans vid donator Sven Renströms grav å Östra begravningsplatsen. Sjukhusdirektionen avhöll därefter sitt ordinarie sammanträde å Renströmska sjukhuset. Med anledning av dagens betydelse utspisades extra förplånad till patienter och personal.

Lillhagens sjukhus.

Platsantalet å Lillhagens sjukhus har alltsedan april 1935 varit oförändrat, nämligen 527 på manliga och 521 på kvinnliga sidan. Sjukhuset har emellertid hela tiden varit konstant överbelagt, om ock till en början i ganska ringa grad. År 1935 uppgick sålunda överbeläggningen till ett antal av omkring 30 platser men har sedan dess stigit undan för undan för att under 1938 uppgå till 70 å 80 platser.

Efter framställning från sjukhusdirektionen och i enlighet med dess förslag beviljade stadsfullmäktige den 16 juni 1938 ett anslag av sammanlagt 163.800 kronor för inredning och utrustning av två nya vårdavdelningar på sammanlagt 76 platser.

Genom omgruppering av en del verkstäder och arbetssalar å Lillhagens sjukhus skulle vissa reservutrymmen bliva tillgängliga för en manlig vårdavdelning å 46 platser.

Den nya kvinnliga avdelningen skulle inrymmas i en staden tillhörig fastighet å Lärjeholm, vars manbyggnad stod oanvänd, sedan alkoholistanstalten flyttat därifrån. Efter en del omändringar skulle här beredas plats för 30 patienter.

Arbetet med iordningsställandet av ifrågavarande avdelningar pågick över årsskiftet.

Poliklinikerna.

I enlighet med av sjukhusdirektionen framlagt förslag, som tillstyrkts av stadskollegiet, beslöto stadsfullmäktige vid sammanträde den 7 oktober 1937 att i anslutning till den av sjukhusdirektionen förvaltade ögonpolikliniken för folkskolebarn och i dess lokaler i sociala huset skulle inrättas en allmän ögonpoliklinik. Sedan nämnda poliklinik iordningstälts, öppnades densamma i januari månad. Läkaren träffas å den allmänna polikliniken måndagar, tisdagar och torsdagar mellan kl. 17 och 18 samt fredagar mellan kl. 10 och 11.

Till den fristående polikliniken för sjukgymnastik och massage har inköpts en kortvågsapparat, som togs i bruk i februari månad. Kostnaden för densamma uppgick till 2.491:85 kronor. Apparaten har varit flitigt anlitad, och vid polikliniken har under år 1938 expedierats 6.083 kortvågsbehandlingar.

Övriga anmärkningsvärda förhållanden.

I Kungl. Maj:ts kungörelser av den 21 juli 1937 förordnas bl. a. om statsbidrag till rådgivande verksamhet i fråga om förebyggande mödravård. Med anledning av nämnda förordning ingick sjukhusdirektionen den 3 januari 1938 med en framställning till stadsfullmäktige angående anordnande av sådan verksamhet i Göteborg. Härvid hade uppgjorts en plan för verksamheten, upptagande tre mödravårdscentraler, förlagda till Barnbördshuset, den kirurgiska polikliniken i Lundby samt den kirurgiska polikliniken i Redbergslid. Stadsfullmäktige biföllo sjukhusdirektionens framställning den 7 april 1938 och uppdrogo åt sjukhusdirektionen att i enlighet med uppgjord plan, sedan densamma av medicinalstyrelsen godkänts för erhållande av statsbidrag, anordna förebyggande mödravård i Göteborg.

Emellertid visade det sig, att medicinalstyrelsen ville bevilja statsbidrag till en början till endast en och sedermera efter en del förhandlingar och förnyade framställningar till två mödravårdscentraler. Den ursprungliga planen måste med anledning därav omarbetas, varvid centralerna förlades till Barnbördshuset och den kirurgiska polikliniken i Lundby.

Sedan överenskommelse sålunda uppnåtts med medicinalstyrelsen och övriga förberedande åtgärder vidtagits, kunde mödravårdscentralerna den 1 november 1938 börja sin verksamhet. Mottagning är anordnad två gånger i veckan vid vardera mödravårdscentralen, nämligen vid Barnbördshuset tisdagar kl. 17—18 och fredagar kl. 9—10 samt i Lundby måndagar och torsdagar kl. 14—15. Verksamheten omfattar dels vården

av den havande kvinnan, dels vården av den nyförlösta kvinnan under två till tre veckor. Allmänheten äger att avgiftsfritt anlita centralerna.

Vid vardera centralen tjänstgöra en läkare och en barnmorska, båda anställda å Barnbördshuset. Kostnader för avlöningar bestridas i det närmaste med statsbidraget, varför stadens kostnader inskränka sig till att omfatta huvudsakligen lokalkostnader. Även utrustningen av mödravårdscentralen i Lundby har delvis bekostats med statsmedel.

Förhandlingarna mellan representanter för Göteborgs stad och landstingen i Älvsborgs, Skaraborgs, Värmlands, Hallands samt Göteborgs och Bohus län rörande upprättande av en centralanstalt i Göteborg för radioterapi vid kräfte fortsattes under år 1938.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige den 17 januari gjorde sjukhusdirektionen framställning rörande uppförande av ifrågavarande centralanstalt, vilken framställning grundar sig på innehållet i ett av sjukhusdirektionens utsedda delegerade avgivet, den 13 januari 1938 dagtecknat yttrande. Beträffande bestridande av vårdkostnaderna för å centralanstalten intagna patienter innebar direktionens förslag bl. a., att Göteborgs stad av landstingen för deras patienter skulle erhålla bidrag med 3 kronor per underhållsdag.

Vid sammanträde den 24 februari 1938 beslöto stadsfullmäktige i enlighet med av sjukhusdirektionen framlagt och av stadskollegiet tillstyrkt förslag att i princip besluta att låta uppföra en centralanstalt för radioterapi vid kräfte, benämnd Konung Gustaf V:s jubileumsklinik i Göteborg, samt att uppdraga åt sjukhusdirektionen att med vederbörande myndigheter träffa villkorliga avtal angående ovannämnda centralanstalt och att förelägga stadsfullmäktige nämnda avtal för godkännande. Beslutet om uppförande av centralanstalten skulle vara giltigt endast under förutsättning, att ovan omförmälda avtal komme till stånd.

Sjukhusdirektionen beslöt vid sammanträde den 12 september att med särskild skrivelse till stadsfullmäktige överlämna och åberopa av delegerade framlagt förslag till överenskommelse med landstingen rörande centralanstaltens uppförande och drift. Stadsfullmäktige hade vid årsskiftet ännu icke fattat slutgiltigt beslut i ärendet.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige den 10 oktober 1938 har sjukhusdirektionen, under åberopande av innehållet i en av sjukhusdirektören avgiven promemoria, gjort framställning angående ändring av bestämmelserna rörande pension åt vissa överläkare. Stadsfullmäktige hade vid årsskiftet ännu icke fattat beslut i ärendet. Närmare redogörelse beträffande detsamma återfinnes i stadsfullmäktiges tryckta handling n:r 618 för år 1938.

I december 1937 påbörjades förhandlingar mellan representanter för Göteborgs stad och Svenska kommunalarbetareförbundet rörande nytt kollektivavtal för bl. a. viss sjukhuspersonal. Förhandlingarna avslutades

i mars månad 1938, varvid överenskommelse träffades, vilken för sjukhuspersonalens vidkommande i huvudsak innebar införande av 48 timmars arbetsvecka för all enligt avtalet avlönad personal, således även sjukvårdspersonal, samt justering uppåt av lönerna i syfte att kompensera de höjda levnadskostnaderna. Enligt det nya avtalet skola de allmänna bestämmelser angående arbets- och löneförhållanden, som gälla vid Göteborgs stads arbeten, tillämpas även för sjukhusens ekonomipersonal.

Vid Göteborgs stads laboratorium har såsom föreståndare för den patologiska avdelningen fungerat en prosektor, vilken utfört obduktioner och histologiska undersökningar för stadens sjukvårdsinrättningar m. m.

Den sedan flera år pågående utvidgningen av stadens sjukhus har medfört en kraftig ökning av arbetsbördan för nämnda prosektor. Med anledning därav fann sig sjukhusdirektionen föranlåten att göra en framställning hos stadsfullmäktige, att från den 1 januari 1939 måtte inrättas en ny befattning såsom biträdande prosektor vid stadens laboratorium. Stadsfullmäktige beslöto vid sammanträde den 17 november 1938 i enlighet med sjukhusdirektionens framställning. I samband härmed reglerades även lönen åt dittillsvarande prosektorn.

Översikt över legosängsavgifterna per dag under år 1938 vid de under direktionen lydande sjukvårdsinrättningarna:

	Allmänt rum		Halvenskilt rum		Helenskilt rum	
	Göteborgare	Övriga	Göteborgare	Övriga	Göteborgare	Övriga
Sahlgrenska sjukhuset..... efter 40 dagars vård	2: 50	9: —	11: 50 8: 50	15: — 12: —	20: — 12: —	26: — 18: —
Barnsjukhuset efter 40 dagars vård	2: —*)	7: 50	9: — 6: —	13: — 10: —	17: — 9: —	23: — 15: —
Barnbördshuset {gyn. avd. {b. b. avd. efter 40 dagars vård	2: 50 1: —	9: —	11: 50 8: 50	15: — 12: —	20: — 12: —	26: — 18: —
Holtermanska sjukhuset ... efter 40 dagars vård	2: 50	9: —	11: — 8: —	15: — 12: —	18: — 10: —	24: — 16: —
Ekmanska sjukhuset..... efter 40 dagars vård	2: 50	9: —	11: 50 8: 50	15: — 12: —	20: — 12: —	26: — 18: —
Lillhagens sjukhus	2: 65	3: —	—	—	—	—
Renströmska sjukhuset ...	1: —	7: 50	5: —	11: —	—	—
Thamstorp: vilo- och centralhemmet	2: 50	—	—	—	—	—
familjevården.....	2: —	—	—	—	—	—

Anm. Jämlikt stadsfullmäktiges beslut kan avg. för vård å allm. rum i vissa fall nedsättas.
*) Å avdelningen för kirurgisk tuberkulos kr. 1: — per dag fr. o. m. den 1 april 1938.

Tab. I. Antal sjukplatser, intagna, döda samt underhållsdagar under år 1938.

	Ordinarie antal sjukplatser vid årets slut	Antal patienter under året		Antal underhållsdagar för samtliga vårdade	Medeltal vårdade per dag	Högsta antalet vårdade någon dag under året	Lägst antalet vårdade någon dag under året	Medellängd av sjukhusvistelsen, dagar
		intagna	döda					
<i>Sahlgrenska sjukhuset</i> ¹ / _{1—30/9}	723	8.848	455	178.688	654,53	742	535	20,20
¹ / _{10—31/12}	803	3.245	116	65.617	713,23	—	—	20,22
Medicinska avdelningen I	182	2.562	161	58.407	160,02	178	105	22,80
» » II	116	1.643	91	32.539	105,59	114	90	23,46
Kirurgiska » I	159	3.148	140	61.177	167,61	184	127	19,43
» » II	144	2.677	132	44.513	121,95	140	80	16,63
Radiologiska »	25	670	33	10.558	28,93	35	16	15,76
Avdelningen för ögonsjukdomar	35	466	1	8.292	22,72	32	13	17,79
» » öronsjukdomar	62	1.391	13	17.058	46,73	59	29	12,26
» » psykiskt sjuka ¹⁾	80	255	—	5.761	63,31	77	—	22,59
<i>Göteborgs barnsjukhus</i>	300	2.734	94	67.497	185	230	142	25
Medicinska avdelningen	149	1.205	77	30.669	84	110	53	25
Kirurgiska »	151	1.606	17	36.828	101	132	75	23
<i>Göteborgs barnbördshus</i> ²⁾	³⁾ 131	5.239	19	54.988	151	182	104	10
<i>Holtermanska sjukhuset</i>	133	1.173	1	26.090	71,5	105	36	22,2
Avdelningen för hudsjukdomar.....	62	942	1	18.662	51,1	77	18	19,8
» » veneriskt sjuka	71	231	—	7.428	20,4	47	10	32,2
<i>Oscar och Maria Ekmans sjukhus</i> ...	54	1.020	49	19.773	54,17	68	35	19,38
<i>Renströmska sjukhuset å Källtorp</i> ...	262	548	70	89.139	244,21	259	227	162,66
<i>Lilthagens sjukhus</i>	1.046	⁴⁾ 512	44	414.111	1.134	1.147	1.120	—

¹⁾ Togs i bruk den 1 oktober.

²⁾ Å Barnbördshuset levande födda barn: 3.302; avlidna barn: 71.

³⁾ Ökat från 125 den 1 juli.

⁴⁾ Uppgiften avser antalet intagningar, ej antalet individer.

Tab. 2. Antal sjukplatser, intagna samt underhållsdagar, fördelade efter olika betalningsklasser, under år 1938.

	Dagavgift kr.	Ordinarie antal sjukplatser vid årets slut	Antal intagna patienter under året	Antal underhållsdagar för samtliga vårdade	Medeltal vårdade per dag	Högsta antalet vårdade någon dag under året	Lägst antalet vårdade någon dag under året	Medellängd av sjukhusvistelsen, dagar
Sahlgrenska sjukhuset: enskilt rum	26.—	26	37	595	10,70	17	3	18,96
	23.—		3	20				
	20.—		155	2.613				
	18.—		—	141				
	17.—		10	121				
halvenskilt rum	12.—	70	1	416	43,09	54	30	21,97
	15.—		116	1.877				
	13.—		8	62				
	12.—		1	504				
	11.50		580	10.682				
allmänt rum ...	9.—	707	9	165	615,54	692	488	20,11
	8.50		2	2.436				
	6.—		—	2				
	9.—		534	7.396				
	7.50		25	246				
	4.50		546	12.601				
	2.50		4.974	96.390				
	2.—		3.396	67.980				
	1.50		4	71				
	1.25		15	1.695				
	1.—	45	1.240					
	ingen	1.632	37.052					
Barnsjukhuset: enskilt rum	23.—	5	13	73	1	4	0	7
	17.—		29	202				
halvenskilt rum	13.—		12	189				
	10.—	4	—	9	3	6	0	10
	9.—		53	634				
	6.—		—	41				
vårdarinnor	2.50		49	293				
allmänt rum.....	7.50	291	182	1.906	181	224	141	26
	4.50		18	3.771				
	2.—		1.885	32.709				
	1.09		—	14				
	1.—		10	8.184				
	0.82		—	652				
	0.75		—	58				
	0.65		—	843				
	0.50		1	1.454				
	0.43		—	6				
	0.32		—	487				
	0.27	—	11					
	0.25	—	36					
	ingen	482	15.925					

	Dagavgift kr.	Ordinarie antal sjukplatser vid årets slut	Antal inlagna patienter under året	Antal underhållsdagar för samtliga vårdade	Medeltal vårdade per dag	Högsta antalet vårdade någon dag under året	Lägst antalet vårdade någon dag under året	Medeltal av sjukhusvården, dagar					
Barnbördshuset: enskilt rum	26.—	6	12	126	2	11	—	8					
	20.—		92	649									
	12.—		—	7									
halvenskilt rum.....	15.—	6	37	402	9	18	—	12					
	11.50		225	2.815									
	8.50		—	27									
allmänt rum	9.—	119	104	1.300	140	172	103	10					
	4.50		22	1.099									
	2.75		539	688									
	2.50		1.243	15.287									
	1.50		—	1									
	1.25		—	31									
	1.—		2.749	28.882									
	0.50		—	52									
	fri		—	216					3.622				
Holtermanska sjukh.: enskilt rum ...	24.—		1	—					—	—	—	—	—
	18.—			—					—				
	16.—	—		—									
	10.—	—		—									
halvensk. rum	15.—	2	8	57	1.2	4	0	20,7					
	12.—		13	283									
allmänt rum...	11.—	130	—	95	70.3	105	36	22,3					
	8.—		61	744									
	9.—		5	13									
	7.50		63	1.196									
	4.—		346	6.156									
	2.—		256	4.742									
	1.—		6	380									
	ingen	415	12.424										
Ekmanska sjukhuset: enskilt rum ...	26.—	2	—	—	0,90	3	0	15,62					
	23.—		19	289									
	20.—		—	—									
	18.—		1	3									
	17.—		—	—									
	15.—		1	36									
halvensk. rum	15.—	8	6	34	4,88	8	1	22,56					
	13.—		—	—									
	12.—		—	—									
	11.50		69	1.343									
	10.—		—	—									
	9.—		4	34									
	8.50	—	371										
	6.—	—	—										

	Dagavgift kr.	Ordinarie antal sjukplatser vid årets slut	Antal inlagna patienter under året	Antal underhållsdagar för samtliga vårdade	Medeltal vårdade per dag	Högsta antalet vårdade någon dag under året	Lägst antal vårdade någon dag under året	Medellängd av sjukhusvistelsen, dagar
Ekmanska sjukhuset: allmänt rum... (forts.)	9.— 7.50 4.50 2.50 2.— ingen	44	40 1 19 489 255 116	499 1 391 9.480 4.424 2.868	48,39	63	31	19,20
Renströmska sjukhuset: halvensk. rum allmänt rum.	11.— 5.— 7.50 4.— 1.— 0.50 ingen	26 236	3 47 10 39 322 3 124	235 6.517 395 3.526 52.321 1.206 24.939	18,50 225,71	23 236	13 214	135,04 165,44
Lillhagens sjukhus: allmänt rum.....	3.— 2.65 1.30 ingen	1.046	26 232 20 234	1.913 80.836 19.694 311.668	1.134	1.147	1.120	—

Tab. 3. Uppgifter angående inkomster och utgifter under år 1938.

	Sahlgrenska sjukhuset			Barnsjukhuset			Barnbördshuset			Holtermanska sjukhuset		
	Netto- inkomst	Nettoutgift		Netto- inkomst	Nettoutgift		Netto- inkomst	Nettoutgift		Netto- inkomst	Nettoutgift	
		för år	för under- hålls- dag		för år	för under- hålls- dag		för år	för under- hålls- dag		för år	för under- hålls- dag
1. Driften:												
Avlöningar	1.416.950: 88	(5.43) 5.80		392.161: 96	(5.48) 5.81		305.151: 11	(5.35) 5.55		106.706: 04	(3.89) 4.09	
Expeditionskostnader	44.122: 16	0.18		10.872: 16	0.16		7.900: 39	0.14		2.272: 21	0.09	
Diverse	19.055: 80	0.08		4.026: 39	0.06		1.400: 69	0.03		1.143: 32	0.04	
Läkemedel	120.964: 13	0.49		9.801: 40	0.15		23.536: 03	0.43		8.787: 27	0.34	
Förbrukningsartiklar m. m. för sjukvården	269.756: 55	1.10		33.087: 09	0.49		37.215: 31	0.68		14.170: 05	0.54	
Kosthåll	501.076: 15	2.05		127.377: 38	1.89		122.260: 38	2.22		46.099: 96	1.77	
Värme, lyse och vatten ...	237.260: 24	0.97		60.317: 26	0.89		44.858: 16	0.82		25.877: 57	0.99	
Tvätt och renhållning	43.276: 44	0.18		10.435: 62	0.15		8.923: 28	0.16		2.825: 77	0.11	
Inventariers underhåll och komplettering	130.124: 50	0.53		32.053: 17	0.47		30.455: 04	0.55		10.178: 31	0.39	
Fastigheters underhåll	89.580: 35	0.37		29.949: 30	0.46		10.708: 60	0.19		7.760: 13	0.30	
Särskild verksamhet	1.153: 97			1.031: 86	0.02					585: 16	0.02	
Säger för samtliga ovan- stående konton	2.871.013: 23	(11.38) 11.75		711.113: 59	(10.21) 10.54		592.408: 99	(10.57) 10.77		226.405: 79	(8.48) 8.68	
Hyror	7.295: —	—	278: —						500: —			
Vårdavgifter:												
för intagna	772.267: 16		122.647: 03			141.265: 30			42.007: 60			
för polikliniskt behandl.	306.045: 04		3.800: —			8.762: 25			9.301: 25			
Elevavgifter			1.478: —			24.653: 71						
Totalsumma för driften ...	1.799.996: 03	7.37		582.910: 56	8.84		417.727: 73	7.00		174.596: 94	6.89	
Bidrag till driften:												
Staten			7.685: —			87.051: —			7.200: —			
Göteborgs stad	1.762.692: 66		559.178: 24			330.676: 73			167.396: 94			
Övriga (donationsmedel)	37.303: 37		16.047: 32									
Summa	1.799.996: 03		582.910: 56			417.727: 73			174.596: 94			
2. Nyanläggning och ny- anskaffning:												
Fastigheter	2.124.919: 27		21.008: 27						1.659: 92			
Inventarier	446.475: 66		17.778: 94			3.063: 30						
Summa	2.571.394: 93		38.787: 21			3.063: 30			1.659: 92			

	Ekmanska sjukhuset			Renströmska sjukhuset			Lillhagens sjukhus			Samtliga sjukhus		
	Netto- inkomst	Nettoutgift		Netto- inkomst	Nettoutgift		Netto- inkomst	Nettoutgift		Netto- inkomst	Nettoutgift	
		för år	för under- hålls- dag		för år	för under- hålls- dag		för år	för under- hålls- dag		för år	för under- hålls- dag
1. Driften:			(5.80)									(3.01)
Avlöningar	123.077: 06	6.23		287.496: 16	3.23		1.086.397: 26	2.62		3.717.940: 47	4.06	
Expeditionskostnader	3.357: 92	0.17		6.753: 61	0.08		13.695: 15	0.03		88.973: 60	0.10	
Diverse	918: 57	0.05		19.457: 12	0.22		51.085: 59	0.12		97.087: 48	0.11	
Läkemedel	8.525: 01	0.43		15.863: 98	0.18		31.593: 21	0.08		219.071: 03	0.24	
Förbrukningsartiklar m. m. för sjukvården	9.549: 20	0.48		15.177: 72	0.17		11.579: 03	0.03		390.534: 95	0.42	
Kosthåll	39.371: 58	1.90		155.220: 72	1.74		386.633: 53	0.93		1.378.039: 70	1.50	
Värme, lyse och vatten ...	15.982: 94	0.81		51.048: 57	0.57		139.837: 96	0.33		575.182: 70	0.63	
Tvätt och renhållning	2.186: 15	0.11		22.530: 98	0.25		20.537: 74	0.05		110.715: 98	0.12	
Inventariers underhåll och komplettering	10.115: 52	0.51		28.884: 15	0.32		77.239: 49	0.19		319.050: 18	0.35	
Fastigheters underhåll	4.412: 38	0.22		22.632: 93	0.25		79.639: 30	0.19		244.682: 99	0.26	
Särskild verksamhet	24: —			1.516: 90	0.02	4.485: 39			2.481: 44			
Säger för samtliga ovan- stående konton	217.520: 33	(10.57) 11.—		626.582: 84	7.03		1.893.752: 87	4.57		7.138.797: 64	(7.64) 7.79	
Hyror				14.253: 54			12.421: 13			33.191: 67		
Vårdavgifter: för intagna	64.528: 76		130.038: 75		614.343: 93			1.887.098: 53				
för polikliniskt behandl. Elevavgifter	112: 61		112: 50			118: —		328.015: 65				
								26.131: 71				
Totalsumma för driften ...	152.878: 96	7.73		510.685: 13	5.73		1.291.948: 07	3.12		4.930.743: 42	5.38	
Bidrag till driften:												
Staten			143.993: 50		1.049.337: 45			1.295.266: 95				
Göteborgs stad	147.479: 48		366.691: 63		242.610: 62			3.576.726: 30				
Övriga (donationsmedel)	5.399: 48							58.730: 17				
Summa	152.878: 96		510.685: 13		1.291.948: 07			4.930.743: 42				
2. Nyanläggning och ny- anskaffning:												
Fastigheter	40.858: 58		193.789: 94		113.163: 44			2.495.399: 42				
Inventarier	975: —		51.723: 02		23.531: 50			543.547: 42				
Summa	41.833: 58		245.512: 96		136.694: 94			3.038.946: 84				

Anm. Siffrorna inom parentes avse medelkostnaden per underhållsdag, sedan avlönskottet reducerats med det belopp, som utbetalats till överläkare såsom ersättning för vård av patienter å halv- och helenskölda rum (evalvering).

Tab. 4. Sjukhusens uppvärmningskostnader under år 1938.*)

	Kubikutrymme, som kräver uppvärmning				Totalkostnad	Kostnad för uppvärmning m. m.					
	Sjuksalar, dagrum, bostadsrum o. badrum		Korridorer, trappor, förrådsrum och kök			Sjuksalar, dagrum, bostadsrum och badrum		Korridorer, trappor, förrådsrum och kök		Medelkostnad	
	m ²	%	m ²	%		Kr.	öre pr m ²	% av totalkostnaden	öre pr m ²	% av totalkostnaden	öre pr m ²
Sahlgrenska sjukhuset.....	71.865	63,19	41.856	36,81	210.916	204	70	153	30	185	86,3
Barnsjukhuset	13.202	57,63	9.708	42,37	52.675	257	64	193	36	230	78,0
Barnbördshuset	8.389	50,92	8.086	49,08	37.440	259	58	194	42	227	68,0
Holtermanska sjukhuset	5.801	69,04	2.601	30,96	22.615	292	75	219	25	269	86,7
Ekmanska sjukhuset	3.881	57,05	2.922	42,95	13.539	223	64	167	36	199	68,5
Renströmska sjukhuset	13.902	60,20	9.192	39,80	43.390	209	67	157	33	188	48,7
Lillhagens sjukhus	92.196	72,62	34.763	27,38	107.971	91	78	68	22	85	26,1

Anm. Kostnaden för uppvärmning av korridorer etc. är beräknad 25 % lägre än motsvarande kostnad för sjuksalar etc.

*) Kostnader för värme, lyse och hithörande förbrukningsartiklar. (Betr. Lillhagens sjukhus äro även kostnaderna för framställning av 578.100 kwh elektrisk energi inberäknade).

Tab. 5. Tablå över inbetalda patientavgifter och jämförelse mellan underhållsdagarna för betalande och icke betalande patienter.

	År	Inbetalda patientavgifter	Samtliga underhållsdagar	Underhållsdagar för			
				betalande patienter ¹⁾	i %	icke bet. patienter ²⁾	i %
Sahlgrenska sjukhuset.....	1934	573.556:—	200.795	155.049	77,22	45.746	22,78
	1935	635.697:—	205.317	163.684	79,72	41.633	20,28
	1936	642.125:—	208.982	172.958	82,76	36.024	17,23
	1937	729.773:—	228.617	193.754	84,75	34.863	15,25
	1938	772.267:—	244.305	207.253	84,83	37.052	15,17
Barnsjukhuset	1934	120.745:—	74.053	49.454	66,78	24.599	33,22
	1935	115.783:—	67.754	47.124	69,55	20.630	30,45
	1936	114.699:—	66.405	44.946	67,68	21.459	32,32
	1937	110.692:—	64.105	46.491	72,52	17.614	27,48
	1938	122.647:—	67.497	51.572	76,41	15.925	23,59
Barnbördshuset	1934	125.325:—	37.620	31.576	83,93	6.044	16,07
	1935	129.542:—	37.269	32.871	88,20	4.398	11,80
	1936	171.769:—	46.643	41.379	88,71	5.264	11,29
	1937	186.339:—	51.849	47.187	91,01	4.662	8,99
	1938	141.265:—	54.988	51.366	93,41	3.622	6,59
Holtermanska sjukhuset ...	1934	30.587:—	26.814	9.723	36,26	17.091	63,74
	1935	30.657:—	29.633	9.828	33,17	19.805	66,83
	1936	30.643:—	28.994	10.263	35,40	18.731	64,60
	1937	38.830:—	28.281	11.509	40,70	16.772	59,30
	1938	42.023:—	26.090	13.666	52,38	12.424	47,62
Ekmanska sjukhuset.....	1934	55.705:—	17.517	14.667	83,73	2.850	16,27
	1935	57.781:—	17.653	14.275	80,86	3.378	19,14
	1936	55.347:—	16.083	14.006	87,09	2.077	12,91
	1937	68.002:—	17.855	15.570	87,20	2.285	12,80
	1938	64.529:—	19.773	16.905	85,50	2.868	14,50
Renströmska sjukhuset.....	1934	84.323:—	91.048	53.010	58,22	38.038	41,78
	1935	86.814:—	89.927	58.174	64,69	31.753	35,31
	1936	109.145:—	92.517	59.163	63,95	33.354	36,05
	1937	113.265:—	90.051	61.373	68,15	28.678	31,85
	1938	130.039:—	89.139	64.200	72,02	24.939	27,98
Lillhagens sjukhus	1934	188.759:—	353.401	95.978	27,16	257.423	72,84
	1935	226.033:—	382.416	108.434	28,35	273.982	71,65
	1936	407.703:—	400.137	135.247	33,80	264.890	66,20
	1937	480.030:—	404.523	116.885	28,89	287.638	71,11
	1938	614.344:—	414.111	102.443	24,74	311.668	75,26
Samtliga sjukhus	1934	1.179.000:—	801.248	409.457	51,10	391.791	48,90
	1935	1.282.307:—	829.969	434.390	52,34	395.579	47,66
	1936	1.531.431:—	859.761	477.962	55,59	381.799	44,41
	1937	1.726.931:—	885.281	492.769	55,66	392.512	44,34
	1938	1.887.114:—	915.903	507.405	55,40	408.498	44,60
Sahlgrenska sjukh., Barnsjukhuset, Holtermanska sjukhuset och Ekmanska sjukhuset	1934	780.593:—	319.179	228.893	71,71	90.286	28,29
	1935	839.918:—	320.357	234.911	73,33	85.446	26,67
	1936	842.814:—	320.464	242.173	75,57	78.291	24,43
	1937	947.297:—	338.858	267.324	78,89	71.534	21,11
	1938	1.001.466:—	357.665	289.396	80,91	68.269	19,09

¹⁾ Uppgiften avser underhållsdagar för såväl hel- som delbetalande patienter.

²⁾ I uppgiften ingå underhållsdagar dels för patienter, som på grund av medellöshet befriats från avgift; dels för patienter, vilka såsom befattningshavare hos staden jämlikt gällande reglemente eller avtal åtnjuta fri sjukhusvård; dels ock för patienter, som enligt Kungl. förordning erhållit avgiftsfri vård å sjukhus.

Tab. 6. Antalet befattningshavare vid sjukhusdirektionen år 1938.

	Sjukhusdires dyrå	Sahlgrenska sjukhuset	Barn- sjukhuset	Barnbörds- huset	Holtermanska sjukhuset	Ekmaniska sjukhuset	Renströmska sjukhuset	Lillhagens sjukhus	Thamstorp + fam.vård	Tandpoli- klinikerna	Övriga politikliniker	Summa
Sjukhusdirektör	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Överläkare	—	9	2	1 ¹⁾	1	1	1	2	1 ²⁾	—	—	18
Läkare	—	34	5	5 ¹⁾	1	1	4	6	1 ²⁾	—	7	64
Prosektor	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Laboratorer	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Klinikchefer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
Tandläkare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	—	14
Sekreterare	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Kamrerare	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Intendent	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Byråassistent	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Kontrollör	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Bokhållare	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Sysslomän	—	1	1 ³⁾	1 ³⁾	1	1	1	1	—	—	—	7
Sysslomansassistenter	—	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	3
Kassörskor och kassabiträden	1	5	—	—	—	—	—	1	—	2	4	13
Kontorsskrivare	1	3	1	—	—	—	—	1	—	—	—	6
Kontorsbitr., skrivbitr. m. fl.	8	6	2	2	—	—	2	2	—	—	—	22
Arkivarier, sekreterare etc.	—	9	—	—	—	—	—	1	—	—	—	10
Kuratorer	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
Uppsyningsman	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Predikanter	—	1	—	1	1	1	1	1	—	—	—	6
Organister	—	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	3
Föreståndarinnor	—	2	—	2	—	—	—	9	2	—	—	15
Husmödrar	—	1	1	1	—	—	1	—	—	—	—	4
Arbetsföreståndarinna	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Sjukgymnaster	—	8	1	—	—	1	—	—	—	—	7	17
Tandtekniker	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
Tandsköterskor	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	—	16
Tekn. assistenter och biträden	—	9	—	—	—	—	1	—	—	—	—	10
Översköterska	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Operationssköterskor	—	9	1	2	—	1	—	—	—	—	—	13
Sköterskor	—	87	16	11	9	7	14	208	1	2	5	360
Assistentsköterskor	—	84	2	—	—	—	2	—	—	—	—	88
Barnmorskor	—	—	—	7	—	—	—	—	—	—	—	7
Assistentbarnmorskor	—	—	—	12	—	—	—	—	—	—	—	12
Undersköterskor o. sköterskebiträden	—	—	30	—	—	4	—	—	2	—	—	36
Elever med lön	—	95	—	18	—	—	—	f1 m. 1 kv.	—	—	—	115
Do utan lön	—	118	40	38	—	12	—	—	—	—	—	208
Fotografer och fotografibiträden	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Biträden vid operations-, röntgen- och ljus- avdelningarna	—	13	1	2	1	—	1	1	—	—	—	19
Sjukvårdare	—	—	—	—	—	—	—	68	—	—	—	68
Sjukvårds-, sjukhus- o. förrädsbitr.	—	119	33	22	13	5	55	18	—	2	6	273
Preparator	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Köksföreståndarinnor	—	3	1	1	—	1	1	2	1	—	—	10
Kokerskor	—	11	6	3	—	2	4	3	—	—	—	29
Köksbiträden, manliga och kvinnliga, samt serveringsbiträden	—	26	14	12	2	5	14	19	2	—	—	94

	Sjukhusdires byrå	Sahlgrenska sjukhuset	Barn- sjukhuset	Barnbörds- huset	Holtermanska sjukhuset	Ekmaniska sjukhuset	Renströmska sjukhuset	Lillegrens sjukhus	Thamstorp + fam. vård	Tandpoli- klinikerna	Övriga polikliniker	Summa
Kökselever	—	1	—	1	—	1	—	2	—	—	—	5
Tvättföreståndare och -föreståndarinnor	—	1	1	1	—	1	—	1	—	—	—	5
Tvättbiträden	—	16	12	15	3	4	—	18	—	—	—	68
Strykerskor	—	2	1	—	—	—	—	1	—	—	—	4
Föreståndarinna för syvdelningen	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Sömmerskor	—	3	2	3	—	1	2	3	—	—	—	14
Väverskor	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2
Baderskor	—	8	—	—	1	—	2	—	—	—	—	11
Maskinmästare	—	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	3
Maskinister	—	4	—	—	1	1	1	3	—	—	—	10
Eldare och reparatörer	—	19	5	4	1	2	4	13	—	—	—	48
Vaktmästare	1	15	4	2	1	2	5	—	—	—	—	30
Chaufförer	—	1	—	—	—	—	—	3	1	—	—	5
Transportarbetare	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	4
Trädgårdsmästare	—	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	3
Trädgårdsarbetare	—	5	—	—	—	—	2	1	—	—	—	8
Trädgårdselever	—	2	—	—	—	—	1	1	—	—	—	4
Renhållningsarbetare	—	3	—	—	—	—	—	1	—	—	—	4
Port- och nattvakter	—	3	1	—	2	—	1	2	—	—	—	9
Telefonister	—	3	3	—	—	2	1	2	—	—	—	11
Korridorvakter och garderobiärer	—	1	—	3	—	—	—	—	—	—	—	4
Snickare	—	3	2	—	—	—	1	2	—	—	—	8
Skräddare	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Skomakare	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Tapetsör	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Summa	20	762	189	171	38	56	124	413	11	40	29	1.853

- 1) Överläkaren och 1 bitr. läkare avlönas av staten.
 2) Även överläkare resp. läkare å psykiatriska avd., Sahlgrenska sjukhuset.
 3) Gemensam för barnsjukhuset och barnbördshuset.

U t d r a g

ur Göteborgs sjukhusdirektions räkenskaper för år 1938.

Ingående balans.

Debet:

<i>Skattestatens avräkning:</i>		
reservationer till år 1938:		
för verkliga utgifter	118.990: 59	
för kapitalutgifter	220.520: 32	339.510: 91
<i>Låne- och fondstatens avräkning:</i>		
reserverade medel		6.662.939: 36
<i>Göteborgs stad (Stadskassan):</i>		
direktionens skuld, anslagsmedel		613.962: —
<i>Statens pensionsanstalt</i>		14.696: 31
<i>Diverse kreditorer</i>		569.083: 95
<i>Checklikviders konto:</i>		
oinlösta checkar		120.260: 16
<i>Kapitalbehållning</i>		41.697.630: 48
	Kronor	<u>50.018.083: 17</u>

Kredit:

<i>Skattestatens avräkning:</i>		
förskotterat å 1938 års anslag:		
för verkliga utgifter	3.326: 89	
för kapitalutgifter	12.314: 42	15.641: 31
<i>Låne- och fondstatens avräkning:</i>		
förskotterade medel		69.356: 04
<i>Göteborgs stad (Stadskassan):</i>		
direktionens fordran, lånemedel		6.593.583: 32
<i>Kassakonto</i>		1.257: 01
<i>Bankräkningar</i>		144.514: 85
<i>Postgirokonton</i>		523: 06
<i>Diverse debitorer</i>		500.661: 35
<i>Statsbidrag</i>		994.915: 75
<i>Fastigheter</i>		33.450.288: 37
<i>Inventarier</i>		1.653.758: 79
<i>Fondkapital</i>		6.593.583: 32
	Kronor	<u>50.018.083: 17</u>

Kapitalbehållning.

Debet:

<i>Skattestatens avräkning:</i>		
avskrivning å inventarier	169.224: 79	
nedskrivning å fastigheter	120.500: —	289.724: 79

<i>Fondkapital</i>	
återföring av den del av anslaget till kvinnokliniken, som ej fick bestridas med lånemedel	45.000: —
<i>Fastigheter</i>	
avskrivning av utgifter för förändringsarbeten å Lärjeholm	20.009: 22
<i>Utgående balans</i>	42.672.865: 89
	<u>Kronor 43.027.599: 90</u>

Kredit:	
<i>Ingående balans</i>	41.697.630: 48
<i>Skattestatens avräkning:</i>	
kapitalutgifter enl. bok.....	757.959: 42
<i>Fondkapital:</i>	
utgifter enl. låne- och fondstat	572.010: —
	<u>Kronor 43.027.599: 90</u>

Fondkapital.

Debet:	
<i>Ingående balans</i>	6.593.583: 32
<i>Kapitalbehållning:</i>	
utgifter enl. låne- och fondstat	572.010: —
	<u>Kronor 7.165.593: 32</u>

Kredit:	
<i>Låne- och fondstatens avräkning:</i>	
utgifter enl. bok.....	2.505.752: —
<i>Kapitalbehållning</i>	
återföring av den del av anslaget till kvinnokliniken, som ej fick bestridas med lånemedel.....	45.000: —
<i>Utgående balans</i>	4.614.841: 32
	<u>Kronor 7.165.593: 32</u>

Överskott och underskott.

Debet:	
<i>Skattestatens avräkning:</i>	
underskott mot 1938 års stat	367.840: 76
	<u>Kronor 367.840: 76</u>

Kredit:	
<i>Göteborgs stad (Stadskassan):</i>	
underskott mot 1938 års stat	367.840: 76
	<u>Kronor 367.840: 76</u>

Göteborgs stad (Stadskassan).

Debet:

<i>Ingående balans:</i>	
direktionens fordran, lånemedel	6.593.583: 32
<i>Skattestatens avräkning:</i>	
verkliga utgifter enl. stat.....	11.717.398: —
kapitalutgifter enl. stat	351.331: —
	12.068.729: —
<i>Låne- och fondstatens avräkning:</i>	
utgifter enl. stat.....	572.010: —
<i>Kassa, bankräkningar m. fl.:</i>	
insättningar, anslagsmedel	1.073.867: 94
<i>Överskott och underskott:</i>	
underskott mot 1938 års stat	367.840: 76
<i>Utgående balans:</i>	
direktionens skuld, anslagsmedel	1.289.127: 98
	<u>Kronor 21.965.159: —</u>

Kredit:

<i>Ingående balans:</i>	
direktionens skuld, anslagsmedel	613.962: —
<i>Skattestatens avräkning:</i>	
verkliga inkomster enl. stat.....	5.810.783: —
kapitalinkomster enl. stat.....	301.491: —
	6.112.274: —
<i>Kassa, bankräkningar m. fl.:</i>	
uttagningar av anslagsmedel	8.073.329: 68
uttagningar av lånemedel.....	2.505.752: —
	10.579.081: 68
<i>Låne- och fondstatens avräkning:</i>	
återföring av den del av anslaget till kvinnokliniken, som ej fick bestridas med lånemedel.....	45.000: —
<i>Utgående balans:</i>	
direktionens fordran, lånemedel	4.614.841: 32
	<u>Kronor 21.965.159: —</u>

Skattestatens verkliga utgifter och inkomster:

Debet:

<i>Diverse driftskonton:</i>	
utgifter enligt sammandrag	12.285.755: 35
	<u>Kronor 12.285.755: 35</u>

Kredit:

<i>Diverse driftskonton:</i>	
inkomster enl. sammandrag.....	5.912.759: 38

<i>Skattestatens avräkning:</i>	
nettodriftsutgifter	6.372.995: 97
	Kronor 12.285.755: 35

Skattestatens kapitalutgifter och kapitalinkomster.

Debet:	
<i>Diverse konton:</i>	
utgifter enl. sammandrag	757.959: 42
<i>Inventarier:</i>	
avskrivning	169.224: 79
<i>Fastigheter:</i>	
nedskrivning	120.500: —
	Kronor 1.047.684: 21
Kredit:	
<i>Diverse konton:</i>	
inkomster enl. sammandrag	289.724: 79
<i>Fastigheter:</i>	
värdeökning	262.295: 59
<i>Inventarier:</i>	
värdeökning	495.663: 83
	Kronor 1.047.684: 21

Skattestatens avräkning.

Debet:	
<i>Ingående balans:</i>	
förskotterat å 1938 års anslag:	
för verkliga utgifter	3.326: 89
för kapitalutgifter	12.314: 42
	15.641: 31
<i>Göteborgs stad (Stadskassan):</i>	
verkliga inkomster enl. stat.....	5.810.783: —
kapitalinkomster enl. stat.....	301.491: —
	6.112.274: —
<i>Kapitalbehållning:</i>	
kapitalutgifter enl. bok	757.959: 42
<i>Skattestatens verkliga utgifter och inkomster:</i>	
nettodriftsutgifter	6.372.995: 97
<i>Utgående balans:</i>	
reservationer till år 1939:	
för verkliga utgifter	59.536: 48
för kapitalutgifter	25.120: 81
	84.657: 29
	Kronor 13.343.527: 99

Kredit:

Ingående balans:

reservationer till år 1938:		
för verkliga utgifter	118,990: 59	
för kapitalutgifter	220,520: 32	339,510: 91

Göteborgs stad (Stadskassan):

verkliga utgifter enl. stat	11,717,398: —	
kapitalutgifter enl. stat	351,331: —	12,068,729: —

Kapitalbehållning:

avskrivning å inventarier	169,224: 79	
nedskrivning å fastigheter	120,500: —	289,724: 79

Överskott och underskott:

underskott mot 1938 års stat		367,840: 76
------------------------------------	--	-------------

Utgående balans:

förskott till följande år:		
för verkliga utgifter	36,802: 80	
för kapitalutgifter	240,919: 73	277,722: 53

Kronor 13,343,527: 99

Låne- och fondstatens utgifter.

Debet:

Diverse konton:

utgifter enl. sammandrag:	2,505,752: —
	Kronor 2,505,752: —

Kredit:

Fastigheter:

värdeökning	2,505,752: —
	Kronor 2,505,752: —

Låne- och fondstatens avräkning.

Debet:

Ingående balans:

förskotterade medel	69,356: 04
---------------------------	------------

Fondkapital:

utgifter enl. bok	2,505,752: —
-------------------------	--------------

Göteborgs stad (Stadskassan):

återföring av den del av anslaget till kvinnokliniken, som ej fick bestridas med lånemedel	45,000: —
--	-----------

Utgående balans:

reserverade medel	4,703,643: 73
-------------------------	---------------

Kronor 7,323,751: 77

Kredit:		
<i>Ingående balans:</i>		
reserverade medel		6.662.939: 36
<i>Göteborgs stad (Stadskassan):</i>		
utgifter enl. stat		572.010: —
<i>Utgående balans:</i>		
förskotterade medel		88.802: 41
	Kronor	<u>7.323.751: 77</u>

Utgående balans.

Debet:		
<i>Skattestatens avräkning:</i>		
förskott till följande år:		
för verkliga utgifter	36.802: 80	
för kapitalutgifter	240.919: 73	277.722: 53
<i>Låne- och fondstatens avräkning:</i>		
förskotterade medel		88.802: 41
<i>Göteborgs stad (Stadskassan):</i>		
direktionens fordran, lånemedel		4.614.841: 32
<i>Kassakonto</i>		1.479: 16
<i>Bankräkningar</i>		155.188: 50
<i>Diverse debitorer</i>		404.926: 52
<i>Statsbidrag</i>		1.100.906: 75
<i>Fastigheter</i>		36.077.826: 74
<i>Inventarier</i>		1.980.197: 83
<i>Fondkapital</i>		4.614.841: 32
	Kronor	<u>49.316.733: 08</u>

Kredit:		
<i>Skattestatens avräkning:</i>		
reservationer till år 1939:		
för verkliga utgifter	59.536: 48	
för kapitalutgifter	25.120: 81	84.657: 29
<i>Låne- och fondstatens avräkning:</i>		
reserverade medel		4.703.643: 73
<i>Göteborgs stad (Stadskassan):</i>		
direktionens skuld, anslagsmedel		1.289.127: 98
<i>Statens pensionsanstalt</i>		11.684: 48
<i>Diverse kreditorer</i>		420.252: 79
<i>Checklikviders konto:</i>		
oinlösta checker		134.500: 92
<i>Kapitalbehållning</i>		42.672.865: 89
	Kronor	<u>49.316.733: 08</u>

Jämförelse mellan stat och bok för år 1938
för 11. A. 2. Göteborgs sjukhusdirektion.

	Reservationer från föregående år	För året enl. stat	Försk. till följande år	Omförda belopp	För året enl. bok	Reserv. till följ. år	Omförda belopp	Överskott + Underskott —
Verkliga utgifter.								
1. Sjukhusdirektionens byrå.								
c) avlöningar, arvoden o. d. ...	— —	115.720 —	— —	— —	124.106 29	— —	— —	8.386 29
d) pensioner och understöd.....	— —	7.130 —	— —	— —	7.062 —	— —	— —	+ 68 —
f) hyror och arrenden	— —	14.650 —	— —	— —	14.650 —	— —	— —	— —
i) inventariers inköp och underhåll	— —	3.000 —	— —	— —	9.250 88	— —	— —	6.250 88
j) belysning, bränsle, städning, tvätt, renhållning m. m.	— —	1.050 —	— —	— —	1.767 17	— —	— —	717 17
k) skriv- och tryckningskostnader, böcker o. d.	— —	10.000 —	— —	— —	16.850 15	— —	— —	6.850 15
p) läkarevård, bandage, medicin m. m.	— —	68.700 —	— —	— —	67.709 21	— —	— —	+ 990 79
q) forselkostnader	— —	7.000 —	— —	— —	8.419 32	— —	— —	1.419 32
r) kostnader för utredningar ...	— —	8.500 —	— —	— —	11.267 82	— —	— —	2.767 82
x) kostnader av flera slag	— —	8.318 —	— —	— —	8.564 37	— —	— —	246 37
2. Sjuktransportväsendet.								
q) forselkostnader	— —	44.000 —	— —	— —	46.556 31	— —	— —	2.556 31
x) kostnader av flera slag	— —	4.000 —	— —	— —	4.000 —	— —	— —	— —
3. Diverse anslag.								
s) stadens bidrag till främmande inrättningar.....	— —	10.000 —	— —	— —	3.726 50	— —	— —	+ 6.273 50
	— —	302.068 —	— —	— —	323.930 02	— —	— —	21.862 02
Kapitalutgifter.								
Låne- och fondstat.								
värme- och kraftverk.....	97.673 51	— —	88.802 41	58.500 —	244.975 92	— —	— —	— —
centraltvättinrättning	428.907 13	— —	— —	— —	206.194 05	222.713 08	— —	— —

Jämförelse mellan stat och bok för år 1938
för 11. A. 4. Tandpolikliniken, Drottningtorget.

	Reservationer från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Förskott från föregående år	För året enl. bok	Reservationer till följande år	Överskott + Underskott -
Verkliga utgifter.							
c) avlöningar, arvoden o. d. ...	— —	124.089 —	— —	— —	131.939 61	— —	7.850 61
e) beklädnad	— —	700 —	— —	— —	759 13	— —	59 13
f) hyror och arrenden	— —	10.500 —	— —	— —	10.500 —	— —	— —
i) inventariers inköp och underhåll	— —	3.000 —	— —	— —	7.597 54	— —	4.597 54
j) belysning, bränsle, städning, tvätt, renhållning m. m.	— —	2.600 —	— —	— —	3.199 80	— —	599 80
k) skriv- och tryckningskostnader, böcker o. d.	— —	700 —	— —	— —	687 08	— —	+ 12 92
l) driftskostnader	— —	12.000 —	— —	— —	17.132 42	— —	+ 5.132 42
p) läkarevård, medicin m. m.	— —	10.600 —	— —	— —	7.786 12	— —	+ 2.813 88
q) forselkostnader	— —	200 —	— —	— —	252 50	— —	52 50
x) kostnader av flera slag	— —	6.704 —	— —	— —	6.654 05	— —	+ 49 95
	— —	171.093 —	— —	— —	186.508 25	— —	15.415 25
Verkliga inkomster.							
d) bidrag till och ersättning för särskilda kostnader	— —	178.500 —	— —	— —	209.558 —	— —	+ 31.058 —
Kapitalinkomster.							
Skattestat.							
avskrivning å inventarier ...	— —	4.390 —	— —	— —	4.390 —	— —	— —
Sammandrag.							
Verkliga utgifter							15.415: 25
Verkliga inkomster							+ 31.058: —
Kapitalinkomster							— —
						Överskott	15.642: 75

Jämförelse mellan stat och bok för år 1938.

för 11. A. 5. Fristående polikliniker.

	Reservationer från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Förskott från föregående år	För året enl. bok	Reservationer till följande år	Överskott + Underskott -
Verkliga utgifter.							
c) avlöningar, arvoden o. d. ...	—	86.726	—	—	88.098 21	—	— 1.372 21
d) pensioner och understöd.....	—	2.136	—	—	2.136 —	—	— —
e) beklädnad	—	300	—	—	269 82	—	+ 30 18
f) hyror och arrenden.....	—	29.195	—	—	29.885 —	—	— 690 —
i) inventariers inköp och underhåll	—	2.300	—	—	10.764 52	—	— 8.464 52
j) belysning, bränsle, städning, tvätt, renhållning m. m.....	—	6.000	—	—	6.730 46	—	— 730 46
k) skriv- och tryckningskostnader, böcker o. d.	—	500	—	—	1.883 86	—	— 1.383 86
p) läkarevård, medicin m. m. ...	—	6.100	—	—	6.897 70	—	— 797 70
q) forselkostnader	—	200	—	—	191 40	—	+ 8 60
x) kostnader av flera slag	—	3.350	—	1.426 89	2.881 66	—	— 958 55
	—	136.807	—	1.426 89	149.738 63	—	— 14.358 52
Kapitalutgifter.							
Skattestat. inköp av instrument m. m. till polikliniken i Redbergslid.	—	10.000	—	2.645 59	8.519 45	—	— 1.165 04
Verkliga inkomster.							
d) bidrag till och ersättning för särskilda kostnader	—	69.100	—	—	116.465 24	—	+ 47.365 24
ersättning för naturaförmåner	—	1.240	—	—	2.121 67	—	+ 881 67
	—	70.340	—	—	118.586 91	—	+ 48.246 91
Kapitalinkomster.							
Skattestat. avskrivning å inventarier ...	—	600	—	—	865 59	—	+ 265 59

Sammandrag:

Verkliga utgifter.....	—	14.358: 52
Kapitalutgifter	—	1.165: 04
Verkliga inkomster.....	+	48.246: 91
Kapitalinkomster.....	+	265: 59
	Överskott	32.988: 94

Jämförelse mellan stat och bok för år 1938
för 11. A. 6. Thamstorps vilohem m. m.

	Reservationer från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Omförda belopp	För året enl. bok	Reservationer till följande år	Överskott + Underskott -
I. Thamstorps vilo- och central- hem med därtill knuten familjevård.							
Verkliga utgifter.							
c) avlöningar, arvoden o. d. ...	— —	24.180	— —	— —	23.610 49	— —	+ 569 51
e) beklädnad	— —	100	— —	— —	— —	— —	+ 100 —
g) underhåll av fastighet	— —	1.000	— —	— —	1.517 53	— —	517 53
h) andra underhållsarbeten	— —	800	— —	— —	902 33	— —	102 33
i) inventariers inköp och under- håll	— —	12.400	— —	— —	17.037 41	— —	4.637 41
j) belysning, bränsle, städning, tvätt, renhållning m. m.	— —	5.000	— —	— —	5.513 89	— —	513 89
k) skriv- o. tryckningskostnader, böcker o. d.	— —	700	— —	— —	666 20	— —	+ 33 80
n) kosthåll	— —	13.432	— —	— —	12.972 05	— —	+ 459 95
p) läkarevård, bandage, medicin m. m.	— —	134.000	— —	— —	150.250 41	— —	16.250 41
q) forselkostnader	— —	6.000	— —	— —	6.602 11	— —	602 11
w) onera och assurans av fast egendom	— —	150	— —	— —	152 75	— —	2 75
x) kostnader av flera slag	— —	11.740	— —	— —	12.828 11	— —	1.088 11
II. Polikliniken för psykiskt sjuka.							
Verkliga utgifter.							
c) avlöningar, arvoden o. d. ...	— —	7.085	— —	11.670	18.735 65	— —	+ 19 35
e) beklädnad	— —	—	—	—	7 60	— —	7 60

	Reservationer från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Omförda belopp	För året enl. bok	Reservationer till följande år	Överskott + Underskott —
i) inventariers inköp och underhåll	— —	50 —	— —	— —	35 76	— —	+ 14 24
j) belysning, bränsle, städning, tvätt, renhållning m. m.	— —	— —	— —	— —	36 21	— —	— 36 21
k) skriv- o. tryckningskostnader, böcker o. d.	— —	100 —	— —	— —	599 47	— —	— 499 47
p) läkarevård, bandage, medicin m. m.	— —	1.000 —	— —	— —	1.002 25	— —	— 2 25
q) forselkostnader	— —	370 —	— —	— —	374 05	— —	— 4 05
x) kostnader av flera slag	— —	400 —	— —	— —	713 30	— —	— 313 30
Verkliga inkomster.		218.507 —	— —	11.670 —	253.557 57	— —	— 23.380 57
d) bidrag till och ersättning för särskilda kostnader	— —	68.000 —	— —	— —	80.610 17	— —	+ 12.610 17
h) inkomst på rörelse	— —	— —	— —	— —	32 25	— —	+ 32 25
ersättning för naturaförmåner	— —	7.800 —	— —	— —	7.785 18	— —	— 14 82
Kapitalinkomster.		75.800 —	— —	— —	88.427 60	— —	+ 12.627 60
Skattestat. avskrivning å inventarier ...	— —	1.260 —	— —	— —	1.260 —	— —	— —
Sammandrag:							
							— 23.380: 57
							+ 12.627: 60
							—
						Underskott	10.752: 97

Jämförelse mellan stat och bok för år 1938
för 11. C. Renströmska sjukhuset å Källtorp.

	Reserv. från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Omförda belopp	Förskott från föregående år	För året enl. bok	Reserv. till följande år	Omförda belopp	Överskott + Underskott -
Verkliga utgifter.									
c) avlöningar, arvoden o. d.	—	347.920	—	—	—	372.849 76	—	—	24.929 76
d) pensioner och understöd	—	12.556	—	—	—	12.234 —	—	—	+ 322 —
e) beklädnad.....	—	1.000	—	—	—	1.380 45	—	—	+ 380 45
f) hyror o. arrenden	—	21.225	—	—	—	14.253 54	—	—	+ 6.971 46
g) underhåll av fastighet	18.568 74	34.300	—	—	—	69.586 82	—	—	16.718 08
h) andra underhållsarbeten	3.636 31	12.400	—	—	—	11.207 15	5.094 61	—	265 45
i) inventariers inköp o. underhåll	—	22.500	—	—	—	28.000 01	—	—	5.500 01
j) belysning, bränsle, städning, tvätt, renhållning m. m.	—	79.000	—	—	—	74.819 05	—	—	+ 4.180 95
k) skriv- och tryckningskostnader, böcker o. d.	—	3.262	—	—	—	3.422 57	—	—	160 57
n) kosthåll	—	147.742	—	—	—	156.582 72	—	—	8.840 72
p) läkarevård, bandage, medicin m. m.	—	42.450	—	—	—	43.618 47	—	—	1 168 47
q) forselkostnader	—	500	—	—	—	386 97	—	—	+ 113 03
w) onera o. assurans av fast egendom	—	1.150	—	—	—	875 54	—	—	+ 274 46
x) kostnader av flera slag	—	120.197	—	—	—	114.999 61	—	—	+ 5.197 39
	22.205 05	846.202	—	—	—	904.216 66	5.094 61	—	40.904 22
Kapitalutgifter.									
Skattestat:									
om- och tillbyggnad av sjukhusets huvudbyggnad ...	97.634 12	36.000	—	—	—	117.527 78	16.106 34	—	—
reservbelysningsanläggning	—	5.000	—	—	1.638 68	3.122 58	—	—	+ 238 74

Jämförelse mellan stat och bok för år 1938
för 11. D. Lillhagens sjukhus.

	Reserv. från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Omförda belopp	Förskott från föregående år	För året enl. bok	Reserv. till följ. år	Omförda belopp	Överskott + Underskott -
Verkliga utgifter.									
c) avlöningar, arvoden o. d.	—	1.322.267	—	—	—	1.396.035 77	—	—	73.768 77
d) pensioner och understöd	—	10.665	—	—	—	13.263	—	—	2.598 —
e) beklädnad	—	2.900	—	—	—	3.679 45	—	—	779 45
f) hyror och arrenden.....	—	12.400	—	—	—	13.061 13	—	—	661 13
g) underhåll av fastighet...	—	45.000	—	—	—	75.005 58	—	—	30.005 58
h) andra underhållsarbeten	—	15.000	—	—	—	15.548 18	—	—	548 18
i) inventariers inköp och underhåll	—	63.800	—	—	—	74.705 47	—	—	10.905 47
j) belysning, bränsle, städning, tvätt, renhållning m. m.	—	166.000	—	—	—	165.822 70	—	—	+ 177 30
k) skriv- o. tryckningskostnader, böcker o. d.	—	7.600	—	—	—	7.188 51	—	—	+ 411 49
l) driftskostnader	—	29.600	—	—	—	21.413 03	—	—	+ 8.186 97
n) kosthåll	—	367.800	—	—	—	396.933 73	—	—	+ 29.133 73
p) läkarevård, bandage, medicin, m. m.	—	33.100	—	—	—	46.388 24	—	—	+ 13.288 24
q) forselkostnader	—	6.300	—	—	—	6.219 06	—	—	+ 80 94
t) begravningskostnader...	—	300	—	—	—	48 50	—	—	+ 251 50
w) onera och assurans av fast egendom	—	6.000	—	—	—	4.934 67	—	—	+ 1.065 33
x) kostnader av flera slag	—	806.075	—	—	—	806.036 85	—	—	+ 38 15
	—	2.894.807	—	—	—	3.046.283 87	—	—	- 151.476 87
Kapitalutgifter.									
Skattestat:									
inköp av electrocardiograf- apparat	—	2.000	—	—	—	2.300	—	—	300 —
bitumenbeläggning m. m. av vägar	—	25.425	—	—	—	25.425	—	—	— —
byte av personautomobil...	—	6.000	—	—	—	6.000	—	—	— —

Jämförelse mellan stat och bok för år 1938
för 11. E. 1. Sahlgrenska sjukhuset.

	Reserv. från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Omförda belopp	Förskott från föregående år	För året enl. bok	Reserv. till följande år	Omförda belopp	Överskott + Underskott -
Verkliga utgifter.									
c) avlöningar, arvoden o. d.	—	1.904.541	—	—	—	1.982.029 57	—	11.670	89.158 57
d) pensioner o. understöd	—	46.268	—	—	—	44.547	—	—	+ 1.721
e) beklädnad	—	2.000	—	—	—	3.038 58	—	—	1.038 58
f) hyror och arrenden	—	17.320	—	—	—	16.195	—	—	+ 1.125
g) underhåll av fastighet	36.120	60.000	10.242 80	—	—	99.246 42	39.065 59	—	31.949 21
h) andra underhållsarbeten	—	10.000	—	—	—	34.289 82	—	—	24.289 82
i) inventariers inköp och underhåll	—	137.000	—	—	—	175.813 78	—	—	38.813 78
j) belysning, bränsle, städning, tvätt, renhållning m. m.	—	296.800	—	—	—	292.144 45	—	—	+ 4.655 55
k) skriv- och tryckningskostnader, böcker o. d.	—	20.200	—	—	—	25.391 34	—	—	5.191 34
n) kosthåll	—	583.439	—	—	—	504.506 73	—	—	+ 78.932 27
p) läkarevård, bandage, medicin m. m.	—	287.000	—	—	—	329.682 63	—	—	42.682 63
q) forselkostnader	—	3.500	—	—	—	5.364 95	—	—	1.864 95
v) nybyggnader, ombyggnader m. m.	40.460 29	—	—	—	—	40.805 83	6.986 03	—	7.331 57
w) onera och assurans av fast egendom	—	4.200	—	—	—	2.950	—	—	+ 1.250
x) kostnader av flera slag	—	778.888	—	—	—	816.916 13	—	—	38.028 13
Kapitalutgifter.	76.580 29	4.151.156	10.242 80	—	—	4.372.922 23	46.051 62	11.670	192.664 76
Skattestat.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
inköp för kirurgiska avdelningen av två diathermiapparater, en elektrokardiograf, ett operationscystoskop och en narkosapparat	—	10.381	—	—	—	8.445 71	—	—	+ 1.935 29

	Reserv. från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Omförda belopp	Förskott från föregående år	För året enl. bok	Reserv. till följande år	Omförda belopp	Överskott + Underskott -
inköp av högspänningsfri kappa för röntgenappa- rat för radiologiska av- delningen	—	16.000	—	—	—	15.005 30	—	—	+ 994 70
inköp av diktafonanläggning för radiologiska avdeln. inköp för röntgendiagnos- tiska avdelningen av två potterbord och ett skall- bord	—	5.000	—	—	—	4.579 —	—	—	+ 421 —
inköp av en elektrisk destil- lationsapparat	—	18,205	—	—	—	10.760 —	—	—	+ 7.445 —
inköp av möbler m. m. för den nya paviljongen för ögon- och öronsjukdom.	27.425 42	45.000	63.533 56	56.000	—	191.958 98	—	—	—
inköp av möbler m. m. för den nya avdelningen för psykiskt sjuka	37.474 38	37.500	33.521 51	32.000	—	140.495 89	—	—	—
inköp av diverse instrument och apparater m. m. för nya avdelningarna för ögon- och öronsjukdo- mar och psykiskt sjuka	—	88.000	—	—	—	—	—	88.000	—
inköp av inventarier och instrument till nya ope- rationsavdelningen	11.227 19	—	—	—	—	10.485 13	—	—	+ 742 06
inköp av barospirator	2.743 —	—	—	—	—	—	—	—	+ 2.743 —
inköp av möbler till skö- terske och elevhemmet utredningar för cancerpa- viljong	18.517 64	—	—	—	—	18.137 38	—	—	+ 380 26
utrustning av centrallabora- toriet	—	—	10.087 41	—	3.398 95	6.688 46	—	—	—
	—	—	345 01	—	—	345 01	—	—	—
	97.387 63	222.476	107.487 49	88.000	3.398 95	407.164 12	2.126 74	88.000	+ 14.661 31

	Reserv. från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Omförda belopp	Förskott från före- gående år	För året enl. bok	Reserv. till följande år	Omförda belopp	Överskott + Underskott —
Låne- och fondstat:									
v) nybyggnader, ombyggnader m. m.									
tilläggsanslag till nybyggnaden för ögon- och öronsjukdomar vid Sahlgrenska sjukhuset	—	120.000	—	—	—	—	—	120.000	—
diverse ny-, till- och ombyggnader	2.130.498 19	—	—	120.000	—	599.950 64	1 650.547 55	—	—
uppförande av en ny operationsbyggnad samt ombyggn. av den nuvarande	—	87.010	—	—	69.356 04	17.653 96	—	—	—
uppförande av vårdhem för psykiskt sjuka	448.058 70	—	—	—	—	346.171 41	101 887 29	—	—
uppförande av sköterske- och elevhem	10.117 96	—	—	—	—	78 65	10.039 31	—	—
	2.588.674 85	207.010	—	120.000	69.356 04	963.854 66	1.762.474 15	120.000	—
Verkliga inkomster.									
c) inkomster på grund av särskilda rättigheter ...	—	6.000	—	—	—	6.000	—	—	—
d) bidrag till o. ersättning för särskilda kostnader	—	1.057.500	—	—	—	1.090.419 62	—	—	+ 32.919 62
g) hyror och arrenden.....	—	44.600	—	—	—	44.900	—	—	++ 300 —
h) inkomst på rörelse.....	—	2.000	—	—	—	2.999 30	—	—	++ 999 30
i) räntor	—	39.693	—	—	—	37.303 37	—	—	+ 2.389 63
j) inkomster av flera slag	—	3.500	—	—	—	3 682 78	—	—	+ 182 78
ersättning för naturaförmåner	—	524.250	—	—	—	464.974 02	—	—	— 59.275 98
	—	1.677.543	—	—	—	1.650.279 09	—	—	— 27.263 91
Kapitalinkomster.									
Skattestat: avskrivn. å inventarier och nedskrivning å fastigheten	—	159.398	—	—	—	149.316 06	—	—	— 10.081 94
Sammandrag:									
Verkliga utgifter	—	—	—	—	—	—	—	—	192.664: 76
Kapitalutgifter	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 14.661: 31
Verkliga inkomster.....	—	—	—	—	—	—	—	—	27.263: 91
Kapitalinkomster.....	—	—	—	—	—	—	—	—	10.081: 94
									Underskott 215.349: 30

Jämförelse mellan stat och bok för år 1938
för 11. E. 2. Holtermanska sjukhuset.

	Reserv. från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Omförda belopp	Förskott från föregående år	För året enl. bok	Reserv. till följande år	Omförda belopp	Överskott + Underskott —
Verkliga utgifter.									
c) avlöningar, arvoden o. d.	—	118.325	—	—	—	136.461 15	—	—	18.136 15
d) pensioner och understöd	—	3.528	—	—	—	3.486 —	—	—	+ 42 —
e) beklädnad.....	—	550	—	—	—	674 74	—	—	124 74
g) underhåll av fastighet...	—	5.000	—	—	—	8.802 52	—	—	3.802 52
h) andra underhållsarbeten	—	400	—	—	—	742 69	—	—	342 69
i) inventariers inköp o. underhåll	—	7.500	—	—	—	9.652 88	—	—	2.152 88
j) belysn., bränsle, städn., tvätt, renhållning m. m.	—	28.600	—	—	—	30.063 34	—	—	1.463 34
k) skriv-o.tryckningskostn., böcker o. d.....	—	1.300	—	—	—	1.303 38	—	—	3 38
n) kosthåll	—	52.514	—	—	—	46.399 96	—	—	+ 6.114 04
p) läkarevård, bandage, medicin m. m.	—	11.200	—	—	1.900	17.545 32	—	—	8.245 32
q) forselkostnader.....	—	200	—	—	—	197 98	—	—	+ 2 02
w) onera o. assurans av fast egendom	—	170	—	—	—	95 68	—	—	+ 74 32
x) kostnader av flera slag...	—	36.092	—	—	—	35.461 02	—	—	+ 630 98
	—	265.379	—	—	1.900	290.886 66	—	—	27.407 66
Verkliga inkomster.									
d) bidrag till och ersättning för särskilda kostnader	—	111.000	—	—	—	122.038 85	—	—	+ 11.038 85
j) inkomster av flera slag	—	1.100	—	—	—	2.957 —	—	—	+ 1.857 —
ersättn. för naturaförmåner	—	23.580	—	—	—	24.986 11	—	—	+ 1.406 11
	—	135.680	—	—	—	149.981 96	—	—	+ 14.301 96
Kapitalinkomster.									
Skattestat: avskrivning å inventarier	—	2.330	—	—	—	2.330 —	—	—	—
Sammandrag:									
						Verkliga utgifter.....	—		27.407: 66
						Verkliga inkomster.....	+		14.301: 96
						Kapitalinkomster.....			—: —
						Underskott			13.105: 70

Jämförelse mellan stat och bok för år 1938
för 11. E. 3. Barnsjukhuset.

	Reserv. från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Omförda belopp	Förskott från föregående år	För året enl. bok	Reserv. till följande år	Omförda belopp	Överskott + Underskott -
Verkliga utgifter.									
b) kapitalavbetalningar, räntor o. lånekostnader	—	900	—	—	—	900	—	—	—
c) avlöningar, arvoden o. d.	—	476.882	—	—	—	528.813	13	—	51.931
d) pensioner och understöd	—	6.735	—	—	—	6.645	—	—	90
e) beklädnad.....	—	900	—	—	—	1.303	42	—	403
g) underhåll av fastighet ...	11.815	34.000	—	—	—	49.258	21	—	3.443
h) andra underhållsarbeten	—	1.500	—	—	—	733	49	—	766
i) inventariers inköp och underhåll	—	43.000	—	—	—	46.518	74	—	3.518
j) belysn., bränsle, städt., tvätt, renhållning m. m.	—	73.000	—	—	—	71.072	88	—	1.927
k) skriv- o tryckningskost- nader, böcker o. d. ...	—	5.000	—	—	—	6.095	74	—	1.095
n) kosthåll	—	121.450	—	—	—	127.994	88	—	6.544
p) läkarevård, bandage, me- dicin m. m.	—	38.000	—	—	—	39.208	74	—	1.208
q) forselkostnader	—	2.500	—	—	—	2.522	68	—	22
w) onera och assurans av fast egendom	—	700	—	—	—	681	52	—	18
x) kostnader av flera slag	—	135.368	—	—	—	134.610	22	—	757
	11.815	939.935	—	—	—	1.016.358	65	—	64.608
Kapitalutgifter.									
Skattestat:									
inköp av diathermiapparat	—	2.400	—	—	—	2.143	—	—	257

	Reserv. från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Omförda belopp	Förskott från föregående år	För året enl. bok	Reserv. till följande år	Omförda belopp	Överskott + Underskott -
Verkliga inkomster.									
d) bidrag till och ersättning för särskilda kostnader	—	127.300	—	—	—	135.610 03	—	—	+ 8.310 03
g) hyror och arrenden.....	—	—	—	—	—	278 —	—	—	+ 278 —
i) räntor	—	17.630	—	—	—	16.947 32	—	—	+ 682 68
j) kostnader av flera slag	—	800	—	—	—	1.002 50	—	—	+ 202 50
ersättn. för naturaförmåner	—	123.290	—	—	—	131.686 17	—	—	+ 8.396 17
	—	269.020	—	—	—	285.524 02	—	—	+ 16.504 02
Kapitalinkomster.									
Skattestat:									
avskrivn. å inventarier och fastighet	—	35.968	—	—	—	35.968 —	—	—	—
Sammandrag:									
						Verkliga utgifter	—		64.608:65
						Kapitalutgifter	+		257:—
						Verkliga inkomster.....	+		16.504:02
						Kapitalinkomster.....			—:—
								Underskott	47.847:63

1938 års redovisning för den 31 december 1937

Jämförelse mellan stat och bok för år 1938

för 11. E. 4. Barnbördshuset.

	Reserv. från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Omförda belopp	Förskott från föregående år	För året enl. bok	Reserv. till följande år	Omförda belopp	Överskott + Underskott -
Verkliga utgifter.									
c) avlöningar, arvoden o. d.	—	289.903	26.560	—	—	389.091 77	—	—	72.628 77
d) pensioner och understöd	—	14.100	—	—	—	14.163 —	—	—	63 —
e) beklädnad.....	—	500	—	—	—	353 07	—	—	146 93
g) underhåll av fastighet...	—	7.000	—	—	—	7.267 —	—	—	267 —
h) andra underhållsarbeten	—	1.300	—	—	—	925 40	—	—	374 60
i) inventariers inköp och underhåll	—	23.000	—	—	—	33.165 27	—	—	10.165 27
j) belysning, bränsle, städning, tvätt, renhållning m. m.	—	85.300	—	—	—	56.297 64	—	—	29.002 36
k) skriv- och tryckningskostnader, böcker o. d.	—	3.500	—	—	—	4.388 09	—	—	888 09
n) kosthåll.....	—	105.608	—	—	—	122.722 38	—	—	17.114 38
p) läkarevård, bandage, medicin m. m.....	—	29.000	—	—	—	49.898 55	—	—	20.898 55
q) forselkostnader	—	250	—	—	—	478 60	—	—	228 60
w) onera och assurans av fast egendom	—	200	—	—	—	235 13	—	—	35 13
x) kostnader av flera slag	—	54.308	—	—	—	57.792 79	—	—	3.484 79
	—	613.969	26.560	—	—	736.778 69	—	—	96.249 69
Kapitalutgifter.									
Låne- och fondstat:									
v) nybyggnader, ombyggnader m. m. uppförande av huvudbyggnad till kvinnoklinik vid Sahlgrenska sjukhuset	2.984.465 13	365.000	—	—	—	1.061.221 48	2.243.243 65	45.000	—

Jämförelse mellan stat och bok för år 1938
för 11. E. 5. Oscar och Maria Ekmans sjukhus.

	Reserv. från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Omförda belopp	Förskott från föregående år	För året enl. bok	Reserv. till följande år	Omförda belopp	Överskott + Underskott -
Verkliga utgifter.									
c) avlöningar, arvoden o. d	—	138.126	—	—	—	161.325 88	—	—	23.199 88
d) pensioner och understöd	—	9.444	—	—	—	9.250 80	—	—	193 20
e) beklädnad.....	—	250	—	—	—	180 23	—	—	69 77
g) underhåll av fastighet...	—	6.000	—	—	—	4.268 29	—	—	1.731 71
h) andra underhållsarbeten	—	200	—	—	—	186 99	—	—	13 01
i) inventariers inköp och underhåll	—	6.400	—	—	—	10.437 90	—	—	4.037 90
j) belysning, bränsle, städning, tvätt, renhållning m. m.....	—	22.690	—	—	—	18.463 59	—	—	4.226 41
k) skriv- och trycknings- kostnader, böcker o. d.	—	1.000	—	—	—	1.124 42	—	—	124 42
n) kosthåll.....	—	36.261	—	—	—	39.732	—	—	3.471
p) läkarevård, bandage, medicin m. m.....	—	9.300	—	—	—	16.078 21	—	—	6.778 21
q) forselkostnader	—	200	—	—	—	106 40	—	—	93 60
v) nybyggnader, ombyggnader m. m.....	8.390 25	—	—	—	—	—	8.390 25	—	—
w) onera och assurans av fast egendom	—	400	—	—	—	306 92	—	—	93 08
x) kostnader av flera slag	—	51.300	—	—	—	51.511 63	—	—	211 63
	8.390 25	281.571	—	—	—	312.973 26	8.390 25	—	31.402 26
Kapitalutgifter.									
Skattestat:									
inköp av potatisskalnings- maskin	—	600	—	—	—	575	—	—	25

	Reserv. från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Omförda belopp	Förskott från föregående år	För året enl. bok	Reserv. till följande år	Omförda belopp	Överskott + Underskott —
ombyggnad och istandsättning av överläkarebostaden	—	—	40.345	18	—	40.345	18	—	—
	—	600	40.345	18	—	40.920	18	—	+ 25
Låne- och fondstat: ny-, till- och ombyggnader av sjukhuset.....	464.686	20	—	—	—	200	464.486	20	—
Verkliga inkomster.									
d) bidrag till och ersättning för särskilda kostnader	—	56.000	—	—	—	64.597	37	—	+ 8.597
i) räntor	—	5.300	—	—	—	5.399	48	—	+ 99
j) inkomster av flera slag	—	—	—	—	—	360	42	—	+ 360
ersättning för naturaför- måner	—	36.900	—	—	—	36.252	82	—	— 647
	—	98.200	—	—	—	106.610	09	—	+ 8.410
Kapitalinkomster.									
Skattestat: avskrivning å inventarier	—	4.400	—	—	—	4.640	—	—	+ 240

Sammandrag:

Verkliga utgifter	—	31.402: 26
Kapitalutgifter	+	25: —
Verkliga inkomster	+	8.410: 09
Kapitalinkomster	+	240: —

Underskott 22.727: 17

Jämförelse mellan stat och bok för år 1938.
för 11. E. 6. Göteborgs Sjuksköterskeskola.

	Reservationer från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Förskott från föregående år	För året enl. bok	Reservationer till följande år	Överskott + Underskott -
Verkliga utgifter.							
c) avlöningar, arvoden o. d. ...	—	29.247	—	—	28.449	—	+ 798
f) hyror	—	44.600	—	—	44.600	—	—
i) inventariers inköp o. underh.	—	—	—	—	16 50	—	- 16 50
k) skriv- o. tryckningskostnader, böcker o. d.	—	2.000	—	—	2.558 36	—	- 558 36
n) kosthåll	—	500	—	—	271 86	—	+ 228 14
q) forselkostnader	—	900	—	—	630 80	—	+ 269 20
x) kostnader av flera slag	—	2.300	—	—	2.476 86	—	- 176 86
	—	79.547	—	—	79.003 38	—	+ 543 62
Verkliga inkomster.							
d) bidrag till och ersättning för särskilda kostnader	—	44.080	—	—	43.735	—	- 345

Sammandrag:

Verkliga utgifter.....	+	543:62
Verkliga inkomster ..	-	345:—
Överskott		198:62

Jämförelse mellan stat och bok för år 1938
för 11. E. 7. Göteborgs stads laboratorium.

	Reservationer från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Förskott från föregående år	För året enl. bok	Reservationer till följande år	Överskott + Underskott —
Verkliga utgifter.							
c) avlöningar, arvoden o. d.	—	66.974	—	—	66.809 14	—	+ 164 86
g) underhåll av fastighet	—	1.500	—	—	734 21	—	+ 765 79
i) inventariers inköp och underhåll	—	1.800	—	—	2.132 21	—	— 332 21
j) belysning, bränsle, städning, tvätt, renhållning m. m.	—	15.600	—	—	12.332 75	—	+ 3.267 25
k) skriv- och tryckningskostnader, böcker o. d.	—	1.700	—	—	1.494 36	—	+ 205 64
l) driftskostnader	—	12.500	—	—	15.126 43	—	— 2 626 43
q) forselkostnader	—	200	—	—	135 —	—	+ 65 —
w) onera och assurans av fast egendom	—	175	—	—	—	—	+ 175 —
x) kostnader av flera slag	—	31.200	—	—	30.904 70	—	+ 295 30
	—	131.649	—	—	129.668 80	—	+ 1.980 20
Verkliga inkomster.							
d) bidrag till och ersättning för särskilda kostnader	—	95.710	—	—	106.832 —	—	+ 11.122 —
g) hyror och arrenden	—	3.100	—	—	3.100 —	—	— —
ersättning för naturaförmåner..	—	3.300	—	—	3.203 —	—	— 97 —
	—	102.110	—	—	113.135 —	—	+ 11.025 —
Kapitalinkomster.							
Skattestat. avskrivning å inventarier	—	2.000	—	—	2.000 —	—	— —
Sammandrag:							
							+ 1.980: 20
							+ 11.025: —
							—: —
Överskott							13.005: 20

Jämförelse mellan stat och bok för år 1938
för 11. E. 8. Värme- och kraftverket vid Sahlgrenska sjukhuset.

	Reserv. från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Omförda belopp	Förskott från föregående år	För året enl. bok	Reserv. till följande år	Omförda belopp	Överskott + Underskott
Verkliga utgifter.									
c) avlöningar, arvoden o. d.	—	56.760	—	—	—	44.838 41	—	—	+ 11.921 59
e) beklädnad.....	—	100	—	—	—	80 36	—	—	+ 19 64
f) hyror och arrenden.....	—	5.940	—	—	—	5.940	—	—	—
g) underhåll av fastighet...	—	—	—	—	—	2.500 10	—	—	— 2.500 10
i) inventariers inköp och underhåll	—	—	—	—	—	1.243 30	—	—	— 1.243 30
j) belysning, bränsle, städning, tvätt, renhållning m. m.....	—	204.500	—	—	—	164.490 69	—	—	+ 40.009 31
k) skriv- och tryckningskostnader, böcker o. d.	—	—	—	—	—	45 03	—	—	— 45 03
p) läkarevård, bandage, medicin m. m.....	—	100	—	—	—	8 05	—	—	+ 91 95
w) onera och assurans av fast egendom	—	600	—	—	—	627 76	—	—	— 27 76
x) kostnader av flera slag	—	83.758	—	—	—	85.055 26	—	—	— 1.297 26
Kapitalutgifter.		351.758	—	—	—	304.828 96	—	—	+ 46.929 04
Skattestat.									
anställande av försök att erhålla grundvatten	—	6.500	—	—	2.100	—	—	—	+ 4.400 —
inköp och installation av eldsläckningsanordningar	—	—	8.696 20	—	—	8.696 20	—	—	—
	—	6.500	8.696 20	—	2.100	8.696 20	—	—	+ 4.400 —
Verkliga inkomster.									
h) inkomst på rörelse	—	358.000	—	—	—	209.698 69	—	—	— 148.301 31
Kapitalinkomster.									
Skattestat:									
avskrivning å inventarier..	—	1.400	—	—	—	1.508 51	—	—	+ 108 51

Sammandrag:

Verkliga utgifter.....	+	46.929:04
Kapitalutgifter	+	4.400:—
Verkliga inkomster	—	148.301:31
Kapitalinkomster	+	108:51

Underskott 96.863:76

Jämförelse mellan stat och bok för år 1938.
för 11. E. 9. Centralvättinrättningen vid Sahlgrenska sjukhuset.

	Reservationer från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Förskott från föregående år	För året enl. bok	Reservationer till följande år	Överskott + Underskott —
Verkliga utgifter.							
c) avlöningar, arvoden o. d.	— —	86.302 —	— —	— —	— —	— —	+ 86.302 —
e) beklädnad	— —	600 —	— —	— —	— —	— —	+ 600 —
f) hyror och arrenden	— —	1.940 —	— —	— —	1.940 —	— —	— —
j) belysning, bränsle, städning, tvätt, renhållning m. m.	— —	54.200 —	— —	— —	— —	— —	+ 54.200 —
p) läkarevård, bandage, medicin m. m.	— —	100 —	— —	— —	— —	— —	+ 100 —
q) forselkostnader	— —	2.000 —	— —	— —	— —	— —	+ 2.000 —
w) onera och assurens av fast egendom	— —	250 —	— —	— —	— —	— —	+ 250 —
x) kostnader av flera slag	— —	10.301 —	— —	— —	554 65	— —	+ 9.746 35
	— —	155.693 —	— —	— —	2.494 65	— —	+ 153.198 35
Verkliga inkomster.							
h) inkomst på rörelse	— —	157.000 —	— —	— —	— —	— —	— 157.000 —
Sammandrag:							
							Verkliga utgifter
							Verkliga inkomster
							Underskott
							3.801: 65

Sammandrag av verkliga utgifter och kapitalutgifter.

	Reservationer från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Omförda belopp	Förskott från föregående år	För året enl. bok	Reservationer till följande år	Omförda belopp	Överskott + Underskott -
Verkliga utgifter:									
11 A. 2.	—	302.068	—	—	—	323.930 02	—	—	21.862 02
11 A. 3.	—	177.257	—	—	—	175.605 07	—	+	1.651 93
11 A. 4.	—	171.093	—	—	—	186.508 25	—	—	15.415 25
11 A. 5.	—	136.807	—	—	1.426 89	149.738 63	—	—	14.358 52
11 A. 6.	—	218.507	—	11.670	—	253.557 57	—	—	23.380 57
11 C.	22.205 05	846.202	—	—	—	904.216 66	5.094 61	—	40.904 22
11 D.	—	2.894.807	—	—	—	3.046.283 87	—	—	151.476 87
11 E. 1.	76.580 29	4.151.156	10.242 80	—	—	4.372.922 23	46.051 62	11.670	192.664 76
11 E. 2.	—	265.379	—	—	1.900	290.886 66	—	—	27.407 66
11 E. 3.	11.815	939.935	—	—	—	1.016.358 65	—	—	64.608 65
11 E. 4.	—	613.969	26.560	—	—	736.778 69	—	—	96.249 69
11 E. 5.	8.390 25	281.571	—	—	—	312.973 26	8.390 25	—	31.402 26
11 E. 6.	—	79.547	—	—	—	79.003 38	—	—	543 62
11 E. 7.	—	131.649	—	—	—	129.668 80	—	—	1.980 20
11 E. 8.	—	351.758	—	—	—	304.828 96	—	—	46.929 04
11 E. 9.	—	155.693	—	—	—	2.494 65	—	—	153.198 35
Kapitalutgifter:	118.990 59	11.717.398	36.802 80	11.670	3.326 89	12.285.755 35	59.536 48	11.670	475.427 33
Skattestat:									
11 A. 5.	—	10.000	—	—	2.645 59	8.519 45	—	—	1.165 04
11 C.	123.132 69	75.930	16.226 81	—	4.169 88	188.627 42	22.994 07	—	501 87
11 D.	—	33.425	68.164 05	—	—	101.889 05	—	—	300
11 E. 1.	97.387 63	222.476	107.487 49	88.000	3.398 95	407.164 12	2.126 74	88.000	14.661 31
11 E. 3.	—	2.400	—	—	—	2.143	—	—	257
11 E. 5.	—	600	40.345 18	—	—	40.920 18	—	—	25
11 E. 8.	—	6.500	8.696 20	—	2.100	8.696 20	—	—	4.400
	220.520 32	351.331	240.919 73	88.000	12.314 42	757.959 42	25.120 81	88.000	17.376 40
Låne- o. fondstat:									
11 A. 2.	585.080 64	—	88.802 41	58.500	—	451.169 97	220.713 08	58.500	—
11 D.	40.032 54	—	—	—	—	29.305 89	10.726 65	—	—
11 E. 1.	2.588.674 85	207.010	—	120.000	69.356 04	963.854 66	1.762.474 15	120.000	—
11 E. 4.	2.984.465 13	365.000	—	—	—	1.061.221 48	2.243.243 65	45.000	—
11 E. 5.	464.686 20	—	—	—	—	200	464.486 20	—	—
	6.662.939 36	572.010	88.802 41	178.500	69.356 04	2.505.752	4.703.643 73	223.500	—

Sammandrag av verkliga inkomster och kapitalinkomster.

	Reservationer från föregående år	För året enl. stat	Förskott till följande år	Omförda belopp	Förskott från föregående år	För året enl. bok	Reservatio- ner till följande år	Omförda belopp	Överskott + Underskott -
Verkliga inkomst:									
11 A. 2.	—	22.400	—	—	—	25.928 60	—	—	+ 3.528 60
11 A. 3.	—	177.960	—	—	—	194.699 20	—	—	+ 16.739 20
11 A. 4.	—	178.500	—	—	—	209.558 —	—	—	+ 31.058 —
11 A. 5.	—	70.340	—	—	—	118.586 91	—	—	+ 48.246 91
11 A. 6.	—	75.800	—	—	—	88.427 60	—	—	+ 12.627 60
11 C.	—	353.500	—	—	—	358.276 45	—	—	+ 4.776 45
11 D.	—	1.788.050	—	—	—	2.023.036 64	—	—	+ 234.986 64
11 E. 1.	—	1.677.543	—	—	—	1.650.279 09	—	—	— 27.263 91
11 E. 2.	—	135.680	—	—	—	149.981 96	—	—	+ 14.301 96
11 E. 3.	—	269.020	—	—	—	285.524 02	—	—	+ 16.504 02
11 E. 4.	—	302.600	—	—	—	335.282 13	—	—	+ 32.682 13
11 E. 5.	—	98.200	—	—	—	106.610 09	—	—	+ 8.410 09
11 E. 6.	—	44.080	—	—	—	43.735 —	—	—	— 345 —
11 E. 7.	—	102.110	—	—	—	113.135 —	—	—	+ 11.025 —
11 E. 8.	—	358.000	—	—	—	209.698 69	—	—	— 148.301 31
11 E. 9.	—	157.000	—	—	—	—	—	—	— 157.000 —
		5.810.783				5.912.759 38			+ 101.976 38
Kapitalinkomster:									
11 A. 2.	—	3.945	—	—	—	3.945 —	—	—	—
11 A. 3.	—	4.175	—	—	—	4.178 —	—	—	+ 3 —
11 A. 4.	—	4.390	—	—	—	4.390 —	—	—	—
11 A. 5.	—	600	—	—	—	865 59	—	—	+ 265 59
11 A. 6.	—	1.260	—	—	—	1.260 —	—	—	—
11 C.	—	10.315	—	—	—	8.014 63	—	—	— 2.300 37
11 D.	—	69.188	—	—	—	69.188 —	—	—	—
11 E. 1.	—	159.398	—	—	—	149.316 06	—	—	— 10.081 94
11 E. 2.	—	2.330	—	—	—	2.330 —	—	—	—
11 E. 3.	—	35.968	—	—	—	35.968 —	—	—	—
11 E. 4.	—	2.122	—	—	—	2.121 —	—	—	— 1 —
11 E. 5.	—	4.400	—	—	—	4.640 —	—	—	+ 240 —
11 E. 7.	—	2.000	—	—	—	2.000 —	—	—	—
11 E. 8.	—	1.400	—	—	—	1.508 51	—	—	+ 108 51
		301.491				289.724 79			— 11.766 21

Överskott och underskott.

	Överskott:	Underskott:
11 A. 2.		18.333: 42
11 A. 3.	18.394: 13	
11 A. 4.	15.642: 75	
11 A. 5.	32.988: 94	
11 A. 6.		10.752: 97
11 C.		38.930: 01
11 D.	83.209: 77	
11 E. 1.		215.349: 30
11 E. 2.		13.105: 70
11 E. 3.		47.847: 63
11 E. 4.		63.568: 56
11 E. 5.		22.727: 17
11 E. 6.	198: 62	
11 E. 7.	13.005: 20	
11 E. 8.		96.863: 76
11 E. 9.		3.801: 65
	163.439: 41	531.280: 17
Nettounderskott	367.840: 76	
	<u>531.280: 17</u>	<u>531.280: 17</u>

Av Göteborgs sjukhusdirektion förvaltade donationer.

Tillgångar:

Värdepappers Konto:

I. Sahlgrenska sjukhuset:

1. Diverse fonder till Sahlgrenska sjukhuset:

Stockholms stads 4 ¹ / ₂ % obl. av 1914, nom. 5.000: — @ 99 %	4.950: —	
Sveriges Allmänna Hypoteks Banks 4 % obl. av 1878, nom. 9.066: 67	7.117: 34	
Svenska Statens 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930, nom. 2.000: — @ 95 %	1.900: —	
Trafik A.-B. Grängesberg-Oxelösunds 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930	10.000: —	
Stockholms stads 3 % obl. av 1925, nom. 4.000: — @ 99 %	3.960: —	
Härnösands stads 4 % obl. av 1934	5.000: —	
Sveriges Allmänna Hypoteksbanks 3 % obl. av 1935, nom. 90.000: — @ 99 ¹ / ₄ %	89.325: —	
Svenska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1934, nom. 1.000: — @ 99 ¹ / ₂ %	995: —	
Danska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1938	35.000: —	158.247: 34

2. P. P. Ekmans donationsfond:

1 inteckning i Kilanda Säteri	1.000: —	
-------------------------------	----------	--

3. Albertina Dorothea Jacobsens donationsfond:

5 aktier i Kampenhovs A.-B.	6.000: —	
Danska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1938	25.000: —	31.000: —

4. Borgmästare P. A. Fröbergs frisängsfond:

125 aktier i Svenska Sockerfabriks A.-B., nom. 7.500: — @ 112 ¹ / ₂ %	8.437: 50	
Göteborgs Stads 3 ¹ / ₂ % obl. av 1935	3.000: —	
Svenska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1934	2.000: —	
Danska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1938	7.000: —	20.437: 50

5. Signe och Herman Kösters fond:

Göteborgs stads 3 ¹ / ₂ % obl. av 1935	1.000: —	
Danska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. 1938	5.000: —	6.000: —

6. Carl Krügers fond:

Göteborgs stads 3 ¹ / ₂ % obl. av 1935	1.000: —	
Stockholms stads 3 ¹ / ₄ % obl. av 1936	5.000: —	
Svenska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1934	1.000: —	7.000: —

7. Doktor Alrik Lindhs pensionsfond:

Luossavaara-Kiirunavaara A.-B:s 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930, nom. 7.000: — @ 99 ¹ / ₂ %	6.965: —	
Göteborgs stads 3 ¹ / ₂ % obl. av 1935	2.000: —	
Danska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1938	4.000: —	12.965: —

8. Sahlgrenska sjukhusets frälseräntefond:		
Svenska Statens 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930	70.000: —	
Svenska Statens 4 % obl. av 1933, nom. 40.300: —		
@ c:a 80 %	32.256: —	
Svenska Statens 4 ¹ / ₂ % obl. av 1929.....	5.000: —	
Svenska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1934, nom. 4.000: —		
@ 99 %.....	3.960: —	
Svenska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1934	3.000: —	
Svenska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1934, nom. 1.000: —		
@ 99 ¹ / ₂ %.....	995: —	
Konungariket Sveriges Stadshypotekskassas 3 % obl. av 1934, nom. 10.000: — @ 98 ¹ / ₄ %.....	9.825: —	125.036: —
9. E. W. Flobecks fond:		
Svenska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1934.....		5.000: —
10. Constance Charlotte Holmgrens frisängsfond:		
Göteborgs stads 3 ¹ / ₂ % obl. av 1935	7.000: —	
Stockholms stads 3 ¹ / ₄ % obl. av 1936	9.000: —	
Danska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1938	5.000: —	21.000: —
11. Benjamin S. o. Hanna Hüttners fond för Sahlgrenska sjukhuset:		
Svenska Statens 4 % obl. av 1933	5.000: —	
Göteborgs stads 4 % obl. av 1922	5.000: —	
Svenska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1933	1.000: —	
Göteborgs stads 3 ¹ / ₂ % obl. av 1935	3.000: —	
Danska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1938	11.000: —	25.000: —
12. V. H. Hultmans donation:		
Luossavaara-Kiirunavaara A.-B:s 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930, nom. 7.000: — @ 99 ¹ / ₂ %	6.965: —	
Svenska Statens 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930, nom. 1.000: —		
@ c:a 97 ¹ / ₄ %	973: 50	
Bergslagens Järnvägs A.-B:s 4 % obl. av 1926	5.000: —	
Göteborgs stads 3 ¹ / ₂ % obl. av 1935	3.000: —	
Svenska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1934	2.000: —	
Danska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1938	2.000: —	19.938: 50
13. Överläkare H. Kösters 50-års fond för sjuksköterskor:		
Trafik A.-B. Grängesberg-Oxelösunds 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930.....	2.000: —	
Luossavaara-Kiirunavaara A.-B:s 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930, nom. 2.000: — @ 99 ¹ / ₂ %	1.990: —	
Göteborgs stads 3 ¹ / ₂ % obl. av 1935.....	3.000: —	
Svenska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1934.....	3.000: —	
Danska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1938	5.000: —	14.990: —

14. Överläkare H. Kösters 60-års fond för ekonomipersonalen:

Svenska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1933	1.000: —	
Svenska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1934	1.000: —	
Göteborgs stads 3 ¹ / ₂ % obl. av 1935	2.000: —	
Danska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1938	5.000: —	9.000: —

15. Henrik E. Ahrenbergs fond:

Trafik A.-B. Grängesberg-Oxelösunds 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930.....	4.000: —	
Luossavaara-Kiirunavaara A.-B:s 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930, nom. 2.400: — @ 99 ¹ / ₂ %	2.388: —	
Göteborgs stads 3 ¹ / ₂ % obl. av 1935.....	1.000: —	
Danska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1938	13.000: —	20.388: —

16. Konto för inköp av radium:

Luossavaara-Kiirunavaara A.-B:s 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930, nom. 600: — @ 99 ¹ / ₂ %	597: —
--	--------

17. Professor Karl Dahlgrens fond:

Stockholms stads 3 % obl. av 1925, nom. 5.000: — @ 99 %.....	4.950: —	
Svenska Statens 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930 nom. 1.000: — @ 95 %.....	950: —	
Göteborgs stads 3 ¹ / ₂ % obl. av 1935.....	1.000: —	6.900: —

18. Missans fond:

Göteborgs stads 3 ¹ / ₂ % obl. av 1935.....	10.000: —
---	-----------

19. Häradshövding A. M. von Proschwitz' och hans fru Maria Elisabet von Proschwitz' samt studeranden Gustaf Adolf von Proschwitz' donation:

Göteborgs stads 3 ¹ / ₂ % obl. av 1935.....	3.000: —	
Danska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1938	50.000: —	53.000: —

20. Westringska donationen:

Danska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1938	21.000: —
---	-----------

21. Doktor J. J. Ekmans & Doktor F. Langs biblioteksfond:

Danska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1938	6.000: —
---	----------

22. Med. doktor Ernst Melkerssons minnesfond:

Härnösands stads 4 % obl. av 1934	5.000: —
---	----------

23. Alma Håkanssons donation:

Härnösands stads 4 % obl. av 1934	3.000: —
---	----------

24. Westringska bokdonationsfonden:			
Göteborgs stads 3 ¹ / ₂ ‰ obl. av 1935.....			1.000: —
25. Estrid Rodhes fond:			
Göteborgs stads 3 ¹ / ₂ ‰ obl. av 1935.....			4.000: —
26. Thoméeska donationen:			
Göteborgs stads 3 ¹ / ₂ ‰ obl. av 1935.....			15.000: —
27. Gibsonska donationen:			
Göteborgs stads 3 ¹ / ₂ ‰ obl. av 1935.....			10.000: —
28. Borgströmska donationen:			
Göteborgs stads 3 ¹ / ₂ ‰ obl. av 1935.....			8.000: —
31. Från år 1935 reserverade kursvinster å div. fonder för Sahlgrenska Sjukhuset:			
Göteborgs stads 3 ¹ / ₂ ‰ obl. av 1935.....	7.000: —		
Göteborgs stads 3 ¹ / ₂ ‰ rev. av 1936.....	27.683: 74		
Svenska Statens 3 ¹ / ₂ ‰ obl. av 1934	1.000: —		
Danska Statens 3 ¹ / ₂ ‰ obl. av 1938	1.000: —	36.683: 74	
33. Läkarefonden för sjuksköterskor vid Sahlgrenska sjukhuset:			
Svenska Statens 3 ¹ / ₂ ‰ obl. av 1934			2.000: —

II. Barnsjukhuset:

35. Diverse fonder till Barnsjukhuset:			
Trafik A.-B. Grängesberg-Oxelösunds 4 ‰ obl. av 1922		1.000: —	
Luossavaara-Kiirunavaara A.-B:s 4 ¹ / ₂ ‰ obl. av 1930, nom. 10.000: — @ 99 ¹ / ₂ ‰.....		9.950: —	
Svenska Statens 4 ¹ / ₂ ‰ obl. av 1929	116.000: —		
Svenska Statens 4 ¹ / ₂ ‰ obl. av 1930.....	54.000: —		
Skuldbrev av Göteborgs Intecknings Garanti A.-B. Svenska Statens 4 ‰ obl. av 1933, nom. 126.000:— @ c:a 82 ¹ / ₂ ‰.....		104.110: —	
Konungariket Sveriges Stadshypotekskassas 3 ‰ obl. av 1934 nom. 5.000: — @ 98 ¹ / ₄ ‰.....		4.912: 50	
Göteborgs stads 3 ¹ / ₂ ‰ obl. av 1935		7.000: —	
Göteborgs stads reverser 3 ¹ / ₂ ‰ av 1936		27.683: 74	
Svenska Statens 3 ¹ / ₂ ‰ obl. av 1933		1.000: —	
Danska Statens 3 ¹ / ₂ ‰ obl. av 1938		9.000: —	369.656: 24
36. Hyllengrenska donationsfonden:			
Svenska Statens 4 ¹ / ₂ ‰ obl. av 1929	21.000: —		
Trafik A.-B. Grängesberg-Oxelösunds 4 ¹ / ₂ ‰ obl. av 1930.....		2.000: —	
Konungariket Sveriges Stadshypotekskassas 4 ¹ / ₂ ‰ obl. av 1933		3.000: —	
Svenska Statens 4 ¹ / ₂ ‰ obl. av 1929		1.000: —	
Danska Statens 3 ¹ / ₂ ‰ obl. av 1938		1.000: —	28.000: —

37. Ågrenska fonden för underhåll av byggnader å Amundön:		
Svenska Statens 4 ¹ / ₂ % obl. av 1929	10.000:—	
38. Ågrenska fonden för nybyggnader å Amundön:		
Luossavaara-Kiirunavaara A.-B:s 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930, nom. 5.000:— @ 99 ¹ / ₂ %	4.975:—	
Svenska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1933	2.000:—	
Danska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1938	4.000:—	10.975:—
39. Benjamin S. och Hanna Hüttners fond för Barnsjukhuset:		
Luossavaara-Kiirunavaara A.-B:s 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930, nom. 8.000:— @ 99 ¹ / ₂ %	7.960:—	
Bergslagernas Järnvägs A.-B:s 4 % obl. av 1926	1.000:—	
Härnösands stads 4 % obl. av 1934	1.000:—	
Danska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1938	2.000:—	11.960:—
40. Oscar Ekman, J. J. Ekman och Edvard Dicksons fond:		
Svenska Statens 4 ¹ / ₂ % obl. av 1929	10.000:—	
Danska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1938	1.000:—	11.000:—
41. James Carnegies donationsfond:		
Bergslagernas Järnvägs A.-B:s 4 % obl. av 1926	10.000:—	
42. Franz och Sofie Rambergs donation:		
Svenska Statens 4 ¹ / ₂ % obl. av 1929	14.000:—	
44. Friherrinnan Louise Falkenbergs fond av 1934 för sjuksköterskors semester vid Barnsjukhuset:		
Konungariket Sveriges Stadshypotekskassas 3 % obl. av 1934, nom. 5.000:— @ 98 ¹ / ₄ %	4.912:50	
45. Vera och Nils Norlings donation:		
Skuldbrev av den 1 ¹ / ₂ 1935 med inteckning uti fastighet	10.000:—	
<i>III. Barnbördshuset:</i>		
50. E. J. Heymans och änkefru Olssons donationer:		
Svenska Statens 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930	700:—	
Svenska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1934, nom. 7.000:— @ 71 ¹ / ₂ %	5.000:—	5.700:—
51. Donation till B. B. av okänd givare:		
Konungariket Sveriges Stadshypotekskassas 4 ¹ / ₂ % obl. av 1933	3.000:—	
<i>IV. Oscar och Maria Ekmans sjukhus:</i>		
55. Ekmanska fonden:		
Göteborgs stads 5 % revers av 1931	8.774:57	
Bergslagernas Järnvägs A.-B:s 4 % obl. av 1926	5.000:—	

Kopparberg-Hofors Sågverks A.-B:s 4 ¹ / ₂ % obl. av 1922.....	1.000: —	
Härnösands stads 4 % obl. av 1934	1.000: —	
Svenska Statens 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930	7.000: —	
Göteborgs stads 3 ¹ / ₂ % obl. av 1935	4.000: —	
Svenska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1934	7.000: —	
Danska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1938	7.000: —	40.774: 57

56. Falkenbergs fond:

Härnösands stads 4 % obl. av 1934	2.000: —	
Svenska Statens 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930	4.000: —	
Konungariket Sveriges Stadshypotekskassas 3 % obl. av 1934, nom. 5.000: — @ 98 ¹ / ₄ %	4.912: 50	
Svenska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1933	1.000: —	
Göteborgs stads 3 ¹ / ₂ % obl. av 1935	3.000: —	
Stockholms stads 3 ¹ / ₄ % obl. av 1936	6.000: —	
Svenska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1934	4.000: —	
Inteckning i fastigheten Bangatan 23, Göteborg	8.000: —	
Danska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1938	3.000: —	35.912: 50

57. J. Carnegies fond:

Svenska Statens 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930.....	4.000: —	
Kopparberg-Hofors Sågverks A.-B:s 4 ¹ / ₂ % obl. av 1922.....	4.000: —	
Svenska Statens 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930	4.000: —	
Göteborgs stads 3 ¹ / ₂ % obl. av 1935.....	5.000: —	
Svenska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1933.....	1.000: —	
Svenska Statens 4 ¹ / ₂ % obl. av 1929.....	1.000: —	
Svenska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1934	10.000: —	
Danska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1938.....	3.000: —	32.000: —

58. Wijkska fonden:

Ronneby stads 4 % obl. av 1934	11.000: —	
Svenska Statens 4 ¹ / ₂ % obl. av 1930.....	3.000: —	
Konungariket Sveriges Stadshypotekskassas 3 % obl. av 1934 nom. 5.000: — @ 98 ¹ / ₄ %	4.912: 50	
Svenska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1933.....	1.000: —	
Svenska Statens 4 ¹ / ₂ % obl. av 1929.....	4.000: —	
Danska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1938	5.000: —	28.912: 50

59. Maria och Magnus Nihlmans fond:

Svenska Statens 4 ¹ / ₂ % obl. av 1929.....	4.000: —	
Svenska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1934	2.000: —	
Inteckning i fastigheten Bangatan 23, Göteborg	12.000: —	
Danska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1938	4.000: —	22.000: —

61. Friherrinnan Louise Falkenbergs fond av 1934 för sjuka obemedlade i Örgryte:

Göteborgs stads 3 ¹ / ₂ % obl. av 1935	10.000: —	
Danska Statens 3 ¹ / ₂ % obl. av 1938	1.000: —	11.000: —

Summa å värdepappers konto	1.318.986: 39
Radium Konto	67.565: 34
Fastigheten Östra Hamngatan	75.000: —
Ågrenska Konvalescenthemmet	131.213: 82
Checkräkning i A.-B. Göteborgs Bank	24.484: 15
Sparkasseräkning i Göteborgs och Bohus Läns Sparbank	10.000: —
	<hr/>
Kronor	1.627.249: 70

Skulder:

1. Diverse donationer till Sahlgrenska sjukhuset	233.176: 39
2. P. P. Ekmans donationsfond	1.000: —
3. Albertina Dorothea Jacobsens donationsfond	30.752: 47
4. Borgmästare P. A. Fröbergers frisängsfond ...	20.711: 62
5. Signe och Herman Kösters fond	6.130: 84
6. Carl Krügers fond	7.173: 02
7. Dr Alrik Lindhs pensionsfond	13.927: 66
8. Sahlgrenska sjukhusets frälseräntefond	125.222: 18
9. E. W. Flobecks fond	5.199: 09
10. Constance Charlotte Holmgrens frisängsfond	21.694: 64
11. Benjamin S. och Hanna Hüttners fond för Sahlgrenska sjukhuset	25.258: 73
12. V. H. Hultmans donation	21.214: —
13. Överläkare Hugo Kösters 50-årsfond för sjuksköterskor	15.180: 57
14. Överläkare Hugo Kösters 60-årsfond för ekonomipersonal	9.121: 79
15. Henrik E. Ahrenbergs fond	20.783: 07
16. Konto för inköp av radium	1.141: 52
17. Professor Karl Dahlgrens fond	7.641: 32
18. Missans fond	10.360: 79
19. Häradshövding A. M. von Proschwitz' och hans fru Maria Elisabet von Proschwitz' samt teol. studeranden Gustaf Adolf von Proschwitz' donation	53.186: 01
20. Westringska donationen	21.735: 38
21. Doktor J. J. Ekmans och Doktor Fritz Langs biblioteksfond	6.732: 63
22. Med. doktor Ernst Melkerssons minnesfond	5.590: 93
23. Alma Håkanssons donation	3.538: 28
24. Westringska bokdonationsfonden	1.681: 34
25. Estrid Rodhes fond	4.226: 31
26. Thoméeska donationen	15.000: —
27. Gibsonska donationen	10.000: —
28. Borgströmska donationen	8.112: 39
29. Donation till radium	67.565: 34
31. Från år 1935 reserv. kursvinster för dona- tionsfonder för Sahlgrenska sjukhuset	37.412: 27

32.	Donationsavkastning till Sahlgrenska sjukhuset	2.228: 68	
33.	Läkarefonden för sjuksköterskor vid Sahlgrenska sjukhuset	2.079: 07	
35.	Diverse fonder till Barnsjukhuset	380.304: 35	
36.	Hyllengrenska fonden	28.160: 72	
37.	Ågrenska fonden för underhåll av byggnader å Amundön	11.144: 16	
38.	Ågrenska fonden för nybyggnader å Amundön	11.680: 36	
39.	Benjamin S. och Hanna Hüttners fond för Barnsjukhuset	12.115: 92	
40.	Oscar Ekmans, J. J. Ekmans och Edvard Dicksons fond	11.049: 94	
41.	James Carnegies donationsfond	10.519: 20	
42.	Franz och Sofie Rambergs donation.....	14.560: 81	
43.	Ågrenska donationskontot:		
	Axel H. och Louise Ågrens fond.....	60.791: 66	
	Karin Ågrens fond	10.000: —	
	Erik Gustaf Ågrens fond	10.000: —	
	Carl Hugo Ågrens fond.....	10.000: —	
	Per Gustaf Ågrens fond.....	10.000: —	
	R. L. Lundgrens fond.....	1.656: 45	
	Axel H. och Louise Ågrens fond.....	28.765: 71	131.213: 82
44.	Friherrinna Louise Falkenbergs fond av 1934 för sjuksköterskors semester vid Barnsjukhuset	5.154: —	
45.	Vera o. Nils Norlings donation	10.745: 59	
46.	Donationsavkastning till Barnsjukhuset	1.947: 32	
50.	E. J. Heymans och änkefru Olssons donationer	6.448: 63	
51.	Donation till B. B. av okänd givare	3.136: 15	
55.	Ekmanska fonden	42.019: 13	
56.	Falkenbergs fond	36.390: 21	
57.	J. Carnegies fond	32.439: 60	
58.	Wijkska fonden	29.660: 99	
59.	Maria och Magnus Nihlmans fond.....	22.640: 53	
61.	Friherrinnan Louise Falkenbergs fond av 1934 för sjuka obemedlade i Örgryte ...	11.139: 94	
	Kronor	1.627.249: 70	

Sahlgrenska sjukhuset.

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets *kirurgiska* avdelning I för år 1938
angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

Sjukdomarnas nummer och benämning enl. K. med.-styrelsens cirk. d. 19 okt. 1914		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
<i>I. Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda.</i>					
1	Deformitas apicis nasi	—	1	—	—
1	Megacolon congen.....	1	—	—	—
1	Anomalia coli	1	—	—	—
1	Cysta urachi	1	1	—	—
1	Aplasia renis	1	—	—	—
1	Ureterocele	—	2	—	—
1	Retentio testis.....	2	—	—	—
1	Aplasia uteri et vaginae	—	1	—	—
<i>II. Ålderdomssjukdomar.</i>					
6	Marasmus senilis.....	1	3	—	—
7	Gangræna »	5	3	1	3
<i>III. Havandeskaps- och förlossningssjukdomar.</i>					
8	Abortus.....	—	2	—	—
10	Graviditas extrauterina	—	5	—	—
20	Graviditas.....	—	8	—	—
<i>IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.</i>					
21	Septichæmia. Abscessus. Phlegmone.....	20	11	3	1
21	Panaritium	—	3	—	—
21	Lymphadenit. sept.....	8	3	—	—
21	Hidroadenitis	—	1	—	—
22	Erysipelas	2	2	—	—
23	Scarlatina	—	1	—	—
34	Paratyphusbacillbärare	—	1	—	—
39	Poliomyelitis anterior acuta	1	1	—	—
39	Encephalitis	—	1	—	—
42	Tuberculosis (<i>samtliga fall</i>)	34	27	—	2
	» pulm.....	7	3	—	—
	» cerebri.....	—	1	—	1
	» ossium et articulorum	10	8	—	—
	» lymphoglandularum	2	5	—	1
	» renum	6	3	—	—
	» urogenitalis	5	2	—	—
	» cutis	1	—	—	—
	» organorum aliorum	3	5	—	—
44b	Syphilis acquisita ..	—	1	—	—
45	Ulcus molle.....	—	1	—	—
46	Gonorrhœa (<i>samtliga fall</i>)	1	3	—	—
	Urethritis gonorrhœica acuta.....	1	1	—	—
	Salpingitis gonorrhœica	—	2	—	—
47	Actinomycosis	—	1	—	—
57	Febris	1	—	—	—
	Morbus Bang	1	—	—	—

Sjukdomarnas nummer och benämning enl. K. med- styrelsens cirk. d. 19 okt. 1914		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
<i>V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.</i>					
58	Anæmia	2	4	—	—
59	Anæmia perniciosa progressiva	—	1	—	—
60	Leuchæmia	3	—	—	—
64	Hæmophilia	2	—	—	—
64	Trombopeni	1	—	1	—
66	Morbus Banti	1	—	—	—
66	Spleno-megalia	1	2	—	—
66	Abscessus lienis	—	1	—	—
<i>VI. Ännesomsättningssjukdomar.</i>					
68	Diabetes mellitus	13	11	1	—
68	Gangræna diabeticum	5	4	2	1
69	Adipositas	—	4	—	—
<i>VII. Kroniska förgiftningssjukdomar.</i>					
71	Alcoholismus chronicus	2	—	—	—
<i>VIII. Nervsystemets sjukdomar.</i>					
79	Hæmorrhagia meningum cerebri	1	—	—	—
80	Arachnoiditis chronica	1	—	—	—
82	Hæmorrhagia cerebri. Emollitio cerebri	2	3	—	1
83	Encephalitis	1	—	—	—
90	Sclerose en plaque	—	1	—	—
94	Neuritis	—	1	—	—
94	Neuralgia nervi trigem.	1	2	—	—
94	Ischias	2	3	—	—
94	Coccygodynia	1	2	—	—
95	Paralysis	5	4	—	—
98	Epilepsia	2	2	—	—
99	Hysteria	1	2	—	—
100	Neurasthenia. Psykoneurosis	8	9	—	—
101	Paralysis agitans	1	1	—	—
<i>IX. Sinnessjukdomar.</i>					
¹⁰² — 110	Insania et Idiotia. Psychosis	1	2	—	—
<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>					
111	Pericarditis	—	1	—	1
112	Myocarditis acuta	—	1	—	—
113	Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	1	3	—	—
113	Myocarditis chronica. Cardiosclerosis. Cor adiposum	9	6	1	1
115	Arteriosclerosis. Endarteriitis	4	3	—	—
116	Phlebitis. Trombophlebitis	4	3	—	—
117	Aneurysma	1	—	1	—
118	Varicocele	7	—	—	—
118	Varices	5	2	—	—
118	Hæmorrhoides	19	9	—	—
119	Trombosis. Embolia	11	16	—	1
120	Hypertonia	2	4	—	—

Sjukdomarnas nummer och benämning enl. K. med- styrelsens cirk. d. 19 okt. 1914		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
120	Gangræna pedis	1	—	—	—
120	Insufficiëntia cordis.....	4	1	—	—
120	Infarctus cordis	1	1	—	—
120	Asthma cardiale	1	—	—	—
120	Aortitis	1	—	1	—
<i>XI. Andningsorganens sjukdomar.</i>					
128	Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	3	1	—	—
131	Asthma bronchiale	1	—	—	—
134	Bronchopneumonia acuta	18	10	3	1
137	Gangræna pulmonum.....	2	—	1	—
138	Emphysema pulm.	1	—	—	—
140	Pleuritis. Empyema pleuræ	11	4	3	—
141	Pneumothorax	4	—	—	—
<i>XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.</i>					
143	Stomatitis	1	—	—	—
144	Tonsillitis acuta. Angina tonsillaris. Pharyngitis acuta	1	3	—	—
149	Sialolithiasis.....	2	2	—	—
149	Parotitis sept.	1	4	—	—
149	Ranula	1	—	—	—
149	Retentio dentis	1	—	—	—
153	Gastritis acuta	9	6	—	—
153	Entero-colitis acuta. Proctitis acuta	23	25	1	2
154	Polyposis ventriculi	1	—	—	—
155	Ulcus ventriculi. Ulcus duodeni.....	87	19	4	1
155	Ulcus pepticum jejuni	—	2	—	1
156	Diverticulum ventriculi	1	—	—	—
157	Neurosis ventriculi. Achylia. Hypochlorhydria. Hyperchlorhydria	11	6	—	—
158	Entero-colitis chron.	2	—	—	—
159	Appendicitis.....	155	128	4	1
159	Typhlitis	—	2	—	—
160	Ileus. Volvulus. Invaginatio	13	13	1	2
161a	Hernia mobilis	111	26	1	—
161b	» incarcerata	7	4	1	—
162	Hæmatemesis	8	1	—	—
162	Observationsfall	115	149	—	—
162	Obstipatio.....	3	5	—	—
162	Abscessus ad anum. Fistula ani.....	15	10	—	—
162	Fissura v. contractura ani.....	11	7	—	—
162	Prolapsus ani vel recti	2	1	—	—
162	Rectalblödning. Melaena.....	11	2	—	—
162	Diverticulum intestini	1	4	1	1
162	Stenosis pylori	1	—	—	—
162	Stenosis intestini	—	1	—	—
162	Lymphadenitis acuta mesenterii	2	1	—	—
162	Torquerat oment	—	1	—	—
162	Corpus alienum intestini	1	—	—	—
163	Hepatitis acuta. Abscessus hepatis	3	5	—	1
165	Hepatitis chron. Cirrhosis hepatis.....	5	—	2	—
166	Cholecystitis. Cholangitis	26	58	1	3
167	Cholelithiasis	22	76	—	1
167	Choledocholithiasis	3	4	—	—
167	Stenosis ductus choledochi	—	1	—	—

Sjukdomarnas nummer och benämning enl. K. med-styrelsens cirk. d. 19 okt. 1914		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
168	Icterus. Icterus catarrhalis	2	5	—	1
169	Pancreatitis acuta	14	10	2	—
169	» chron.	1	2	—	1
170	Abscessus subphrenicus.....	1	1	—	—
171	Peritonitis acuta	3	3	—	—
171	» chronica	—	1	—	1
172	Ascites	—	1	—	—
172	Hæmorrhagia intra-abdominalis	1	—	—	—
<i>XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.</i>					
173	Nephritis degenerativa acuta	—	1	—	—
174	» » chronica	—	1	—	—
175	Pyelit. Pyelocystit. Cystopyelonephrit.....	12	34	3	2
176	Pyonephrosis	1	1	—	—
177	Nephrolithiasis. Ureterolithiasis	68	22	—	—
178	Hydronephrosis	—	3	—	—
179	Ren mobilis	—	1	—	—
180	Cystitis	18	24	—	—
180	Ulcus vesicæ urinariæ	—	1	—	—
181	Lithiasis vesicæ	5	—	1	—
182	Urethritis	7	—	—	—
183	Stricture urethræ	1	—	—	—
184	Ren cysticus.....	2	—	1	—
184	Nephrosclerosis	15	4	—	—
184	Hæmaturia	6	1	—	—
184	Uræmia	—	1	—	—
184	Dilatatio ureteris.....	6	—	—	—
184	Diverticulum vesicæ urinariæ	1	—	—	—
184	Fistula vesicæ urinariæ	—	1	—	—
184	Polypus urethræ	1	—	—	—
184	Fistula urethræ	35	33	—	—
184	Observationsfall	—	—	—	—
<i>XIV. Könsorganens sjukdomar.</i>					
<i>A. Manliga könsorganen.</i>					
185	Hypertrophia prostatæ	52	—	6	—
185	Prostatismus.....	1	—	—	—
187	Orchitis. Epididymitis. Funiculitis	19	—	—	—
188	Phimos. Paraphimos	7	—	—	—
189	Spermatocèle	3	—	—	—
189	Hydrocele.....	14	—	—	—
<i>B. Kvinnliga könsorganen.</i>					
192	Vulvitis. Vaginitis. Bartholinitis. Kolpitis	—	5	—	—
193	Endometritis	—	1	—	—
193	Endometriosis	—	2	—	—
193	Polypus cervicis uteri	—	4	—	—
194	Salpingo-oophoritis. Pelveoperitonitis.	—	53	—	—
195	Parametritis	—	1	—	—
196	Amenorrhœa. Dysmenorrhœa. Menorrhagia	—	2	—	—

	Sjukdomarnas nummer och benämning enl. K. med.- styrelsens cirk. d. 19 okt. 1914	Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
196	»Intermenstrual pains»	—	1	—	—
196	Metrorrhagia	—	3	—	—
199	Mastitis.	—	1	—	—
201	Hypertrophia mammae	—	2	—	—
201	Hydrosalpinx	—	1	—	—
201	Prolapsus vaginae vel uteri	—	2	—	—
201	Salpinx torquata	—	1	—	—
<i>XV. Muskelnas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.</i>					
202	Lumbago	—	1	—	—
203	Tendovaginitis. Peritendinitis	2	3	—	—
204	Bursitis. Hygroma.....	7	5	—	—
205	Synovitis. Arthritis	17	12	—	—
205	Pyarthrosis	1	—	—	—
206	Polyarthritis rheumatica acuta	4	1	—	—
207	Polyarthritis rheumatica chronica	—	3	—	—
208	Arthritis deformans.....	3	10	—	—
208	Spondylitis deformans	7	2	—	—
208	» destructiva	1	—	—	—
208	» septica	—	1	—	—
209	Anchylosis	1	1	—	—
209	Contractura	1	—	—	—
210	Pseudarthrosis	1	3	—	—
211	Corpus liberum in articulo	4	3	—	—
211	Osteochondrit. dissecans	1	1	—	—
212	Insufficiencia dorsi	4	2	—	—
212	Pes plano-valgus.....	—	1	—	—
212	» equinus.....	1	—	—	—
212	Hallux valgus	1	7	—	—
212	» rigidus.....	—	2	—	—
212	Digitus malleus	—	1	—	—
212	Slinkled	—	1	—	—
213	Osteomyelitis. Osteitis. Periostitis.....	13	13	—	—
216	Contractura tend. et fasc. Dupuytren's kontr.	1	—	—	—
216	Cicatrix post traum.	1	—	—	—
216	Luxatio habitualis	1	2	—	—
216	»Schnappende Gelenke»	1	—	—	—
216	Exostosis	3	3	—	—
216	Ganglion	3	1	—	—
216	Chondromalacia	—	1	—	—
216	Hydrops	—	1	—	—
216	Myalgia.....	1	—	—	—
216	Observationsfall	6	4	—	—
216	Contractura art. humero-scapul. posttraum.	1	—	—	—
<i>XVI. Hudens sjukdomar.</i>					
217	Erythema solare	1	—	—	—
227	Ulcus varicosum cruris	1	4	—	—
228	Impetigo	2	1	—	—
231	Furunculosis, Furunculus	6	7	—	1
232	Carbunculus	2	1	—	—
233	Gangraena	3	—	—	—
237	Dermatitis.....	1	—	—	—

Sjukdomarnas nummer och benämning enl. K. med- styrelsens cirk. d. 19 okt. 1914		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
240	Clavus	2	—	—	—
240	Ulcus.....	7	2	—	—
240	Atheroma	4	—	—	—
240	Condyloma	1	1	—	—
240	Elephantiasis	—	1	—	—
240	Emhysema subcutaneum	1	—	—	—
XVII. Öronsjukdomar.					
243	Otit. media	1	—	—	—
XVIII. Ögonsjukdomar.					
300	Amaurosis.....	1	—	—	—
XIX. Svulster.					
301	Fibroma	3	5	—	—
302	Lipoma	4	5	—	—
303	Myxochondroma	—	1	—	—
304	Osteoma	—	1	—	—
306	Hæmangioma	1	—	—	—
307	Myoma	1	11	—	—
308	Neurinoma	—	1	—	—
313	Papilloma	5	1	—	—
314	Adenoma. Kystadenoma	—	16	—	—
315	Sarcoma	4	3	1	—
316	Carcinoma (<i>samtliga fall</i>)	62	80	28	21
	> cutis	1	3	1	—
	> linguæ	2	1	—	—
	> maxillæ	1	—	—	—
	> lymphoglandularum	1	—	—	—
	> mammae	—	26	—	2
	> oesophagi	2	—	1	—
	> ventriculi	19	16	11	7
	> intest. tenuis	—	1	—	—
	> caeci	—	1	—	—
	> coli	11	8	7	3
	> recti	7	5	2	2
	> vesicæ felleæ	2	1	—	1
	> pancreatis	4	2	3	2
	> hepatis	—	1	—	1
	> prostatae	8	—	2	—
	> penis	1	—	—	—
	> ovarii	—	6	—	1
	> uteri	—	3	—	1
	> pulm.....	1	—	1	—
	> organ. aliorum	2	6	—	1
318	Blastoma teratoides. Cysta dermoid.	6	13	—	—
319	Tumor renis. Hypernephroma	3	1	—	—
319	> malignus regionis colli.....	1	—	—	—
319	> parotidis (blandsvulst)	1	—	—	—
320	> abdominis	3	4	—	—
320	> vesicæ urinariæ	1	—	—	—

Sjukdomarnas nummer och benämning enl. K. med.-styrelsens cirk. d. 19 okt. 1914		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
320	Cysta	6	8	—	—
320	Struma	1	4	—	—
320	» maligna	—	1	—	—
320	Strumitis	—	1	—	—
<i>XX. Andra sjukdomar.</i>					
322	Myxœdema	—	1	—	—
323	Morbus Basedowi. Hyperthyreosis. Hyperthyreodism.	1	13	—	—

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets *kirurgiska* avdelning I för år 1938
angående å sjukvårdsinrättningen intagna, som därstädes avlidit.

	Dödsorsak	Antal			Dödsorsak	Antal	
		m.	kv.			m.	kv.
	<i>II. Morbi senectutis.</i>				Transport	23	15
0600	Grangræna senilis.....	1	3	4060	Ileus	1	2
	<i>III. Morbi infectionis.</i>			4080	Cirrhosis hepatis ..	2	—
1220	Septichaemia, Pyosepticaemia ...	3	1	4090	Morbi viarum biliarum cum calculis	—	1
1410	Tuberculosis meningum, cerebri...	—	1	4091	Morbi viarum biliarum sine calculis	1	3
1470	» aliorum organorum...	—	1	4100	Morbi pancreatis	2	1
	<i>IV. Morbi systematis hæmopoëti-</i>			4110	Peritonitis e causa ignota	—	1
	<i>tici et sanguinis et diathese</i>			4500	Alii morbi organorum digestionis	2	5
	<i>hæmorrhagicæ.</i>				<i>X. Morbi organorum uropoëti-</i>		
2050	Alii morbi sanguinis	1	—	5020	Lithiasis renis et vesicae	1	—
	<i>V. Morbi nutritionis et secre-</i>			5030	Cystopyelonephritis	3	2
	<i>tionis internæ.</i>			5040	Alii morbi organorum uropoëti-		
2360	Diabetes mellitus	3	1		corum	1	—
	<i>VI. Morbi systematis nervosi.</i>				<i>XI. Morbi organorum genita-</i>		
	<i>Morbi mentis, Morbi orga-</i>			5210	Hypertrophia prostatae	6	—
	<i>norum sensoriorum.</i>				<i>XIV. Morbi systematis cuteanei</i>		
2600	Hæmorrhagia cerebri	—	1		<i>et cubcutanei.</i>		
	<i>VII. Morbi organorum circula-</i>			6520	Alii morbi systematis cutanei et		
	<i>tionis.</i>				subcutanei	—	1
3000	Pericarditis	—	1		<i>XV. Tumores.</i>		
3030	Myocarditis chronica	1	1	7010	Carcinoma ventriculi	11	7
3041	Aneurysma aortæ	1	—	7020	» intestini	9	5
3050	Embolia	—	1	7040	» mammæ	—	2
	<i>VIII. Morbi organorum respira-</i>			7050	» cutis.....	1	—
	<i>tionis.</i>			7090	» aliorum organorum ...	7	7
3520	Bronchopneumonia acuta. Bron-	3	1	7520	Sarcoma viscerum	1	—
3540	chitis capillaris	3	—		<i>XVII. Mors violenta, non natu-</i>		
3550	Pleuritis. Empyema pleurae	3	—		<i>ralis.</i>		
	<i>IX. Morbi organorum digestionis.</i>				<i>Casus mortiferi.</i>		
4000	Ulcus ventriculi.....	2	—	8520	Combustio	1	—
4010	Ulcus duodeni	2	2	8570	Contusio. Laceratio. Vulnus con-		
4040	Appendicitis	4	1		tusum. Fractura	7	4
4050	Hernia	2	—	8590	Vulnus sclopetarium	1	—
	Transport	23	15		Summa	80	54

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets *kirurgiska* avdelning I för år 1938
angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer
å *intagna* patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
		I.				
Fract. compl. cranii c. laceratione cerebri	1	Toilette + sutur	1	—	—	
		III.				
Deformitas congen. auric.	1	Plastik	1	—	—	
Laceratio auriculæ	1	Toilette + sutur	1	—	—	
		IV.				
Deformitas nasi congen. ...	1	Plastik	1	—	—	
Cancer nasi	1	Elektroendotermi	—	—	1	989. Cach. modo, 60 år.
		V.				
Deformitas mandibulae ..	1	Plastik	1	—	—	
Defectus palati duri	1	Gomplastik	1	—	—	
Retentio dentis	1	Utmejsling	1	—	—	
Periostit. alveolar.	1	Incision	1	—	—	
Osteit. mandibulae	1	Sequestrotomi	1	—	—	
Sialolithiasis	2	Extraktion	2	—	—	
Sialolithiasis + sialoadenit	1	Exstirpation av glandula				
tis		sublingualis	1	—	—	
Paralysis inveterata n.						
facialis	2	Fri fascieplastik	2	—	—	
Vulnus lacerat. faciei	1	Sutur	1	—	—	
Fract. maxillae	1	Blodig reposition	1	—	—	
» mandibulae	1	Osteosyntes	1	—	—	
Anchylosis art. mandib. ...	1	Plastik	1	—	—	
Cysta maxillae v. mandibulae	6	Extirpation + ev. fri ben-				
		transplantation	6	—	—	
Defectus post cancerem						
mandibulae operatum ..	1	Plastik	1	—	—	
Fistula faciei post cancerem						
gingivae	1	Plastik	1	—	—	
Ranula	2	Exstirpation	2	—	—	
Tumor mixtus glandulae						
submaxillaris	1	»	1	—	—	
Sarcoma mandibulae	1	Resektion av underkäken..	1	—	—	
Cancer faciei	1	Elektroendotermi	1	—	—	
» lingua	1	Ligatur av art. lingualis +				
		elektroendotermi + kör-				
		telutrymning	1	—	—	
» »	1	Elektroendotermi	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
VI.						
Cysta v. fistula colli congenita	2	Exstirpation	2	—	—	
Lymphadenit, sept. colli ..	1	Incision	1	—	—	
Lymphoma tbc. colli	6	Exstirpation	6	—	—	
» » »	1	Incision + utskrapning ..	1	—	—	
Lymphoma carcinomatosum colli	1	Exstirpation	1	—	—	
Cancer oesophagi	1	Gastrostomi	—	—	1	3044. Cach. modo.
VII.						
Struma adenomatosa v. cystica	3	Resektions-enukleation	3	—	—	
Morbus Basedowi	14	Subtotal strumektomi	14	—	—	
VIII.						
Lymphoma carcinomatosum axillæ	1	Exstirpation	1	—	—	
Osteochondritis tbc.	1	Revbensresektion	1	—	—	
Pleuritis exsudativa	2	Thoracocentes	2	—	—	
Empyema pleuræ	8	Revbensresektion + thoracotomi + dränage	4	—	4	477. Diabetes, 65 år. 1746. Lunggangrän. 1634. » 2252. Pericardit. supp.
» »	4	Thoracocentes	4	—	—	
Tumor parietis thoracis ..	1	Exstirpation	1	—	—	
Cancer pulmonis c. empyemate pleuræ	1	Revbensresektion + thoracotomi + dränage	—	—	1	1654. Cach. modo.
Osteoma costæ	1	Revbensresektion	1	—	—	
IX.						
Hypertrophia mammæ	3	Plastik (enl. Biesenberger)	3	—	—	
Fibroadenoma mammæ ..	4	Exstirpation	4	—	—	
Cancer mammæ	21	Radikaloperation (i regel med elektroendotermi) ..	20	—	1	1399. Lungemboli.
» » recidiv. ..	1	Elektroendotermi	1	—	—	
X.						
Leptomeningitis chron. ...	1	Laminektomi	—	—	—	1 kvarl.
XI.						
Cholecystit. ac. non calculosa	1	Cholecystektomi + dränage	1	—	—	
Cholecystit. ac. gangr. calculosa	6	» + »	6	—	—	
Cholecystit. ac. calculosa ..	2	Cholecystostomi	2	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Cholelithiasis	2	Cholecystektomi + sutur..	2	—	—	
Cholelithiasis (i allm. med cholecystit.)	52	» + dränage	51	—	1	62. Cancer coli. Psykos. 50 år.
Cholelithiasis	3	Cholecystolithomi	3	—	—	
Cholelithiasis + cholæmia + hepatitis	1	Cholecystostomi	1	—	—	
Cholelithiasis + choledocholithiasis	4	Cholecystektomi + choledocholithotomi + dränage	4	—	—	
Cholelithiasis + choledocholithiasis + hepatitis ...	1	Cholecystektomi + choledocholithotomi + dränage	1	—	—	
Cholelithiasis + choledocholithiasis + pancreatit. ac.	1	Cholecystektomi + choledochotomi	—	—	1	443. Pancreasnekr.
Choledocholithiasis	1	Choledocholithotomi + drän.	1	—	—	
Susp. cholecystitidis	1	Explorativ laparotomi	1	—	—	
Hepatitis ac.	1	Choledochotomi + hepaticusdränage	1	—	—	
Icterus (hepatit.?)	3	Laparotomi + cholecystostomi	3	—	—	
Cirrhosis hepatis	1	Explorativ laparotomi	—	1	—	
Cancer vesicæ felleæ	1	Cholecystostomi	—	—	1	920.
XII.						
Pancreatit. chron. s. ac. ..	2	Laparotomi + choledochusdrän.	2	—	—	
Pancreatit. ac. c. peritonitide	1	Laparotomi + incision + dränage + cholecystostomi	1	—	—	
Cancer pancreatis	1	Explorativ laparotomi	—	1	—	
» » c. ictero	2	Laparotomi + cholecystostomi	—	—	2	{ 2615. Cach. modo. 2835. » »
Cancer pancreatis c. maligna	1	Laparotomi + ventrikelfistel	—	—	1	2672. Cach. modo.
XIII.						
Cysta lienis	1	Splenektomi	1	—	—	
Pancreatitis ac.	1	Ventrikelfistel	—	—	1	2958. 77 år.
XIV.						
Diverticulum cardiæ	1	Ventrikelfistel	1	—	—	
Gastrit. phlegmonosa + peritonit. ac.	1	Laparotomi + gastrostomi	—	—	1	1521. Peritonit.
Ulcus ventriculi	8	Ventrikelresektion	8	—	—	
Ulcus ventriculi c. hæmorrhagia gravi	1	»	—	—	1	269. Anæmia.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Stenosis pylori(ulcus)	2	Gastroenterostomi	2	—	—	
Ulcus ventriculi perf. ...	5	Excision + sutur + gastrostomi	5	—	—	
Ulcus duodeni	27	Ventrikel- o. duodenalresekt.	26	—	1	2145. Bronchopn., 41 år.
Ulcus duodeni c. hæmorrhagia gravi	1	Ventrikel- o. duodenalresekt.	1	—	—	
Ulcus duodeni	2	Ventrikel- och duodenalresektion + gastrostomi ..	2	—	—	
» »	9	Gastroenterostomi	8	—	1	733. Pneumonia.
» » perf.	11	Sutur + (i regel) excision + gastrostomi	9	—	2	{ 1617. Peritonit. 1645. 3 dygns perf.
Ulcus pept. jejuni perf. ..	1	Sutur + magfistel	—	—	1	1780. Peritonit, 52 år.
» » »	1	Borttagande av gastroenteroanastomos + ventrikelresekt.	1	—	—	
Polypus ventriculi	1	Gastrotomi + exstirpation + sutur	1	—	—	
Diverticulosis duodeni	1	Duodenal-ventrikelresektion	—	—	1	2262. Lungemboli.
Cancer ventriculi	13	Ventrikelresektion	10	—	3	{ 956. Pneumoni. 1038. Peritonit, metastaser. 2441. Hjärtinfarkt.
» »	1	Total gastrektomi	—	—	1	2484. Peritonit.
» »	1	Subtotal ventrikelexstirpation + mjältexstirpation + fistula jejuni + drän.	—	—	1	1785. Peritonit, 44 år.
Cancer ventriculi inextirp.	4	Gastroenterostomi	2	—	2	{ 149. Cach. modo. 64 år. 1988. » » 52 »
» » »	2	Gastrostomi	2	—	—	
» » »	5	Jejunostomi	—	—	5	{ 1161. Cach. modo. 65 år. 1322. » » 48 » 2058. » » 53 » 2241. » » 43 » 3093. » » 63 »
» » »	5	Explorativ laparotomi	—	5	—	
» » »	1	Dubbelsidig albugineotomi	1	—	—	
Tumor benignus ventr. ..	1	Ventrikelresektion	1	—	—	
XV.						
Morbus Hirschsprung	1	Colonexstirpation	1	—	—	
Megacolon	1	Colonfistel	—	—	—	1 kvarl. 1/1 —39.
Enterocolitis ac. c. peritonitide	1	Laparotomia explorativa ..	1	—	—	
Typhlitis ac.	1	» + appendektomi	1	—	—	
Sigmoiditis ac.	1	» + cæcostomi	—	—	1	2490. Peritonit.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	dead	
Sigmoiditis ac. perf. c. peritonit. lib.	1	Laparotomi + dränage ..	1	—	—	
Volvulus flex. sigmoid. ..	4	» + reposition	4	—	—	
Ileus (adhærens- v. strangulations-)	7	» + lysis	7	—	—	
Ileus (adhærens-)	1	» + enteroanastomos	1	—	—	
» ex enterit. ac.	1	» + ventrikelfistel	—	—	1	1479. Cardioscleros. 75 år.
Tarm pares	2	Tarm- och ventrikelfistel..	2	—	—	
Ileus e tbc. intestini	1	Laparotomi + enteroanastomos	1	—	—	
» » corp. alieno	2	Intestinotomi + extraktion + (senare ev.) gastrostomi	2	—	—	
» » cancre cæci	1	Laparotomi + tunntarmsfistel	—	—	—	1 kvarl. 1/1 —39.
» » cancre coli	2	Laparotomi + colostomi ..	1	—	1	1879. Bronchopn.
» » »	1	Laparotomi + cæcostomi..	—	—	1	1765. Lungemboli.
» » » recti	1	» + colostomi ..	—	—	1	1770. Peritonit.
» ex?	1	» + cæcostomi ..	1	—	—	
» »?	3	Explorativ laparotomi	2	—	1	2236. Apoplexia gland. sup-rarenalis.
Cancer cæci	1	Ileo-cæcalresektion	1	—	—	
» »	1	Laparotomi + enteroanastomos	—	—	1	1021. Pneumoni.
» coli	2	Colonresektion	2	—	—	
» »	4	» enl. Miculicz i 3 séancer	2	—	2	836. Peritonit. 1089. Hæorrh. cerebri.
» flex. sigmoideæ ...	2	Colonresektion + anus præternaturalis	1	—	1	1227. Bronchopn.
Stricture coli tbc.	1	Laparotomi + ileosigmoideostomi	—	—	—	1 kvarl. 1/1 —39.
Tarmfistel	1	Slutning av fistel	1	—	—	
Cancer coli inextirp.	2	Explorativ laparotomi	—	—	2	606. Cach. modo. 2483. » »
» » »	1	Ånus præternaturalis	1	—	—	
Fistula coli post resectionem coli	1	Slutning av fistel	1	—	—	
Stenosis ani præternaturalis	2	Plastik	2	—	—	
XVI.						
Appendicitis ac. (med tvivelaktiga förändr.)	16	Appendektomi + sutur ..	16	—	—	
Appendicitis ac. catarrh. v. ulcrosa	60	» + » ..	60	—	—	
Appendicit. ac. gangr. (ev. med börjande peritonit)	118	» + » ..	114	—	—	4 kvarl. 1/1 —39.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Appendicit. ac. gangr. (ev. med börjande peritonit)	14	Appendektomi + dränage	12	—	2	z kvarl. 1/1 —39.
Appendicit. ac. gangr.	1	» + (senare) enterostomi	—	—	1	2963. Peritonit.
» » c. peritonit. circumscripta (v. abscessu)	8	Appendektomi + dränage	8	—	—	
Appendicit. ac. c. abscessu	3	Laparotomi + incision + dränage	2	—	1	711. Peritonit. 60 år.
» » » peritonitide libera	17	Appendektomi + dränage	16	—	1	455. Bronchopneum.
Appendicit. ac. c. peritonitide libera	1	» + » + gastrotomi	—	—	—	1 kvarl. 1/1 —39.
Appendicit. ac. c. peritonitide libera	1	Appendektomi + (senare) enterostomi	—	—	1	2202. Peritonit.
Abscessus intraperit. post operationem	1	Laparotomi + incision + dränage	1	—	—	
Abscessus fossæ Dougl. (appendicit.?)	2	Proctotomi + dränage ...	2	—	—	
Abscessus subphrenicus ..	2	Revbensresektion + incision + dränage	2	—	—	
Appendicit. chron.	13	Appendektomi + sutur ..	13	—	—	
Frisk appendix	21	» "en passant"	21	—	—	
XVII.						
Hernia inguin. mob.	105	Radikaloperation	103	—	—	2 kvarl. 1/1 —39.
» » incarc. ..	6	Herniotomi + radikaloperation	6	—	—	
» crur. mob.	4	Radikaloperation	4	—	—	
» » incarc.	1	Herniotomi + radikaloperation	1	—	—	
» » » c. gangr. intestini	1	Herniotomi + tunntarmsresektion + radikaloperation	—	—	1	3. Peritonit, 60 år.
Hernia umbilic. mob.	11	Radikaloperation	11	—	—	
» » incarc. ..	4	Herniotomi + radikaloperation	3	—	—	1 kvarl. 1/1 —39.
» epigastr. v. lin. alb.	2	Radikaloperation	2	—	—	
» ventral. postop. ..	9	»	8	—	—	1 kvarl. 1/1 —39.
» » »	1	Herniotomi + radikaloperation + colostomi	1	—	—	
XVIII.						
Contractura v. fissura ani	13	Dilatation forcée	12	—	—	1 kvarl. 1/1 —39.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivet			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Abscessus ad anum	11	Incision	11	—	—	
Fistula ani	5	Klyvning, ev. excision ..	5	—	—	
Prolapsus recti	3	Reposition, ev. resektion av prolaps	3	—	—	
Tumores hæmorrhoid.	19	Radikaloperation, ev. med elektroendotermi	17	—	—	2 kvarl. 1/1 —39.
Adenoma recti	1	Exstirpation	1	—	—	
Termometerskada med livshotande blödning	1	Dilatation forcée + omstickning	1	—	—	
Cancer recti	2	Laparotomi + anus præternaturalis + amput. av rectum	1	—	1	177. Cach. modo.
» »	2	Anus præternaturalis + (senare) rectumexstirpation	1	—	—	1 kvarl. 1/1 —39.
» » inextirp.	4	Colostomi (vel anus præternaturalis)	2	—	1	1 kvarl. 1/1 —39. 2647. Cach. modo.
Tbc. ani et recti	1	Anus præternaturalis + exstirpation av rectum ..	1	—	—	
Lymphogranuloma recti ..	1	Anus præternaturalis	1	—	—	
XIX.						
Torsio omenti	1	Laparotomi + omentresektion	1	—	—	
Lymphadenit. ac. mesent.	4	Laparotomi + appendektomi	4	—	—	
Peritonitis tbc.	3	Laparotomi	2	—	1	2044. Miliartbc, 69 år.
Peritonit. tbc.	1	Laparotomi + appendektomi	1	—	—	
Abscessus intraperit.	1	Laparotomi + incision + drän.	1	—	—	
» pelvis	1	Kolpotomi	1	—	—	
Ascites	9	Laparacentes	6	—	3	1226. Cirrh. hepat. — 2294. Cirrh. hepat. Cach. modo. 2454. Ca. mammae metast.
Hæmorrhagia intraabd. ..	1	Explorativ laparotomi ...	1	—	—	
» » ex ruptura aortæ	1	» »	—	—	1	1158.
Trauma abdominis	1	» »	1	—	—	
Endometriosis reg. umbilicalis	1	Exstirpation	1	—	—	
Carcinosis peritonei	1	Explorativ laparotomi ...	1	—	—	
Sarcoma inextirpab. omentis maj.	1	» »	—	—	1	189. Sarcoma abdominis permagna.
XX.						
Aplasia renis	1	Explorativt njursnitt	1	—	—	
Hydronephrosis	2	Nephrektomi	2	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Pyonephrosis	1	Provincision	1	—	—	
Nephrolithiasis	7	Pyelolithotomi	7	—	—	
Ureterolithiasis	9	Ureterolithotomi	9	—	—	
Tbc. renis	4	Nephrektomi	4	—	—	
XXI.						
Cysta urachi	2	Exstirpation	2	—	—	
Cystit. chron.	1	Sectio alta explorativa ...	1	—	—	
Corpus alienum vesicæ urinariæ (kateter)	1	Extraktion	1	—	—	
Lithiasis vesicæ urin.	4	Sectio alta + extraktion ..	3	—	1	665. Myocardit., 72 år.
Ruptura traumatica vesicæ urinariæ	1	Blåsfistel (2 ggr), senare ventrikel- o. tarmfistel (3 st.), laparocentes	—	—	1	1195.
Papilloma vesicæ urin. ...	1	Endovesical elektroendotermi	1	—	—	
» » »	5	Sectio alta + elektroendotermi	5	—	—	
Hypertrophia prostatæ ...	9	Transvesical prostatektomi	9	—	—	
» »	7	Suprapubisk cystostomi ..	4	—	1	2 kvarl. 1/1 —39.
» »	20	Bilateral vasektomi	18	—	—	1261. Nephroscleros. 90 år.
» »	20	Albugineotomi enl. Lakatos	15	—	1	2 kvarl. 1/1 —39.
						4 kvarl. 1/1 —39.
						1635. Urämi + pyelocystit.
Retentio urinæ acuta (hypertrophia prostatæ) ..	1	Suprapubisk cystostomi ..	1	—	—	
Cancer prostatæ	1	Vasectomia bilateralis	—	—	—	1 kvarl. 1/1 —39.
» »	2	Albugineotomi enl. Lakatos	2	—	—	
» »	1	Suprapubisk cystostomi ..	—	—	1	1884.
» »	1	Transvesical prostatektomi	—	—	—	1 kvarl. 1/1 —39.
Abcessus prostatæ	1	Incision	1	—	—	
XXIII.						
Phimosis	3	Circumcision	3	—	—	
»	2	Plastik	2	—	—	
Paraphimosis	1	Dorsalsnitt + reposition ..	1	—	—	
Stricturea urethræ	1	Suprapubisk cystostomi ..	1	—	—	
Polypus urethræ	2	Elektroendotermi, ev. excision	2	—	—	
XXIV.						
Retentio testis	1	Orchidopexi	1	—	—	
» » abdominal.	1	Ablatio testis	—	—	—	1 kvarl. 1/1 —39.
Epididymit. sept. chron. ..	4	Epididymektomi, ev. resektion	3	—	—	1 » » »
Tbc. epididymidis	5	Epididymektomi, ev. resektion	5	—	—	
» » et testis	1	Testisextirpation	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	olöfbärrad	död	
Hydrocele testis	1	Operation enl. v. Bergmann	1	—	—	
» »	10	» » Winkelmann	10	—	—	
Spermatocele	3	Exstirpation	3	—	—	
Varicocele	5	Radikaloperation enl. G. Nilsson	5	—	—	
Infarctus testis	1	Testisexstirpation	1	—	—	
XXV.						
Ruptura vaginæ traumat.	1	Sutur	1	—	—	
Bartholinit. ac. supp.	1	Incision	1	—	—	
» chron.	2	Exstirpation	2	—	—	
Salpinx torta	1	Salpingektomi	1	—	—	
Hydrosalpinx torta	1	»	1	—	—	
Salpingit. ac.	2	Laparotomi (+ appendektomi)	2	—	—	
» »	1	Explorativ laparotomi	1	—	—	
Salpingo-oophorit. ac.	1	Salpingo-oophorektomi + drän.	1	—	—	
Salpingit. chron.	3	Salpingektomi	2	—	—	1 kvarl. 1/1 —39.
Salpingo-oophorit. chron. (salpingit.)	3	Salpingo-oophorektomi	2	—	—	1 kvarl. 1/1 —39.
Abscess. intraperit.	1	Laparotomi + incision + drän.	1	—	—	
Salpingit. chron.	1	Explorativ laparotomi	1	—	—	
Endometritis	5	Abrasio	5	—	—	
Metrorrhagia	1	»	1	—	—	
Dysmenorrhea	1	Dilatatio cervicis	1	—	—	
Graviditas tubaria	5	Salpingektomi	5	—	—	
Cysta corp. lut. rupta c. hæmorrhagia	1	Laparotomia + sutur	1	—	—	
Kystoma ovarii	6	Oophorektomi	5	—	—	1 kvarl. 1/1 —39.
» »	1	Resectio ovarii	1	—	—	
Cysta ovarii	1	Enukleation	1	—	—	
Kystoma ovarii pedunculo tortum	3	Oophorektomi eller salpingo-oophorektomi	3	—	—	
Condylomata acuminata ..	1	Exstirpation	1	—	—	
Cancer ovarii inextirp. ..	2	Explorativ laparotomi	—	2	—	
Cancer vel sarcoma ovarii	2	Salpingo-opphorektomi ..	2	—	—	
Cystocele	1	Plastik	1	—	—	
Prolapsus uteri et vaginæ	1	Colporraphia anterior + colpoperiiorraphia	1	—	—	
Polypus cervicis uteri ...	2	Extirpation	2	—	—	
Myoma uteri	3	Supracervikal amputation	1	—	—	2 kvarl. 1/1 —39.
» »	2	Laparotomi + exstirpation	2	—	—	
Cancer uteri	1	Uterusexstirpation	1	—	—	
» »	1	Blåsfistel	1	—	—	
» » c. perforatione intestini	1	Uterusexstirpation + tarm-sutur	—	—	1	1919. Pneumoni.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkingar
			frisk eller förbättrad	oljohärad	dead	
XXVI.						
Cysta vel fistula reg. sacralis	15	Excision 1. exstirpation 1. incision	15	—	—	
Coccygodynia	3	Exstirpation av os coccyx	3	—	—	
XXVII.						
Defectus tendinis post traumam	1	Fri fascietransplantation ..	1	—	—	
Deformitas antebrachii post fracturam	1	Osteotomi + korrektion + gips	—	—	—	1 kvarl. 1/1 —39.
Deformitas manus post-traumatica	1	Exartikulation av fingrar	1	—	—	
Deformitas post fracturam bimalleolaris	1	Osteotomi av fibula + hop-skruvning	1	—	—	
Deformitas dig. pedis	1	Plastik	1	—	—	
» » »	1	Exartikulation av tå	1	—	—	
» pedis	1	Underbensamputation	1	—	—	
Pes equinus posttraumaticus	1	Öppen förlängning av Achillesenan	1	—	—	
Hallux valgus	16	Plastiska operationer ...	16	—	—	
» rigidus	2	Plastik	2	—	—	
Digitus malleus	2	»	2	—	—	
Contractura dig. manus posttraumatica	1	Amputation av finger	1	—	—	
Contractura Dupuytreni ..	1	Exstirpation av palmarfascian	1	—	—	
» dig. pedis ..	1	Resektion av capitulum metarsale	1	—	—	
» genus	3	Mobilisering i narkos ...	3	—	—	
Deformitas dig. pedis	1	Exartikulation av tå	1	—	—	
Contractura dig. manus ..	1	Ledplastik	1	—	—	
Slinkled efter fraktur ..	2	Arthrodes	2	—	—	
"Schnappende Hüfte" ...	1	Plastik	1	—	—	
Pseudarthrosis oss. navic.	1	Borrning enl. Beck	1	—	—	
» humeri ..	1	Fri bentransplantation ..	—	—	—	1 kvarl. 1/1 —39.
» radii	2	»	2	—	—	
» colli fem.	1	Extraktion av stift + trådsträck	1	—	—	
» » » ..	2	Trådsträck	2	—	—	
» » » ..	1	Fri bentransplantation ..	1	—	—	
» » » ..	1	Subtrochantär osteotomi + gips	1	—	—	
» tibiae	1	Trådsträck	1	—	—	
» antecurris ..	1	Borrning enl. Beck	1	—	—	
» tibiae	1	Benplastik	1	—	—	
Osteit. sept. dig. man. v. ped.	6	Sekvestrotomi	6	—	—	
Osteomyelitis tibiae	1	»	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Osteit. sept. dig. man.	1	Amputation av finger	1	—	—	
» post. fracturam	5	Sekvestrotomi	4	—	—	1 kvarl. 1/1 —39.
Cysta oss. navicularis manus	1	Utskrapning	1	—	—	
Arthrit. sept. dig. man. ..	1	Arthrotomi	—	—	—	1 kvarl. 1/1 —39.
» » » ..	1	Ledresektion	—	—	—	1 » » »
Arthrosis deform. coxæ ..	3	Trådsträck	2	—	—	1 » » »
» » » ..	5	Collumbörning ..	4	—	—	1 » » »
Coxit. sept. acuta	3	Trådsträck	3	—	—	
Arthrit. art. talocruralis posttraumatica	1	Börning enl. Beck	1	—	—	
Arthrit. hallucis	1	Ledplastik	1	—	—	
Synovit. genus	1	Explorativ arthrotomi ..	1	—	—	
» chron. genus	3	Synovektomi	2	—	—	1 kvarl. 1/1 —39.
Tendovaginit. ac. sept.	3	Incision	3	—	—	
» supp. man.	1	Exartikulation av hand ..	1	—	—	
Phlegmone brachii c. arrosione art.	1	Ligatur av art. subclavia..	1	—	—	
Lymphoma sept. inguin.	2	Exstirpation l. incision ..	2	—	—	
Tbc. genus operata	1	Trådsträck	1	—	—	
Unguis incarnatus	1	Operation enl. König	1	—	—	
Ulcus varicos. antecur.	1	Transplantation enl. Thiersch	1	—	—	
Lymphoma tbc.	1	Exstirpation	1	—	—	
Tbc. art. cubiti invet.	1	Arthrodes	1	—	—	
Tbc. oss. ilei	1	Härdelimitation	1	—	—	
» art. genus	1	Knäledsresektion	1	—	—	
» » ..	1	Härdelimitation	1	—	—	
» pedis	2	Utskrapning	1	—	—	1 kvarl. 1/1 —39.
» articul. calcaneonavicularis	1	Ledresektion	1	—	—	
Bursit. tbc.	1	Exstirpation	1	—	—	
Tbc. cutis	1	Excision	1	—	—	
Ganglion	2	Exstirpation	2	—	—	
Varices antecurris	6	Ligatur, med eller utan exstirpation	6	—	—	
Gangræna dig. manus	1	Exartikulation av falang. .	1	—	—	
» antecurris ..	2	Lårbensamputation	1	—	—	1 kvarl. 1/1 —39.
» pedis (endarteriitis obliterans)	1	Underbensamputation	1	—	—	
Gangræna senil. pedis	1	Lårbensamputation	—	—	1	2688. Generell arteriosclerosis.
» » »	3	Underbensamputation	3	—	—	
» » »	1	»	1	—	—	
» » » ..	2	Lårbensamputation	—	—	2	43. Pneum., 73 år. 1120. Diabet., 69 år. 197. 2146.
» » » ..	3	Underbensamputation	1	—	2	
» » » dig. ped.	4	Amputation resp. exartikulation av tå	4	—	—	
» » » pedis	2	Periarteriell sympatektomi	1	—	1	1914. Ramollitio cerebri.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	olofbättrad	död	
Laceratio man. v. ped.	4	Amputation av fingrar el. tår	4	—	—	
Laceratio antecur. v. ped.	2	Underbensamputation	2	—	—	
Fract. claviculae	1	Blodig reposition + osteosyntes	1	—	—	1 kvarl. 1/1 —39.
» colli humeri	1	Reposition + gips	1	—	—	1 kvarl. 1/1 —39.
» » »	2	Trådsträck	1	—	—	
» » »	1	Blodig reposition	1	—	—	
» humeri	1	Reposition	1	—	—	
» » diaphys.	2	Trådsträck	2	—	—	
» » »	2	Osteosyntes + gips	2	—	—	
» compl. humeri diaphys.	2	Hudexcision (+ ev. trådsträck)	1	—	1	1389. Bronchopneum. 75 år.
» humeri supracondyl. ..	1	Trådsträck	1	—	—	
» compl. humeri » ..	1	Sutur + reposition + gips	1	—	—	
» » » ..	1	Osteosyntes	1	—	—	
» » intraarticularis cubiti c. luxat.	1	Reposition + sutur + gips	1	—	—	
Fract. extr. inf. humeri ..	3	Osteosyntes	3	—	—	
» olecrani	2	»	2	—	—	
» capituli radii	3	Extirpation av capitulum radii	1	—	—	2 kvarl. 1/1 —39.
» radii	6	Reposition + gips	5	—	—	1 » » »
» » diaphys.	2	Blodig reposition + gips ..	2	—	—	
» antebrachii v. radii ..	2	Osteosyntes + gips	2	—	—	
» ulnae	3	Osteosyntes	3	—	—	
» compl. dig. man. ...	2	Reposition + trådsträck ..	2	—	—	
» colli femoris	40	Trådsträck	31	—	1	8 kvarl. 1/1 —39. 380. Marasm + gangr. cholecystit.
» » » med. ...	26	Osteosyntes enl. Sven Johansson	18	—	2	6 kvarl. 1/1 —39. 1028. Bronchopneum. 2091. Embol. pulm.
» » » lat. ...	1	Osteosyntes enl. Sven Johansson	1	—	—	
» femoris pertroch. ...	7	Trådsträck	6	—	—	1 kvarl. 1/1 —39.
» » subtroch. ...	1	»	1	—	—	
» » diaphys. ...	10	»	7	—	—	3 kvarl. 1/1 —39.
» » » ..	7	Osteosyntes + ev. gips ..	5	—	—	2 » » »
» compl. femoris ...	3	Sutur + trådsträck	3	—	—	
» » » ..	1	Excision + trådsträck ...	1	—	—	
» patellæ	3	Osteosyntes + gips	3	—	—	
» extr. sup. tibiae ...	1	Extirpation av menisk + osteosyntes + gips	1	—	—	
» » » » ..	6	Trådsträck	6	—	—	
» » » » ..	1	»	1	—	—	
» compl. extr. sup. tib.	1	Osteosyntes	2	—	—	
» extr. sup. tibiae ...	2	Reposition + gips	1	—	—	
» antecur.	1	Trådsträck	16	—	—	6 kvarl. 1/1 —39.
» » » ..	22	Trådsträck	16	—	—	3 » » »
» » » ..	19	Osteosyntes av tibia + gips ..	16	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförfäträd	död	
Fract. compl. antecurur. . .	1	Sutur + gips	1	—	—	
» » »	5	Hudexcision + trådsträck	5	—	—	
» proc. post. tibiæ	1	Osteosyntes	1	—	—	
Gaffelsprängning	5	Fixation med skruv	4	—	—	1 kvarl. 1/1 —39.
Fract. bimalleolaris	9	Reposition + gips	7	—	—	2 » » » »
» »	5	Trådsträck	4	—	—	1 » » » »
» »	1	Blodig reposition av fibulafraktur	1	—	—	
» »	1	Osteosyntes av fibula	1	—	—	
» » vel	11	» » med. mall. + gips	7	—	—	4 kvarl. 1/1 —39.
Fract. bimalleol. c. luxatione pedis	1	Trådsträck	1	—	—	
Fract. bimalleolaris	2	Osteosyntes av med. mall. + hopskruvn. av tibia o. fibula	2	—	—	
» compl. bimalleol.	1	Hudexcision + reposition + gips	—	—	—	1 kvarl. 1/1 —39.
» » »	1	Underbensamputation	—	—	—	1 » » » »
» trimalleolaris	2	Reposition + gips	2	—	—	
» » c. luxatione pedis	2	» + »	2	—	—	
Fract. trimalleolaris invet.	1	Osteosyntes av med. mall. + hopskruvning av tibia o. fibula + öppen förlängning av Achillesen.	1	—	—	
» fibulæ	1	Reposition + gips	1	—	—	
Luxatio humeri c. fract. colli humeri	1	Trådsträck	1	—	—	
Corpus alienum post fract. operatam	34	Extraktion	31	—	—	3 kvarl. 1/1 —39.
Luxatio articulat. acromioclavicularis	2	Blodig reposition + fixation	2	—	—	
Luxatio humeri c. fract. colli humeri	1	Blodig reposition	1	—	—	
Luxatio humeri	1	Reposition	1	—	—	
Luxatio art. cubiti	2	» + sutur.	2	—	—	
» oss. lunati	1	Lunatumexstirpation	1	—	—	
» dig. man.	1	Reposition	1	—	—	
» femoris	1	»	1	—	—	
» art. genus	1	» + gips	1	—	—	
» compl. talo-crur.	1	Hudexcision + reposition	—	—	—	1 kvarl. 1/1 —39.
» habitualis humero-scapularis	1	Operation enl. Matti	1	—	—	
Luxatio habitualis patellæ	2	» » Krogius	2	—	—	
Læsio menisci	10	Arthrotomi + exstirpation	10	—	—	
Suspicio læsion. menisci	2	Explorativ arthrotomi	2	—	—	
Corpus liberum artic. genus	5	Arthrotomi + extraktion.	5	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Corpus liberum artic. cubiti	2	Arthrotomi + extraktion..	2	—	—	
Vuln. perf. art. genus	2	Excision + kapselsutur + gips	2	—	—	
» incis. vel lacerat. antebrachii	3	Muskel- och sensutur	3	—	—	
Vuln. incis. vel lacerat. man. vel ped.	6	Hud- och sensutur	6	—	—	
Vuln. incis. vel lacerat. ped. vel antecur.	2	Sensutur	2	—	—	
Vuln. incis. manus vel antebrachii	2	Sen- och nervsutur	1	—	—	1 kvarl. 1/1 —39.
Ruptura tend. musc. quadricipitis	2	Sutur	2	—	—	
Laceratio brachii	1	Toilette + sutur	1	—	—	
» man. vel ped.	3	» + »	3	—	—	
Corpus alienum pedis	1	Extraktion	1	—	—	
Combustio ord. III man. c. gangræna	1	Underarmsamputation	1	—	—	
Chondroma oss. phal. dig. man.	1	Utskrapning	1	—	—	
Exostosis	5	Bortmejsling	5	—	—	
Osteosarcoma tibiæ	1	Resectio tibiæ	1	—	—	
Sarcoma reg. brachii	1	Exstirpation	1	—	—	
» antebrachii	1	»	1	—	—	
Cancer cutis reg. antecur. . .	1	Underbensamputation	1	—	—	
» dig. pedis	1	Exartikulation av tå	1	—	—	
Osteochondrit. dissekans . .	1	Arthrotomi + utmejsling..	1	—	—	
Chondromalacia patellæ . . .	1	» + utskrapning	1	—	—	
XXVIII.						
Vulnus	8	Excision + sutur	8	—	—	
Vulnus postoperationem . . .	2	Sekundär sutur	2	—	—	
Cicatrix	3	Plastik	3	—	—	
Defectus cutis	10	Transplantation enl. Thiersch	10	—	—	
Hæmatoma	1	Utrymning	1	—	—	
Carbunculus, furunculus . . .	2	Incision el. excision	2	—	—	
Abscessus, phlegmone	43	Incision	41	—	—	2 'kvarl. 1/1 —39.
Tumörer etc.	3	Provexcision	—	3	—	
Atheroma	10	Exstirpation	10	—	—	
Fibroma	3	»	3	—	—	
Lipoma	9	»	9	—	—	
Angioma	2	» (ev. m. elektroendotermi)	2	—	—	
Neuroma	1	»	1	—	—	
Corpus alienum	2	Extraktion	2	—	—	
Cysta	3	Exstirpation	3	—	—	
Bursit. chron.	10	» av bursa	10	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkingar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
XXIX.						
Psychosis	2	Vasectomia bilateralis . . .	—	—	—	
Ulcus ventr. v. duodeni, blödande	37	Blodtransfusion	—	—	—	
Hæmatemesis	24	»	—	—	—	
Diates hæmorrh.	1	Blodtransfusion	—	—	—	
Hæmaturia	1	»	—	—	—	
Anæmia gravis	37	»	—	—	—	
» sec. (cancer v. sar- coma)	40	»	—	—	—	
Sepsis	16	»	—	—	—	
Cholæmia	18	»	—	—	—	
Hepatit.	3	»	—	—	—	
Status postop. (peritonit, ileus, chock etc.)	90	»	—	—	—	
Chock	1	»	—	—	—	
Gangræna pulmonum	1	»	—	—	—	
Empyema pleuræ	2	»	—	—	—	
Peritonit	8	»	—	—	—	
Uræmia	6	»	—	—	—	

Från med. avd. har å ineliggande pat. företagits 16 blodtransfusioner.

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets *kirurgiska* avdelning I för år 1938
angående för skador och förgiftningar intagna, med hänsyn till dels
skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvar- stående men	över- gående men
I. Skadans natur.						
Kontusio (<i>Contusio</i>)	25	18	43	—	1	42
Sårskada, ej nedan nämnd (<i>Vulnus</i>)	44	13	57	—	1	56
Skada å muskel, sena eller nerv	15	1	16	—	1	15
Genom huden inträngd främmande kropp (<i>Corpus alienum</i>)	4	—	4	—	—	4
Ledvrickning (<i>Distorsio, Luxatio</i>)	20	7	27	—	—	27
Utgjutning i led (<i>Synovitis traumatica, Hæmar- throsis</i>)	2	2	4	—	—	4
Öppnande av någon av de större lederna (<i>Vulnus perforans</i>)	2	4	6	—	2	4
Benbrott, Armens och skul- (<i>Fractura simplex</i>) ...	21	27	48	—	7	41
dergördels ben (<i>Fractura complicata</i>)	4	6	10	1	2	7
Benets och bäc- (<i>Fractura simplex</i>) ...	83	80	163	2	19	142
kengördels ben (<i>Fractura complicata</i>)	5	1	6	—	2	4
1—2 fingrar	1	—	1	—	—	1
3—5 fingrar, hand.....	7	2	9	—	5	4
Krossning, avhuggning, av- 3—5 fingrar, hand.....	3	—	3	—	2	1
slitning (<i>Amputatio trau- Arm</i>	1	—	1	—	1	—
matica, Laceratio) Tår eller fot	1	—	1	—	1	—
Ben	1	1	2	—	2	—
Hjärnskakning (<i>Commotio cerebri</i>)	83	12	95	1	3	91
Brott å hjärnskålens botten (<i>Fractura baseos cranii</i>)	2	3	5	1	2	2
Andra brott å huvudets ben (enkla o. komplicerade)	31	5	36	1	—	35
» » » » » med skada å hjärnan..	2	1	3	2	—	1
Brott å eller urledvridning i kotpelaren med eller utan skada å ryggmärg	15	4	19	1	2	16
Brott å bröstben eller revben utan skada å bröst- hålans organ	10	3	13	1	—	12
Skada å lunga, hjärta	1	—	1	1	—	—
» » njure, urinblåsa, urinrör	2	—	2	1	—	1
Förbränning (<i>Combustio</i>) Fingrar, hand	3	—	3	—	1	2
» » Ansikte	2	—	2	—	—	2
» » Andra kroppsdelar	3	3	6	1	—	5
Summa för grupp I	392	193	585	13	53	519

II. Skadans tillkomstsätt.	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
<i>A. Olycksfall.</i>						
Vid hanterande av yxa, såg.....	2	—	2	—	—	2
» » » kniv, sax, nål etc.	2	1	3	—	—	3
Genom ras, nedfallande föremål.....	28	5	33	1	1	31
» fall från höjd (stege, trappa etc.).....	54	35	89	1	9	79
» halkning, omkullfallande	55	78	133	2	18	113
» stöt, slag och bett av djur.....	1	1	2	1	—	1
» inträngande föremål såsom träflisor, glas-skärvor, spikar m. m.	24	6	30	—	1	29
» hett vatten, ånga	4	2	6	1	—	5
» sprängskott eller hanterande av explosiva ämnen, exploderande panna	1	—	1	—	1	—
» skjutvapen	1	—	1	1	—	—
» fräsmaskiner, skärmaskiner	4	—	4	—	2	2
» tryckerimaskiner	2	—	2	—	—	2
» motorer	4	—	4	—	2	2
» transmissioner	1	—	1	—	—	1
» elektriska ledningar.....	3	—	3	—	1	2
» hissar, lyftkranar	2	—	2	—	—	2
» tvätt-, vrid- och krossmaskiner.....	4	1	5	—	2	3
» slag eller stöt	9	2	11	—	1	10
» lossnings- och lastningsarbete	5	—	5	—	—	5
Vid idrott, sport:						
gymnastik.....	5	1	6	—	—	6
fotboll, handboll.....	7	—	7	—	—	7
badning.....	2	1	3	—	—	3
ridning	2	—	2	—	—	2
skidåkning, källåkning, sparkåkning	4	2	6	—	1	5
skridskoåkning, -segling	2	2	4	—	—	4
annan idrott, brottning	2	—	2	—	—	2
Under rusets inflytande	10	—	10	—	—	10
Vid slagsmål, överfall	12	2	14	—	1	13
I följd av sjukdom (epilepsi)	2	1	3	—	—	3
Vid trafik.....	130	50	180	6	11	163
Militärtjänst.....	1	—	1	—	—	1
Fartyg under sjögång	5	1	6	—	2	4
Skötsel av traktor	1	—	1	—	—	1
Dans	—	1	1	—	—	1
Exploderande spritlampa	1	—	1	—	—	1
<i>B. Självordsförsök.</i>						
Genom nedstörtande från höjd	—	1	—	—	—	1
Summa för grupp II	392	193	585	13	53	519

Uppgifter från Sahlgrenska sjukhusets *kirurgiska* avdelning I för år 1938
angående samtliga såväl i slutet som öppen vård behandlade
trafikolycksfall med hänsyn till dels skadans natur,
dels skadans tillkomstsätt.

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvar- stående men	över- gående men
I. Skadans natur.						
Kontusio (<i>Contusio</i>)	83	52	135	—	—	135
Sårskada, ej nedan nämnd (<i>Vulnus</i>).....	131	43	174	—	—	174
Skada å muskel, sena eller nerv	2	—	2	—	—	2
Genom huden inträngd främmande kropp (<i>Corpus alienum</i>)	1	—	1	—	—	1
Ledvrickning (<i>Distorsio, Luxatio</i>)	41	11	52	—	—	52
Utgjutning i led (<i>Synovitis traumatica, Hæmar- throsis</i>).....	5	—	5	—	—	5
Benbrott, Armens och skul- } <i>Fractura simplex</i> dergördels ben } <i>Fractura complicata</i>	33	22	55	—	1	54
Benets och bæk- } <i>Fractura simplex</i>	2	2	4	1	1	2
kengördels ben } <i>Fractura complicata</i>	29	15	44	1	6	37
	2	1	3	—	3	—
Krossning, avhuggning, avslitning } 1—2 fingrar (<i>Amputatio traumatica, Laceratio</i>) } Arm	1	—	1	—	—	1
	1	—	1	—	—	1
Hjärnskakning (<i>Commotio cerebri</i>)	53	11	64	1	—	63
Brott å hjärnskålens botten (<i>Fractura baseos cranii</i>)	—	2	2	—	—	2
Andra brott å huvudets ben (enkla och komplic.)	15	3	18	1	—	17
» » » » (m. skada å hjärnan)	2	—	2	2	—	—
Brott å eller urredvrickning i kotpelaren med eller utan skada å ryggmärg	4	2	6	—	—	6
Brott å bröstben eller revben utan skada å bröst- hålans organ	6	—	6	—	—	6
Skada å njure, urinblåsa, urinrör	1	—	1	—	—	1
	412	164	576	6	11	559

II. Skadans tillkomstsätt.

»Subjekt» vid skadan	Antal personer, skadsade under färd med något av nedanstående färdmedel eller under gång »Objekt»												Skadans påföljd				
	Järnvägs-vagn		Spår-vagn		Auto-mobil		Motor-cykel		Veloci-ped		Andra färd-medel					Fot-gångare	
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	döden	kvar-stående men	över-gående men
a) Kollisioner																	
Järnvägsvagn..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	1
Spårvagn	—	—	—	—	6	3	1	—	2	2	—	—	6	1	2	1	18
Automobil	—	—	1	—	19	9	45	2	78	15	1	—	50	26	1	6	239
Motorcykel ...	—	—	—	—	—	—	4	1	5	3	—	—	6	3	—	1	21
Velociped	—	—	—	—	—	—	2	—	11	7	—	—	18	12	1	—	49
Andra färdmedel	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
b) Andra orsaker																	
Kullkörning ...	—	—	1	—	16	13	42	3	94	49	—	—	—	—	1	3	214
Fall från fordon vid av- eller påstigning ...	—	1	5	3	3	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	15
Summa trafikolycksfall ...	—	1	7	3	44	28	94	6	191	76	1	—	81	43	6	11	559

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets *kirurgiska* avdelning II för år 1938
angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

Sjukdomarnas nummer och benämning enl. K. med- styrelsens cirk. d. 19 okt. 1914		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
<i>I. Bildningsfel.</i>					
1	Aplasia mammae	—	1	—	—
1	Diverticulum Meckeli	1	—	—	—
1	Luxatio coxae congen.	—	1	—	—
1	Ureter duplex	—	3	—	—
1	Pelvis duplex renis	—	3	—	—
1	Aplasia renis	—	4	—	—
1	Hernia inguinalis congen.	4	—	—	—
1	Retentio testis	1	—	—	—
1	Anorchia	1	—	—	—
1	Hypospadiä	1	—	—	—
<i>II. Ålderdomssjukdomar.</i>					
1	Marasmus senilis	—	1	—	—
1	Gangræna senilis	2	2	2	—
<i>III. Havandeskaps- och förlossningssjukdomar.</i>					
8	Abortus	—	5	—	—
10	Graviditas extrauterina	—	6	—	—
11	Hyperemesis gravidarum	—	2	—	—
20	Graviditas	—	5	—	—
<i>IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.</i>					
21	Septichæmia. Pyoseptichæmia. Abscessus. Phlegmone.....	23	17	2	3
21	Panaritium	1	1	—	—
21	Lymphadenit. sept. Lymphangitis	7	2	—	—
22	Erysipelas	8	2	—	1
41	Tetanus	3	—	2	—
42	Tuberculosis (<i>samtliga fall</i>)	25	19	2	2
	> pulm.....	9	4	2	1
	> ossium et articularum	2	4	—	—
	> lymphoglandularum	5	4	—	—
	> renum	1	2	—	—
	> urogenitalis	4	—	—	—
	> cutis	—	1	—	—
	> ileocæcalis	1	—	—	—
	> peritonei	2	4	—	1
	> organorum aliorum.....	1	—	—	—
44b	Syphilis acquisita	4	—	—	—
46	Gonorrhœa (<i>samtliga fall</i>)	4	4	—	—
	Urethritis gonorrhœica acuta	1	1	—	—
	Epididymitis	1	—	—	—
	Prostatitis gonorrhœica	1	—	—	—
	Endometritis, salpingitis gonorrhœica	—	3	—	—
	Arthritis gonorrhœica.....	1	—	—	—
57	Febris	—	2	—	—

Sjukdomarnas nummer och benämning enl. K. med- styrelsens cirk. d. 19 okt. 1914		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
<i>V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.</i>					
58	Anæmia.....	2	12	—	—
64	Hæmophilia.....	1	—	—	—
<i>VI. Ämnesomsättningssjukdomar.</i>					
67	Arthritis urica.....	—	1	—	—
68	Diabetes mellitus.....	12	12	—	—
68	Gangræna diabet.....	6	3	3	1
69	Adipositas.....	—	2	—	—
<i>VIII. Nervsystemets sjukdomar.</i>					
82	Hæmorrhagia cerebri.....	1	—	—	—
83	Encephalitis.....	—	1	—	—
84	Hemiplegia.....	1	—	—	—
94	Neuralgia.....	1	—	—	—
94	Neuralgia nervi trigem.....	1	1	—	—
94	Ischias.....	1	1	—	—
95	Paralysis.....	2	2	—	—
98	Epilepsia.....	3	—	—	—
99	Hysteria.....	—	1	—	—
100	Neurastenia. Psykoneurosis.....	10	24	—	—
<i>IX. Sinnessjukdomar.</i>					
108	Dementia senilis.....	1	—	—	—
<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>					
111	Pericarditis.....	1	—	—	—
112	Myocarditis acuta.....	1	1	—	—
113	Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis.....	3	8	—	—
113	Myocarditis chron. Cardiosclerosis.....	19	18	1	1
113b	Angina pectoris.....	—	1	—	—
115	Arteriosclerosis. Endarteriitis.....	4	2	1	—
116	Phlebitis. Trombophlebitis.....	2	1	—	—
118	Varicocele.....	9	—	—	—
118	Varices.....	14	15	—	—
118	Hæmorrhoides.....	25	30	—	—
119	Trombosis. Embolia.....	8	13	1	—
120	Embolia lipomatosa.....	1	1	—	—
120	Hypertonia.....	1	2	—	—
120	Infarctus cordis.....	3	—	1	—
<i>XI. Andningsorganens sjukdomar.</i>					
123	Sinusitis.....	1	—	—	—
128	Bronchitis acuta.....	1	1	—	—
129	» chronica.....	3	2	—	—
131	Asthma bronchiale.....	—	1	—	—
134	Pneumonia acuta. Bronchopneumonia acuta.....	30	8	1	—
136	Abscessus pulmon.....	1	—	—	—

Sjukdomarnas nummer och benämning enl. K. med.-styrelsens cirk. d. 19 okt. 1914		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
137	Gangræna pulmon.....	1	—	—	—
139	Infarctus »	1	2	—	—
139	Atelectasis »	1	—	—	—
140	Pleuritis. Empyema pleuræ	11	4	1	—
<i>XII. Matsmålningsorganens sjukdomar.</i>					
144	Tonsillitis acuta. Angina tonsillaris. Pharyngitis acuta	2	3	—	1
145	Peritonillitis acuta.....	—	1	—	—
149	Sialoadenitis	1	—	—	—
149	Parotitis sept.	1	1	1	—
149	Caries dentis	2	2	—	—
149	Retentio dentis	1	—	—	—
150	Stenosis oesophagi.....	—	1	—	—
153	Gastritis acuta.....	13	7	—	1
153	Enterocolitis acuta. Proctitis ac.	18	17	1	1
153b	Sigmoiditis	—	1	—	—
154	Gastritis chronica	3	2	—	—
154	Polyposis ventriculi	1	1	1	—
155	Ulcus duodeni.....	44	9	7	1
155	Ulcus ventriculi	18	10	3	1
155	Ulcus pepticum jejuni	1	1	—	—
157	Neurosis ventriculi. Achylia. Hypochlorhydria. Hyperchlorhydria	4	2	—	—
158	Entero-colitis chronica	1	13	—	—
159	Appendicitis.....	164	174	13	2
159	Typhlitis	1	—	—	—
160	Ileus. Volvulus. Invaginatio	22	7	2	1
161	Hernia mobilis.....	97	34	1	1
161	Hernia incarcerata	9	6	3	1
162	Hæmatemesis	2	2	1	—
162	Melæna	2	7	—	—
162	Dolores abdominis	36	71	—	—
162	Obstipatio	2	5	—	—
162	Polyposis recti	1	4	—	—
162	Abscessus ad anum. Fistula ani	12	9	—	—
162	Fissura vel contractura ani	7	12	—	—
162	Incontinentia ani	—	1	—	—
162	Prolapsus ani vel recti	3	—	—	—
162	Diverticulum intestini	2	1	—	—
162	Diverticulitis	1	2	—	—
162	Polyposis intestini	1	—	1	—
162	Stenosis pylori	—	1	—	—
162	Colitis ulcerosa	1	1	1	1
162	Lymphadenitis acuta mesenterii	2	13	—	—
162	Infarctus omenti	1	—	1	—
163	Hepatitis acuta. Abscessus hepatis	1	2	—	—
165	» chronica. Cirrhosis hepatis.....	4	1	—	—
166	Cholecystitis. Cholangitis	19	61	—	1
166	Hydrops vesicæ felleæ	—	1	—	—
167	Cholelithiasis	15	80	2	2
167	Choledocholithiasis	—	9	—	—
168	Icterus. Icterus catarrhalis	4	—	—	—
167	Pancreatitis acuta	6	1	3	—

Sjukdomarnas nummer och benämning enl. K. med.-styrelsens cirk. den 19 okt. 1914		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
171	Peritonitis acuta	13	6	—	2
171	» chronica	—	3	—	—
172	Ascites	—	1	—	—
<i>XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.</i>					
173	Nephritis degenerativa et inflammatoria acuta	—	2	—	—
174	Nephritis degenerativa et inflammatoria chron.	3	2	—	—
175	Pyelitis. Pyelocystitis. Cystopyelonephritis	19	67	2	—
176	Pyonephrosis	1	3	—	1
177	Nephrolithiasis. Ureterolithiasis	83	30	—	1
178	Hydronephrosis	1	5	—	—
180	Cystitis	12	31	—	—
181	Lithiasis vesicae	—	1	—	—
182	Urethritis	1	—	—	—
183	Stricture urethrae	8	—	1	—
184	Perinephritis	1	1	—	—
184	Diverticulum vesicae urinariae	1	—	—	—
184	Hæmaturia	14	10	—	—
184	Uraemia	6	1	—	—
184	Nephrosclerosis	4	3	—	—
184	Polypus urethrae	—	2	—	—
184	Fistula urethrae	1	—	—	—
184	Observationsfall	5	2	—	—
184	Retentio urinae	6	1	—	—
184	Paresis vesicae urinariae.....	1	—	—	—
<i>XIV. Könsorganens sjukdomar.</i>					
185	Hypertrophia prostatae	42	—	3	—
186	Prostatitis	1	—	—	—
187	Orchitis. Epididymitis	13	—	—	—
188	Phimos. Paraphimos	5	—	—	—
189	Spermatocele	2	—	—	—
189	Hydrocele	12	—	—	—
189	Kryptorchismus	1	—	—	—
189	Lithiasis prostatae	1	—	—	—
192	Vaginitis	—	1	—	—
193	Endometritis	—	6	—	—
193	Polypus uteri	—	7	—	—
194	Salpingo-oophoritis. Pelveoperitonitis	—	44	—	—
194	Pyosalpinx	—	4	—	—
195	Parametritis	—	4	—	—
196	Amenorrhoea. Dysmenorrhoea. Menorrhagia	—	10	—	—
196	Metrorrhagia	—	13	—	—
199	Mastitis.....	—	1	—	—
201	Hydrosalpinx	—	1	—	—
201	Prolapsus vaginae vel uteri.....	—	8	—	—
201	Aplasia uteri	—	1	—	—
201	Infertilitas	—	4	—	—
201	Kraurosis vulvæ	—	1	—	—
<i>XV. Muskelnas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.</i>					
202	Myitis. Rheumatismus musculorum	2	1	—	—
202	Lumbago	1	3	—	—
203	Tendovaginitis	3	1	—	—

Sjukdomarnas nummer och benämning enl. K. med- styrelsens cirk. d. 19 okt. 1914.		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
204	Bursitis. Hygroma	4	1	—	—
205	Synovitis. Arthritis	9	5	—	—
206	Polyarthritis rheumatica acuta	—	1	—	—
207	Polyarthritis rheumatica chronica	—	1	—	—
208	Arthritis deformans	4	4	—	—
208	Spondylitis deformans	2	2	—	—
209	Anchylosis	3	—	—	—
209	Contractura	1	—	—	—
210	Pseudarthrosis	2	2	—	—
211	Corpus liberum in articulo	7	1	—	—
211	Osteochondrit. dissecans	3	—	—	—
212	Pes plano-valgus	—	1	—	—
212	Hallux valgus	2	6	—	—
212	Digitus malleus	—	1	—	—
213	Osteomyelitis. Osteitis. Periostitis	8	8	—	—
216	Status post fracturam	5	2	—	—
216	Ganglion	1	1	—	—
216	Chondromalacia	13	10	—	—
216	Insufficiencia flexoris pollicis	—	1	—	—
<i>XVI. Hudens sjukdomar.</i>					
222	Eczema	1	4	—	—
223	Psoriasis	1	—	—	—
227	Ulcus varicosum cruris	2	5	—	—
231	Furunculosis. Furunculus	3	3	—	—
232	Carbunculus	2	—	—	—
237	Dermatitis acuta	1	1	—	—
239	Verruca	1	—	—	—
240	Unguis incarnatus	1	1	—	—
240	Clavus	2	1	—	—
240	Ulcus	1	—	—	—
240	Atheroma	—	1	—	—
240	Exanthema	1	—	—	—
240	Emphysema subcutaneum	1	—	—	—
240	Herpes	1	1	—	—
240	Paronychia	—	1	—	—
<i>XVII. Öronsjukdomar.</i>					
243	Otitis media	1	—	—	—
<i>XVIII. Ögonsjukdomar.</i>					
285	Retinitis	1	—	—	—
<i>XIX. Söulster</i>					
301	Fibroma	—	4	—	—
302	Lipoma	4	4	—	—
305	Myoma. Pseudomyxoma	—	3	—	—
306	Angioma. Hæmangioma	—	2	—	—
307	Myoma	—	34	—	2
308	Neurinoma	—	1	—	—

	Sjukdomarnas nummer och benämning enl. K. med.- styrelsens cirk. d. 19 okt. 1914	Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	m.
313	Papilloma	—	2	—	—
314	Adenoma, Kystadenoma	1	46	—	—
315	Sarcoma (<i>samtliga fall</i>)	1	5	1	1
316	Carcinoma (<i>samtliga fall</i>)	45	49	13	5
316	» gingivæ	1	—	—	—
316	» gland. thyreoid.	—	1	—	—
316	» mammae	1	25	—	—
316	» oesophagi	2	—	1	—
316	» cardiæ	—	1	—	—
316	» ventriculi	14	6	5	1
316	» cæci	—	1	—	1
316	» coli	1	4	—	1
316	» recti	3	3	1	1
316	» pancreatis	2	—	1	—
316	» hepatis	1	—	1	—
316	» vesicæ urinariæ	1	—	1	—
316	» prostate	13	—	3	—
316	» testis	1	—	—	—
316	» penis	3	—	—	—
316	» ovarii	—	1	—	—
316	» uteri	—	3	—	—
316	» pelvis	—	1	—	—
316	» organorum aliorum.....	2	3	—	1
316	Hypernephroma renis	1	—	—	—
317	Myoendothelioma	—	1	—	—
318	Cysta dermoides	2	10	—	—
320	Struma	2	13	1	—
320	Status post tumor. cerebri op.....	1	—	—	—
<i>XX. Andra sjukdomar.</i>					
322	Myxoedema	—	1	—	—

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets *kirurgiska* avdelning II för år 1938
angående å sjukvårdsinrättningen intagna, som därstädes avlidit.

Dödsorsak	Antal		Dödsorsak	Antal	
	m.	kv.		m.	kv.
<i>II. Morbi senectutis.</i>			Transport	45	15
Gangraena senilis.....	2	—	Ileus	2	1
<i>III. Morbi infectionis.</i>			Morbi viarum biliarum cum calculis	2	2
Erysipelas	—	1	Morbi viarum biliarum sine calculis	—	1
Septichaemia, Pyosepticaemia ...	2	3	Morbi pancreatis	3	—
Tetanus	2	—	Peritonitis e causa ignota	—	2
Tuberculosis pulmonis, laryngis...	2	1	Alii morbi organorum digestionis	6	3
» intestini, peritonei...	—	1	<i>X. Morbi organorum uropoë- ticorum.</i>		
<i>V. Morbi nutritionis et secre- tionis internae.</i>			Nephritis chronica.....	—	1
Diabetes mellitus	3	1	Lithiasis renis et vesicae	—	1
<i>VII. Morbi organorum circula- tionis.</i>			Cystopyelonephritis	2	—
Myocarditis chronica	1	1	<i>XI. Morbi organorum genitalium.</i>		
Thrombosis. Embolia	1	—	Strictura urethrae	1	—
Alii morbi organorum circulationis	1	—	Hypertrophia prostatae	3	—
<i>VIII. Morbi organorum respira- tionis.</i>			<i>XV. Tumores.</i>		
Bronchopneumonia acuta. Bron- chitis capillaris	1	—	Carcinoma ventriculi	5	1
Pleuritis. Empyema pleurae.....	1	—	» intestini	1	3
<i>IX. Morbi organorum digestionis.</i>			» aliorum organorum ...	7	1
Ulcus ventriculi.....	4	1	Sarcoma ossium	1	1
Ulcus duodeni	7	1	Alii tumores	1	2
Gastro-enteritis chronica	1	1	<i>XVII. Mors violenta, non naturalis.</i>		
Appendicitis	13	2	<i>Casus mortiferi.</i>		
Hernia	4	2	Combustio	1	—
Transport	45	15	Contusio. Laceratio. Vulnus con- tusum. Fractura	12	5
			Alii casus mortiferi	1	—
			Summa	93	39

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets *kirurgiska* avdelning II för år 1938
angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer
å *intagna* patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
I.						
Fract. cranii c. hæmorrhagia art. men. med.	1	Trepanation + evakuering	—	—	1	1286.
Fract. cranii c. hæmorrhagia art. men. med.	1	» + ligatur ..	—	—	1	415.
V.						
Retentio dentis	1	Extraktion	1	—	—	
Defectus nasi ex scrofulos.	1	Plastik (2 séancer)	1	—	—	
Periostit. alveolar.	3	Incision	3	—	—	
Parotit. ac. sept.	1	»	—	—	1	1128. Gangr. pulm.
Munbottenphlegmone	1	» + dränage	1	—	—	
Adenit. gland. submandib.	1	Exstirpation	1	—	—	
Caries dentis	3	Extraktion	3	—	—	
Fract. mandibulæ ..	2	Blodig reposition + osteosyntes (2 séancer)	2	—	—	
Fract. comminuta maxillæ	1	Blodig reposition + Claoués operation	1	—	—	
Tumor gland. parot.	5	Exstirpation	5	—	—	
Cancer gingivæ c. metastat. lymphogland. submaxillar.	1	Excision + exstirpation av körtlar	1	—	—	
VI.						
Abscessus colli	1	Incision	—	—	1	1115. Postanginös sepsis.
Lymphoma colli tbc.	5	Exstirpation	5	—	—	
» » » supp.	5	Incision	5	—	—	
VII.						
Struma parenchymatosa ..	2	Resectio lob. + ligatura vas. thy. sup. et infer.	2	—	—	
» adenomatosa	4	Resectio lob.	4	—	—	
» »	1	Enukleation	1	—	—	
Morbus Basedowi	2	Ligatura vas. thy. sup. et infer. + resectio lob. unilat. (2 séancer)	2	—	—	
Adenoma thy. benign. ..	1	Resektion av adenom	—	—	1	1024. Myocardit.
Cancer thyreoideæ	1	Provexcision	—	1	—	
VIII.						
Empyema pleuræ	2	Thoracotomi + dränage ..	2	—	—	
» »	3	Resectio costæ + thoracotomi + dränage	2	—	1	1780. Bronchopneumoni.
» »	1	Thoracotomi + dränage; Revision + revbensresektion (2 séancer)	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Empyema pleuræ op. recid.	1	Resectio costæ + Bülau-dränage; Resectio costæ + thoracotomi + dränage (2 séancer)	1	—	—	
Fistula post resectionem costæ	1	Resectio costæ	1	—	—	
Pleuritis exsudativa	1	Pleurapunktion	1	—	—	
Abscessus pulm.	1	Punktion	—	1	—	
Cancer oesophagi	1	Witzels fistel + phrenicotomi	—	—	1	301. Pneumoni.
XI.						
Aplasia mammæ	1	Plastik (i séancer)	1	—	—	
Mastitis chron. cystica ..	1	Exstirpation	1	—	—	
Cancer mammæ	25	Amputatio mammæ + exæresis axillæ	24	1	—	
» » susp. ...	2	Amputatio mammæ + exæresis axillæ	2	—	—	
» » » ...	1	Provexcision	1	—	—	
X.						
Fract. vertebræ lumbal. ..	1	Reposition + gips	1	—	—	
» » » ..	1	» + » + operation enl. Böhler (2 séancer)	1	—	—	
Sarcoma musc. erectoris trunci	1	Exstirpation	—	1	—	
XI.						
Cholecystitis chron. + cholelithiasis	9	Cholecystectomi	9	—	—	
Cholecystitis chron. + cholelithiasis	19	» + dränage	18	—	1	118. Bronchopneumoni.
Cholecystitis chron. + calc. vesicæ felleæ et ductus choledochi	4	Cholecystectomi + chole-docholithotomi + hepaticusdränage	3	—	1	370. »
Cholecystit. ac. gangr. + cholelithiasis	13	Cholecystectomi + dränage	12	—	1	711. » + peritonit.
Cholecystif. ac. gangr.	2	» »	2	—	—	
Cholelithiasis	3	Cholecystolithotomi	3	—	—	
»	1	Cholecystolithotomi + cholecystectomi (2 séancer)	1	—	—	
»	13	Cholecystectomi	13	—	—	
»	12	» + dränage	10	—	2	40. Colit. ulcerosa. 294. Peritonit.
» susp.	1	Explorativt gallsnitt	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Cholelithiasis + calc. ductus choledochi	3	Cholecystectomi + choledocholithotomi	3	—	—	
Cholelithiasis + calc. ductus choledochi	2	Cholecystectomi + transduodenal choledocholithotomi	2	—	—	
Cholelithiasis + calc. ductus choledochi	1	Cholecystectomi + choledochotomi + choledochusdränage	1	—	—	
Cholelithiasis + calc. ductus choledochi	1	Cholecystectomi + choledocholithotomi + hepaticusdränage	1	—	—	
Susp. choledocholithiasis ..	3	Explorativ laparotomi	3	—	—	
Polypus papillæ Vateri ..	1	Cholecysto-jejunosotomi	—	—	1	154. Icterus.
Cancer ductus cystici c. metast. hepatis	1	Explorativ laparotomi	—	—	1	1781.
Cirrhosis hepatis et lienis	1	Explorativ laparotomi — provexcision	—	—	1	322.
XII.						
Pancreatitis ac.	3	Explorativ laparotomi + dränage	1	—	2	96. Hæmorrhagia cerebri. 1509. Bronchopneumoni.
Pancreatit. ac. c. abscessu	1	Explorativ laparotomi + provexcision + dränage	—	—	1	958.
Pancreatit. ac. postop. ...	1	Relaparotomi + dränage	—	1	—	18. Jfr. XIV.
Pancreatit. ac. + cholelithiasis	1	Laparotomi + cholecystolithotomi + cholecystostomi + provexcision + dränage	1	—	—	
Cancer pancreatis	1	Provexcision	—	1	—	
XIV.						
Ulcus ventriculi	12	Resectio ventriculi ad modum Polya	10	—	2	1869 o. 1523. Bronchopneumoni.
» »	3	Gastroenterostomi	3	—	—	
» » perf. ..	5	Gastrorrhaphi	4	—	1	858. Peritonit.
» » » ..	1	» + G. e. a. a. + E. a.	—	—	1	47. Infarctus myocardii.
» » » ..	1	Resectio ventriculi ad modum Polya	1	—	—	
» duodeni	20	Resectio ventriculi ad modum Polya	16	—	4	18. Pancreatit. ac. — 1063 o. 1143. Myocardit. — 1859. Bronchopneumoni.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Ulcus duodeni	2	Resectio ventriculi ad modum Billroth I	1	—	1	959. Ileus paralyt.
» »	6	Gastroenterostomi	5	—	1	2083. Bronchopneumoni.
» » perf.	9	Duodenorrhaphi	9	—	—	
» » » susp. ..	3	Explorativ laparotomi ...	3	—	—	
Anæmia gravis et hæmatis- mesis ex ulc. ventriculi	1	Omstickning	1	—	—	
Ulcus pepticum gastro- jejunale	1	Resectio ventriculi ad mo- dum Polya	1	—	—	
Neurinoma ventriculi	1	Exstirpation	1	—	—	
Polypus »	1	Resectio ventriculi ad mo- dum Polya	1	—	—	
Cancer »	5	Resectio ventriculi ad mo- dum Polya	4	—	1	1183. Peritonit.
» »	1	Gastrectomia totalis	—	—	1	2544. »
Cancer ventriculi inop. ..	1	Gastroenterostomia	—	—	1	2301. Ileus paralyt.
» » » ..	5	Explorativ laparotomi	—	5	—	
» » » ..	1	» » + Witzels fistel	—	—	1	971. Metast. peritonei.
XV.						
Diverticulitis coli	1	Appendectomi + omentre- sektion	1	—	—	
Enterit. ac. hæmorrhagica	1	Laparotomi + dränage ..	—	—	1	38.
Tbc. cæci	1	Ileotransversostomi	1	—	—	
Volvulus flexuræ sigmoid.	2	Laparotomi + rättvridning av flex. sigmoid. + fixa- tion	1	—	1	1297. Peritonit.
Ileus ex peritonit. tbc. ad- hæsiva	2	Laparotomi + lysis	2	—	—	
Ileus strangulat.	8	» »	8	—	—	
Ileus susp.	4	Explorativ laparotomi ...	4	—	—	
Ileus paralyt.	5	Ventrikel- eller tunntarms- fistel	4	—	1	2390. Rupt. cordis.
» »	2	Explorativ laparotomi ...	1	—	1	2557. Cardioscleros.
Fistula cæci postop.	2	Slutning av fistel	1	—	1	1573. Ileus.
» » »	2	Excision	2	—	—	
Ruptura intestini tenuis et coli	1	Enterorrhaphi + dränage	—	—	1	2577. Peritonit.
Polypus sigmoidei	1	Framläggning av sigmoi- deaslynga + bränning av tarm + slutning av anus + cækalfistel	—	—	1	1421. Myocardit.
Susp. cancer. coli	1	Explorativ laparotomi	1	—	—	
Cancer coli sigmoid.	1	Framläggning av colon sig- moid. + bränning av tarm	1	—	—	
Cancer coli	1	Cæcostomi	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Cancer coli	1	Resektion av colon transv. o. colon acedens + ileo-transversostomi	—	—	1	194. Peritonit.
» »	1	Anus præternaturalis	1	—	—	
» »	1	Colonresektion m. framläggning	1	—	—	
Infarct. oment. maj.	1	Omentresektion + dränage	—	—	1	140. Myocardit.
Cancer coli	1	Provexcision	—	1	—	
Corpus alienum intestini c. perforatione ilei	1	Laparotomi + extraktion + tarmsutur	1	—	—	
XVI.						
Appendicit. ac. + diverticulit. diverticuli Meckeli	1	Appendectomi + exstirpation av Meckels divertikel	—	—	1	1563. Peritonit.
Appendicitis subacuta	12	Appendectomi	12	—	—	
Appendicitis acuta catarrhalis	93	»	93	—	—	
Appendicitis acuta gangrænosa	115	»	113	—	2	373. Ileus. 1376. Peritonit.
Appendicitis acuta gangrænosa	29	» + dränage..	25	—	4	12. Peritonit. — 1394. Cardionephroscleros. — 1207. Ileus. — 2035. Bronchopneumoni.
Appendicitis acuta gangrænosa perf.	1	»	1	—	—	
Appendicitis acuta gangrænosa perf.	9	» + dränage...	7	—	2	273 o. 816. Peritonit.
Appendicitis acuta gangrænosa perf c. peritonit. lib.	17	» » ..	11	—	6	111. 354. 1437. 2340. 139. 862.
Appendicitis acuta gangrænosa perf. c. peritonit. lib.	4	Laparotomi + dränage ..	4	—	—	
Appendicitis chronica	24	Appendectomi	24	—	—	
Empyema append.	4	»	4	—	—	
Abscessus ex appendicitide	8	Laparotomi + dränage ..	7	—	1	2080. Peritonit.
Susp. appendicit.	24	Appendectomi	24	—	—	
» »	63	Appendectomi en passant.	63	—	—	
XVII.						
Hernia inguinal. congen.	6	Radikaloperation enl. Girard	6	—	—	
Hernia inguinal. congen. incarc.	2	» » »	2	—	—	
Hernia inguinal. acq. mobilis	36	» » »	36	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Hernia inguinal. acq. mobilis	51	Radikaloperat. enl. Bassini	50	—	1	1268. Embolia.
Hernia inguinal. acq. mobilis	3	» » Shley	3	—	—	
Hernia inguinal. acq. mobilis	2	» » Hackenbruch	2	—	—	
Hernia inguinal. acq. incarcerated.	7	Radikaloperat. enl. Girard	5	—	2	185 o. 128. Pneumoni.
Hernia inguinal. acq. incarcerated.	4	» » Bassini ..	3	—	1	2302. Vitium org. cordis.
Hernia crural.	4	» » Lotheissen	4	—	—	
» » incarcerated. ..	1	» » Fabricius	1	—	—	
» » umbilical.	3	» » Mayo ..	3	—	—	
» » incarcerated.	5	» » ..	4	—	1	353. Myocardit.
» » ventris in cicatrice	12	»	12	—	—	
XVIII.						
Fissura et contractura ani	13	Dilatation forcée	13	—	—	
Fistula ani	6	Klyvning	6	—	—	
Insufficiëntia sfinct. ani ..	1	Colostomi + bränning av tarm + sfincterplastik (i séancer)	1	—	—	
Prolapsus recti	2	Operation enl. Whitehead..	2	—	—	
Tumores hæmorrhoidal. ..	50	Dilatation forcée + exstirpation	50	—	—	
Abscessus ad anum	13	Klyvning el. incision	13	—	—	
Ulcus ani	1	Excision	1	—	—	
Polypus recti	4	Dilatation forcée + exstirpation	4	—	—	
Cancer recti	1	Anus præternaturalis + amputatio recti (i séancer)	—	—	1	875.
» »	5	Anus præternaturalis	4	—	1	208. Peritonit.
XIX.						
Fistula reg. umbilical. ...	1	Excision av naveln	1	—	—	
Lymphadenit. mesenterii ..	1	Explorativ laparotomi ...	1	—	—	
Lymphoma tbc. » ..	1	Provexcision	1	—	—	
Lymphadenit. tbc. » ..	1	Ileocækalresektion + ileo-transversostomi	1	—	—	
Pelveoperitonit. chron. adhæsiva	6	Laparotomi + lösning av adherenser	6	—	—	
Pelveoperitonit. ac. suppurativa	2	Laparotomi + dränage ..	2	—	—	
Peritonitis subacuta	1	Explorativ laparotomi + provexcision	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Peritonitis subacuta adhæsiva post op.	1	Laparotomi + lösning av adherenser + G. e. a. a. + E. a. (2 séancer)	1	—	—	
Peritonitis purulenta	2	Laparotomi + dränage + bakre colporrhaphi (2 séancer)	—	—	2	1499. 2424.
Peritonitis chron. adhæsiva + necrosis part. oment. maj.	1	Laparotomi + lösning av adherenser + resektion av omentum majus	1	—	—	
Peritonitis tbc.	3	Explorativ laparotomi	2	—	1	1669.
» » exsud. ..	1	» » + ut-sugning	1	—	—	
Abscessus fossæ Dougl. ..	5	Incision	5	—	—	
Tumor malign. retroperitonealis inop.	1	Explorativ laparotomi	—	1	—	
Cancer mesenterii inop. ..	1	G. e. a. a. + E. a.	1	—	—	
Ascites	5	Laparocentes	4	—	1	1042. Ca. abdom.
XX.						
Aplasia renis	2	Nephrectomi	2	—	—	
Cysto-pyelonephritis chron.	1	»	1	—	—	
Pyonephrosis	5	»	4	—	1	1308. Uræmia.
Hydronephrosis	3	»	3	—	—	
Tbc. renis	3	»	3	—	—	
Nephrolithiasis	10	Pyelolithotomi	10	—	—	
»	1	» + nephrostomi	1	—	—	
»	1	» + pyelolithotomi	—	—	1	119. Embolia pulm.
Calculus ureter. incarc. ..	2	Ureterolithotomi	2	—	—	
Hypernephroma renis	1	Explorativ njursnitt	—	1	—	
Susp. tumor. renis	1	» »	1	—	—	
XXI.						
Calculus vesicæ urinariæ..	1	Sectio alta + stenextraktion	1	—	—	
Papilloma vesicæ urinariæ	1	Bränning med diatermi ..	1	—	—	
Cancer vesicæ urinariæ ..	1	Sectio alta + exstirpation av blåstumör	—	—	1	179. Pneumoni.
XXII.						
Prostatism	8	Vasectomia bilateralis + transvesikal prostatectomi (2 séancer)	7	—	1	1243. Myocardit.
»	1	Epicystotomi + vasectomia bilateralis + prostatectomi (3 séancer)	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Prostatism	2	Transvesikal prostatectomi (2:a séancen)	2	—	—	
»	5	Vasectomia bilateralis	5	—	—	
»	1	Vasectomia bilateralis + blåsfistel	1	—	—	
»	4	Epicystostomi	4	—	—	
»	3	Vasectomia bilateralis + elektro-resektion av prostata (2 séancer)	3	—	—	
Cancer prostatae	2	Transvesikal prostatectomi	1	—	1	679. Nephroscleros. + uræmia.
» »	1	Elektro-resektion av prostata	1	—	—	
» »	2	Vasectomia bilateralis + elektro-resektion av prostata + blåsfistel	2	—	—	
XXIII.						
Hypospadiæ glandis penis..	1	Blåsfistel + plastik (2 séancer)	1	—	—	
Phimosi s	3	Operation enl. Schloffer ..	3	—	—	
»	2	Dorsalsnitt	2	—	—	
»	1	Circumcision	1	—	—	
Strictura urethræ	2	Sectio alta	1	—	1	2061. Uræmia.
Polypus urethræ	1	Exstirpation	1	—	—	
Cancer penis	1	Circumcision + utrymning av inguinalkörtlar	1	—	—	
» »	1	Amputatio penis	1	—	—	
XXIV.						
Retentio testis	1	Orchidopexi	1	—	—	
Epididymit. ac.	1	Incision	—	—	1	940. Uræmia.
» chron.	1	Vasectomia bilat.	1	—	—	
» »	1	Ablatio testis	1	—	—	
» subac.	1	Resectio epididymidis	1	—	—	
Tbc. epididymidis	4	Ablatio testis	4	—	—	
Seminoma testis	1	» »	1	—	—	
Hydrocele »	1	» »	1	—	—	
» »	2	Punktion	2	—	—	
» »	7	Operation enl. Winkelmann ..	7	—	—	
» »	3	» » Pauchet ..	3	—	—	
Varicocele »	8	» » G. Nilsson ..	8	—	—	
Orchitis tbc.	1	Ablatio testis	1	—	—	
XXV.						
Prolapsus vaginæ	4	Colporrhaphia anterior. + colpoperineorrhaphia ..	4	—	—	
» »	3	Operation enl. Schauta + colpoperineorrhaphia ..	3	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkingar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Salpingitis acuta	1	Explorativ laparotomi	1	—	—	
Hydrosalpinx	3	Salpingectomy bilateralis	3	—	—	
Pyosalpinx + pyovarium ..	5	Salpingo-oophorectomia ..	5	—	—	
Salpingitis + pyosalpingo- oophoritis	2	Salpingectomy + salpingo- oophorectomia	2	—	—	
Salpingo-oophoritis acuta..	1	Salpingo-oophorectomia ..	1	—	—	
Salpingo-oophoritis puru- lenta	2	Laparotomi + dränage ..	2	—	—	
Endometritis	7	Abrasio	7	—	—	
»	1	Resectio nervi præsacralis	1	—	—	
Graviditas extrauterina ..	6	Salpingectomy	6	—	—	
Trångt bäcken + graviditet	1	Evacuatio uteri per lapa- rotomiam + resectio tubæ bilat.	1	—	—	
Abortus	3	Exæresis instrumentalis ..	2	1	—	354. Jfr. XVI.
Cysta ovarii	14	Ovariectomy	14	—	—	
» »	3	Enukleatio cystæ	3	—	—	
» »	5	Salpingo-oophorectomia ..	5	—	—	
» » rupta	2	Resectio ovarii	2	—	—	
» » »	2	Laparotomi + sutur	2	—	—	
» » »	3	Oophorectomia	3	—	—	
» » torquata ..	2	Laparotomi + extirpation av tumör	2	—	—	
Degeneratio cystic. ovarii	6	Resectio ovarii	6	—	—	
Cysta parovarialis	2	Extirpation	2	—	—	
Myoma uteri	4	Enukleation av myom	3	—	1	804. Hæmorrhagia intra- peritonealis.
» »	23	Amputatio uteri supra- vaginalis	22	—	1	852. Vit. org. cord.
» »	1	Amputatio uteri totalis ..	1	—	—	
Endometriosis	1	Extirpation av tumör ...	1	—	—	
Polypus cervicis uteri	1	Abrasio mucosæ uteri	1	—	—	
Cancer cervicis uteri	1	Provexcision	—	1	—	
Fibrosarcoma uteri	1	Amputatio uteri supra- vaginalis	1	—	—	
Metrorrhagia	12	Abrasio	12	—	—	
Dysmenorrhœa	2	Resectio nervi præsacralis	2	—	—	
Kraurosis vulvæ	1	» » »	1	—	—	
Eczema »	1	» » »	1	—	—	
Vaginismus	2	Dilatation forcée	2	—	—	
Sterilitas + oophorit. ope- rata	1	Resectio ovarii sin + in- plantation av ovarium ..	1	—	—	
XXVI.						
Cysta dermoid. reg. sacral.	10	Excision el. extirpation ..	10	—	—	
» » » » inf.	1	Incision	1	—	—	
Tumör inflamm. retroperi- toneal. pelvin.	1	Provexcision	1	—	—	
Tumör malign. pelvis	1	Explorativ laparotomi	—	1	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkingar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	ddd	
XXVII.						
Hallux valgus	6	Operation enl. Meyer	6	—	—	
Digitus malleus	2	Exartikulation av tå	2	—	—	
Anchylosis artic. humero- scapular.	1	Brisement forcée + resectio capit. humeri (2 séancer)	1	—	—	
Contractura artic. cubiti..	2	Brisement forcée	2	—	—	
» » genus ..	2	» »	1	—	—	
Pseudarthrosis ulnæ	1	Uppmejsling + bolzning ..	1	—	—	
» brachii ...	1	Borttagning av cerclage + uppfriskning av benän- darna	1	—	—	
» artic. meta- carpophalangeal.	1	Arthrodes	1	—	—	
Osteit. chron. sept. femoris	1	Uppmejsling + dränage ..	1	—	—	
Osteomyelit. tibiæ	1	Uppmejsling + exstirpa- tion av sekvester	1	—	—	
Osteit. chron. sept. tibiæ ..	6	Utskrapning	6	—	—	
Osteit. chron. sept. dig. ped.	1	»	1	—	—	
Osteit. chron. sept. ped. ..	1	Incision	1	—	—	
Osteochondrit. dissecans ..	2	Arthrotomi + excision + utskrapning	2	—	—	
Chondromalacia cubiti	1	Arthrotomi + excision ..	1	—	—	
» patellæ ..	22	» » ..	22	—	—	
» » et femoris	2	» » ..	2	—	—	
Tendovagnit. supp. dig. man.	2	Incision	2	—	—	
» » » »	1	Incision + exstirpation av sena	1	—	—	
Tendovaginit. stenos.	1	Incision + lysis	1	—	—	
Panaritium	2	Incision	2	—	—	
Unguis incarnatus	1	Operation enl. König	1	—	—	
» »	1	Evulsio unguinis	1	—	—	
Ulucus chron. antecurur. ..	2	Periarteriell sympatectomi	2	—	—	
» » » ..	1	Plastik	1	—	—	
» » » ..	2	Hög underbindning	2	—	—	
Osteit. tbc. tibiæ	1	Utskrapning	1	—	—	
» » pedis	1	Excision av fistel + skrap- ning	1	—	—	
Bursit. præpatellar.	1	Incision	1	—	—	
Clavus dig. ped.	2	Exartikulation	2	—	—	
» » »	2	Utskrapning	2	—	—	
Ganglion	2	Exstirpation	2	—	—	
Thrombophlebit. supp.	1	Incision	1	—	—	
Varices crur. vel antecurur.	10	Underbindning av vena saphena + exstirpation av varicer	10	—	—	
Varices antecurur.	2	Excision	2	—	—	
Embolia art. femoral.	1	Amputatio femoris	—	—	1	2193. Pneumoni.
Endarteriitis	1	Lumbal sympatectomi	—	—	1	690. »

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Gangræna senil. pedis	1	Lårbensamputation + re- amputation (2 séancer)	—	—	1	1171. Pneumoni.
» » dig. pedis	1	Exartikulation av tå	1	—	—	
» diabet. » »	2	» » » »	2	—	—	
» » pedis ..	1	Amputation av tå + peri- arteriell sympatectomi + lårbensamputation (3 séancer)	—	—	1	2417/37. Pneumoni.
» » » ..	1	Lårbensamputation	1	—	—	
» » » ..	1	Incision	—	—	1	2494. Pneumoni.
» » » ..	1	Exartikulation i knäleden	—	—	1	1488. Myocardit. chron.
Ruptura traumat. venæ fe- moral.	1	Kärlligatur	1	—	—	
Amputatio traumat. dig. man.	1	Reamputation	1	—	—	
Fract. capituli humeri c. dislocatione	1	Blodig reposition	1	—	—	
Fract. capituli humeri c. dislocatione	1	Blodig reposition + osteo- syntes	1	—	—	
Fract. colli chirurg. humeri	1	Reposition + skena + tråd- sträck (2 séancer)	1	—	—	
» » » »	3	Trådsträck	3	—	—	
» » » »	1	Blodig reposition + osteo- syntes	1	—	—	
» humeri diaphys. ..	1	Schmerz' klämmare genom olecranon + abduktions- skena	1	—	—	
» » » ..	1	Trådsträck + skena + blo- dig reposition + osteo- syntes (2 séancer)	1	—	—	
» » » ..	1	Blodig reposition + osteo- syntes	1	—	—	
» olecrani	3	Blodig reposition + osteo- syntes	3	—	—	
» » operata ..	2	Borttagning av osteosyntes- material	2	—	—	
» comminut. cubiti ..	1	Blodig reposition + osteo- syntes	1	—	—	
» antebrachii	1	Sträck enl. Cuendet + blo- dig reposition + osteo- syntes (2 séancer)	1	—	—	
» comminut. capit. ra- dii	1	Extraktion av fri kropp ..	1	—	—	
Fract. dig. man.	2	Trådsträck	2	—	—	
» compl. dig. man. ..	2	Sårrevision + reposition..	2	—	—	
» colli femoris	11	Trådsträck + blodig repo- sition + spikning	11	—	—	
» » »	8	Trådsträck (1:a séancen)	6	—	2	666. Pneumoni. 1809. Pyelonephrit.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Status post fract. colli femoris op.	2	Borttagning av spik	2	—	—	
Fract. pertrochanterica femoris	2	Trådsträck	2	—	—	
Fract. pertrochanterica femoris	1	»	1	—	—	
Fract. femoris diaphys. ..	5	»	4	—	1	1497. Sarcoma femoris c. fract.
» »	2	Trådsträck + blodig reposition + osteosyntes (2 séancer)	1	—	1	2295. Lipembolia.
» compl. femoris diaphys.	1	Trådsträck	—	—	1	1504. Pneumoni.
Fract. patellæ	3	Cerclage	3	—	—	
Status post fract. patellæ op.	1	Extraktion av ståltråd ..	1	—	—	
Fract. comminut. tibiae ..	1	Schmerz' klämmare + blodig reposition	1	—	—	
Fract. antecurris	8	Trådsträck	8	—	—	
Fract. antecurris operata	3	Borttagning av cerclage ..	3	—	—	
» »	2	Trådsträck + blodig reposition + osteosyntes + gips (2 séancer)	2	—	—	
» compl. antecurris..	1	Blodig reposition + calcaneusträck + sårrevision	1	—	—	
» » » ..	1	Excision av sår + sutur + calcaneusträck	1	—	—	
» tibiae	1	Direkt sträck	1	—	—	
» condyl. tibiae	6	Blodig reposition + fixation med skruv	5	—	1	2175. Uræmia.
» compress. condyl. tibiae	1	Reposition + gips	2	—	—	
Laceratio permagna antecurris	1	Sårrevision + muskelsutur	1	—	—	
Fract. bimalleolar. et proc. post. tibiae	4	Direkt sträck	3	—	1	459. Embolia pulm.
Fract. malleol. lat. et. proc. post. tibiae	4	Reposition + gips	4	—	—	
Fract. bimalleol.	8	Trådsträck + reposition + gips (2 séancer)	8	—	—	
» » compl. ..	1	Trådsträck + blodig reposition + osteosyntes + gips (2 séancer)	1	—	—	
» »	1	Reposition + gips + trådsträck + blodig reposition + osteosyntes + gips (3 séancer)	1	—	—	
» calcanei	3	Schmerz' klämmare	3	—	—	
» »	1	Reposition + gips	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Luxatio humeri recid.	1	Operation enl. Eden	1	—	—	
» artic. sternoclavicularis	2	Osteosyntes	2	—	—	
Luxatio artic. acromioclavicularis	1	»	1	—	—	
Distorsio artic. metacarpophalang. pollicis	1	Arthrodes	1	—	—	
Vulnus laceratum dig. man.	1	Exartikulation	1	—	—	
Epiphysiolys. phal. dig. man.	1	Blodig reposition	1	—	—	
Abscisio tendinis dig. man.	4	Sensutur	4	—	—	
Luxatio menisci genus	24	Arthrotomi + extirpation av menisk	24	—	—	
Sequele menisci med. rupt. op.	1	Ligamentplastik	1	—	—	
Suspicio luxat. menisci genus	2	Explorativ arthrotomi	2	—	—	
Luxatio patellæ habitualis	1	Operation enl. Goebbels-Lexer	1	—	—	
» » »	1	Operation enl. Goebbels-Klapp	1	—	—	
Corpus liberum in articulo	7	Arthrotomi + extraktion	7	—	—	
Hidroadenitis axillæ	2	Incision	2	—	—	
XXVIII.						
Vulnus contusum c. hæmatoma	1	Incision + kärlligatur ..	1	—	—	
Vulnus contusum	4	Excision + sutur	4	—	—	
» laceratum	5	Sårtoilette	5	—	—	
» »	1	Thierschning	1	—	—	
Hæmatoma	1	Incision + utrymning	1	—	—	
Vulnus infectum post operationem	19	Sekundärsutur	19	—	—	
Hæmorrhagia secundar. in vuln. operat.	1	Omstickning	1	—	—	
Carbunculus	1	Incision + tamponad	1	—	—	
Furunculus	2	Incision	2	—	—	
Phlegmone	6	»	6	—	—	
Abscessus	11	» ev. + dränage..	10	—	1	482. Myocardit.
Atheroma	4	Exstirpation	4	—	—	
Papilloma	2	»	2	—	—	
Lipoma	6	»	6	—	—	
Adenoma	1	»	1	—	—	
Bursitis	1	Incision	1	—	—	
Cysta	1	Exstirpation	1	—	—	
Verruca	2	»	2	—	—	
Corpus liberum	1	Extraktion	1	—	—	
Tumor cutis	1	Exstirpation	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen		Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	död	
XXIX.					
Anæmia secundaria	34	Blodtransfusion	33	—	1 1243. Myocardit. chron.
Hæmatemesis	35	»	29	—	6 57. 858. 1814. 362. 2601. M. 1319/37.
Sepsis	6	»	3	—	3 593. 1128. 637.
Combustio	1	»	1	—	—

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets *kirurgiska* avdelningar I och II för år 1938 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å *polikliniskt* behandlade patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation
		V.
Retentio dentis	2	Extractio dentis.
Caries »	97	» »
Periostitis alveolaris	11	Incision, ev. tandextraktion.
Granuloma dentis	1	Rotspetsresektion.
Arthritis art. mandib.	1	Novocaininjektion.
Sialolithiasis.	2	Extraktion.
Tandblödning	66	Tamponad, ev. + sutur.
Fractura dentis	2	Extractio dentis.
Luxatio mandibulæ	7	Reposition.
Fractura »	6	Trådfixation.
		VI.
Lymphadenit. sept. reg. colli	10	Incision.
» tbc. » »	34	» ev. + utskrapn., ev. excision, ev. punktion.
		IX.
Mastitis ac. sept.	7	Incision.
Fibroadenoma mammæ	12	Exstirpation.
Tumor »	10	»
		XVII.
Hernia inguinalis irreponib.	1	Taxis.
Contractura v. fissura ani	26	Dilatation forcée.
Fistula ani	2	» » ev. + elektro-
Tumores hæmorrhoidales	26	koagulation.
Abscessus ad anum	25	Incision.
		XXI.
Hypertrophia prostatæ	44	Sondering och tappning.
		XXII.
Phimosi sive paraphimosi	10	Dorsalsnitt.
Stricture urethræ	10	Sondering, ev. + tappning.
Urethritis gonorrh.	1	Tappning.
		XXIV.
Hydrocele	5	Punktion.
		XXV.
Bartholinitis.	13	Incision.
Myoma uteri. c. retentione urinæ ..	1	Tappning.
		XXVI.
Cysta dermoid. sacral.	8	Exstirpation.
» » » infect.	21	Incision.
		XXVII.
Contract. art. humero-scapul.	1	Novocaininjektion.
Dupuytren's kontraktur.	5	Excision av palmarisaponeurosen.

Sjukdom	Antal fall	Operation
Hallux rigidus	1	Resectio artikul.
Digitus malleus	1	Tenotomi.
Osteit. dig. man.	1	Amputatio dig.
Arthrit. art. metacarpophal.	1	Spjåla.
» genus	1	Knågips.
Synovitis traumat. art. cubiti	3	Fixationsförband, ev. punktion.
» » genus	23	Punktion, ev. + gips.
Bursitis acuta.	9	Fixation, ev. punktion, ev. incision + drånage.
Hygroma.	15	Punktion, ev. exstirpation.
Bursitis sive hygroma olecrani	18	» » »
» » præpatellar traumat.	31	» » » ev. varison- injektion.
Tendovaginit. supp.	4	Incision.
» crepitans.	32	Fixation.
Hidroadenit. axillæ	54	Incision.
Paronychia.	163	»
Unguis incarnatus.	51	Königs operation, ev. evulsio.
Parenychia.	115	Incision, ev. evulsio unguinis.
Onychogryphosis.	5	Evulsio unguinis.
Ulcus varicosum.	46	Injektionsbehandl. + ev. zinklim- strumpa.
Tbc. art. cubiti.	1	Gips.
Varices	484	Injektionsbehandling.
Trombophlebitis supp.	5	Incision.
Amputatio traumat. dig. man.	43	Reamputation + sutur.
Laceratio dig. man.	114	Sutur, ev. hudtransplantation enl. Thiersch.
» » ped.	1	Reamputation.
Distorsio humeri.	51	Fixation.
» cubiti.	20	»
» manus.	49	» ev. gips.
» genus.	97	» » »
» pedis.	347	Gågips, ev. fixation.
Luxatio art. sterno-clavicul.	2	Fixationsförband.
» » acromio-clavicul.	4	»
» humeri.	61	Reposition + fixationsförband.
» antebrachii.	12	» + »
» interphal. dig. man.	22	» + »
» patellæ.	3	Reposition + skena.
Fract. v. fissura sterni.	1	Fixationsförband.
» » » costæ.	203	»
» » » claviculæ	44	»
» » » colli chir. humeri	8	»
» » » humeri.	27	»
» » » olecrani.	2	Gips.
» » » antebrachii.	5	Reposition + gips.
» » » capit. radii.	20	» + »
» » » radii.	202	» + »
» » » ulnæ.	13	» + »
» » » oss. navicul.	8	Gips.
» » » triquetr.	8	»
» » » metacarp.	56	Gipsförband.

Sjukdom	Antal fall	Operation
Fract. v. fissura phal. dig. man.	60	Reposition + gips.
» » » patellæ.	6	Gips.
» » » fibulæ.	15	Gips.
» » » tibię.	12	»
» » » mall.	51	Gipsförband, ev. efter repos.
» » » tali.	3	Gips.
» » » calcanei.	6	»
» » » oss. cuboid.	1	Gågips.
» » » » metatars.	33	»
» » » phal. dig. ped.	43	Fixationsförband.
» compl. dig. man.	30	Revis. + sutur + gipsförband, ev. amputation.
» » » ped.	4	Revis. + sutur + gipsförband, ev. amputation.
Hæmarthrosis art. cubiti.	1	Punktion.
Hæmatoma subunguale.	61	Resectio s. evulsio unguinis.
Hæmarthrosis art. genus.	49	Fixation, ev. punktion.
"Schnellender Daumen"	1	Extirpation av sesamben + uppklyvn. av senskida.
Abscisio tendinis dig. man.	47	Sensutur.
Ruptura subcutan. tendinis extensor. dig. man.	14	Fixation.
Læsio lig. cruciat. gen.	1	Gips.
Luxatio menisci gen.	1	»
Ruptura partial. tend. Achill.	2	Gågips.
Ganglion.	42	Extirpation.
Chondromalacia patellæ.	3	Skena, ev. gips.
Clavus dig. et plantæ ped.	27	Extirpation, ev. diatermi.
» » » » » inf.	46	Incision.
XXVIII.		
Abscessus, phlegmone, lymphangit, lymphadenit, carbuncul., furunculus, etc.	500	Incision m. m.
Ulcus chronicum. supp.	1	Extirpation.
Cicatrix.	2	Excision + sutur.
Granuloma.	6	Excision.
Vulnus.	2188	Sutur, ev. excision + sutur.
» infect.	509	Incision.
» morsum canis.	32	» ev. excision + sutur.
Hæmatoma.	20	Punktion, ev. incision, evakuering.
Corpus alienum.	263	Extraktion, ev. + sutur.
Angioma.	10	Extirpation.
Nævus.	16	»
Atheroma.	126	»
» infect.	72	Incision.
Fibroma s. papilloma.	26	Extirpation.
Verruca	64	Excision, vanl. m. diatermi.
Lipoma	31	»
Neurinoma.	1	Extirpation.
Cysta.	14	»
Exostosis.	4	Avmejsling.
Tumores varii.	17	Extirpation.

Uppgifter från Sahlgrenska sjukhusets *kirurgiska* avdeln. II för år 1938
angående för skador och förgiftningar intagna, med hänsyn till dels
skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvär- stående men	över- gående men
1. Skadans natur.						
Kontusio (<i>Contusio</i>)	30	9	39	—	—	39
Sårskada, ej nedan nämnd (<i>Vulnus</i>)	44	13	57	1	4	52
Skada å muskel, sena eller nerv	5	5	9	—	2	7
Genom huden inträngd främmande kropp (<i>Corpus alienum</i>)	1	—	1	—	—	1
Ledvrickning (<i>Distorsio, Luxatio</i>)	29	11	40	—	3	37
Utgjutning i led (<i>Synovitis traumatica, Hæmar- throsis</i>)	2	—	2	—	—	2
Öppnande av någon av de större lederna (<i>Vulnus perforans</i>)	2	—	2	—	—	2
Benbrott, Armens och skul- dergördels ben } <i>Fractura simplex</i> ...	20	13	33	2	12	19
Benets och bäl- } <i>Fractura simplex</i> ...	71	40	111	6	36	69
kengördels ben } <i>Fractura complicata</i>	2	—	2	1	—	1
Krossning, avhuggning, av- slitning, (<i>Amputatio trau-</i> } 1—2 fingrar	1	—	1	—	1	—
<i>matica, Laceratio</i>)	1	—	1	—	1	—
	1	—	1	—	1	—
Hjärnskakning (<i>Commotio cerebri</i>)	97	23	120	—	3	117
Brott å hjärnskålens botten (<i>Fractura baseos cranii</i>)	11	4	15	1	4	10
Andra brott å huvudets ben (enkla o. komplicerade)	15	2	17	—	—	17
» » » » » med skada å hjärnan	4	1	5	5	—	—
Brott å eller urredvridning i kotpelaren med eller utan skada å ryggmärg	9	1	10	—	1	9
Brott å bröstben eller revben utan skada å bröst- hålans organ	6	3	9	—	1	8
Öppnande (<i>Vulnus perforans</i>) av bröst- eller buk- hålan	1	—	1	—	—	1
Skada å magsäck, tarm	2	—	2	1	—	—
» » njure, urinblåsa, urinrör	1	—	1	—	—	1
Förbränning (<i>Combustio</i>) Fingrar, hand	5	—	5	—	—	5
» » » Ansikte	4	—	4	—	—	4
» » » Andra kroppsdelar	6	—	6	1	—	5
Förgiftning med andra syror eller alkalier	1	—	1	—	—	1
Ormbett	4	—	4	—	—	4
Andra skador (specificeras)						
Myggbett	2	—	2	—	—	2
Summa för grupp 1	377	124	501	13	69	414

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
II. Skadans tillkomstsätt.						
a. <i>Olycksfall.</i>						
Vid hanterande av yxa, såg	1	—	1	—	—	1
» » » kniv, sax, nål etc.	2	2	4	—	—	4
» » » hammare, slägga	2	—	2	—	—	2
Genom ras, nedfallande föremål	31	2	33	—	—	32
» fall från höjd (stege, trappa etc.)	57	27	84	7	17	60
» halkning, omkullfallande	58	40	98	3	28	67
» inträngande föremål såsom träflisor, glas-skärvor, spikar m. m.	22	5	27	1	5	21
» hett vatten, ånga	3	—	3	—	—	3
» sprängskott eller hant. av explosiva varor	3	—	3	—	—	3
» motorer	4	—	4	—	2	2
» elektriska ledningar	1	—	1	—	—	1
» hissar, lyftkranar	6	—	6	—	3	3
» andra maskinella anordningar	5	—	5	—	2	3
» smält eller het metall, glas etc.	4	1	5	—	—	5
» » » » smält eller het metall, glas etc.	3	—	3	—	—	3
Vid idrott, sport, gymnastik	5	1	6	—	—	6
» » » fotboll	3	—	3	—	—	3
» » » segling	2	—	2	—	—	2
» » » ridning	3	—	3	—	1	2
» » » skidåkning, kälkåkning	4	—	4	—	—	4
» » » annan idrott	—	1	1	—	—	1
» » » lek	1	1	2	—	—	2
Under rusets inflytande	11	—	11	—	—	11
Vid slagsmål, överfall	15	1	16	1	—	15
I följd av sjukdom (epilepsi)	7	4	11	—	—	11
Vid trafik	112	31	143	5	13	125
Eldsvåda	6	—	6	—	—	6
Uppgift saknas	1	—	1	1	—	—
b. <i>Självordsförsök.</i>						
Med skjutvapen, sprängskott	—	1	—	—	—	1
» nedstörtande från höjd	—	1	1	1	—	—
Summa för grupp II	372	118	490	19	72	399

Uppgifter från Sahlgrenska sjukhusets *kirurgiska* avdelning II för år 1938
angående samtliga såväl i slutet som öppen vård behandlade
trafikolycksfall med hänsyn till dels skadans
natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Behandlade			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvar- stående men	över- gående men
I. Skadans natur.						
Kontusio (<i>Contusio</i>)	5	1	6	—	—	6
Sårskada, ej nedan nämnd (<i>Vulnus</i>)	3	2	5	—	—	5
Skada å muskel, sena eller nerv	2	—	2	—	—	2
Ledvrickning (<i>Distorsio, Luxatio</i>).....	5	—	5	—	—	5
Utgjutning i led (<i>Synovitis traumatica, Hæmar- throsis</i>).....	1	—	1	—	—	1
Öppnande av någon av de större lederna (<i>Vulnus perforans</i>)	1	—	1	—	—	1
Benbrott, armens och skul- } <i>Fractura simplex</i> ...	5	2	7	—	1	6
dergördels ben: }						
Benets o. bäcken- } <i>Fractura simplex</i> ...	17	4	21	2	4	15
gördels ben: ... } <i>Fractura complicata</i> ...	2	—	2	1	—	1
Hjärnskakning (<i>Commotio cerebri</i>)	49	15	64	—	3	61
Brott å hjärnskålens botten (<i>Fractura baseos cranii</i>)	11	3	14	1	4	9
Andra brott å huvudets ben (enkla och komplicerade)	7	1	8	—	—	8
Brott å eller urljedvridning i kotpelaren med eller utan skada å ryggmärg.....	1	1	2	—	1	1
Brott å bröstben eller revben utan skada å bröst- hålans organ	2	2	4	—	—	4
Skada å magsäck, tarm.....	1	—	1	1	—	—
Summa för grupp I	112	31	143	5	13	125

II. Skadans tillkomstsätt.

(*Subjekt* vid skadan) Trafikolycksfall på grund av	Antal personer, skadade under färd med något av nedanstående färdmedel eller under gång (*Objekt*).												Skadans påföljd				
	Järnvägs-vagn		Spår-vagn		Auto-mobil		Motor-cykel		Velo-ciped		Andra färd-medel		Fot-gångare		döden	kvar-stående men	över-gående men
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.			
a) Kollisioner																	
Järnvägsvagn...	2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1	—	3	
Spårvagn	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	2	—	—	1	3	
Automobil	—	—	—	—	3	4	6	1	12	2	—	—	26	11	3	7	55
Motorcykel ...	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—	2	—	—	—	5
Velociped	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	3	1	—	1	5
Andra färdme-del	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—
b) Andra or-saker																	
Omkullkörning med cykel...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30	5	—	—	1	2	32
D:o med bil ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	4	—	—	—	—	10
D:o med motor-cykel	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	—	—	—	—	1	12
Summa trafik-olycksfall ...	2	—	—	—	4	4	9	1	15	3	50	9	32	14	5	13	125

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets *medicinska* avdelning I för år 1938
angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

S j u k d o m		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
II. <i>Ålderdomssjukdomar.</i>					
6	Marasmus senilis	3	7	—	1
III. <i>Havandeskaps- och förlossningssjukdomar.</i>					
8	Abortus	—	3	—	—
10	Graviditas	—	31	—	—
13	Eclampsia gravidarum	—	1	—	—
IV. <i>Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.</i>					
21	Septichæmia. Pyoseptichæmia. Abscessus. Phlegmone	7	2	4	1
22	Erysipelas	10	9	—	—
23	Scarlatina	1	3	—	—
27	Parotitis epidemica	2	—	—	—
29	Influenza epidemica	9	15	—	—
33	Typhus abdominalis	1	—	—	—
34	Paratyphus	2	1	—	—
	Febris undulans Bang	—	1	—	—
36	Dysenteria-para	—	1	—	—
	Mononucleosis infectiosa	4	—	—	—
39 ^{1/2}	Encephalitis lethargica	—	1	—	—
40	Meningitis cerebrospinalis epidemica	—	1	—	—
42	Tuberculosis (<i>samtliga fall</i>)	35	48	—	—
	> pulmonum. Tuberculosis laryngis	22	33	—	2
	> cerebri. Meningitis tuberc.	4	2	4	—
	> ossium et articularum	5	—	—	—
	> lymphoglandularum	4	11	—	—
	> renum	1	1	—	—
	> urogenitalis	1	—	—	—
	> cutis	1	—	—	—
	> peritonei	—	2	—	—
	> organorum aliorum	3	5	3	5
44	Syphilis hereditaria	1	—	—	—
	> acquisita	4	1	1	—
	> serolues	13	11	—	—
46	Gonorrhæa (<i>samtliga fall</i>)	1	1	—	—
	Urethritis gonorrhœica acuta	1	—	—	—
	Kolpitis, Vulvitis, Bartholinitis gonorrhœica	—	1	—	—
51	Malaria	1	—	—	—
55	Tænia (Cysticercus). Bothriocephalus	1	11	—	—
57	Febris. Febricula	12	8	—	—
	Morbus Weilii	1	—	—	—
	Febris uveoparotidea	—	1	—	—
V. <i>Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.</i>					
58	Anæmia achylica simplex	—	5	—	—
	>	8	44	—	—
59	> perniciosa progressiva	3	7	1	—
60	Leuchæmia	2	4	—	—

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
63	Plethora vera. Polycythæmia	2	—	—	—
	Morb. Sternberg	1	—	—	—
66	Splenomegalia	2	2	—	—
	Hæmorrhagisk diates	1	—	—	—
<i>VI. Ämnesomsättningssjukdomar.</i>					
67	Diathesis urica. Arthritis urica	2	—	—	—
68	Diabetes mellitus	42	48	—	1
69	Adipositas universalis	9	15	—	—
70	Porfyria	1	1	—	—
<i>VII. Kroniska förgiftningssjukdomar.</i>					
71	Alcoholismus chronicus	27	1	—	—
72	Nicotinismus	2	—	—	—
78	Antracocis grav.	1	—	—	—
<i>VIII. Nervsystemets sjukdomar.</i>					
79	Hæmorrhagia meningum cerebri	2	3	—	—
	Pachymeningit. hæmorrh.	1	—	1	—
80	Meningitis cerebri. Meningitis cerebro-spinalis	2	2	—	2
81	Arteriosclerosis cerebri	—	1	—	—
	Tumor cerebri	12	13	2	3
82	Hæmorrhagia, thrombosis, Embolia cerebri. Emollitio cerebri..	53	40	11	11
83	Encephalitis. Abcessus cerebri et cerebelli	28	15	2	—
	Hemiparkinsonism	1	—	—	—
84	Hemiplegia	8	4	—	—
	Encephalit. chron.	6	5	—	1
85	Encephalopathia posttraumatica	22	4	—	—
86	St. post. encephalitim	4	3	—	—
87	Hæmatomyelia. Hæmorrhagia meningum medullæ spinalis	1	—	—	—
88	Myelitis	1	1	—	—
89	Tabes dorsalis	—	4	—	—
90	Sclerosis cerebro-spinalis disseminata	9	8	—	—
91	Polyneurit.	5	—	1	—
	Cerebellär atrofi	2	—	—	—
92	Sclerosis amyotrophica lateralis	1	—	—	—
	Radiculit	3	2	—	—
94	Neuralgia trigemini	1	1	—	—
95	Neuritis. Neuralgia	13	11	—	—
	Neuraxit	8	2	—	—
	Org. nervsjukdom	40	48	—	—
96	Lues cerebri	23	15	—	1
	Spasmus facialis	1	—	—	—
	Org. hjärnsjukdom	1	1	—	—
	Adies syndrom	1	1	—	—
	Chorea	—	1	—	—
97	Hemicrania	2	5	—	—
	Cephalalgia	11	16	—	—
98	Epilepsia	32	20	—	—
99	Hysteria	10	7	—	—
100	Myasthenia	—	1	—	—
100	Neurasthenia	3	6	—	—
101	Psykasthenia	—	3	—	—

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
101	Astenia	—	2	—	—
	Psychoneuros	77	132	—	—
	Narcolepsia	1	—	—	—
	Agrypnia	1	—	—	—
<i>IX. Sinnessjukdomar.</i>					
	Debilitas psyche	2	—	—	—
102— 110	Insania et Idiotia	3	4	—	—
	Psykos	11	24	—	—
	Imbecillitas	3	—	—	—
<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>					
111	Pericarditis	4	2	1	—
112	Endocarditis acuta	5	2	3	1
112	Myocarditis acuta	2	3	—	—
	Infarctus myocardii	23	17	7	5
113	Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	43	55	3	2
113	Myocarditis chronica. Cardiosclerosis. Cor adiposum	59	55	3	1
114	Neurosis cordis	4	2	—	—
	Paroxysmal tachycardi	—	1	—	—
115	Arteriosclerosis. Endarteriitis	7	4	—	—
116	Phlebitis	—	2	—	—
117	Aneurysma	2	2	—	—
	Aortitis luetica	1	1	—	—
118	Varix	3	2	—	—
	Trombangitis obliterans	1	—	—	—
119	Thrombosis. Embolia	24	22	2	1
120	Angina pectoris	12	5	—	—
	Hypertonia	37	68	—	—
	Angiospasm	1	—	—	—
	Syncope	3	3	—	—
<i>XI. Andningsorganens sjukdomar.</i>					
121— 124	Sinusit. maxillar	7	2	—	—
125— 127	Morbi laryngis	1	—	—	—
128	Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	9	12	—	—
129	" chronica. Bronchitis chr.	1	4	—	—
130	Bronchiectasia	12	9	2	—
131	Asthma bronchiale	14	19	—	—
132	Hæmorrhagia pulmonum	1	—	—	—
133	Oedema pulmonum	1	4	—	—
134	Pneumonia acuta	56	34	20	8
134	Bronchopneumonia acuta	60	49	6	3
136	Abscessus pulmonum	4	1	1	—
137	Gangræna pulmonum	2	—	—	—
138	Emphysema pulmonum	9	4	—	—
140	Pleuritis	38	24	—	—
	Empyema pleuræ	17	—	—	—
141	Pneumothorax	2	1	—	—
	Lunginfiltrat	1	2	—	—
<i>XII. Matmältningsorganens sjukdomar.</i>					
143	Stomatitis. Noma	1	1	—	—
144	Tonsillitis acuta. Angina tonsillaris. Pharyngitis acuta	13	21	—	—

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
145	Peritonsillitis acuta	2	2	—	—
148	Hæmatemesis	6	9	—	—
152	Ectasia oesophagi. Diverticulum oesophagi	1	—	—	—
153	Gastritis acuta	10	7	—	—
153	Entero-colitis acuta. Proctitis acuta	23	12	—	—
	Achylia gastrica	13	27	—	—
154	Seq. post. gastro-enterostomiam	6	3	—	—
155	Ulcus ventriculi. Ulcus duodeni	142	55	—	—
	Dyspepsia	43	36	—	—
157	Doleres abdomini	3	5	—	—
158	Entero-colitis chronica	6	6	—	—
159	Appendicitis	3	—	—	—
160	Ileus. Volvulus. Invaginatio	1	2	—	—
161	Hernia	3	2	—	—
	Melæna	21	18	—	—
163	Hepatitis acuta. Abscessus hepatis	25	18	—	—
164	Atrophia acuta hepatis	—	1	—	—
165	Hepatitis chronica. Cirrhosis hepatis	17	2	2	—
166	Cholecystitis. Cholangitis	7	4	—	—
167	Cholelithiasis	5	23	—	—
168	Icterus. Icterus catarrhalis	3	3	—	—
169	Pancreatitis acuta	—	1	—	1
	Hæmolytisk ikterus	1	—	—	—
170	Diverticulosis duodeni	1	—	—	—
	» coli	1	—	—	—
171	Peritonitis acuta	—	1	—	—
<i>XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.</i>					
173	Nephritis degenerativa et inflammatoria acuta	9	20	—	—
174	» » » » » chronica. Morbus Brightii	27	20	7	3
175	Pyelitis. Cystopyelonephritis	5	26	—	2
176	Perinephritis	—	1	—	—
177	Nephrolithiasis	7	3	—	—
	Marschæmoglobinuri	1	—	—	—
178	Hydronephrosis	1	—	—	—
	Hæmaturia	1	1	—	—
180	Cystitis	4	6	—	—
	Diverticul vesicæ	1	—	—	—
	Dystopia ren. Ren. cystic.	2	1	—	—
	Pelvis duplex ren.	1	1	—	—
183	Strictura urethræ	1	—	—	—
184	Nephrosclerosis	10	6	2	—
	Albuminuria orthostatica	2	—	—	—
<i>XIV. Könsorganens sjukdomar.</i>					
A. Manliga könsorganen.					
185	Hypertrophia prostatae	2	—	—	—
B. Kvinnliga könsorganen.					
	Pyometritis	—	1	—	—
194	Salpingo-oophoritis. Pelveoperitonitis	—	5	—	—
196	Amenorrhœa. Dysmenorrhœa. Menorrhagia	—	2	—	—
	Cysta ovarii	—	2	—	—

S j u k d o m		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
<i>XV. Muskelnas, ledgångarnas och bensystemets sjukdomar.</i>					
202	Myitis. Rheumatismus musculorum	10	10	—	—
203	Tendovaginitis	1	1	—	—
	Lumbago, Ischias	42	41	—	—
205	Synovitis. Arthritis	10	7	—	—
206	Polyarthrits rheumatica acuta	15	26	—	—
207	» » chronica	21	26	—	—
208	Arthritis deformans	17	8	—	—
	Spondylos. deform.	19	11	—	—
209	Spondylolisthesis	1	—	—	—
210	Scoliosis	4	3	—	—
212	Insuff. dorsi	4	2	—	—
213	Pes planus	1	1	—	—
	Dolores dorsi	1	1	—	—
	» pedis	2	1	—	—
213	Seq. p. traumata dorsi	1	—	—	—
214	Tumor cruris	1	—	—	—
<i>XVI. Hudens sjukdomar.</i>					
217	Erythema multiforme et nodosum	1	20	—	—
218	Urticaria ..	3	6	—	—
220	Quinches ödem	—	2	—	—
221	Zoster	1	2	—	—
222	Eczema	—	1	—	—
223	Psoriasis	—	1	—	—
225	Lupus erythematosus	—	1	—	—
227	Ulcus varicosum cruris	1	2	—	—
228	Erythema perstans	—	1	—	—
229	Erythema ex. usu medicament	—	2	—	—
	Mb. Recklingshausen	—	1	—	—
	Peliosis rheumatica	—	2	—	—
<i>XVII. Öronsjukdomar.</i>					
241	Morbi meatus auditorii externi	—	1	—	—
242	Morbi tubæ Eustachii	—	1	—	—
243	Otitis media catarrhalis	—	1	—	—
243	» » purulenta	4	7	—	—
243	» » chron.	2	1	—	—
244	Otosclerosis	1	1	—	—
245	Labyrinthitis	—	1	—	—
247	Morbus Menièrii	1	—	—	—
248	Vertigo	7	15	—	—
<i>XVIII. Ögonsjukdomar.</i>					
261	Dacryocystitis catarrhalis	1	—	—	—
272	Scleritis, sclerokeratitis	—	1	—	—
273	Iritis, iridocyclitis	1	—	—	—
276	Cataracta	—	2	—	—
277— 278	Glaucoma	—	1	—	—
281	Chorioiditis exsudativa (non suppurativa). Retino-chorioiditis ..	—	1	—	—
286	Retinitis pigmentosa	1	1	—	—
300	Atrophia nervi optici	1	1	—	—
	Embolia art. centralis retine	1	—	—	—

S j u k d o m		Intagna		Döda	
		m	kv.	m.	kv.
XIX. <i>Svulster.</i>					
307	Myoma uteri	—	6	—	—
313	Hypernephroma	1	1	1	—
315	Sarcoma	1	1	1	1
316	Carcinoma (<i>samtliga fall</i>)	22	17	—	—
	» oesophagi	1	—	—	—
	» ventriculi	9	5	1	—
	» coli	4	3	1	—
	» genitalium	1	1	1	—
	» mammæ	—	7	—	2
	» pulm	7	5	3	1
	» thyreoid.	—	2	—	—
317	Tumor abdom.	—	3	—	—
XX. <i>Andra sjukdomar.</i>					
	Endokrin rubbning	1	17	—	—
321	Acromegalia	—	1	—	—
322	Myxoedema. Cachexia thyreopriva. Hypothyreosis	2	19	—	—
323	Morbus Basedowi. Hyperthyreosis	7	17	—	—
324	Morbus Addisonii	1	2	—	1
325	Ovariell insuff.	—	1	—	—
	Thyreoditis acuta	—	1	—	—
326	Postinfectiöst tillstånd	6	12	—	—
	Observationsfall	20	34	—	—

Uppgifter från Sahlgrenska sjukhusets *medicinska* avdelning I för år 1938
angående för skador och förgiftningar intagna, med hänsyn till dels
skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvar- stående men	över- gående men
I. Skadans natur.						
Sårskada, ej nedan nämnd (<i>Vulnus</i>).....	—	1	1	—	—	1
Benbrott, Armens och skulder- gördelns ben } <i>Fractura simplex</i>	—	1	1	—	—	1
Hjärnskakning (<i>Commotio cerebri</i>)	2	—	2	—	—	2
Brott å bröstben eller revben utan skada å bröst- hålans organ	2	—	2	—	—	2
Förgiftning med phanodorm	2	2	4	—	—	4
» » sublimat	—	1	1	1	—	—
» » andra metallsalter	2	—	2	—	—	2
» » formalin	—	1	1	—	—	1
» » alkohol	9	2	11	—	—	11
» » vepydol	—	3	3	—	—	3
» » morfin, opium	1	3	4	1	—	3
» » antipyrin, veronal, trional, chloral, phenemal	7	13	20	1	—	19
» » kolos	2	1	3	—	—	3
» » lysgas	6	5	11	1	—	10
» » bromural	1	2	3	—	—	3
» » andra syror eller alkalier	—	1	1	—	—	1
» » kinin	—	1	1	—	—	1
» » koloqvint	—	1	1	—	—	1
» » trichloretylen	1	—	1	—	—	1
Dränkingsförsök	1	—	1	—	—	1
Summa för grupp I	36	38	74	4	—	70
II. Skadans tillkomstsätt.						
<i>A. Olycksfall.</i>						
Genom halkning, omkullfallande.....	—	1	1	—	—	1
» inträngande föremål såsom träflisor, glas- skärvor, spikar m. m.	—	1	1	—	—	1
» motorer	1	—	1	—	—	1
» nitmaskin	1	—	1	—	—	1
» svetsningsarbete	2	—	2	—	—	2
» syror, alkalier, kopparsalter	1	—	1	—	—	1
» förgiftningar: lysgas	1	—	1	—	—	1
» » kolos	1	1	2	—	—	2
» » alkohol	6	2	8	—	—	8
» » sublimat	—	1	1	1	—	—
» » formalin	—	1	1	—	—	1
» » antipyrin, veronal etc.	2	1	3	—	—	3
» » morfin etc.	1	1	2	1	—	1
» » kinin	—	1	1	—	—	1

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
Genom förgiftningar: koloqvint	—	1	1	—	—	1
trichloretylen	1	—	1	—	—	1
Vid idrott, sport: fotboll	1	—	1	—	—	1
Under rusets inflytande.....	5	1	6	—	—	6
I följd av sjukdom (epilepsi)	3	4	7	—	—	7
B. Självmordsförsök.						
Genom dränkning	1	—	1	—	—	1
• förgiftning: lysgas	4	6	10	1	—	9
kolos	1	—	1	—	—	1
morfin, opium.....	—	1	1	—	—	1
phenemal m. m.....	3	12	15	1	—	14
phanodorm	1	1	2	—	—	2
Övriga (specificeras) bromural	—	1	1	—	—	1
• • aceton	—	1	1	—	—	1
Summa för grupp II	36	38	74	4	—	70

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets *medicinska* avdelning II för år 1938
angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
<i>I. Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda.</i>					
	Chondrodystrophia.....	—	1	—	—
<i>II. Ålderssjukdomar.</i>					
6	Marasmus senilis	—	1	—	1
<i>III. Havandeskaps- och förlossningssjukdomar.</i>					
	Graviditas.....	—	10	—	—
11	Hyperemesis gravidarum	—	3	—	—
<i>IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.)</i>					
21	Septichæmia.....	4	6	2	2
22	Erysipelas	—	2	—	—
29	Influenza	4	5	—	—
42	Tuberculosis (<i>samtliga fall</i>)	18	28	1	1
	> pulmonum	13	16	—	1
	> ossium et articularum	1	1	—	—
	> lymphoglandularum	2	3	—	—
	> urogenitalis	—	1	—	—
	> peritonei et intestini	1	1	1	—
	> Febris uveoparotidea	1	—	—	—
	> Erytema nodosum.....	—	6	—	—
45	Syphilis hereditaria	—	1	—	—
	> acquisita	16	7	—	—
46	Gonorrhæa (<i>samtliga fall</i>)	—	4	—	—
	Urethritis gonorrhoeica acuta.....	—	1	—	—
	Endomet., Salping., gonorrhoeica	—	1	—	—
	Rheumatismus gonorrhoeica	—	2	—	—
55	a) Bothriocephalus latus	—	1	—	—
	b) Tænia saginata	2	5	—	—
57	Febris. Frebricula.....	6	6	—	—
	Morbus Weili	1	—	—	—
	Febris undulans	—	1	—	—
<i>V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.</i>					
	Anæmia aplastica	—	1	—	1
59	Anæmia pernicioosa progressiva	3	8	—	—
60	Leuchæmia	1	—	—	—
61	Lymfogranulomatosis maligna	1	—	—	—
	Purpura trombopenica	1	—	—	—
63	Plethora vera. Polycythæmia	1	1	—	—
65	Scorbutus et præscorbutus	4	1	—	—
66	Anæmia secundaria	9	47	—	—
<i>VI. Ämnesomsättningssjukdomar.</i>					
66	Diathesis urica. Arthritis urica	1	2	—	—
68	Diabetes mellitus	79	91	1	2
69	Adipositas universalis	24	57	—	—

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
70	Porphyria	—	1	—	—
	Glycosuria	3	1	—	—
<i>VII. Kroniska förgiftningssjukdomar.</i>					
71	Alcoholismus chronicus	10	—	—	—
<i>VIII. Nervsystemets sjukdomar.</i>					
79	Hæmorrhagia meningum cerebri	—	1	—	—
80	Meningitis purulenta cerebri	1	—	1	—
	Encephalitis chronic.	1	3	—	—
82	Hæmorrhagia, Thrombosis, Embolia cerebri. Emollitio cerebri..	8	11	1	—
83	Encephalitis acuta	4	8	—	1
84	Hemiplegia	2	1	—	—
	Arteriosclerosis cerebri	2	2	—	—
89	Tabes dorsalis. Lues cerebro.spinalis	3	—	—	—
90	Sclerosis cerebro-spinalis disseminata	—	1	—	—
94	Neuralgia. a) brachialis	—	1	—	—
	• b) ischiadica	12	11	—	—
	Herpes zoster	1	5	—	—
	Pares. nerv. facial	2	—	—	—
	Polyneurit diabetica	4	2	—	—
	Arachnoidit	2	—	—	—
	Organ. nervsjukdom	—	7	—	—
	Argyll-Robertson	3	—	—	—
	Adies syndrom	1	1	—	—
98	Epilepsia	4	1	—	—
99	Hysteria	—	1	—	—
101	Psykoneurosis	34	54	—	—
<i>IX. Sinnessjukdomar.</i>					
102)	Insania	5	8	—	—
110)					
<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>					
111	Pericarditis	1	1	—	—
112	Endocarditis acuta	5	2	1	—
•	Myocarditis acuta	—	2	—	—
113	Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	28	31	4	3
•	Myocarditis chronica. Cardiosclerosis. Cor adiposum.....	62	43	6	4
114	Neurosis cordis	—	6	—	—
115	Arteriosclerosis	7	2	—	1
116	Phlebitis	3	3	—	—
117	Aneurysma. Morbus Raynaud.....	—	2	—	—
	Cardiopathia kyphoscoliotica	—	1	—	1
119	Trombosis. Embolia	4	4	1	—
120	Infarct. myocard.....	11	9	5	4
	Hypertonia	36	88	—	—
	Angina pectoris	6	7	—	—
	Gangræna pedis	6	2	—	—
<i>XI. Andningsorganens sjukdomar.</i>					
	Pleuropneumon. ac.	5	3	1	—
128	Bronchitis acuta	4	4	—	—
129	Tracheitis chronica. Bronchitis chronica	3	5	—	—

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
130	Bronchiectasia	1	3	—	—
131	Asthma bronchiale	12	23	—	3
133	Oedema pulmonum	1	1	—	—
134	Pneumonia (crouposa) acuta	27	13	1	3
»	Bronchopneumonia acuta	28	13	1	2
135	Pneumonia fibroplastica chronica	—	1	—	—
136	Abscessus pulmonum	3	1	—	—
138	Emphysema pulmonum	2	2	—	—
140	Pleuritis. Empyema pleuræ	1	3	—	—
141	Pneumothorax traumatica	1	—	—	—
<i>XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.</i>					
143	Stomatitis	1	—	—	—
144	Tonsillitis acuta. Angina tonsillaris. Pharyngitis acuta	5	4	—	—
146	Hypertrophia tonsillarum. Pharyngitis hyperplastica	—	1	—	—
	Stenosis pylori (ulcus duodeni)	—	1	—	1
153	Gastritis acuta	5	3	—	—
»	Entero-colitis acuta. Proctitis acuta	6	7	—	—
154	Gastritis chronica	24	14	—	—
155	Ulcus ventriculi. Ulcus duodeni	177	19	—	—
	Colitis ulcerosa	2	—	—	—
	Dyspepsia	6	9	—	—
158	Entero-colitis chronica	50	69	—	—
	Gastroenterocolit. chron.	4	6	—	—
160	Ileus. Volvulus. Invaginatio	1	—	—	—
161	Hernia diaphragmatica	1	1	—	—
162	Achylia ventric.	17	33	—	—
	Hypochoylia ventric.	5	9	—	—
	Hyperaciditas	10	1	—	—
163	Hepatitis acuta	28	20	—	—
164	Atrophia acuta hepatis	—	1	—	1
165	Hepatitis chronica. Cirrhosis hepatis	9	5	3	1
166	Cholecystitis	1	5	—	—
167	Cholelithiasis	9	24	—	—
168	Icterus	—	2	—	—
169	Pancreatitis	—	1	—	—
170	Melæna	8	8	—	—
	Obstipatio	1	2	—	—
171	Peritonitis acuta	2	1	1	—
»	» chronica	1	—	—	—
172	Lithiasis pancreaticæ	1	—	—	—
<i>XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.</i>					
173	Nephritis degenerativa et inflammatoria acuta	6	8	—	—
174	Nephritis degenerativa et inflammatoria chronica. Morbus Brightii	16	7	4	2
175	Pyelitis. Cystopyelonephritis	6	16	1	1
	Uræmia	2	2	—	—
177	Nephrolithiasis	4	1	—	—
	Albuminuria	4	5	—	—
	Hæmaturia	2	2	—	—
180	Cystitis	3	6	—	—
183	Stricture urethræ	1	—	—	—
184	Nephrosclerosis	25	12	5	1

S j u k d o m		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
XIV. <i>Könsorganens sjukdomar.</i>					
A. Manliga könsorganen.					
185	Hypertrophia prostatae	6	—	—	—
B. Kvinnliga könsorganen.					
192	Vulvitis. Vaginitis	—	2	—	—
194	Salpingo-oophoritis	—	7	—	—
XV. <i>Musklernas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.</i>					
202	Myitis. Rheumatismus musculorum	1	10	—	—
	Lumbago	6	11	—	—
204	Bursitis	1	—	—	—
206	Polyarthrit. rheumatica acuta et subacuta	12	22	—	—
207	Polyarthrit. rheumatica chronica	8	34	—	—
208	Arthrit. deformans	11	27	—	—
209	Anchylosis spondylopoetica	2	—	—	—
	Spondylosis deformans	12	14	—	—
	Omarthrit.	4	5	—	—
	Peritendinit. calcificans	1	3	—	—
	Osteoporosis	—	2	—	—
XVI. <i>Hudens sjukdomar.</i>					
217	Erythema multiforme	—	1	—	—
222	Eczema	1	1	—	—
223	Psoriasis	1	—	—	—
227	Ulcus varicosum cruris	—	1	—	—
	Mycosis fungoides	2	—	1	—
	Elephantiasis	—	1	—	—
XIX. <i>Svulster.</i>					
	Polypos. ventricul	—	1	—	—
	Tumor ren.	1	—	—	—
	Seminoma testis	1	—	—	—
	Tumor ovar.	—	1	—	—
	Tumor abdomin.	1	3	—	—
306	Angioma	—	1	—	—
307	Myoma uteri	—	5	—	—
	Tumor cerebri	—	1	—	—
312	Melanosarcoma	1	—	—	—
313	Papilloma s. tumor ves. urinae	2	—	—	—
314	Kystadenoma ovar.	—	1	—	1
315	Sarcoma et Tumor pelv. malign.	1	1	1	—
316	Carcinoma (<i>samtliga fall</i>)	14	16	2	7
	» ventriculi	3	2	—	1
	» genitalium	—	2	—	—
	» mammae operat.	—	2	—	—
	» pulmon.	2	3	—	3
	» pancreatis	1	2	1	1
318	» coli	2	2	—	—
319	» recti	3	—	—	—

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
	Carcinoma prostat.....	1	—	—	—
	» gl. thyreoid.	1	2	—	1
	» hepatis s. duct. choled. s. vesic. felleae	1	2	1	1
<i>XX. Andra sjukdomar.</i>					
	Endokrin rubbning	1	14	—	—
321	Acromegalia	—	1	—	—
	Pluriglandulär insufficiens	—	3	—	—
323	Myxoedema. Hypothyreosis	13	53	—	—
324	Morbus Basedowii. Hyperthyreosis	4	15	—	—
325	Morbus Addisonii	—	1	—	1
	Parylys. agitans	1	1	—	—
326	B-hypovitaminos.....	1	1	—	—
	Observation och undersökningsfall.....	4	—	—	—

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets *medicinska* avdelning II för år 1938
angående å sjukvårdsinrättningen intagna, som därstädes avlidit.

	Dödsorsak	Antal	
		m.	kv.
A. Nati vivi.			
II. <i>Morbi senectutis.</i>			
0500	Marasmus senilis	—	1
III. <i>Morbi infectionis.</i>			
1220	Septichaemia, Pyoseptichaemia	2	2
1400	Tuberculosis pulmonum laryngis	—	1
1420	» intestini, peritonei	1	—
IV. <i>Morbi systematis haemopoëtici et sanguinis et diatheses haemorrhagicae.</i>			
2050	Alii morbi sanguinis	—	1
V. <i>Morbi nutritionis et secretionis internae.</i>			
2360	Diabetes mellitus	1	2
2410	Morbus Addisonii	—	1
VI. <i>Morbi systematis nervosi. Morbi mentis. Morbi organorum sensoriorum.</i>			
2600	Haemorrhagia cerebri. Haemorrhagia meningum	1	—
2610	Abscessus cerebri. Meningitis purulenta	1	—
2660	Alii morbi systematis nervosi	—	1
VII. <i>Morbi organorum circulationis.</i>			
3010	Thrombo-endocarditis acuta	1	—
3020	Endocarditis chronica	4	3
3030	Myocarditis chronica	11	9
3040	Arteriosclerosis	—	1
3050	Thrombosis. Embolia	1	—
VIII. <i>Morbi organorum respirationis.</i>			
3520	Bronchopneumonia acuta. Bronchitis capillaris	1	2
3530	Pneumonia acuta lobaris	1	3
3540	Pleuritis. Empyema pleurae	—	1
3570	Asthma bronchiale	—	3
3590	Alii morbi organorum respirationis. Pleuropneumoniae	1	—
IX. <i>Morbi organorum digestionis.</i>			
4060	Ileus. Stenos. pyloric.	—	1
4070	Atrophia hepatis acuta	—	1
4080	Cirrhosis hepatis	3	1
4110	Peritonitis e causa ignota	1	—
X. <i>Morbi organorum uropoëticorum.</i>			
5010	Nephritis chronica	9	3
5030	Cystopyelonephritis	1	1
XIV. <i>Morbi systematis cutanei et subcutanei.</i>			
6520	Alii morbi systematis cutanei et subcutanei	1	—
XV. <i>Tumores.</i>			
7010	Carcinoma ventriculi	—	1
7090	» aliorum organorum	2	6
7550	» » »	1	—
7700	Alii tumores	—	1

Uppgifter från Sahlgrenska sjukhusets *medicinska* avdelning II för år 1938
angående för skador och förgiftningar intagna, med hänsyn till
dels skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvar- stående men	över- gående men
I. Skadans natur.						
Förgiftning med brom	1	—	1	—	—	—
» » barbitursyreprep.	2	2	4	—	—	—
Summa för grupp I	3	2	5	—	—	—
II. Skadans tillkomstsätt.						
<i>Olycksfall.</i>						
Genom förgiftning med brom	1	—	1	—	—	—
» » » barbitursyreprep.	2	2	4	—	—	—
Summa för grupp II	3	2	5	—	—	—

Årsberättelse för år 1938 från Sahlgrenska sjukhusets avdelning
för öron-, näs- och hals-sjukdomar.

Under året vårdades å avdelningen 1.373 inskrivna patienter. Å dessa ha utförts 1.473 operationer. Därvid ha conchotomier och tonsillektomier, vilka ofta utförts dubbelsidigt i samma séance, upptagits som ett nummer för varje patient. Ett flertal mindre ingrepp, såsom lumbalpunktioner, incisioner av halsbölder och furunklar, paracenteser och käkhålepunktioner samt tandextraktioner, ha ej antecknats.

Av inskrivna patienter ha 11 avlidit.

Antalet registrerade polikliniska besök å avdelningen uppgick till 32.329. Av dessa äro 7.977 första besök och 24.352 återbesök. Å ej intagna patienter ha utförts 1.693 registrerade operativa ingrepp.

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets avdelning för öron-, näs-
och hals-sjukdomar för år 1938 angående intagna
sjukdomsfall ävensom döda.

Sjukdom	Intagna		Döda		A n m.
	män	kv.	män	kv.	
<i>I. Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda.</i>					
Atresia meat. acust. congenit.	2	—	—	—	
<i>III. Havandeskaps- och förlossnings-sjukdomar.</i>					
Graviditas	—	3	—	—	
<i>IV. Infektionssjukdomar.</i>					
Phlegmone	1	1	—	—	
Septichæmia	3	—	—	—	
Lymfadenitis ac.	7	5	—	—	
Erysipelas faciei	3	1	—	—	
Scarlatina	2	2	—	—	
Diphtheria	1	3	—	—	
Influenza epidemica	5	6	—	—	
Urticaria	1	1	—	—	
Parotit. epid.	—	1	—	—	
Lues hereditaria	—	1	—	—	
Tuberculosis (samtliga fall).....	9	4	—	—	
» pulmonum	5	1	—	—	
» nasi	—	3	—	—	
» laryngis	4	—	—	—	

Sjukdom	Intagna		Döda		Anm.
	män	kv.	män	kv.	
<i>V. Blodbildande org. samt blodets sjukdomar.</i>					
Anæmia	4	3	—	—	
Purpura thrombopenica	1	—	—	—	
Mononucleosis infectiosa.....	1	—	—	—	
<i>VI. Ämnesomsättningssjukdomar.</i>					
Diabetes mellitus	9	4	—	—	
<i>VII. Kroniska förgiftningssjukdomar.</i>					
Ethylismus chron.....	2	—	—	—	
<i>VIII. Nervsystemets sjukdomar.</i>					
Neurosis	3	5	—	—	
Psychoneurosis	—	1	—	—	
Psychos. ac.	1	—	1	—	117
Paresis n. facialis	2	2	—	—	
» n. recurrent	1	1	—	—	
Cephalalgia	1	1	—	—	
Epilepsia	—	1	—	—	
<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>					
Vitium org. cordis	3	9	—	—	
Myocarditis chron.	3	1	—	—	
Hypertonia.....	7	8	—	—	
Arteriosclerosis	—	2	—	—	
Thrombophlebitis	—	1	—	—	
Embolia art. pulm.	—	1	—	—	
<i>XI. Andningsorganens sjukdomar.</i>					
Deviatio septi nasi	92	61	—	—	
Abscessus septi nasi	2	—	—	—	
Furunculus nasi.....	1	3	—	—	
Epistaxis.....	16	15	—	—	
Rhinitis ac.....	1	6	—	—	
» chron. hypertroph.....	19	22	—	—	
» » atroph.....	2	4	—	—	
Pansinuit. ac.....	16	12	—	—	
» » c. abscess. subperiostal. front. ...	1	—	—	—	
» » » oedema orbitæ.....	2	3	—	—	
» » » » + meningit. ac.	1	—	—	—	
» » » » » + meningit. ac.	89	58	—	—	
Sinuit. frontalis acuta	2	2	—	—	
» » » » » chron.....	1	2	—	—	
Sinuitis front. chron. c. osteit. et abscess. subperiostal. orbitæ + pachymeningit. ext.	1	—	—	—	
Sinuitis maxillaris ac.	22	61	—	—	
Sinuitis » » » » » chron.	14	23	—	—	
Ethmoiditis acuta	3	7	—	—	
» subac.	2	—	—	—	
» chron.	18	32	—	—	

Sjukdom	Intagna		Döda		An m.
	män	kv.	män	kv.	
Sinuit. sfenoidal. chron.	1	—	—	—	
Fistula oris p. op. ad mod. Caldwell-Luc	1	1	—	—	
Corp. alien. cavi nasi	—	1	—	—	
» » foss. canin.	1	—	—	—	
Cystis maxillaris	1	1	—	—	
Rhinopharyngit. acuta	2	—	—	—	
Epipharyngit. ac.	—	1	—	—	
Laryngit. acuta	2	1	—	—	
» chron.	—	4	—	—	
Oedema laryngis	7	7	—	—	
Stat. post tracheotomiam	1	—	—	—	
Bronchit. acuta	6	1	—	—	
Susp. corp. alien. bronch.	1	—	—	—	
Broncho-pneumonia	3	1	1	—	1332
Pneumonia ac.	4	—	—	—	
Asthma bronchiale	6	3	—	—	
Pleurit. exsud.	1	—	—	—	
Atelectas. pulm.	—	1	—	—	
Infiltratio »	—	1	—	—	
Abscessus »	1	—	—	—	
<i>XII. Matsmåltningsorg. sjukdomar.</i>					
Caries dentium	5	6	—	—	
Cystis dentis	4	3	—	—	
Granuloma apic. dentis.	1	1	—	—	
Pyorrhoea alveolaris.	2	—	—	—	
Periostitis »	3	1	—	—	
Glossitis.	—	1	—	—	
Stomatit. ac.	—	2	—	—	
Tonsillit. ac.	28	21	—	—	
Peritonsillit. ac.	59	46	—	—	
Tonsillit. chron.	72	129	—	—	
Hypertrophia tonsillarum.	2	5	—	—	
Angina Ludovici	2	—	—	—	
Pharyngit. chronica	1	—	—	—	
Veget. adenoid.	83	80	—	—	
Hämorrhagia post tonsillectomiam	9	6	—	—	
» abrasionem	2	3	—	—	
Abscessus retropharyngealis	—	2	—	—	
Suspicio corporis alien. oesophagi	7	8	—	—	
Corpus alienum pharyngis.	—	1	—	—	
» » hypopharyngis.	—	1	—	—	
» » oesophagi.	9	16	—	—	
Strictura oesophagi	1	1	—	—	
Susp. stenosis oesophagi	—	1	—	—	
Stenosis oesophagi	2	—	—	—	
Suspicio ca. oesophagi	5	—	—	—	
Perf. palat. dur.	—	1	—	—	
Cystis epiglottid.	—	1	—	—	
<i>XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.</i>					
Nephritis acuta	3	6	—	—	
» chronica	—	1	—	—	
Nephroscleros.	2	1	—	—	

Sjukdom	Intagna		Döda		Anm.
	män	kv.	män	kv.	
XV. Musklernas, ledgångarnas och bensystemets sjukdomar.					
Rheumatismus articul. subac.....	1	2	—	—	
Polyarthrit. acuta.....	1	1	—	—	
Malum coxæ senil.	1	—	—	—	
XVI. Hudens sjukdomar.					
Erythema nodosum	2	1	—	—	
Eczema	—	1	—	—	
Dermatit.	—	1	—	—	
XVII. Öronsjukdomar.					
Perichondrit. auric.	1	—	—	—	
Otitis externa	17	13	—	—	
Salpingit. ac.	3	7	—	—	
Otit. med. acuta	130	95	—	—	
» » » + fractura cranii	1	—	—	—	
» » » c. mast.	102	106	1	—	död i erysipelas
» » » c. mast. et epiphlebit. sin. sigm.	2	2	—	—	
» » » » thromb. sin. sigm.	3	—	—	—	
» » » » pachymeningit.	—	2	—	—	
» » » » apicit.	—	1	—	—	
» » » » et meningit. ac. purulent	2	—	1	—	1025
Otit. med. ac. c. mast. et abscess. perisin. et extradural.	—	1	—	—	
Otit. med. ac. c. mast. et meningit. ac.	2	1	1	—	80
» » » » » pares. n. facialis.	1	—	—	—	
» » » » » labyrinthit. ac.	1	1	—	—	
Otit. med. chron.	33	45	—	—	
» » » c. pares. n. facialis	1	1	—	—	
» » » c. mast.	2	3	—	—	
» » » c. osteit	8	7	—	—	
» » » c. labyrinthit. ac. serosa	—	1	—	—	
» » » c. osteit. et labyrinthit. ac. et meningit. ac. purul.	1	—	1	—	569
Otit. med. chron. c. cholesteatom.	6	8	—	—	
» » » c. labyrinth. ac. serosa	1	1	—	—	
» » » c. cholesteatom. et abscess. cerebri + meningit. ac.	1	—	1	—	982/37
Otit. med. chron. + fractura bas. cranii + labyrinthit. ac. + meningit. ac.	1	—	—	—	
Central hörselnedsättning	2	1	—	—	
Kombinerad »	6	3	—	—	
Surditas	4	4	—	—	
Syndroma Menieri	1	—	—	—	
Vertigo	3	1	—	—	
XIX. Svulster.					
Fibroma laryngis	2	6	—	—	
Angiofibroma laryngis	—	1	—	—	
Papilloma »	1	2	—	—	
Cancer (summa fall).....	15	15	—	—	
» maxillæ	8	2	—	—	

Sjukdom	Intagna		Döda		An m.
	män	kv.	män	kv.	
Cancer mandibulæ	—	1	—	—	
» linguæ	1	—	—	—	
» tonsillæ	1	—	—	—	
» pharyngis	1	—	—	—	
» epipharyngis	2	2	—	1	död i broncho- pneumoni
» hypopharyngis	—	4	—	1	död i broncho- pneumoni
» hypopharyngis et thyreoid.	—	1	—	—	
» oesophagi	1	4	—	—	
» pulm.	1	—	—	—	
» auris	—	1	—	1	89
Sarcoma nasi	1	1	—	—	
Tumor palat. moll.	—	1	—	—	
» tonsillæ	1	—	—	—	
» epipharyngis	—	2	—	—	
» hypopharyngis	1	—	—	—	
» oesophagi	1	3	—	—	
» cav. nasi	—	1	—	—	
» bronchial.	1	—	—	—	
» pulm.	2	—	—	—	
» reg. colli	1	—	—	—	
» gland. thyreoid.	—	1	—	—	
» auris	1	1	—	—	
» hypophyseos	1	—	—	—	
XX. Andra sjukdomar.					
Hernia diafragmat.	1	—	—	—	
Panaritium	2	—	—	—	
Mediastinit. phlegmon.	1	—	—	—	
Observationsfall	—	1	—	—	

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets avdelning för *öron-, näs- och hals-sjukdomar* för år 1938 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å *intagna patienter.*

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
<i>Öronsjukdomar med. kompl.</i>						
Otit. med. ac. c. mastoidit.	176	Uppmejsling	174	—	2	117. Psychos ac. 227. Erysipelas.
D:o	10	Konservativ totaluppmejsling + plastik	10	—	—	
Otit. med. ac. c. mastoidit. op. et apicit. ac. et meningit. ac.	1	Totaluppmejsling + labyrinthresektion + dränage av osteithärd i apex ...	1	—	—	
Otit. med. ac. c. mastoidit op. et susp. thrombos. sin. sigm.	9	Friläggning + punktion av sin. sigm.	9	—	—	
D:o	1	Friläggning av sin. sigm. + incision	1	—	—	
Otit. med. ac. c. mastoidit. et thrombos. sin. sigm...	2	Uppmejsling + friläggning av sinus + incision och utskrapning av thromb.	2	—	—	
Otit. med. ac. c. mastoidit. op. et meningit. ac.	1	Friläggning av dura	1	—	—	
Otit. med. ac. c. mastoidit. et meningit. ac.	1	Uppmejsling + friläggning av dura + hjärnpunktion	1	—	—	
Otit. med. ac. c. mastoidit. op. et meningit. ac.	1	Friläggning av dura + hjärnpunktion	—	—	1	
Otit. med. ac. c. mastoidit. et meningit. ac.	1	Totaluppmejsling	—	—	1	1025.
Otit. med. ac. c. mastoidit. et meningit. ac. et septi-copyæmia	1	Uppmejsling + friläggning o. punktion av sin sigm. + ligatur av v. jugul. int.	—	—	1	80.
Sår efter mastoiditop.	19	Sekundärsutur	19	—	—	
Otit. med. chron.	17	Konservativ totaluppmejsling + plastik	17	—	—	
D:o	9	Totaluppmejsling + plastik	9	—	—	
Otit. med. chron. c. cholesteatom.	2	Konservativ totaluppmejsling + plastik	2	—	—	
D:o	8	Totaluppmejsling + plastik	8	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Otit. med. chron. c. cholesteatom. et abscess. epidural.	1	Totaluppmejsling + plastik + friläggning o. punktion av sin. sigm. och dura ..	1	—	—	
Otit. med. chron. c. mastoidit.	1	Uppmejsling	1	—	—	
D:o	1	Konservativ totaluppmejsling + plastik	1	—	—	
Otit. med. chron. c. pares n. facial.	1	Konservativ totaluppmejsling + plastik	1	—	—	
Otit. med. chron. c. labyrinth. ac. pur. + fractura baseos cran. + meningit. ac.	1	Totaluppmejsling + plastik + labyrinthresektion enl. Uffendorde	1	—	—	
Otit. med. chron. c. cholesteatom. et labyrinthit. circumscript.	2	Totaluppmejsling + plastik	2	—	—	
Otit. med. chron. c. labyrinthit. ac. purulent. et meningit. ac. purulent...	1	Totaluppmejsling + plastik + labyrinthresektion enl. Uffendorde	—	—	1	569.
Otit. med. chron. op.	3	Hörselgångsplastik	3	—	—	
Tumor auric.	1	Exstirpation	1	—	—	
Cancer auris	1	Provexcision	—	1	—	
D:o	1	Exstirpation + inläggning av radium	—	—	1	89.
<i>Sjukdomar i näsan och dess bihålor.</i>						
Fractura nasi	23	Reposition + gips	23	—	—	
Hæmatoma sive abscessus septi nasi	2	Incision	2	—	—	
Corpus alien. fossæ canin.	1	Exstirpation	1	—	—	
Deviatio septi nasi	187	Submucös septumresektion	186	—	1	1332. Bronchopneumoni.
Deviatio septi nasi + epistaxis	2	D:o	2	—	—	
Epistaxis	1	Galvano-kaustik	1	—	—	
Rhinit. chron. hypertroph.	44	Conchotomi	44	—	—	
D:o	1	Provexcision	—	1	—	
Sinuit. frontal ac. c. osteit.	1	Pannhåleop. enl. Bány ..	1	—	—	
D:o	3	Pannhåleop. enl. Riedel ..	3	—	—	
Sinuit. frontal. chron. c. osteit.	2	D:o ..	2	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Sinuit. frontal. chron. op.	1	Revision	1	—	—	
Ethmoidit. ac.	12	Ethmoidectomi	12	—	—	
Ethmoidit. chron.	117	D:o	117	—	—	
Sinuit. sphenoidal. ac.	6	Endonasaltrepanation av sin. sphenoidal.	6	—	—	
Sinuit. sphenoidal. chron. ...	59	D:o	59	—	—	
Sinuit. maxillar. ac.	22	Endonasaltrepanation	22	—	—	
D:o	18	Op. enl. Caldwell-Luc	18	—	—	
Sinuit. maxillar. subac. ...	7	D:o	7	—	—	
Sinuit. maxillar. chron. ...	123	D:o	123	—	—	
D:o	2	Endonasaltrepanation	2	—	—	
Pansinuit. chron.	23	Evulsio polypi	23	—	—	
Fistel efter op. enl. Cald- well-Luc	4	Plastisk slutning av fisteln	4	—	—	
Tbc. cavi nasi	1	Excision	1	—	—	
Tbc. conchæ	1	Conchotomi	1	—	—	
Susp. tumor nasi	1	Provexcision	—	1	—	
Tumor septi nasi	1	D:o	—	1	—	
Sarcoma nasi	1	Op. enl. Caldwell-Luc + elektrokoagulation	1	—	—	
Cystis maxillæ	1	Exstirpation + op. enl. Caldwell-Luc	1	—	—	
Cancer maxillæ	3	Provexcision	—	3	—	
D:o	1	Trepanation av käkhåla + provexcision	—	1	—	
D:o	4	Elektrokoagulation	4	—	—	
<i>Sjukdomar i munhålan, svalget och matstrupen.</i>						
Caries dent.	9	Extraktion	9	—	—	
Retentio dentis	1	Incision + extraktion	1	—	—	
Cystis apicis dentis	1	Exstirpation + resectio apicis dentis	1	—	—	
D:o	5	Exstirpation + op. enl. Caldwell-Luc	5	—	—	
Tumor palat. moll.	1	Provexcision	—	1	—	
Tumor linguæ.	1	D:o	—	1	—	
Tonsillit. chron.	206	Tonsillectomi	206	—	—	
Ulcus tonsillæ	1	Provexcision	—	1	—	
Peritonsillit. ac.	30	Tonsillectomi	29	—	1	984.
Hæmorrhagia post tonsil- lectomiam	1	Revision	1	—	—	
Veg. adenoid.	132	Abrasio	132	—	—	
Hæmorrhagia post abrasi- onem	1	D:o	1	—	—	
Corpus alien. pharyngis ..	1	Extraktion	1	—	—	
Cancer pharyngis	1	Provexcision	—	1	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Abscessus retropharyngealis	2	Incision	2	—	—	
Corpus alien. hypopharyngis	1	Hypopharyngoscopi + extraktion	1	—	—	
Cancer hypopharyngis	2	Hypopharyngoscopi + provexcision	—	2	—	
Susp. corp. alien. oesophagi	13	Oesophagoscopi	—	13	—	
Corpus alien. oesophagi ..	20	Oesophagoscopi + extraktion	20	—	—	
Susp. stenosis. oesophagi ..	1	Oesophagoscopi	—	1	—	
Stricture oesophagi	1	Oesophagoscopi + sondering	1	—	—	
Susp. tumor oesophagi	4	Oesophagoscopi	—	4	—	
Tumor oesophagi	3	Oesophagoscopi + provexcision	—	3	—	
D:o	2	Oesophagoscopi	—	2	—	
Cancer oesophagi	1	D:o	—	1	—	
D:o	3	Oesophagoscopi + provexcision	—	3	—	
<i>Sjukdomar i larynx, trachea och broncher.</i>						
Cystis epiglottidis	1	Laryngoscopi + extirpation	1	—	—	
Tumor plicæ vocal.	8	Laryngoscopi + extirpation	8	—	—	
Susp. corp. alien. bronch...	1	Bronchoscopi	—	1	—	
Susp. tumor. pulm.	3	D:o	—	3	—	
D:o	1	Bronchografi	—	1	—	
<i>Andra sjukdomar.</i>						
Lymphadenit. ac. colli	2	Incision	2	—	—	
Phlegmone submental	1	D:o	1	—	—	
Phlegmone reg. mandibul. c. hæmorrhagia	1	Underbindning av a. carot. ext.	1	—	—	
Corp. alien. carpi	1	Extirpation	1	—	—	
Panaritium	1	Incision	1	—	—	
Anæmia secundaria	2	Blodtransfusion	2	—	—	

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets avdelning för *öron-, näs- och hals-sjukdomar* för år 1938 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å *polikliniskt* behandlade patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation
<i>Sjukdomar i öronen.</i>		
Atheroma inf. aur.	1	Incision.
Lymphadenitis præaur.	1	»
Corpus alien. meat. aud. ext.	5	Extraktion.
Otitis ext. circumscripta	22	Incision.
Otitis med. ac.	537	Paracentes.
Sår efter op. för akut mastoidit. ..	56	Sekundärsutur.
Otitis med. chron. polyp.	6	Evulsio polyp.
<i>Sjukdomar i näsan och dess bihålor.</i>		
Verruca vestibuli nasi	2	Exstirpation.
Corpus alien. cavi nasi	2	Extraktion.
Vulnus inc. nasi	1	Sutur.
Fractura ossis nasalis	1	Reposition + tamp.
Furunculus vestibuli nasi	6	Incision.
Rhinitis chron. hyperplast.	1	Galvanokaustik.
<i>Sjukdomar i munhåla, svalget samt matstrupen.</i>		
Peritonsillit. ac.	212	Incision.
Tonsillit. chron.	99	Tonsillectomia bil.
Corpus alien. tonsillæ	20	Extraktion.
» » pharyngis	16	»
Vegetat. adenoid.	691	Abrasio.
Caries dentis	4	Tandextraktion.
Periostit. alveol.	1	Incision.
Cystis radic. dentis	1	Exstirpation.
Sialolithiasis	1	Extraktion.
Tumor palat. dur.	1	Exstirpation.
<i>Sjukdomar i larynx.</i>		
Corpus alien. laryngis	2	Extraktion.
<i>Andra sjukdomar.</i>		
Furuncul.	1	Incision.
Atheroma infect.	3	»

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets avdelning för *öron-, näs- och hals-sjukdomar* för år 1938 angående för skador och förgiftningar intagna, med hänsyn till dels skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
I. Skadans natur.						
Genom huden inträngd främmande kropp. (Corp. alienum)	1	—	1	—	—	1
Brott å hjärnskålens botten (Fractura baseos cranii.)	2	—	2	—	2	—
Andra brott å huvudets ben (enkla o. komplicerade)	24	7	31	—	—	31
Skada å näsa, munhåla, svalg, matstrupe (även främmande kropp) struphuvud	12	20	32	—	—	32
Summa för grupp I	39	27	66	1	2	64
II. Skadans tillkomstsätt.						
A. Olycksfall.						
Vid hanterande av mejsel	1	—	1	—	—	1
Genom ras, nedfallande föremål.....	1	—	1	—	—	1
» fall från höjd (stege, trappa etc.)	2	2	4	—	—	4
» halkning, omkullfallande	1	3	4	—	—	4
Vid idrott, sport, gymnastik.....	11	—	11	—	—	11
Vid slagsmål, överfall	7	1	8	—	—	8
Vid trafik.....	6	1	7	—	2	5
Vid måltid	10	20	30	—	—	30
Summa för grupp II	39	27	66	—	2	64

Uppgifter från Sahlgrenska sjukhusets avdelning för *öron-, näs- och hals-sjukdomar* för år 1938 angående samtliga såväl i sluten som öppen vård behandlade trafikolycksfall med hänsyn till dels skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
I. Skadans natur.						
Brott å hjärnskålens botten (Fractura baseos cranii)	2		2		2	—
Andra brott å huvudets ben (enkla o. komplicerade)	4	1	5	—	—	5
Summa för grupp 1.	6	1	7	—	2	5

II. Skadans tillkomstsätt.

»Subjekt» vid skadan	Antal personer, skadade under färd med något av nedanstående färdmedel eller under gång »Objekt».										Skadans påföljd				
	Spår-vagn		Auto-mobil		Motor-cykel		Velo-ciped		Andra färdmedel		Fot-gångare		döden	kvarstående men	övergående men
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.			
a) Kollisioner															
Automobil	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1
b) Andra orsaker.															
Kullkörning med fall från (ev. vid av- och påstigning)	—	1	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	—	—	4
Summa trafikolycksfall	—	1	1	—	2	—	2	—	1	—	—	—	—	2	5

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets *ögon*-avdelning för år 1938
angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

Sjukdom	Intagna		Döda		Sjukdom	Intagna		Döda	
	m.	kv.	m.	kv.		m.	kv.	m.	kv.
I. Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda.									
Mongoloidismus	—	1	—	—	Dacryocystitis phlegmonosa ...	—	3	—	—
IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.									
Varicellæ	1	—	—	—	» chronica	9	11	—	—
Lupus vulgaris	—	1	—	—	Fistula sacc. lacrimalis	1	—	—	—
Syphilis hereditaria	—	2	—	—	Conjunctivitis acuta gonorrhoea	1	3	—	—
» acquisita	1	—	—	—	» acuta	1	—	—	—
V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.									
Anæmia	—	1	—	—	» chronica	—	1	—	—
VI. Ämnesomsättningssjukdomar.									
Diabetes mellitus	2	4	—	—	» artificialis	1	—	—	—
VIII. Nervsystemets sjukdomar.									
Encephalitis	—	1	—	—	» neonatorum non-gonorrhoea	—	11	—	—
Dementia paralytica	1	—	—	—	Erosio spontanea recidivans corneae	—	1	—	—
X. Cirkulationsorganens sjukdomar.									
Myocarditis chronica. Cardio-sclerosis. Cor adiposum	—	2	—	1*	Keratoconjunctivitis sicca	—	2	—	—
Trombosis	—	1	—	1*	Keratitis phlyctænulosa	—	1	—	—
XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.									
Nephritis degenerativa et inflammatoria chronica. Morbus Brightii	—	1	—	—	» in macula	1	2	—	—
XVI. Hudens sjukdomar.									
Zoster	2	2	—	—	» filiformis	1	—	—	—
Impetigo	1	—	—	—	Keratitis dendritica	2	1	—	—
XVIII. Ögonsjukdomar.									
Dermatitis palpebrae	—	1	—	—	» profunda	1	—	—	—
Chalazion	1	—	—	—	» ex acne rosacea	—	1	—	—
Entropion spast.	1	1	—	—	» superficialis	1	1	—	—
Ectropion senile	1	—	—	—	» parenchymatosa	—	2	—	—
Coloboma palpebrae	1	—	—	—	» degenerativa	1	—	—	—
Dacryoadenitis acuta	1	—	—	—	» marginalis	—	2	—	—
Stenosis ductus lacrimalis	—	6	—	—	Ulcus serpens corneae	1	2	—	—
					Iritis, iridocyclitis acuta	17	9	—	—
					Iridocyclitis, uveitis chronica ...	5	13	—	—
					Febris uveoparotidea	2	1	—	—
					Sclero-kerato-uveitis	—	8	—	—
					Iridocyclitis postoperativa	1	1	—	—
					Chorioiditis acuta	1	2	—	—
					Panophthalmia	—	2	—	—
					Iridocyclitis propter trauma	1	—	—	—
					Phthisis bulbi	4	3	—	—
					Cataracta zonularis	3	3	—	—
					» juvenilis	1	1	—	—
					» praesenilis	3	1	—	—
					» senilis	29	40	—	1
					» secundaria	5	9	—	—
					» complicata	1	1	—	—
					Ectopia lentis	1	1	—	—
					Glaucoma juvenile	4	—	—	—
					» acutum	—	6	—	—
					» simplex	9	17	—	—
					» consecutivum	5	5	—	—
					» absolutum dolorosum	4	3	—	—
					Thrombosis venae centralis retinae	2	3	—	—
					Retinochorioiditis centralis	1	5	—	—
					» pigmentosa	1	—	—	—
					Retinitis proliferans	2	1	—	—
					Hæmorrhagia corp. vitr.	1	2	—	—
					Suspicio gliomatis retinae	—	1	—	—

*) Samma fall.

Sjukdom	Intagna		Döda		Sjukdom	Intagna		Döda	
	m.	kv.	m.	kv.		m.	kv.	m.	kv.
Amotio retinae	13	8	—	—	Strabismus convergens.....	7	6	—	—
Neuritis optica intraocularis	—	2	—	—	» sursum vergens.....	1	—	—	—
» » retrobulbaris	1	3	—	—	Phlegmone orbitae	—	1	—	—
Atrophia n. optici	3	1	—	—	Tumor orbitae	—	2	—	—
» » » Leber	2	—	—	—	Suspicio tumoris orbitae	—	1	—	—
Melanosarcoma chorioideae.....	1	1	—	—	» » cerebri	1	—	—	—
Cysta iridis postop.	1	—	—	—					
Sarcoma iridis	1	—	—	—	XIX. <i>Soulster.</i>				
Strabismus divergens	3	1	—	—	Mb. Recklinghausen	1	—	—	—

* Samma fall.

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets ögonavdelning för år 1938 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å *intagna* patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Lupus vulgaris faciei	1	Koagulation av canaliclarna	1	—	—	
Vulnus faciei	4	Sutur	4	—	—	
Entropion spastic.	1	Stock's suturer	1	—	—	
Coloboma palpebræ	1	Plastisk operation	1	—	—	
Trichiasis	1	Spencer-Watson	1	—	—	
Chalazion	1	Exstirpation	1	—	—	
Dacryocyst. chron.	24	Dacryocystectomi	24	—	—	
» phlegmon.	1	Petit's operation	1	—	—	
Stenosis duct. nasolacr.	5	Dacryocystorhinostomia ext.	5	—	—	
Ulcus serp. corn.	5	Ångkauterisation	5	—	—	
Vulnus infect. corn.	5	»	5	—	—	
Corp. alien. in cornea	2	Extraktion	2	—	—	
Corp. alien. ferr. intrabulb.	11	Magnetextraktion	11	—	—	
Corp. alien. cupr. intrab.	2	Extraktion	2	—	—	
Corp. alien. cupr. in orbit.	1	»	1	—	—	
Vulnus incis. orbitæ	1	Hudsuturer	1	—	—	
Corp. alien. ferr. intrabulb.	7	Diaskleral magnetextraktion + diathermi	7	—	—	
Ruptura bulbi	1	Evisceration	1	—	—	
» »	1	Enukleation	1	—	—	
Vulnus perf. bulbi	5	Konjunktivalplastik	5	—	—	
Vulnus perf. bulbi cum prolaps. irid.	1	Diathermi på prolaps	1	—	—	
D:o	5	Prolapsavklippning + konj. plast.	5	—	—	
Vulnus operat. apertum	4	Konjunktivalplastik	4	—	—	
Vulnus perfor. magnum	2	Evisceration	2	—	—	
Hæmophthalmus	1	Enukleation	1	—	—	
Iridocyclitis posttraumatica	21	»	21	—	—	
Iridocyclitis postop.	2	»	2	—	—	
Panophthalmia	6	Evisceration	6	—	—	
Phthisis bulbi	4	Enukleation	4	—	—	
Sarcoma iridis	1	»	1	—	—	
Melanosarcoma chorioid.	2	»	2	—	—	
Cataracta congenita	12	Discission	12	—	—	
» »	1	Evakuation	1	—	—	
» zonularis	2	Extr. i kapsel m. perifer iridectomi	2	—	—	
» præsenilis	2	Extr. i kapsel m. central iridectomi	2	—	—	
» »	1	Extr. i kapsel m. perifer iridectomi	1	—	—	
» senil.	26	Extr. ur kapsel m. central iridectomi	25	—	1	
» »	22	Extr. i kapsel m. central iridectomi	22	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	dead	
Cataracta senil.	17	Extr. i kapsel m. perifer iridectomi	17	—	—	
» complicata	1	Extr. ur kapsel med central iridectomi	1	—	—	
» »	1	Extr. i kapsel med central iridectomi	1	—	—	
» traumatica	2	Extr. ur kapsel	2	—	—	
» »	1	» i kapsel	1	—	—	
» »	2	Evakuation	2	—	—	
Ectopia lentis	3	Discission	3	—	—	
Cataracta secundaria	22	»	22	—	—	
» »	1	Iridotomia	1	—	—	
Glaucoma juvenile	3	Cyclodialys	3	—	—	
» »	2	Trepanation enl. Elliot ...	2	—	—	
» acutum	1	Iridectomi	1	—	—	
» simplex	2	»	2	—	—	
» »	13	Trepanation enl. Elliot ..	13	—	—	
» »	1	Cyclodialys	1	—	—	
» consec.	3	Iridectomi	3	—	—	
» absol. dolor. ...	5	Enukleation	5	—	—	
Amotio retinae	24	Elektroendothermi + luftinj.	19	5	—	3 fall op. 2 ggr.
» »	2	Uttömning av retroretinal vätska + luftinj.	—	2	—	

Vid övrigt, se sid. 168.
 Totalt
 Lok
 Vid övrigt, se sid. 168.

Samma för gruppen 91 11 102 1 — 20 50

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets *ögon*-avdelning för år 1938 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å *polikliniskt* behandlade patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation
Vulnus incis. faciei	2	Sutur.
Xanthelasma	12	Exstirpation.
Ruptura palpebræ	1	Sutur.
» » artefact.	3	»
Lipoma reg. palpebræ	2	Exstirpation.
Cysta »	1	»
Abscessus »	3	Incision.
Vulnus reg. supercilii	1	Sutur.
Vulnus laceratum palpebræ	9	»
Verruca palpebræ	2	Bränning med diathermi.
Atheroma »	4	Exstirpation.
» faciei	1	»
Entropion spasticum	4	Stock's suturer.
Chalazion	42	Exstirpation.
»	68	Utskrapning + diathermi.
Hordeolum	43	Incision.
Vulnus lacerat. reg. lacr.	2	Sutur.
Stenos duct. nasolacr.	2	Dacryocystorhinostomia ext.
Dacryocyst. chronica	28	Dacryocystectomi.
» phlegmonosa	9	Petit's op.
Granuloma conjunctivæ	1	Exstirpation.
Cysta conjunctivæ	6	»
Corp. alien. subconj.	2	Extraktion.
Pterygium	5	Op. enl. Arlt.
Vulnus conjunctivæ	3	Sutur.
Keratitit marginalis	1	Ångkauterisation.

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets *ögon*-avdelning för år 1938 angående för skador och förgiftningar intagna, med hänsyn till dels skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
I. Skadans natur.						
Sårskada, ej nedan nämnd (<i>Vulnus</i>)	1	—	1	—	—	1
Brott å hjärnskålens botten (<i>Fractura baseo cranii</i>)	1	—	1	—	1	—
Andra brott å huvudets ben (enkla och komplic.)	1	—	1	—	—	1
» » » » » med skada å hjärnan	—	1	1	—	1	—
Skada å orbitan	3	—	3	—	—	3
» » bulben:						
Ytliga ej perforerande sår (<i>Vulnus</i>)	9	2	11	—	4	7
Perforerande sår (<i>Vulnus perfor.</i>)	17	4	21	—	13	8
Contusio bulbi utan ruptur	23	2	25	—	12	13
» » » » » med » av bulben	4	—	4	—	3	1
Främmande kropp i bulben (<i>Corpus alienum</i>)	27	—	27	—	17	10
Brännskada eller frätskada å ögat (<i>Combustio bulbi</i>)	5	2	7	—	1	6
Summa för grupp I	91	11	102	—	52	50
II. Skadans tillkomstsätt.						
Vid hanterande av yxa, såg	2	—	2	—	1	1
» » » kniv, sax, nål etc.	—	1	1	—	—	1
» » » hammare, slägga	26	—	26	—	17	9
Genom ras, nedfallande eller slungat föremål ...	8	—	8	—	3	5
» fall från höjd (stege, trappa etc.)	1	1	2	—	2	—
» stöt, slag och bett av djur	1	—	1	—	—	1
» inträngande föremål såsom träflisor, glas-skärvor, pikar m. m.	6	3	9	—	7	2
» sprängskott eller hanterande av explosiva ämnen	6	1	7	—	4	3
» skjutvapen	1	—	1	—	1	—
» cirkelsågar	1	—	1	—	—	1
» motorer	2	—	2	—	—	2
» andra maskinella anordn.: smärgelskiva...	1	—	1	—	—	1
» nitmaskin	4	—	4	—	1	3
» stöt mot hårt föremål	10	1	11	—	8	3
» syror, alkalier	5	1	6	—	1	5
Vid idrott, sport:						
Fotboll	1	—	1	—	1	—
Lek	11	1	12	—	2	10
Vid slagsmål, överfall	3	—	3	—	1	2
» trafik	2	2	4	—	3	1
Summa för grupp II	91	11	102	—	52	50

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets *ögon*-avdelning för år 1938 angående samtliga såväl i sluten som öppen vård behandlade trafikolycksfall med hänsyn till dels skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
I. Skadans natur.						
Sårskada, ej nedan nämnd (<i>Vulnus</i>)	1	—	1	—	—	1
Perforerande sår (<i>Vulnus perfor.</i>)	—	1	1	—	1	—
Contusio bulbi med ruptur av bulben	1	—	1	—	1	—
Summa för grupp I	2	1	3	—	2	1
II. Skadans tillkomstsätt:						
Kollisioner	2	1	3	—	2	1
Summa trafikolycksfall	2	1	3	—	2	1

Årsrapport
från *radiologiska kliniken* vid Sahlgrenska sjukhuset
för år 1938.

A. Uppgift på antalet behandlingar och patienter.

	1936	1937	1938
Röntgenbehandlingar hava givits i ett antal enkeldoser av	12.300	16.236	18.765
Radiumapplikationer hava givits i ett antal enkeldoser av	644	677	752
Teleradiumbehandlingar hava givits i ett antal inställningar av	2.040	1.481	2.158
Antalet inregistrerade patienter utgjorde	2.794	3.280	3.575
därav voro:			
Infagna å radiologiska kliniken*)	356	403	403
(Totala antalet vård dagar	9.090	9.488	10.558)
Intagna å övriga sjukhusavdelningar	78	98	57
Remitt. från stadens och sjukhusets polikliniker	1.308	1.133	1.412
Andra patienter	1.052	1.646	1.703

*) Härav ha 168 patienter varit inskrivna 2—5 gånger, men endast räknats 1 gång.

B. Uppgift på å radiologiska kliniken intagna patienter.

	S j u k d o m	Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
IV. Infektionssjukdomar.					
42	Tuberculos — samtliga fall 3	—	—	—	—
	» uteri	—	1	—	—
	» lymphoglandularum	1	1	—	—
V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.					
60	Leuchæmia myeloides	1	5	—	2
	» lymphatica	6	2	—	1
	Polycythæmia	1	—	—	—
	Lymphogranulomatosis	2	2	1	1
	Hæmatoma	—	1	—	—
XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.					
143	Stomatitis	—	1	—	—
XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.					
182	Urethritis	—	1	—	—
XIV. Könsorganens sjukdomar.					
B. Kvinnliga könsorganen.					
190	Prolapsus uteri	—	1	—	—
192	Cervicitis	—	4	—	—
193	Endometritis	—	1	—	—
196	Methrophia	—	6	—	—
199	Mastitis	—	1	—	—
XV. Ledgångarnas och bensystemets sjukdomar.					
207	Polyarthritis chron.	—	4	—	—
213	Osteomyelitis	—	1	—	—
XVI. Hudens sjukdomar.					
222	Eczema	1	1	—	—
	Verrucæ	1	—	—	—
	Condyloma	—	1	—	—
	Mucosis fungoides	1	—	—	—
XIX. Svulster.					
306	Hæmangioma	2	8	—	—
307	Myoma uteri	—	3	—	—
314	Kystadenoma	—	2	—	—
315	Sarcoma — samtliga fall 23	—	—	—	—
	» cutis	3	—	—	—
	» tonsillæ	—	2	—	—
	» buccæ	1	—	—	—
	» nasi	—	1	—	—
	» pharyngis	—	2	—	—
	» genus	1	—	—	—
	» pedis	1	—	—	—

S j u k d o m		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
315	Sarcoma uteri	—	3	—	—
	» ovarii	—	2	—	—
	» recti	1	—	—	—
	Osteosarcoma	1	—	—	—
	Melanosarcoma	1	1	1	—
	Lymphosarcoma	3	—	1	—
316	Carcinoma — samtliga fall 292				
	» cutis	10	11	—	—
	» nasi	2	1	—	—
	» maxillæ	3	2	—	—
	» pharyngis	1	3	—	1
	» laryngis	—	2	—	—
	» pulmonum	1	1	—	—
	» bronchiale	1	—	—	—
	» thyreoideæ	—	2	—	1
	» oris	4	—	—	—
	» labii	7	—	—	—
	» linguae	2	4	1	1
	» gingivæ, buccæ	4	1	—	—
	» parotidis	1	—	—	—
	» cardiæ	2	1	1	—
	» oesophagi	15	9	7	2
	» ventriculi	2	6	—	—
	» coli	1	—	—	—
	» recti	6	2	—	—
	» analis	1	—	—	—
	» vertebræ	—	1	—	—
	» mammae	1	27	—	2
	» vulvæ	—	6	—	1
	» vaginæ	—	10	—	—
	» colli uteri	—	90	—	3
	» corporis uteri	—	28	—	1
	» ovarii	—	6	—	—
	» vesicæ urinar.	1	—	—	—
	» prostatae	1	—	—	—
	» penis	5	—	—	—
	» lymphogland. (metast.)	1	—	—	—
	Carcinosis	4	3	—	—
	Melanocarcinoma	1	—	—	—
	Chorio-epithelioma	—	2	—	1
	Tumor teratoides	1	1	—	—
	» amyloides	1	—	—	—
	Tumörer utan p. a. d.	11	16	2	1
319	Hypernephroma	1	—	1	—
XX. Andra sjukdomar.					
	Morbus Basedowi	1	3	—	—
	Stuma maligna	—	2	—	—
	Splenomegalia	—	1	—	—
	Asthma bronchiale	1	—	—	—

C. Uppgift på samtliga inregistrerade patienter.

Diagnos	Antal	Diagnos	Antal
<i>Inflammationer o. a.</i>		<i>Sjukdomar i nervsystemet.</i>	
Carbunculus	4	Myelitis.....	1
Phlegmone, Abscessus	19	Sclerosis disseminata	17
Lymphadenitis.....	8	» amyotrophica lat.	1
Ulcus chron.	34	Torticollis spastica	1
Stomatitis	4	Neuritis, Neuralgia	29
Glossitis	1	Syringomyelia	1
Tonsillitis acuta	1		
» chron.	7	<i>Manliga könsorganens sjukd.</i>	
Sinusitis	1	Hypertrophia prostate	1
Pharyngitis	2	Induratio penis plastica.....	4
Parotitis.....	7		
Scleritis.....	2	<i>Kvinnl. könsorganens sjukd.</i>	
Keratitis	4	Cervicitis	6
Sklero-keratitis	1	Menorrhagia.....	59
Iritis, Iridocyclitis	9	Endometritis.....	3
Uveitis	5	Mastitis chron.	6
Strumitis	1	Mastopathia cystica	4
Urethritis	1		
Osteomyelitis	3	<i>Hudens sjukdomar.</i>	
Myitis, lumbago	8	Erythema nodosum	1
Myositis ossificans	5	Eczema	54
Tendovaginitis	8	Pruritus	43
Bursitis, Synovitis	21	Psoriasis	1
Peritendinitis	86	Acne, Furunculosis	16
Arthritis	361	Seborrhoea	6
Polyarthritis	28	Dermatitis.....	10
Spondylitis deformans	18	Hyperkeratosis.....	5
Osteitis	30	Hidroadenitis	33
Tbc — samtliga fall 219.		Hyperhidrosis	2
» oculi	1	Paronychia	29
» epididymidis	1	Panaritium	7
» mammae	1	Hypertrichosis	12
» uteri	2	Keloides	14
» peritonei	1	Condyloma	2
» lymphoglandularum	203	Verrucæ, Clavus	119
» cutis	8	Erysipelas.....	4
» ossium et articularum	2	Granuloma	2
Aktinomykosis	3	» annulare	1
		Mucosis fungoides	1
<i>Blod- och kärlsjukdomar.</i>		<i>Svulster.</i>	
Leuchæmia myeloides	10	Atheroma	4
» lymphatica	8	Hæmangioma	237
Polyglobulia	3	Leukoplakia	1
Polycythæmia	5	Nævus	52
Lymphogranulomatosis	7	Lipoma	2
Splenomegalia	3	Xanthelasma	1
		Papilloma, Fibroma	113
<i>Sjukdomar i endokrina organ.</i>		Polypus, Cystis	7
Morbus Basedowi, Hyperthyreosis ...	22		

Diagnos	Antal	Diagnos	Antal
Myoma uteri	65	Carcinoma thyreoideæ	2
Kystadenoma	3	» nasi	4
Angiofibroma	9	» pharyngis.....	10
Lymphangioma	2	» laryngis	7
Fibroadenoma	46	» bronchiale	1
Sarcoma — samtliga fall 106		» pulmonum	2
» cutis.....	17	» oesophagi	25
» mandibulæ	2	» cardiae	3
» nasi	6	» ventriculi	11
» tonsillæ	3	» coli	4
» pharyngis	6	» recti	10
» auriculæ	3	» ani	1
» colli	2	» abdominis	1
» brachii	1	» vesicæ urinariæ	1
» humeri	2	» prostatae	11
» pedis	3	» penis	10
» cruris	1	» testis	1
» genus	3	» vulvæ	16
» cranii	1	» vaginæ	14
» vulvæ	1	» colli uteri	222
» uteri	7	» corporis uteri	73
» ovarii	8	» ovarii	19
» organum aliorum	10	» mammæ	287
Fibrosarcoma	5	Carcinoma lymphogland. (metast.)	1
Angiosarcoma	3	Carcinosis	15
Lymphosarcoma	5	Chorio-epithelioma	2
Melanosarcoma	8	Osteochondroma	3
Osteosarcoma	9	Epulis	5
Carcinoma — samtliga fall 1307		Tumor melanoides malignus	6
» cutis	410	» teratoides	30
» auriculæ	2	» mediastini	4
» oris	5	» cerebri	3
» labii	84	» hypophyseos	6
» linguae	18	» c. acromegalia	5
» uvulae	1	Övriga tumörer utan p. a. d.	71
» gingivæ, buccæ	19		
» palati	3	<i>Sjukdomar i andra organ.</i>	
» maxillæ	11	Struma maligna	5
» tonsillæ	3	Varia	56
» parotidis	1		

Årsrapport från *röntgendiagnostiska* avdelningen vid
Sahlgrenska sjukhuset för år 1938.

	1934	1935	1936	1937	1938
Antal undersökta patienter	15.774	17.221	18.692	22.216	25.188
» diariesförda radiogram ...	63.148	65.666	73.028	87.531	97.035

Röntgenundersökningarnas fördelning framgår av
nedanstående tabell:

Kroppsdel	Negativt fynd	Fraktur eller luxation	Inflammatoriska förändringar	Tuberkulos	Tumör	Konkrement eller främmande kropp	Deformitet	Summa
Skelett och ledgångar	4.427	4.045	1.379	70	235	216	212	10.584
Respirationsorgan	2.594	—	1.562	695	74	—	32	4.957
Näsans bihålor	340	—	399	—	13	—	13	765
Ögon	54	—	—	—	—	21	1	76
Öron	34	—	225	—	—	1	20	280
Cirkulationsorgan	191	—	103	—	—	—	66	360
Digestionsorgan	2.554	—	1.667	1	310	24	331	4.887
Gallblåsa	348	—	169	—	—	125	—	642
Urinorgan	1.228	—	60	16	31	584	270	2.189
Genitalorgan	160	—	11	—	131	—	7	309
Tänder	—	—	—	—	—	—	—	139
Summa	11.930	4.045	5 575	782	794	971	952	25.188

Undersökningarna fördela sig på följande sätt:

Från medicinska avdelningen	4.118
» kirurgiska	6.291
» ögon-	214
» öron-	440
» röntgen-	602
» psykiatriska	90
» stadens och sjukhusets polikliniker	9.242
» » övriga sjukhus	1.370
Andra patienter	2.175
Studentundersökningar	646
Summa	25.188

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets avdelning för psykiskt sjuka för år 1938
(1/10—31/12) angående intagna, utskrivna och den 31/12 1938 befintliga patienter.

	In- tagna		U t s k r i v n a										Den 31/12 1938 be- fintliga	
			Åter- ställda		För- bättrade		Oför- bättrade		Till sinnessj.h.		S.a			
	M.	Kv.	M.	Kv.	M.	Kv.	M.	Kv.	M.	Kv.	M.	Kv.		
Alcoholismus chron.....	6	—	—	—	3	—	1	—	—	—	4	—	2	—
» » + Epilepsia ..	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Arteriosclerosis cerebri	1	4	—	—	—	—	—	4	—	—	—	4	1	—
Chorea Huntington	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—
Debilitas mentis.....	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—
» » + Depressio mentis	7	2	—	—	2	2	1	—	—	—	3	2	4	—
» » + Depressio mentis psychogenica ..	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
» » + Hysteria	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
» » + Psychasthenia ...	3	1	—	—	3	1	—	—	—	—	3	1	—	—
» » + Psychosis incerta	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—
» » + » reactiva	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
» » + Schizophrenia ...	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—
Depressio mentis	4	6	—	1	3	3	—	1	—	—	3	5	1	1
» » psychogenica ...	4	21	1	4	2	14	—	—	—	—	3	18	1	3
Dementia paralytica.....	2	1	—	—	—	—	—	2	1	—	—	2	1	—
Dipsomania	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Encephalomyelit	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—
Encephalopathia posttraumatica...	5	1	—	—	3	—	—	1	—	—	3	1	2	—
Epilepsia	—	2	—	—	—	1	—	1	—	—	—	2	—	—
Hypomania	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Hysteria	2	19	—	3	—	7	2	4	—	—	2	14	—	5
Imbecillitas	2	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—
» + Depressio mentis	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
» + Hysteria	—	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2	—	—
Insania præsenilis.....	—	7	—	—	—	1	—	3	—	2	—	6	—	1
Lues cerebri	2	2	—	—	—	1	2	—	—	1	2	2	—	—
Narcomania	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—
Neurosis climacterica	—	3	—	—	—	3	—	—	—	—	—	3	—	—
» traumatica	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—
Org. nervsjukdom	1	4	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2	1	2
Psychasthenia	2	10	—	—	—	3	1	1	—	—	1	4	1	6
Psychopathia	23	8	—	1	7	3	7	3	1	—	15	7	8	1
Psychoneurosis	10	16	—	1	3	10	5	3	—	—	8	14	2	2
Psychosis ex intox. alcoholica ...	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—
» incerta	—	4	—	—	—	—	—	—	—	3	—	3	—	1
» manico-depressiva	4	17	—	2	—	6	—	2	1	1	1	11	3	6
» reactiva.....	3	3	—	—	1	3	1	—	—	—	2	3	1	—
Sequele post encephalidem	3	1	—	—	3	1	—	—	—	—	3	1	—	—
Schizophrenia	5	8	—	—	2	1	1	3	1	—	4	4	1	4
Tumor cerebri	—	2	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—
	100	150	1	12	33	67	28	30	4	7	66	116	34	34

Årsberättelse för år 1938 angående Göteborgs stads öppna vård av psykiskt sjuka.

1. *Polikliniken:* Mottagning har ägt rum 5 dagar i veckan under tiden 1/1—30/9 1938 och 6 dagar i veckan under tiden 1/10—31/12 1938. Antalet mottagningsdagar har varit 265. Som chef har tjänstgjort överläkaren Torsten Sjögren, som biträdande läkare leg. läkaren Bertil von Friesen fr. o. m. 1/1 t. o. m. 28/2 1938 och leg. läkaren Ivan Blomqvist fr. o. m. 1/3 t. o. m. 31/12 1938 samt som underläkare leg. läkaren Greta Tessing-Ericsson fr. o. m. 1/10 t. o. m. 31/12 1938.

Urvalet av patienter till vilohemmet Thamstorp och familjevården har, i likhet med föregående år, verkställt av överläkaren.

Medeltalet konsulterande per poliklinikmottagning har varit 27 (25 under år 1937). Antalet konsultationer har uppgått till 7,069 (6,179 under år 1937).

Nyttillkomna under året: 1.062 personer (1937 var antalet 955). Antalet återbesök under året 6.007.

Poliklinikens verksamhet företer sålunda ytterligare en avsevärd ökning. Antalet avgivna utlåtanden av olika slag till myndigheter etc. visar en högst betydande stegring.

2. *Thamstorps vilo- och centralhem:* Verksamheten å vilohemmet har försiggått under samma form och med ungefär samma beläggning som föregående år. Under året ha intagits 119 patienter samt utskrivits 128. Medeltalet vårdade per dag har varit c:a 23 patienter, och medelkostnaden per dag och patient har uppgått till kronor 4:47,3.

Resultatet av sjukvårdsverksamheten framgår av bifogade tabeller, som dessutom lämna uppgift om de sjukdomsformer, som varit föremål för behandling. C:a 80 % av de utskrivna ha varit återställda eller förbättrade. Som förbättrade ha i likhet med praxis från föregående år betecknats endast sådana sjuka, som kunnat återgå till den sysselsättning de hade före sjukdomsutbrottet. Den relativt höga procentsiffran belyser den goda prognosen vid lindriga psykiska sjukdomstillstånd, som i tidigt stadium erhålla lämplig vård.

3. *Familjevården:* Under året ha intagits 306 patienter, därav 197 män och 109 kvinnor, samt utskrivits 271, därav 167 män och 104 kvinnor. (Under år 1937 var antalet intagna 256, antalet utskrivna 280). För närvarande (15 mars 1939) vårdas 188 patienter i familjevården. Medeltalet vårdade per dag har varit c:a 172 och medelkostnaden per dag och patient har uppgått till kronor 2:89,7. Familjevården företer sålunda en betydande ökning.

Förhållandet mellan de sjuka och deras vårdare har varit synnerligen gott.

Beträffande de sjukdomsformer, som varit föremål för vård, och de utskrivnas tillstånd hänvisas till bifogade tabeller.

4. *Kuratorsverksamheten:* Se efterföljande redogörelse!

Tabell över å Thamstorps vilo- och centralhem
under år 1938 vårdade och utskrivna patienter, uppdelade efter sjukdomsform och tillstånd vid utskrivningen.

Diagnos	Återställda	Förbättr.	Oförbättr.
Psykogen depression	9	11	3
Psychoneuros	13	34	3
Psych. man. depr.	1	4	2
Hysteria	—	3	4
Psychopathia	—	22	6
Schizophrenia	—	—	1
Insania præsenilis	—	2	—
Epilepsia	—	1	—
Arteriosclerosis cerebri	—	2	—
Debilitas psychæ	—	—	2
Org. nervsjukdom	—	1	4
Summa	23	80	25
		103	
			128

Tabell över i familjevården
under år 1938 intagna patienter, uppdelade efter kön och de olika sjukdomsformerna.

Diagnos	Män	Kvinnor
Psykogen depression	4	2
Psychoneuros	39	15
Psych. man. depr.	7	6
Hysteria	3	12
Psychopathia	67	21
Schizophrenia	19	19
Insania præsenilis	4	5
» ex alcoholica	15	1
» et dementia e læsione cerebri	3	—
Arteriosclerosis cerebri	2	1
Epilepsia	1	4
Debilitas	4	7
» + depression	4	8
Imbecillitas	10	6
» + depression	3	1
Dementia senilis	1	—
Paranoia	1	1
Org. nervsjukdom	10	—
Summa	197	109

Tabell över från familjevården
under år 1938 utskrivna *män*, uppdelade med hänsyn till sjukdomsform
och tillstånd vid utskrivningen.

Diagnos	Återställda	Förbättrade	Oförbättrade
Psykogen depression	1	3	—
Psychoneuros	9	17	7
Psych. manico-depressiva	2	3	2
Hysteria	—	4	1
Psychopathia	—	73	19
Schizophrenia	—	8	10
Insania præsenilis	—	—	2
» et dem. e læs. cerebri	—	1	3
» ex alcoholica	1	3	5
Dementia arteriosclerotica	—	—	1
Debilitas	1	—	5
» + depression	—	3	—
Imbecillitas	—	—	6
» + depression	—	2	—
Dementia senilis	—	—	1
Epilepsia	—	—	2
Org. nervsjukdom	—	1	7
Summa	14	82	71
		96	
		167	

Tabell över från familjevården
under år 1938 utskrivna *kvinnor*, uppdelade med hänsyn till sjukdoms-
form och tillstånd vid utskrivningen.

Diagnos	Återställda	Förbättrade	Oförbättrade
Psykogen depression	—	2	—
Psychoneuros	4	7	3
Psych. man. depr.	2	4	2
Hysteria	1	7	2
Psychopathia	—	11	6
Schizophrenia	—	4	13
Insania præsenilis	—	—	5
» ex alcoholica	—	1	—
Dementia arteriosclerotica	—	—	1
Debilitas	—	2	5
» + depression	—	5	2
Imbecillitas	—	—	7
» + depression	—	2	—
Epilepsia	—	—	4
Paranoia	—	—	1
Org. nervsjukdom	—	—	1
Summa	7	45	52
		52	
		104	

**Uppgifter från Thamstorps vilo- och centralhem
jämfte därtill knuten familjevård angående inkomster och utgifter
under år 1938.**

	Vilohemmet			Familjevården		
	Netto- inkomst kronor	Nettoutgift		Netto- inkomst kronor	Nettoutgift	
		för år kronor	för und. dag öre		för år kronor	för und. dag öre
I. Driften.						
Avlöningar	—	9.825:31	118,5	—	6.000:—	9,5
Expeditionskostnader	—	688:90	8,3	—	250:—	0,4
Diverse	—	1.781:85	21,5	—	9.880:61	15,8
Läkemedel	—	1.864:10	22,5	—	2.480:—	3,9
Förbrukningsart. m. m. för sjukv. Utackorderingsavgifter	—	190:81	2,3	—	100:—	0,2
Kosthåll	—	12.972:05	156,5	—	145.463:50	232,2
Värme, lyse och vatten	—	3.748:90	45,2	—	—	—
Tvätt och renhållning	—	1.764:99	21,3	—	—	—
Inventariers underh. o. komplett. Fastigheters underhåll	—	1.859:87	22,4	—	14.905:26	23,8
Särskild verksamhet	—	214:72	2,6	—	—	—
Särskild verksamhet	—	2.172:89	26,2	—	2.432:09	3,9
Säger för samtl. ovanst. konton	—	37.084:39	447,3	—	181.511:46	289,7
Hyror ..	—	—	—	—	—	—
Vårdavgifter	9.422:74	—	—	69.747:10	—	—
Totalsumma för driften	—	27.661:65	333,6	—	111.764:36	178,4
Bidrag till driften: Göteborgs stad	27.661:65	—	—	111.764:36	—	—
2. Nyanlägg. o. nyanskaffning.						
Fastigheter	—	—	—	—	—	—

Redogörelse för kuratorsverksamheten under år 1938.

Ombesörjt inackordering å Thamstorps vilohem för	119 pers.
» » » Göteborgs stads familjevård för..	306 »
» » » i privata vilohem samt ensk. hem för	9 »
» ansökningar till pensionsstyrelsen ang. pensioner f.	71 »
» » » fonder för	36 »
Inbet. premier till och utkvitterat medel från livförsäkringsbolag, sjuk- och begravningskassor för	48 »
Ombesörjt förvaring, packning och transport av löseegendom för	79 »
Varit förmyndare för	143 »
(av vilka 2 under året avlidit och 2 tillkommit)	
Penningförvaltning för (ej förmyndare)	73 »
Anskaffat bostad till	7 »
» kläder » (ej genom fattigvården)	15 »
Utdelat understöd från Sjukhusdirektionens understödsfond till	140 »
Hembesök en eller flera gånger hos	310 »
Tjänsteresor	25 st.
Intelligensbestämningar å	143 pers.
Anskaffat arbete till	4 »
Ombesörjt boskifte för	7 »
Svarat inför Rådhusrätten i äktenskapsskillnadsmål för	8 »
Nyttillkomna patienter under år 1938	628 »
Kvarstående från föregående år	490 »
C:a 410 sociala utredningar för lysningsintyg, steriliseringar etc. samt dessutom utredningar rörande de patienters levnads- och ekonomiska förhållanden, vilka remitterats till familjevården.	

Fr. o. m. den 1/10 1938 har kuratorernas mottagningstid utökats till tiden 10—12 dagligen. Medeltalet av rådfrågande har varit 15—20 personer per dag.

Årsberättelse för år 1938

från Rådgivningsbyrån för uppfostringsfrågor.

Verksamheten har fortgått efter samma linjer, som i förra årsredogörelsen framlagts.

Läkarmottagningarna ha sedan den 1/10 1938 pågått 3 dagar i veckan, nämligen måndag, onsdag och fredag kl. 16—17.

Kuratorns mottagning har sedan den 1/10 1938 pågått vardagar mellan kl. 10—12.

Antalet besök å läkarmottagningen har utgjort	1.133
Nyanmälda	284

I en hel del fall har det visat sig nödvändigt att vidtaga speciella åtgärder i form av intagning å barnhem, olika sjukhus och anstalter, familjevård, utfärdande av rättspsykiatriska eller andra utlåtanden etc. Nedanstående tablå över utfärdade intyg, remisser och utlåtanden belyser summariskt denna del av verksamheten:

Intyg till barnhem	55
Intyg till skyddshem	6
Vårdattest för intagning å sinnesslöanstalt	13
Intyg för lantvistelse	32
Remisser till familjevården vid Thamstorp	16
Utlåtanden över fall, där rapport från polismyndighet förelegat	32
Utlåtanden över andra fall, som begått antisociala handlingar, där icke rapport från polismyndighet förelegat	28
Rättspsykiatriska utlåtanden efter förordnande av Medicinalstyr.	3
Utlåtande till Rådhusrätten rörande minderåriga, som begått brott	9
Utlåtanden med tillstyrkan till sterilisering	4
Intyg rörande skolgång	8
Intelligensåldersbestämningar	155

Summa rättspsykiatriska undersökningar	387
Zoonos	379
.....	10
.....	3215
.....	56
.....	10
.....	14
.....	7
.....	18
.....	14
.....	2
.....	1
.....	227
.....	120
.....	2

Årsrapport från Göteborgs stads laboratorium för år 1938.

Patologisk-anatomiska laboratoriet.

I. *Obduktioner.*

För Sahlgrenska sjukhuset	581 st.
» Barnbördshuset	89 »
» Barnsjukhuset	70 »
» Renströmska sjukhuset	39 »
» Epidemisjukhuset	18 »
» Ekmanska sjukhuset	45 »
» Lillhagens sjukhus	37 »
» Dispensärcentralens sjukhus	1 »
» Gibraltar	525 »

Summa obduktioner 1.405 st.

Därav för sjukvårdsinrättningar, som ej lyda under direktionen, 544.

Av obduktionerna ha 75 varit polisobduktioner, 15 rättsmedicinska.

II. *Histologiska undersökningar.*

För Sahlgrenska sjukhuset	1.829 st.
» Barnbördshuset	611 »
» Ekmanska sjukhuset	83 »
» Barnsjukhuset	50 »
» Övriga stadens sjukhus	6 »
» Stadens polikliniker	7 »

Summa för stadens sjukhus m. m. 2.586 st.

För andra sjukhus, läkare etc. 5.342 »

Summa histologiska undersökningar 7.928 st.

Bakteriologisk-serologiska laboratoriet.

Difteriprov	1.923
Aggl. reaktion f. diagn. av tyfus, pty. Gärtner, Bang, dys.	1.992
» » » » » tularemia	49
Odling av blodkoagel för tyfusdiagnos	1.791
Blododling för tyfusdiagnos	17
Komplementbindningsreaktion för Bangdiagnos	99
Bunnels reaktion	61
Marsvins- och odlingsprov på Weils spirocheter	11
Faeces- och urinundersökning på tyfus	2.321
Faecesundersökning på dysenteri	1.170
Undersökning av annat material från homo på tyfus	54
Kikhostundersökning	2
Direktundersökning av sputum på tbc	708
Tbc-undersökning av urin	1.139
» » var, punktat m. m.	131
Odling av div. material för tbc-diagnos	800
Marsvinsprov på tbc	1.100
Odling för typbestämning av tb-baciller	541
Blododling för sepsisdiagnos	413
Bakteriologisk undersökning av urin	3.215
» » » var, punktat m. m.	981
» » » födoämnen	29
Autoklavprov	67
Sterilitetsundersökning av insänt material	58
Gc-prov	107
Komplementbindningsreaktion på gc	131
Serologisk luesreaktion (W. R., Kahn, Meinicke, M. B. R).	19.070
Autovaccinberedning	294
Vattenprov, bakterieräkning i gelatina	4.310
» » » agar	538
» Eijkmans jäsningsprov	2.268
» odling i kongoagar	387
Zondeks reaktion	379
Friedmanns reaktion	10
Sedimentundersökningar	3.215
pH-bestämningar av urin	56
Weberprov	16
Blodräkning	14
Diff.-räkning	7
Sänkningsreaktion	18
Hämoglobinbestämning	14
Undersökning på maskägga	2
Cellräkning i lumbalvätska + Nonne och Pandy	1
Typbestämning av pneumokocker	227
Musförsök för renodling av pneumokocker	120
Malaria	2

Undersökning på botulism	1
» » tetanus	1
» » gasbrand	1
» » tularemia	1
Toxinprovning hos difteribaciller.....	2
Summa	49.864

BCG-vaccin för intrakutant bruk, antal ampuller.....	911
» » peroralt bruk, antal ampuller.....	4.721
Beredning av scarlatinakonvalescentserum	38

Göteborgs sjuksköterskeskola.

Sahlgrenska sjukhuset.

(Godkänd av staten fr. o. m. år 1923.)

Årsberättelse för år 1938.

Skolan står under ledning av en av Göteborgs stads sjukhusdirektion utsedd styrelse bestående av 6 ledamöter: ordföranden i sjukhusdirektionen, förste reparatören Otto Berg, som är skolstyrelsens ordförande, sjukhusdirektören Hugo Höglund, styresmannen vid Sahlgrenska sjukhuset, professor Sven Johansson, rektorn vid Majornas kommunala flickskola Ingrid Larsson, avdelningssköterskan vid Sahlgrenska sjukhuset Anna Andersson samt skolföreståndarinnan Greta Westerberg. Som sekreterare har tjänstgjort sysslomannen vid Sahlgrenska sjukhuset Gösta Ström.

Skolstyrelsen har sammanträtt 6 gånger under året.

Skolans angelägenheter handhavas närmast av skolföreståndarinnan.

Som instruktionssköterskor hava tjänstgjort systrarna Anna-Lisa Petersson och Dagmar Jacobsson.

Skolhemsyster har varit syster Elsa Krantz.

Medicinalstyrelsen har meddelat sjuksköterskeskolan statens godkännande från den 1 januari 1938 till och med den 31 december 1947.

Under året hava trenne kurser påbörjats: den 3 januari, den 1 mars och den 15 september för sammanlagt 90 elever, 30 i varje kurs.

Examen i samband med sjuksköterskeinvigning har ägt rum 2 gånger: den 30/5 invigdes 30 och den 14/12 19 systrar.

Elevantalet var vid årsskiftet 1937—1938 173 och vid årsskiftet 1938—1939 213, fördelade på 9 kurser. Därtill komma 30 elever i separat läskurs under 10 månader av året.

A N S Ö K N I N G A R.

Kvarliggande ansökningar från föregående år	40 st.	
(därav inkallade till provtjänst 25 st.)		
Pågående provtjänst vid årsskiftet	25 »	65 st.
Av nämnda provelever hava:		
antagits	40 st.	
ej antagits på grund av hälsoskäl	2 »	
» » » » » olämplighet	6 »	
slutat på egen begäran	2 »	
	50 st.	50 st.

Av övriga sökande hava:		
återkallat ansökan	5	st.
avslagits på grund av hälsoskäl	1	»
» » » » otillfredsställande upplysningar	1	»
» » » » otillräcklig skolunderbyggnad ..	5	»
Kvarliggande till 1939	3	» 65 st.

Inkomna ansökningar 1938: 182 st.

Av dessa hava inkallats till provtjänst	96	st.
Av nämnda provelever hava:		
antagits	54	st.
ej antagits på grund av hälsoskäl	2	»
» » » » olämplighet	7	»
slutat på egen begäran	5	»
kvarligga tills vidare	2	»
pågående provtjänst	26	»
	96	st.

Av övriga sökande hava:		
återkallat ansökan	7	st.
avslagits på grund av hälsoskäl	18	»
» » » » otillfredsställande upplysningar ..	14	»
» » » » otillräcklig skolunderbyggnad ..	19	»
Kvarliggande till 1939	28	» 182 st.

De sökandes skolkunskaper hava varit följande:

Studentexamen	4	st.
Elementarskola 8 kl. (normalskolekompetens)	16	»
Kommunal flickskola 7 »	3	»
» » 7 » + folkhögskola	1	»
» » 4 »	1	»
Realexamen	35	»
Realskola, 2 terminer	1	»
Praktiskt läroverk + privatstudier	1	»
Folkhögskola med betyg motsvarande realexamen i vissa ämnen ..	98	»
» + språk- och handelsinstitut	1	»
» + preparandkurs till seminarium	3	»
» + diakonissanstaltens teoretiska kurs	1	»
Sigtuna preparandkurs + »	1	»
» »	3	»
» » + folkhögskola	5	»
Missionsskola	2	»
Högre folkskola + privatstudier	3	»
» »	2	»
Folkskola	1	»
	182	st.

Den teoretiska undervisningen har delgivits eleverna under härför särskilt anordnade kurser enligt följande plan:

FÖRKURS (2 månader):

Ämnen:	Lärare:	Antal lektioner:
<i>Teoretiska ämnen:</i>		
Anatomi och fysiologi	Dr. G. Göthlin	30
Personlig hygien, bakteriologi och smitta	» » »	15
Allmän barnavård (det friska barnet)	Dr. A. Landau	5
Allmän sjukvårdslära	Instruktionssköterskan ..	60
Sjukvårdsetik, sjukvårdens historia och allmän oriente- ring	Skolföreståndarinnan ..	12
Födoämneslära	Fru G. Hallberg	10
Matematik	Fru A. Gertz	20
		<u>152 lekt.</u>
<i>Övningsämnen:</i>		
Praktiska övningar	Instruktionssköterskan ..	35
Dietmatlagning	Fru G. Hallberg	24
Gymnastik	Fru M. Lindström	25
Sång	Fru R. Wollin-Stenung ..	15
		<u>99 lekt.</u>
		<u>Summa 251 lekt.</u>

HUVUDKURSENS första del (1 månad. Hålles efter c:a 1 års praktiskt arbete):

Ämnen:	Lärare:	Antal lektioner:
<i>Teoretiska ämnen:</i>		
Medicinska sjukdomar (inkl. epidemiska sjukdomar och tuberkulos)	Dr. B. Ewert	30
Kirurgiska sjukdomar (inkl. kvinnosjukdomar och första hjälpen vid olycksfall)	Dr. N. Strömberg	28
Vanförevård	Fröken Anna Vogel	2
Sjukvårdslära	Instruktionssköterskan ..	10
Klin. laborationer	Syster Britta Källström..	18
Medikamentslära	Apotekare R. Hellmo	7
		<u>95 lekt.</u>
<i>Övningsämne:</i>		
Gymnastik	Fru M. Lindström	12
		12 »
		<u>Summa 107 lekt.</u>

HUVUDKURSENS andra del (1 månad).

(Avslutningskurs):

Ämnen:	Lärare:	Antal lektioner:
<i>Teoretiska ämnen:</i>		
Ögonsjukdomar	Dr. O. Dymling	4
Öron-, näs- och halssjukdomar	Dr. T. Betzholtz	4
Barnsjukdomar	Dr. A. Landau	10
Biologi (inkl. kort repetition av anatomi och fysiologi), allmän hygien, socialmed. och socialhygien	Dr. G. Göthlin	24
Könssjukdomar (inkl. kvinnl. hygien), moderskapsvård o. vård vid förlossning	Dr. G. af Geijerstam	10
Psykologi och psykiatri	Dr. E. Backlin	20
Sjukvårdslära	Instruktionssköterskan ..	12
Sjukvårdsetik, svenska sjuk- vårdens historia och allmän orientering	Skolföreståndarinnan	9
Sjukhusekonomi	Syssloman G. Ström	7
Pastoralvård	Pastor K. Österström	3
Obduktioner (varje elev har bevistat 2)	Dr. C. O. Forselius	— 103 lekt.
<i>Övningsämne:</i>		
Gymnastik	Fru M. Lindström	12 12 »
		<u>Summa 115 lekt.</u>

Som läroböcker hava använts: Föreläsningar för Sophiahemmets elever; E. Dillner: Handledning i förbandsläggning; E. Nordström: Läke-medelslära; M. Söderström: Vårt sjäsliv och dess rubbningar.

Lärarearvoden uppgingo till kr. 12.282:—.

Den praktiska utbildningen har varit förlagd till följande sjukhus:

Sahlgrenska sjukhuset	164 platser			
Göteborgs barnsjukhus	10 »	tjänstg.-tid	3—6 mån.	
Göteborgs barnbördshus	6 »	»	»	2 »
Göteborgs epidemisjukhus	c:a 9 »	»	»	2 »
Ekmanska sjukhuset (op. o. klin.)	1 »	»	»	3—4 »
Lillhagens sjukhus	10 »	»	»	4 »
Norrtulls barnsjukhus	2 »	»	»	12 »

Följande antal elever hava erhållit utbildning:

å Göteborgs barnsjukhus	36 elever
» Göteborgs barnbördshus	36 »
» Göteborgs epidemisjukhus	48 »
» Ekmanska sjukhuset (op. och klin.)	3 »
» Lillhagens sjukhus	30 »
» Norrtulls barnsjukhus	2 »

Specialutbildning å Sahlgrenska sjukhuset:

Operationsavdelning	4 elever tjänstg.-tid	12½—14¾ mån.
Kir. poliklinik	4 » » »	5½—7¾ »
Öronoperation	8 » » »	5 — 7 »
Öronpoliklinik	3 » » »	5½—6½ »
Ögonpoliklinik	3 » » »	3 — 3½ »
Klin. laboratorium	7 » » »	4 — 6½ »
Med. poliklinik	6 » » »	1 — 3 »
(samtliga elever med föregående lab. utbildning).		
Röntgendiagnostik	12 elever tjänstg.-tid	5 — 7 »
Radiologisk terapi	9 » » »	2 — 5 »
Radiolog. poliklinik	8 » » »	2½—3½ »

Berättelse över assistentsköterskornas tjänstgöringar under år 1938.

Efter avgångsexamen vid Göteborgs sjuksköterskeskola hava med något undantag samtliga sjuksköterskor omedelbart erhållit anställning såsom assistentsköterskor eller såsom sjuksköterskevikarier vid någon av Göteborgs stads sjukhusdirektion underställda sjukvårdsinrättningar, företrädesvis vid Sahlgrenska sjukhuset.

Anställning som assistentsköterska är å extra stat och har under året varit förenad med ett årligt arvode av kronor 2.160 för första årets, kronor 2.400 för andra årets och kronor 2.580 för tredje årets assistentsköterska. Med befattning som assistentsköterska följer dessutom för månen av 30 dagars semester, räknat för kalenderår, samt rätt till tjänsteårsberäkning i och för erhållande av pension från Statens pensionsanstalt ävensom tilläggspension från staden. 112 assistentskötersketjänster hava varit reglerade i Statens pensionsanstalt.

Assistentsköterskorna hava utfört samtliga semester- och sjukvikariat för sjuksköterskorna vid Sahlgrenska sjukhuset och hava, vid efterfrågan och i den mån det varit möjligt, ställts till förfogande för andra Göteborgs stads sjukvårdsinrättningar.

Inalles hava under året 138 assistentsköterskor under längre eller kortare tid tjänstgjort sammanlagt 1.251¼ månader.

Assistentsköterskornas tjänstgöringar å olika sjukhus hava varit:

vid Sahlgrenska sjukhuset	942 $\frac{3}{4}$	månader
» Barnsjukhuset	28 $\frac{1}{4}$	»
» Renströmska sjukhuset	6	»
» Ekmanska sjukhuset	$\frac{1}{2}$	»
» Epidemisjukhuset	3 $\frac{1}{2}$	»
	Summa 981	månader

Assistentsköterskornas vikariat för ordinarie sjuksköterskor hava varit:

vid Sahlgrenska sjukhuset	101	månader
» Lillhagens sjukhus	20 $\frac{1}{4}$	»
» Vårdhemmet Gibraltar	$\frac{1}{2}$	»
» Dispensärcentralen	1	»
	Summa 122 $\frac{3}{4}$	månader

Göteborgs barnsjukhus.

Uppgift från Göteborgs barnsjukhus' kirurgiska avdelning för år 1938
angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

	Sjukdom	Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
<i>I. Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda.</i>					
1	Läpp- och gommissbildningar.....	27	20	—	—
	Torticollis	3	3	—	—
2	Debilitas cong. Atelectasis pulm.	1	—	—	—
	Atresia et strictura ani	1	1	—	—
	Fistula cong. colli.....	1	—	—	—
	Meningocele	1	2	—	—
	Hypospadiæ	1	—	—	—
	Sepsis umbilicalis.....	1	—	1	—
<i>IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.</i>					
21	Septichæmia. Pyoseptichæmia. Abscessus. Phlegmone.....	39	22	1	—
22	Erysipelas	10	5	—	—
23	Scarlatina	6	8	—	—
26	Rubeola	1	—	—	—
27	Parotitis epidemica	1	1	—	—
28	Pertussis.....	1	1	—	—
29	Influenza epidemica.....	1	—	—	—
31	Varicellæ	1	—	—	—
42	Tuberculosis (<i>samtliga fall</i>)	25	11	1	—
	» pulmonum. Tuberculosis laryngis	4	3	1	—
	» ossium et articularum	13	2	—	—
	» lymphoglandularum	7	6	—	—
	» renum	2	—	—	—
	» urogenitalis	1	—	—	—
	» organorum aliorum	1	—	—	—
55	Tænia (Cysticercus). Bothriocephalus oxyuris	2	2	—	—
57	Febris. Febricula.....	1	—	—	—
	Lymfadenit. sept.....	46	33	—	—
<i>V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.</i>					
58	Anæmia	2	1	—	—
64	Hæmophilia	3	—	—	—
66	Purpura	1	—	—	—
<i>VI. Ämnesomsättningssjukdomar.</i>					
68	Diabetes mellitus	2	1	—	—
69	Adispositas universalis	—	1	—	—
70	Necrosis adipsa neonat.	—	1	—	—
<i>VIII. Nervsystemets sjukdomar.</i>					
84	Hemiplegia	1	—	—	—
93	Atrophia musculorum progressiva spinalis	1	—	—	—

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
94	Sequelæ post poliomyelit	2	2	—	—
95	Paralysis n. brachial.	—	1	—	—
	» n. VII.....	1	—	—	—
98	Epilepsia.....	1	—	—	—
99	Hysteria	—	1	—	—
100	Neurasthenia. Psykopathia	2	2	—	—
<i>IX. Sinnessjukdomar.</i>					
102- 110}	Insania et Idiotia	1	—	—	—
<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>					
111	Pericarditis.....	—	1	—	—
112	Endocarditis acuta.....	1	—	—	—
<i>XI. Andningsorganens sjukdomar.</i>					
121- 127}	Epistaxis	3	4	—	—
	Rhint. ac.	6	5	—	—
	Sinusit. front	3	1	—	—
	» maxill.	16	11	—	—
	Ethmoidit	1	2	—	—
128	Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	18	8	—	—
131	Asthma bronchiale	1	—	—	—
134	Pneumonia crouposa acuta	3	1	—	—
»	Bronchopneumonia acuta	7	1	1	—
139	Veg. ad.....	78	36	—	—
140	Empyema pleuræ	9	4	—	—
<i>XII. Matmaltningsorganens sjukdomar.</i>					
	Periostit alveolaris	2	4	—	—
	Caries dentis	15	9	—	—
143	Stomatitis. Noma	2	2	—	—
144	Tonsillitis acuta. Angina tonsillaris. Pharyngitis acuta	35	31	—	—
145	Peritonsillitis acuta	3	4	—	—
146	Hyperthopia tonsillarum. Pharyngitis hyperplastica	49	24	—	—
149	Abscess retropharyng.	1	1	—	1
150	Stenosis oesophagi	1	1	—	—
153	Gastritis acuta	3	2	—	—
»	Entero-colitis acuta. Dyspepsia.....	12	8	—	3
154	Gastritis chronica	—	1	—	—
156	Stenosis pylori	—	1	—	—
159	Appendicitis	80	69	1	—
»	Diverticulit.....	—	1	—	—
160	Ileus. Volvulus. Invaginatio	11	5	1	—
161	Hernia mobil.	97	12	—	—
»	» incarcerata	8	—	—	—
162	Obstipatio	6	3	—	—
	Fistula intestini.....	2	—	—	—
	Polypus recti.....	2	1	—	—
163	Hepatitis acuta	—	1	—	—
170	Bukobsvation	49	23	—	—

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
171	Peritonitis acuta	1	2	—	2
172	Prolapsus ani et recti	4	—	—	—
	Abscessus ad anum	10	2	—	—
<i>XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.</i>					
173	Nephritis degenerativa et inflammatoria acuta	2	2	—	—
174	» » » » » chronica. Morbus Brightii	1	—	1	—
175	Pyelitis. Cystopyelonephritis	3	9	—	—
176	Pyonephrosis	1	1	—	—
177	Nephrolithiasis	1	1	—	—
178	Hydronephrosis	1	—	—	—
180	Cystitis	2	1	—	—
181	Lithiasis vesicae	1	—	—	—
182	Urethritis	3	—	—	—
184	Hæmaturia	2	—	—	—
<i>XIV. Könsorganens sjukdomar.</i>					
A. Manliga könsorganen.					
187	Orchitis. Epididymitis	1	—	—	—
188	Phimosis. Paraphimosis	8	—	—	—
189	Retentio testis	12	—	—	—
»	Hydrocele	5	—	—	—
	Balanit. ac.	3	—	—	—
B. Kvinnliga könsorganen.					
199	Mastitis	—	2	—	—
200	Hymen imperforatus	—	1	—	—
»	Hæmatometra	—	1	—	—
201	Cysta ovarii	—	1	—	—
<i>XV. Muskelnas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.</i>					
202	Myitis. Rheumatismus musculorum	1	1	—	—
»	Myositis ossificans	—	1	—	—
203	Tendovaginitis	3	1	—	—
204	Bursitis. Hygroma	3	2	—	—
»	Ganglion	2	—	—	—
205	Synovitis. Arthritis	3	6	—	—
206	Polyarthritis rheumatica acuta	2	1	—	—
207	Polyarthritis rheumatica chronica	2	—	—	—
211	Corpus liberum in articulo	1	1	—	—
212	Pes varus	8	1	—	—
»	» planus	1	1	—	—
»	» equinus paralyt.	2	1	—	—
213	Osteomyelitis. Osteitis. Periostitis	14	7	—	—
	Osteit. fibrosa	1	—	—	—
214	Rachitis	2	—	—	—
»	Osteopsathyrosis	2	1	—	—
216	Luxatio coxæ cong.	1	3	—	—
	Ben- och ledobservation	11	5	—	—

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
XVI. <i>Hudens sjukdomar.</i>					
220	Pemphigus	2	1	—	—
221	Zoster	—	1	—	—
222	Eczema	6	7	—	—
228	Impetigo	6	3	—	—
229	Acne	1	1	—	—
231	Furunculosis, Furunculus.....	7	3	—	—
237	Unguis incarnatus.....	1	2	—	—
238	Atheroma	1	—	—	—
XVII. <i>Öronsjukdomar.</i>					
241	Morbi meatus auditorii externi	2	3	—	—
243	Otitis media catarrhalis	6	7	—	—
»	Otitis media purulenta	132	110	2	1
»	Mastoiditis	49	45	—	—
XVIII. <i>Ögonsjukdomar.</i>					
258	Conjunctivitis aestivalis, catarrhalis	1	3	—	—
	Conjunctivitis phlyctænulosa	1	—	—	—
261	Dacryocystitis catarrhalis	—	1	—	—
XIX. <i>Svulster.</i>					
301	Fibroma	1	—	—	—
302	Lipoma	1	1	—	—
306	Angioma	1	5	—	—
315	Epulis sarcomatod.	1	—	—	—
»	Sarcoma	1	—	—	—
319	Spina bifida	1	—	—	—
320	Tumor lingue	1	—	—	—
»	Hypernephrom	1	—	—	—

Uppgift från Göteborgs barnsjukhus *kirurgiska* avdelning för år 1938
angående å sjukvårdsinrättningen intagna, som därstädes avlidit.

	Dödsorsak	Antal	
		m.	kv.
A. Nati vivi.			
<i>I. Vitia primae conformationis, Morbi neonatorum.</i>			
0300	Aliæ causæ mortis neonatorum	1	—
<i>III. Morbi infectionis.</i>			
1220	Septichæmia, Pyoseptichæmia	1	—
1400	Tuberculosis pulmonis, laryngis	1	—
<i>VI. Morbi systematis nervosi. Morbi mentis. Morbi organorum sensorierum.</i>			
2800	Otitis	2	1
<i>VIII. Morbi organorum respirationis.</i>			
3520	Bronchopneumonia acuta. Bronchitis capillaris	1	—
3590	Alii morbi organorum respirationis	—	1
<i>IX. Morbi organorum digestionis</i>			
4040	Appendicitis	1	—
4060	Ileus	1	—
4110	Peritonitis e causa ignota	—	2
4500	Alii morbi organorum digestionis	—	3
<i>X. Morbi organorum uropoëticorum.</i>			
5010	Nephritis chronica	1	—
<i>XVII. Mors violenta, non naturalis. Casus mortiferi.</i>			
8570	Contusio. Laceratio. Vulnus contusum. Fractura	1	—

Uppgift från Göteborgs barnsjukhus' kirurgiska avdelning för år 1938 angående
operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer
å intagna patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
I.						
Fract. thecæ cranii c. laceratio A. mening. med. . .	1	Trepanation + tamponad	—	—	1	1435. A. meningeablödning.
Fract. complicat. thecæ cranii c. impressione . .	1	Upplyftning av benfragment + excision + sutur	1	—	—	
D:o (c. laceratio cerebri)	1	Upplyftning av benfragment + sutur av dura + excision + sutur	1	—	—	
III.						
Otit. med. ac. c. mastoidit. (ev. zygomatit.)	97	Uppmejsling	94	—	3	702, 738, 1333. Sepsis.
D:o	1	Radikalop. med hörselgångplastik	1	—	—	
Otit. med. ac. vel chron. c. mastoidit. op.	14	Revision	14	—	—	
Sår efter mast. op.	13	Sekundärsutur	13	—	—	
V.						
Cheiloschis. unilat.	3	Läppplastik	3	—	—	
Cheilognathoschis. unilat. . .	2	Läppchoanplastik enl. Edberg	2	—	—	
Cheilopalatoschis. »	1	Vomerlambåplastik enl. Veau + läppchoanplastik enl. Edberg i samma seance	1	—	—	
Cheilognathopalatoschis. unilat.	1	Läppchoanplastik enl. Edberg + partiell septumresektion	1	—	—	
D:o	8	Vomerlambåplastik enl. Veau + läppchoanplastik enl. Edberg i samma seance	8	—	—	
D:o	1	Vomerlambåplastik + bakre gomplastik enl. Veau + läppchoanplastik enl. Edberg i samma seance	1	—	—	
Cheilognathopalatoschis. bilat.	1	Kilformig septumresektion + vomerlambåplastik enl. Veau + läppchoanplastik enl. Edberg å vardera sidan, i 2 seancer	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Status opst cheiloschis. op.	4	Läppplastik	4	—	—	
D:o	1	Choanplastik	1	—	—	
Palatoschisis	1	Staphyloraphia	1	—	—	
D:o	3	Gomplastik enl. Veau	3	—	—	Med metalltråd.
Palatoschis. op. mal. sanat.	1	D:o	1	—	—	Utan metalltråd.
Palatoschis. (tidigare läppgomop.)	9	D:o	7	2	—	2 med, 7 utan metalltråd.
D:o	1	Staphyloraphia	1	—	—	
Palatoschis. (tidigare läppop.)	4	Vomerlambåplastik + gomplastik enl. Veau	4	—	—	Utan metalltråd.
Palatoschis. op. mal. sanat.	6	Slutning av fistel	5	1	—	S:a 60 läpp- och gomop. å 44 pat. med 1,118 vård-dagar.
Cicatrix labii post combustio electric.	2	Läppplastik	2	—	—	
Vulnus ict. palat.	1	Sutur	1	—	—	
Laceratio linguæ	1	Excision + sutur	1	—	—	
Granuloma reg. sublingual.	1	Extirpation	1	—	—	
Epulis sarcomatosa	1	D:o	1	—	—	
Periostit. alveolar. c. abscess.	2	Incisio	2	—	—	
Osteit ac. mandibul.	1	Härdutrymning + drän..	1	—	—	
Veg. ad.	68	Abrasio	68	—	—	
Tonsillit. chron. + Veg. ad.	76	Tonsillectomi + abrasio ..	76	—	—	
Peritonsillit. supp.	8	Enucleatio tonsillæ	8	—	—	
Abscess. pharyngolateral..	3	Incisio	3	—	—	
» retropharyngeal.	2	D:o	2	—	—	
Submaxillarit. chron.	1	Extirpatio	1	—	—	
Abscess. chron. faciei	1	Excision + sutur	1	—	—	
VI.						
Torticollis cong.	4	Öppen nedre tenotomi	4	—	—	
D:o	2	» övre myotomi	2	—	—	
Lymphadenit. sept. colli c. abscess.	45	Incision + tamp.	45	—	—	
Lymphadenit. tbc. colli ..	6	Extirpation	6	—	—	
D:o c. abscess.	4	Incision + utskrapning ..	4	—	—	
VIII.						
Lymphadenit. sept. axill. c. abscess.	1	Incision + tamp.	1	—	—	
Lymphadenit. tbc. axill. c. abscess.	1	Utrymning av abscess. + extirpation av körtlar + sutur	1	—	—	
Empyema pleur.	10	Resectio costæ + thoracotomi + drän.	9	—	1	360. Tbc. pulm + pericardit. tbc.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen		Anmärkningar
			frisk eller förlädd	död	
IX. Mastit. ac. supp.	1	Incisio	1	—	
X. Meningocele	3	Exstirpation + plastik ..	3	—	
XIV. Stenosis duodeni	1	Gastro-jejunostomi + sutur	1	—	
XV. Invaginatio iliaca c. gang- ræna intestin. et. perito- nit.	1	Laparotomia explorativ. + suture	—	—	1 472. Toxicø modo 17 tim. efter ink.
Invaginatio ileo-ileocolica..	3	Laparotomi + desinvagina- tion + sutur	3	—	
Invaginatio ileocæcal.	1	D:o	1	—	
Status post invaginationem	1	Laparotomia explorativ. + suture	1	—	
Ileus strangulation.	3	Laparotomi + lysis + su- ture	3	—	
Div. Meckel. + Suspicio appendicit.	1	Exstirpatio diverticul. + appendectomi + sutur ..	1	—	
XVI. Appendicit. ac. vel chron.	51	Appendectomi + sutur ..	51	—	
Appendicit. ac. gangr. (ev. perf.)	36	D:o	36	—	
D:o	1	Appendectomi + bukväggs- dræn.	1	—	
D:o	3	Appendectomi + resectio part. oment. + sutur ..	3	—	
D:o	7	Appendectomi + dræn. ...	7	—	
Appendicit. ac. gangr. perf. c. peritonit. circumscript.	7	D:o ...	7	—	
D:o	3	Appendectomi + resectio part. oment. + dræn. ...	3	—	
D:o	2	Appendectomi + resectio part. oment. + bukväggs- dræn.	2	—	
Appendicit. ac. gangr. perf. c. abscess.	12	Appendectomi + dræn. ..	12	—	
D:o	3	Appendectomi + resectio part. oment. + dræn. ...	3	—	
Appendicit. ac. c. abscess.	3	Laparotomi + dræn.	3	—	
Appendicit. ac. gangr. perf. c. peritonit. liber.	4	Appendectomi + dræn. ..	4	—	
D:o	1	Appendectomi + bukväggs- dræn.	1	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Appendicit. ac. gangr. perf. c. peritonit. liber.	3	Appendectomi + resectio part. oment. + drän. ..	2	—	—	1582. Se nedan.
Ileus strangulation. (post appendicit. op. c. abscess.)	1	Laparotomi + adherenslösning + tarmpunktioner + Witzelfistel	1	—	—	
D:o	1	Laparotomi + lösning av adherenser + sutur	1	—	—	
Abscess. intraperitoneal. (post appendicit. op.) ..	1	Laparotomi + drän.	1	—	—	
D:o c. ileo	1	Laparotomi + Witzelfistel + drän.	—	—	1	1582. Peritonit.
Abscess. reg. pelv. minor. c. ileus paralyt. (post appendicit. op.)	1	D:o	1	—	—	
Abscess. fossæ Douglasii. .	2	Proctotomi	2	—	—	
Suspicio appendicit. ac. . .	17	Appendectomi + sutur ...	15	—	2	1034. Enteritperitonit. 1158. Bronchopneum. + Dystroph. muscul. progr.
Frisk appendix	5	Appendectomi en passant	5	—	—	
XVII.						
Hernia ing. mob.	28	Lateralförskjutning av bråcksäck	28	—	—	
Hernia ing. mob.	63	Exstirpation av bråcksäck	63	—	—	
» » »	3	Radikalop.	3	—	—	
» » incarcerat. . .	8	Herniotomi + exstirpation av bråcksäck	8	—	—	
» » incipiens	1	Förstärkning av bräckport	1	—	—	
» » mob. recid. . .	2	Exstirpation av bråcksäck	2	—	—	
» » recid. incarcerat. . .	1	Herniotomi + exstirpation av bråcksäck	1	—	—	
Hernia umbilical.	10	Radikalop. med plastik ..	10	—	—	
» crural.	1	Radikalop.	1	—	—	
» ventral in cicatric. .	1	D:o	1	—	—	
XVIII.						
Abscess. ad anum	8	Incisio	8	—	—	
Fistula ani	1	Excisio	1	—	—	
Prolaps. recti	2	Op. enl. Ekehorn	2	—	—	
Polypus recti	2	Exstirpatio	2	—	—	
XIX.						
Lymphadenit. ac. mesocol.	1	Laparotomi + provexstirpation + sutur	1	—	—	
Lymphadenit. tbc. mecenter.	1	Laparotomi + exstirpation + sutur	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Peritonit. ac. purul. pelv. minor. ex.?	1	Laparotomi + drän.	—	—	1	855. Phlegmone reg. sin. pelv. minor. + Gastroenterit. ac. + Peritonit. ac. diff.
Peritonit. ac. enterit.	1	Laparotomi + utspolning + bukväggsdrän.	—	—	1	677. Peritonit.
D:o	1	Laparotomi + sutur	—	—	1	1049. Peritonit. + Empyema pleur + Pericardit. ac.
Abscess. ac. intraabdominal.	1	Laparotomi + drän.	—	—	1	928. Enteritperitonit.
XX.						
Pyonephros.	1	Nephrectomi	1	—	—	
» c. lithiasis..	1	D:o	1	—	—	807.
Tbc. ren.	1	D:o	1	—	—	
XXI.						
Lithiasis vesic. urin.	1	Sectio alta + stenextrac-tion + drän.	1	—	—	807.
XXIII.						
Phimosi	2	Circumcisio	2	—	—	
Missbildning av præputium	1	Plastik	1	—	—	
XXIV.						
Retentio testis	5	Orchidopexi	5	—	—	
Retentio testis c. hernia ing. mob.	6	Exstirpation av bråcksäck + orchidopexi	6	—	—	
Ectopia testis perineal. ..	1	D:o	1	—	—	
Hydrocele communicans ..	1	Exstirpation	1	—	—	
» testis	1	D:o	1	—	—	
» funiculi	4	D:o	4	—	—	
Epididymit. tbc.	1	Epididymectomi	1	—	—	
XXV.						
Cysta ovarii	1	Salpingo-oophorectomi	1	—	—	
Hymen imperforat. c. hæmatocolpos et hæmatometra	1	Colpotomi	1	—	—	
XXVII.						
Luxatio coxæ cong.	2	Reposition + gips	2	—	—	
D:o	1	Panntaksplastik (Os purum Orell) + gips	1	—	—	
Pes equino-var. cong.	1	Redressement + mastisol-förband	1	—	—	
D:o	1	Subcutan tenotomi + gips	1	—	—	
D:o	1	Plantotomi + gips	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Pes equino-var. paralyt. . .	1	Öppen tenotomi enl. Bayer + plantotomi + gips ..	1	—	—	
Pes equinus paralyt.	4	Öppen tenotomi enl. Bayer + gips	4	—	—	
Laceratio crur. et anticur.	1	Sårtoilette + sutur	1	—	—	
Vuln. traum. c. abscis. tend.	5	Excision + sen- och hud-sutur + fix. förb.	5	—	—	
Abscis. obsolet. tend.	1	Incision + sen- och hud-sutur	1	—	—	
Tendovaginit. ac. supp. ..	3	Incision + drän.	3	—	—	
Nodus tend. m. flexor. pollic.	1	Öppnande av senskida + sutur	1	—	—	
Lymphadenit. ac. supp. ing.	3	Incision + drän.	3	—	—	
Abscess. chron. anticur...	1	Excision + sutur	1	—	—	
Abscess. crur. propter cox. tbc.	1	Hudexcision + utrymning av abscess. + sutur ...	1	—	—	
Bursit. ac. præpatellar. . .	5	Incision + drän.	5	—	—	
Ganglion reg. fossæ poplit.	1	Exstirpation + sutur ...	1	—	—	
Ganglion carpi	1	D:o	1	—	—	
Fractur. humer.	6	Blodig reposition + osteosyntes + sutur + gips..	6	—	—	
» supracondyl. humer.	8	Blodig reposition + osteosyntes + sutur + fix. förb.	8	—	—	
Fractur. complicat. supracondyl. humer.	1	Excision + blodig reposition + osteosyntes + sutur + fix. förb.	1	—	—	
Fractur condyl. humer. . .	4	Blodig reposition + osteosyntes + sutur + fix. förb.	4	—	—	
» » et. epicondyl. humeri	1	D:o	1	—	—	
Fractur. epicondyl. humer.	9	D:o	9	—	—	
» inveterat. olecran.	1	D:o	1	—	—	
» colli radii	3	Blodig reposition + sutur + fix. förb.	3	—	—	
» antibrachii	2	Blodig reposition + sutur + gips	2	—	—	
» »	1	Blodig reposition + osteosyntes + sutur + gips..	1	—	—	
» complicat. antibrachii	1	Excision + blodig reposition + osteosyntes + sutur + gips	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Luxatio complicat. phal. dig. man.	1	Reposition + excision + sutur	1	—	—	
Fractur. pelvis.	1	Trådsträck genom femur..	1	—	—	
» femor.	5	Trådsträck + senare gips	3	—	—	2 senare blodig reposition eller osteotomi.
» »	1	Blodig reposition + osteosyntes + sutur + gips..	1	—	—	
Curvatura post fractur. femor.	1	Osteotomi + gips	1	—	—	
Fractur. complicat. antibrur.	1	Excision + blodig reposition + sutur + gips ..	1	—	—	
Corpus alien. post fractur. op.	10	Extraction	10	—	—	Samma pat.
Laceratio dig. V man. ...	1	Amputatio	1	—	—	
Osteomyelit. ac. humer. c. abscess.	2	Incision + drän.	1	—	—	
Osteomyelit. ac. radii c. abscess.	1	Incision + borrning + drän. + senare uppmejsling + drän.	1	—	—	
D:o	1	Incision + drän.	—	—	1	1630. Sepsis.
Osteit. ac. dig. man.	2	Partiell resection + drän.	2	—	—	
Osteomyelit. ac. femor. c. abscess.	1	Incision + drän.	1	—	—	
Osteomyelit. ac. tibiae c. abscess.	1	Incision + borrning + drän. + senare uppmejsling + orän.	1	—	—	
D:o	1	Incision + uppmejsling + senare förnyad uppmejsling + drän.	1	—	—	
Osteomyelit. chron. tibiae..	1	Sequestrotomi	1	—	—	
D:o	2	Härdutrymning	2	—	—	
Osteit. ac. calcan.	1	D:o	1	—	—	
Brevitas propter coxite. tbc.	2	Osteotomi + gips	2	—	—	
Corpus liber. cubiti	2	Arthrotomi + extraction + sutur	2	—	—	
Osteochondrit. dissec. cubiti	1	Arthrotomi + avlägsnande av brosk + sutur	1	—	—	
Pyarthros. gen.	1	Incision + drän.	1	—	—	
Tbc. gen.	1	Knäledsresection	1	—	—	
Osteit. fibros. localisat. humer. c. fractur.	1	Utrymning av cysta + autoplastisk benintransplantation + sutur + gips	1	—	—	P. A. D.: S. k. jättecelfibrosarcom.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkingar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Osteit. fibros. localisat. tibie c. fractur.	1	Utrymning av cysta + gips	1	—	—	P. A. D.: S. k. jättecells-fibrosarcom.
XXVIII.						
Vulnus contus.	5	Excision + sutur	5	—	—	
» incis.	3	D:o	3	—	—	
» cæsum	1	D:o	1	—	—	
» lacerat.	4	D:o	4	—	—	
» infect.	4	Incision + drän.	4	—	—	
Corpus alien.	3	Extraction + sutur	3	—	—	
Unguis incarnat.	3	Op. enl. König.	3	—	—	
Defectus cutis	1	Op. enl. Thiersch.	1	—	—	
Furunculus, abscess, phlegmone, panaritium	31	Incision + drän.	30	—	1	589. Sepsis umbilical.
Atheroma	1	Exstirpation	1	—	—	
» infect.	1	Incision + utskrapning ..	1	—	—	
Lipoma	2	Exstirpation	2	—	—	
Fibrolipoma	1	D:o	1	—	—	
Angiolipoma	1	D:o	1	—	—	
Hæmangioma	2	D:o	2	—	—	
Cavernoma	1	D:o	1	—	—	
Lymphangioma	1	D:o	1	—	—	
XXIX.						
Anæmia	4	Blodtransfusion	—	—	—	
Purpura hæmorrhag.	1	D:o	—	—	—	
Lymphogranulomatos.	2	D:o	—	—	—	
Septichæmia	9	D:o	—	—	—	
Status post appendicit. op.	1	D:o	—	—	—	
Empyema pleur.	3	D:o	—	—	—	

Å kirurgiska avdelningen hava under år 1938 utförts 1.005 operationer, anlagts 105 gipsförband och tagits 21 gipsavgjutningar för bandage.

Uppgift från Göteborgs barnsjukhus *kirurgiska* avdelning för år 1938
angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda
operationer å *polikliniskt* behandlade patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation
Chalazion	7	Incisio.
Hordeolum	8	Discisio.
Otit. med. ac.	222	Paracentes.
Otit. exeterna	2	Incisio.
Epistaxis	13	Etsning.
Sinusitis maxillaris	5	Käkspolning.
Caries dentis	173	Tandextraktion.
Tonsillit. chron. + Veg. ad.	87	Tonsillect. bil. + Abrasio.
Veg. ad.	49	Abrasio.
Abscess. retropharyngeal.	2	Incisio.
Angina phlegmonosa	2	Enucleatio tonsillæ.
Anchyloglossum	11	Klipp.
Cysta labii oris	4	Exstirpatio.
Lymphadenit. colli tbc. c. abscess ..	2	Incisio.
Hidroadenitis ac. supp.	1	»
Mastitis	1	»
Granuloma umbil.	28	Exstirpatio.
Polypus recti	2	»
Fistula ani	1	Incisio.
Contractura ani	3	Dilatatio.
Phimosis	39	»
Balanit	17	»
Hydrocele testis	6	Punktio.
Pes. equino-var. cong. bilat.	2	Gips.
Digit. supernumerar.	1	Exstirpatio.
Ruptura tend. ext. man.	5	Fix. förband.
Fractur. clavicul.	36	Fix. förband.
» supracondyl. humer.	15	Reposition + fix. förband.
» humer.	6	» + » »
» olecrani	2	» + » »
» radii	66	» + gipsskena.
» ulnæ	11	» + »
» antibrach.	23	» + »
» phal. dig.	22	Reposition + fix. förband.
» metacarp.	6	» + » »
» tibiæ	15	» + gipsskena.
» fibula	1	» + »
» anticurur.	11	» + »
» os. metatarsal.	7	» + »
» naviculare	1	» + »
Luxatio cubiti	5	» + fix. förband.
Subluxatio radii	25	»
Distorsio	45	Halvgips.
Bursit. præpat.	2	Incisio.
Hæmarthros. gen.	3	Punktio + halvgips.
Synovit. exsudat. gen.	4	» + »
Meniskskada	2	» + »
Hæmatoma	5	»
Subungualt hæmatom	5	Trepanation.

Sjukdom	Antal fall	Operation
Paronychia	22	Evulsio unguis.
Panaritium	6	Incisio.
Ganglion	8	Exstirpatio.
Unguis incarnatus	11	Op. enl. König.
Vulnus incis.	35	Sutur.
Vulnus contus.	80	»
Vulnus lacerat.	24	»
Vulnus infect.	21	Revision.
Corpus alien.	34	Extraktio.
Abscessus	49	Incisio.
Furunculus	20	»
Carbunculus	2	»
Clavus	5	Utskrapning.
Verruca	65	»
Atheroma	8	Exstirpatio.
Fibroma	2	»
Angioma	2	»
Hæmangioma	3	»
Nævus	4	Paquelin.
Keloid	1	Excisio.
Epitelcysta	2	Exstirpatio.
Cysta dermoid.	6	»
Cornu cutaneum	1	Excisio.

Kirurgiska polikliniken har under år 1938 besökts av 3.226 patienter, av vilka 630 intagits.

Uppgifter från Göteborgs barnsjukhus *kirurgiska* avdelning för år 1938
angående för skador och förgiftningar intagna, med hänsyn till dels
skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvar- stående men	över- gående men
I. Skadans natur.						
Kontusio (<i>Contusio</i>)	20	7	27	—	—	27
Sårskada, ej nedan nämnd (<i>Vulnus</i>)	52	18	70	—	—	70
Skada å muskel, sena eller nerv	6	2	8	—	1	7
Genom huden inträngande främmande kropp (<i>Cor- pus alienum</i>)	2	—	2	—	—	2
Ledvrickning (<i>Distorsio, Luxatio</i>)	2	2	4	—	—	4
Utgjutning i led (<i>Synovitis traumatica, Hæmar- throsis</i>)	3	2	5	—	—	5
Öppnande av någon av de större lederna (<i>Vulnus perforans</i>)	1	—	1	—	—	1
Benbrott, Armens o. skulder- gördelns ben } <i>Fractura simplex</i> ...	45	8	53	—	3	50
Benets o. bäcken- gördelns ben } <i>Fractura complicata</i>	1	1	2	—	—	2
Benets o. bäcken- gördelns ben } <i>Fractura simplex</i> ...	24	11	35	—	1	34
gördelns ben } <i>Fractura complicata</i>	1	—	1	—	—	1
Krossning, avhuggning, av- slitning (<i>Amputatio trau- matica, Laceratio</i>)	2	—	2	—	2	—
Hjärnskakning (<i>Commotio cerebri</i>)	33	14	47	—	—	47
Brott å hjärnskälens botten (<i>Fractura baseos cranii</i>)	3	—	3	—	—	3
Andra brott å huvudets ben (enkla o. komplicerade)	15	4	19	1	—	18
» » » » med skada å hjärnan	2	—	2	—	—	2
Skada å näsa, munhåla, svalg, matstrupe (även främmande kropp), struphuvud	4	1	5	—	—	5
Ruptura membr. Tympani	—	1	1	—	—	1
Öppnande (<i>Vulnus perforans</i>) av bröst- eller bukhålan	1	—	1	—	—	1
Skada å njure, urinblåsa, urinrör	—	1	1	—	—	1
Förbränning (<i>Combustio</i>) { Fingrar, hand	—	3	3	—	—	3
{ Ansikte	2	1	3	—	—	3
{ Andra kroppsdelar ...	6	1	7	—	—	7
Förgiftning med andra syror eller alkalier	—	1	1	—	—	1
Andra förgiftningar	1	—	1	—	—	1
Ormbett	1	1	2	—	—	2
Summa för grupp I	227	79	306	1	7	298

	Intagna			Skadans påföljd			
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men	
II. Skadans tillkomstsätt.							
<i>Olycksfall.</i>							
Vid hanterande av kniv, sax, nål etc.	5	—	5	—	—	5	
» » » järnspekt, hacka, spade	1	—	1	—	—	1	
Genom ras, nedfallande föremål.....	3	—	3	—	—	3	
» fall från höjd (stege, trappa etc.).....	35	15	50	—	—	50	
» halkning, omkullfallande	36	19	55	—	2	53	
» stöt, slag och bett av djur.....	1	—	1	—	—	1	
» inträngande föremål såsom träflisor, glas-skärvor, spikar m. m.	16	6	22	—	1	21	
» hett vatten, ånga	8	1	9	—	—	9	
» sprängskott eller hanterande av explosiva ämnen	1	—	1	—	—	1	
» tröskverk, hackelsemaskiner	1	—	1	—	1	—	
» elektriska ledningar.....	—	1	1	—	—	1	
» hissar, lyftkranar	1	—	1	—	1	—	
» smält eller het metall, glas etc.	1	2	3	—	—	3	
» syror, alkalier	—	1	1	—	—	1	
Vid idrott, sport	gymnastik	6	2	8	—	—	8
	fotboll	4	—	4	—	1	3
	badning	4	2	6	—	1	5
	ridning	2	—	2	—	—	2
	skidåkning, kälkåkning ...	5	—	5	—	—	5
	skridskoåkning, -segling ...	3	—	3	—	—	3
	annan idrott	3	2	5	—	—	5
lek	34	12	46	1	—	45	
Vid slagsmål, överfall	1	—	1	—	—	1	
Vid trafik.....	55	15	70	—	—	70	
Förlösninesskada	1	1	2	—	—	2	
Summa för grupp II	227	79	306	1	7	298	

Uppgifter från Göteborgs barnsjukhus' *kirurgiska* avdelning för år 1938
angående samtliga såväl i sluten som öppen vård behandlade trafik-
olycksfall med hänsyn till dels skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Behandlade			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvar- stående men	över- gående men
I. Skadans natur.						
Kontusio (<i>Contusio</i>)	33	6	39	—	—	39
Sårskada, ej nedan nämnd (<i>Vulnus</i>).....	27	11	38	—	—	38
Genom huden inträngd främmande kropp (<i>Corpus alienum</i>)	1	—	1	—	—	1
Ledvrickning (<i>Distorsio, Luxatio</i>)	2	1	3	—	—	3
Utgjutning i led (<i>Synovitis traumatica, Hæmarth- rosis</i>)	3	1	4	—	—	4
Benbrott: Armens o. skulder- gördelns ben } <i>Fractura simplex</i> ...	6	5	11	—	—	11
Benets o. bäcken- gördelns ben } <i>Fractura simplex</i> ...	7	2	9	—	—	9
..... } <i>Fractura complicata</i>	1	—	1	—	—	1
Hjärnskakning (<i>Commotio cerebri</i>).....	21	6	27	—	—	27
Brott å hjärnskålens botten (<i>Fractura baseos cranii</i>)	1	—	1	—	—	1
Andra brott å huvudets ben (enkla o. komplicerade)	7	3	10	—	—	10
» » » » » med skada å hjärnan	1	—	1	—	—	1
Skada å näsa, munhåla, svalg, matstrupe (även främmande kropp), struphuvud	2	—	2	—	—	2
Skada å öra: <i>Ruptura membr. Tympani</i>	—	1	1	—	—	1
Summa för grupp I	112	36	148	—	—	148

II. Skadans tillkomstsätt.

»Subjekt» vid skadan)	Antal personer, skadade under färd med något av nedanstående färdmedel eller under gång (»Objekt«)												Skadans påföljd				
	Järnvägs- vagn		Spår- vagn		Auto- mobil		Motor- cykel		Velo- ciped		Andra färdmedel		Fot- gångare		döden	kvar- stående men	över- gående men
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.			
a) Kollisioner																	
Spårvagn.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	2
Automobil	—	—	—	—	2	—	—	1	13	—	—	—	31	13	—	—	60
Motorcykel	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2
Velociped	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	1	—	13	6	—	—	23
Andra färdmedel ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
b) Andra orsaker																	
Omkullkörning med	—	—	—	—	1	—	—	—	36	10	—	—	—	—	—	—	47
Fall från	—	—	1	1	4	1	—	—	3	1	1	—	—	—	—	—	12
Under färd med ...	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Summa trafikolycks- fall	—	—	1	1	8	1	—	1	53	13	2	—	48	20	—	—	148

Uppgift från Göteborgs barnsjukhus' medicinska avdelning för år 1938
angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

	S j u k d o m	Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
I. Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda.					
	Stenos pylori cong.	15	3	—	—
	Vitium cordis congen.	11	2	4	1
	Stenos. duodeni	—	1	—	1
	Hydrocephalus, mikroceph.	3	5	—	—
2	Debilitas cong.	21	20	1	—
	Icterus gravis.	—	1	—	—
	Anæmia neonatorum	—	1	—	—
4	Melæna neonatorum.	—	1	—	1
	Omphalitis	—	1	—	—
5	Hernia	9	1	—	—
	Palatoschisis	2	1	—	—
	Alia monstra	4	5	—	—
	Pneumatocoele	—	1	—	—
	Hemorrhagia intracran.	2	7	2	3
	Traumata plexus brach.	—	2	—	—
	Alia traumata intra part.	—	1	—	—
	Pemhigus neonatorum.	5	7	—	—
IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.					
21	Septichæmia. Pyoseptichæmia. Abscessus. Phlegmone.	6	9	2	5
23	Scarlatina	3	3	—	—
28	Pertussis	1	1	—	—
29	Influenza epidemica	2	2	1	—
31	Varicellæ	1	—	—	—
34	Paratyphus	1	—	—	—
40	Meningitis cerebrospinalis epidemica	2	1	—	—
42	Tuberculosis (samtliga fall)	81	65	7	4
	> pulmonum	56	47	1	1
	> cerebri. Meningitis tuberc.	4	3	4	3
	> lymphoglandularum	7	8	—	—
	> renum	2	3	2	—
	> cutis.	1	—	—	—
	> abdom.	1	—	—	—
46	Kolpitis, Vulvitis, Bartholinitis gonorrhoeica	—	1	—	—
55	Tænia	—	1	—	—
57	Febris	1	2	—	—
	Pediculosis	—	1	—	—
	Morbus rheumaticus specif.	29	14	—	2
	Vaccinatio BCG	4	2	—	—
V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.					
58	Anæmia	44	45	—	—
59	> gravis	2	3	—	—
60	Leuchæmia	—	1	—	—
61	Lymphogranulomatosis	1	—	1	—
	Mononucleosis infect.	1	—	—	—
	Reticuloendotheliosis	1	—	1	—

	Sjukdom	Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
	Splenomegalia	1	—	—	—
	Diatheses hæmorrhag.	3	3	1	—
66	Lymphadenitides	11	14	—	—
	<i>VI. Ämnesomsättningssjukdomar.</i>				
67	Hypoglychæmia	1	3	—	—
68	Diabetes mellitus	11	8	1	—
69	Adipositas	3	2	—	—
	Dystrophia adiposogenit.	1	1	—	—
70	Lipodystrophia progress.	—	1	—	—
	Gigantismus	1	—	—	—
	Nanosomia	—	1	—	—
	Idiosyncrasia lactis	2	1	—	—
	<i>VIII. Nervsystemets sjukdomar.</i>				
80	Meningitis cerebro-spinalis	6	3	1	2
83	Encephalitis. Abscessus cerebri et cerebelli	9	2	—	1
84	Hemiplegia	4	3	—	—
	Tumor cerebri	2	1	—	—
	Morbus intracranialis	2	1	—	—
	Calcificatio intracran.	—	1	—	—
	Atrophia nervi optici	1	—	—	—
	Sudromutitas, mutismus	—	2	—	—
	Paresis	2	3	—	—
	Chorea minor	4	6	—	—
	Convulsiones	26	19	—	—
	Epilepsia	12	10	—	—
	Spasmophilia	8	8	—	—
101	Neuropathia, psychopathia	29	35	—	—
	Asomnia	2	1	—	—
	<i>IX. Sinnessjukdomar.</i>				
	Debilitas psychica	6	3	—	—
	Imbecillitas	2	2	—	—
	Idiotia mongoloïdes	—	2	—	—
	Psychosis	1	—	—	—
	<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>				
111	Pericarditis	4	4	—	—
112	Endocarditis acuta	23	17	—	—
112	Myocarditis acuta	10	5	—	—
113	Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	13	2	—	—
	Tachycardia paroxysmalis	1	—	—	—
	<i>XI. Andningsorganens sjukdomar.</i>				
	Rhinit	158	85	—	—
	Pharyngit.	188	97	—	—
	Sinusit. paranasal.	1	3	—	—
	Abscessus retropharyng.	—	1	—	—
	Laryngit. ac.	5	4	—	—
	Pseudokrupp	12	5	—	—
128	Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	58	32	—	—
	Bronchitis capillaris	7	2	3	1

	Sjukdom	Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
130	Bronchiectasia	5	1	—	—
	Bronchostenosis	1	—	—	—
131	Asthma bronchiale	18	7	—	—
132	Atelectasis pulm.	6	4	—	—
134	Pneumonia acuta	49	36	11	4
134	Bronchopneumonia acuta	48	31	7	5
136	Abscessus pulmonum	2	2	—	—
140	Pleuritis	23	10	—	—
	Empyema pleuræ	8	4	—	—
<i>XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.</i>					
143	Stomatitis.	5	4	—	—
144	Tonsillitis acuta. Angina tonsillaris.	11	16	—	—
146	Hypertrophia tonsillarum	11	10	—	—
	Tonsillit. chr. Vegetat. adenoides	12	6	—	—
153	Gastritis acuta	2	6	—	—
153	Entero-colitis	20	16	—	—
154	Dyspepsia	49	35	—	—
	Achylia gastr.	3	2	—	—
	Cholera infantum	2	2	1	2
	Vomitus acetonaemicus	3	8	—	—
	» habitualis	3	2	—	—
159	Appendicitis	3	3	—	—
161	Hernia	10	1	—	—
	Hepatomegalia	1	2	—	—
163	Hepatitis acuta	11	15	—	—
167	Cholelithiasis	1	1	—	—
	Coeliakia	—	1	—	—
170	Obstipatio	2	5	—	—
	Encopresis	3	1	—	—
<i>XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.</i>					
173	Nephritis acuta	11	11	—	—
174	Nephritis chronica	4	2	—	—
	Nephrosis	1	1	—	—
175	Cystopyelonephritis	11	22	—	—
176	Bacteriuria	—	1	—	—
177	Nephrolithiasis	1	—	—	—
178	Hydronephrosis	4	1	—	—
	Uræmia	—	1	—	—
	Albuminuria orthostatica	2	1	—	—
	Enuresis	8	3	—	—
<i>XIV. Könsorganens sjukdomar.</i>					
A. Manliga könsorganen.					
	Kryptorchismus	1	—	—	—
B. Kvinnliga könsorganen.					
	Vulvitis. Vaginitis	—	1	—	—
	Cysta ovarii	—	1	—	—

	Sjukdom	Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
<i>XV. Muskelnas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.</i>					
202	Myitis	—	1	—	—
206	Polyarthrit. rheumatica acuta	16	13	—	—
207	» » chronica	4	2	—	—
208	Polyarthrit. p. scarlatin.	—	1	—	—
213	Osteomyelitis	3	1	—	—
214	Rachitis	26	14	—	—
<i>XVI. Hudens sjukdomar.</i>					
217	Erythema nodosum tbc.	22	28	—	—
	» » non tbc.	1	3	—	—
218	Urticaria	5	3	—	—
	Strophulus	4	2	—	—
221	Zoster	2	2	—	—
222	Eczema	26	14	—	—
	Dermatit. seborrh.	5	3	—	—
	Erythrodermia desquam.	1	—	—	—
	Erythema annulare	4	1	—	—
	» induratum	—	1	—	—
228	Impetigo	7	5	—	—
231	Furunculosis, Furunculus	2	—	—	—
234	Trichophytia	2	1	—	—
236	Scabies	—	1	—	—
	Ulcus acutum	—	1	—	—
	Pyodermia	—	2	—	—
	Exanthema	5	4	—	—
<i>XVII. Öronsjukdomar.</i>					
243	Otitis media	62	42	—	—
	» Mastoiditis	3	1	—	—
<i>XVIII. Ögonsjukdomar.</i>					
258	Conjunctivitis	1	1	—	—
	Keratconjunctivitis phlyctenulosa	1	—	—	—
273	Iritis, iridocyclitis	1	—	—	—
276	Cataracta	3	—	—	—
293	Strabismus	2	2	—	—
294					
<i>XIX. Svulster.</i>					
315	Sarcoma	—	1	—	1
<i>XX. Andra sjukdomar.</i>					
323	Morbus Basedowii. Hyperthyreosis	—	4	—	—
226	Inanitio	3	—	—	—
	Dystrophia	1	1	—	—
	Observatio	33	40	—	—

Uppgift från Göteborgs barnsjukhus' *medicinska* avdelning för år 1938
angående å sjukvårdsinrättningen intagna, som därstädes avlidit.

	Dödsorsak	Antal	
		m.	kv.
A. Nati vivi.			
<i>I. Vitia primae conformationis, Morbi neonatorum.</i>			
0001	Vitia primae conformationis.....	4	2
0100	Debilitas congenita	1	—
0300	Aliæ causæ mortis neonatorum	2	4
<i>III. Morbi infectionis.</i>			
1120	Influenza cum aegrotatione pulmonis.....	1	—
1150	Gastro-enteritis acuta infectiosa	1	2
1220	Septichaemia, Pyoseptichaemia	2	5
1400	Tuberculosis pulmonis, laryngis	1	1
1410	• meningium, cerebri.....	4	3
1450	• millaris	2	—
<i>IV. Morbi systematis haemopoëtici et sanguinis et diatheses haemorrhagicae.</i>			
2040	Purpura. Morbus maculosus Werlhofii.....	1	—
2050	Alii morbi sanguinis	2	—
<i>V. Morbi nutritionis et secretionis internæ.</i>			
2360	Diabetes mellitus	1	—
<i>VI. Morbi systematis nervosi. Morbi mentis. Morbi organorum sensoriorum.</i>			
2610	Abscessus cerebri. Meningitis purulenta	1	2
2660	Alii morbi systematis nervosi	—	1
<i>VII. Morbi organorum circulationis.</i>			
3000	Pericarditis	—	1
3010	Endocarditis acuta	—	1
<i>VIII. Morbi organorum respirationis.</i>			
3520	Bronchopneumonia acuta. Bronchitis capillaris	10	6
3530	Pneumonia acuta lobaris	11	4
<i>XV. Tumoris.</i>			
7520	Sarcoma viscerum	—	1

Årsrapport från Göteborgs barnsjukhus' *röntgendiagnostiska*
avdelning för år 1938.

Antal undersökta patienter	3.822
* diarieförda radiogram	5.629

Göteborgs barnbördshus.

Årsberättelse för år 1938 från Göteborgs barnbördshus.

Under året intagna och avförda kvinnor.

Grupp	Kvarliggande från föregående år	Antal under året			Kvarliggande vid årets slut
		intagna	utskrivna utom avlidna	avlidna	
A.....	63	3.345	3.325	9	74
B.....	8	542	537	3	10
C.....	18	424	422	—	10
Summa	89	4.311	4.284	12	94

Grupp A anger kvinnor, som förlösts från foster, för vilket anmälningsplikt föreligger.

Grupp B anger kvinnor, som förlösts från foster, för vilket anmälningsplikt icke föreligger.

Grupp C anger kvinnor, som intagits av annan anledning än förlossning.

Under grupp B i föregående tabell upptagna fall fördelade efter ålder och civilstånd.

Civilstånd	Under 20 år	20—30 år	30—40 år	Över 40 år	Summa intagna
Ogift	37	104	17	2	160
Gift	2	134	206	26	368
Änka eller fränskild	—	5	5	4	14
Summa	39	243	228	32	542

Under året födda och avförda barn.

	Kvarliggande från föregående år.	Antal under året födda barn		Antal efter förlossningen avlidna barn.	Antal utskrivna levande barn.	Kvarliggande vid årets slut.
		Dödfödda.	Levande.			
Fullgångna.....	58	52	3.151	38	3.114	66
Ofullgångna	3	28	151	33	119	5
Summa	61	80	3.302	71	3.233	71

Summa enkelbörder: 3.345.

Summa tvillingbörder: 36.

Summa trillingbörder: 1.

Fosterbjudningar vid födelsen.

	Nackbjudning.	Vidöppen hjässbjudning.	Pannbjudning.	Ansiktsbjudning.	Sätes- och fotbjudning.	Obestämd bjudning.	Summa fosterbjudningar.
Antal	3.158	83	1	6	115	12	3.375

Antal fall, som inkommit med tvär- eller snedläge och som förlöst i huvudbjudning: 0.

Antal fall, som inkommit med tvär- eller snedläge och som förlöst i sätes- eller fotbjudning: 7.

Kejsärsnitt införes i kolumnen obestämd bjudning.

Sjukdomar och oregelbundenheter hos vårdade kvinnor.

N:r i nomenklaturen	Sjukdom	Antal fall	Utskrivna		
			Friska eller förbättrade	För vård å annan anstalt	Döda
			Antal fall	Antal fall	Antal fall
	III. <i>Havandeskaps- och förlossningssjukdomar.</i>				
8	Missfall:				
	Abortus mensium I—III	411	410	—	1 ¹⁾
	» » IV—VII	131	130	—	1 ¹⁾
	Dött och kvarhållet ägg (Missed abortion) ..	6	6	—	—
	Förtidsbörd	179	173	6	—
9	Druvbörd	3	3	—	—
	Abortus imminens	47	47	—	—
	Hæmorrhagia in gravid.	15	15	—	—
10	Utomkvedshavandeskap	27	26	—	1
11	Havandeskapskräkning	58	58	—	—
12	Äggvita i urinen:				
	Albuminuria	323	323	—	—
	Nephropathia	84	84	—	—
	Hotande eklampsi (eklampsismus)	41	41	—	—
13	Eklampsi under havandeskapet	4	4	—	—
	» » förlossn.	7	6	—	1
	» » barnsängstiden	1	1	—	—
	Förtidig avlösning av moderkakan	15	15	—	—
	Asphyxia imminens	67	67	—	—
14	Lågt sittande moderkaka	10	10	—	—
15	Missförhållande mellan fosterhuvudet och bäckenet:				
	trångt bäcken	12	12	—	—
	för stort huvud (hydrocephalus etc.)	1	1	—	—
	Bäckenröntgen	84	84	—	—
16	Bristning av blygdbensfogen	3	3	—	—
	Hotande livmoderbristning	1	1	—	—
	Livmoderbristning	1	1	—	—
	Bristning av livmoderhalsen, dock endast sådan som går upp till slidvalvet	3	3	—	—
	Fullständig bristning av mellangården (Slutmuskelbristning med eller utan tarmbristning)	8	8	—	—
	Hæmatom	1	1	—	—
17	Hydramnion	4	4	—	—
	Framfall av navelsträng	10	10	—	—
	» » smådelar vid huvudbjudning	1	1	—	—
	Tvårläge (1 inkom med försummat tvårläge 4 dagar efter vattenavgång)	17	17	—	—
18	Primär värksvaghet	9	9	—	—
	Sekundär värksvaghet	17	17	—	—
19	Kvarhållen moderkaka	35	35	—	—
	» moderkaksbit	26	26	—	—
	Blödning under eller efter förlossningen (så att kvinnan påverkas)	143	143	—	—
20	Feber under förlossningen	17	17	—	—
	» » barnsängstiden (Resorptionsfeber)	139	139	—	—

¹⁾ Död i peritonit.

N:r i nomen- klaturen	S j u k d o m	Antal fall	Utskrivna		
			Friska eller för- bättrade	För vård å annan anstalt	Döda
			Antal fall	Antal fall	Antal fall
	Barnsängsfeber (Sepsis)	3	—	1	2
	Bäckeninflammation under barnsängstiden (sal- pingo-oophorit.)	4	4	—	—
21	Pelveoperitonit. chron. adhæsiva	2	2	—	—
	Feber vid missfall	34	34	—	—
	Bäckeninflammation vid missfall (salpingo- oophorit.)	8	8	—	—
22	Blodpropp i bäckenet (i samband med havande- skap, förlossning eller barnsäng)	2	2	—	—
	Blodpropp i benets djupa kärl (d:o)	9	9	—	—
	» » » ytliga » »	31	31	—	—
23	Blåskatarr (d:o)	27	27	—	—
	Njurbäckeninflammation (d:o)	63	63	—	—
	Hæmaturia	2	2	—	—
24	Lymfangit. i bröstet	76	76	—	—
	Mastit (till varbildning gående fall)	47	47	—	—
	<i>IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.</i>				
23	Scarlatina	1	—	1	—
27	Parotitis epidemica acuta	1	—	1	—
33	Typhus	1	—	1	—
42	Tuberculosis (samtliga fall)	55	—	—	—
	» pulmonum	29	26	3	—
	» » sanata	22	22	—	—
	Lymfoma tbc. colli cum fistula	2	2	—	—
	Lupus vulgaris	1	1	—	—
	Fistula tbc. ani	1	1	—	—
44	Syphilis hereditaria	1	1	—	—
	» acquisita	4	4	—	—
46	Gonorrhoea (samtliga fall)	3	—	—	—
	Urethritis gonorrhoeica acuta	3	—	3	—
	<i>V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.</i>				
58	Anæmia	392	391	1	—
	<i>VI. Ämnesomsättningsjukdomar.</i>				
68	Diabetes mellitus	5	4	1	—
	<i>VIII. Nervsystemets sjukdomar.</i>				
79	Cephalalgia	1	1	—	—
	Hæmorrhagia meningium cerebri	1	1	—	—
	Status post meningo-encephalitidem	1	1	—	—
90	Sclerosis cerebro-spinalis disseminata	2	2	—	—
95	Pares. musc. rect. sup. oc. sin.	1	1	—	—
	» nervus facialis	1	1	—	—
	Chorea gravid.	1	1	—	—
	Debilitas psychæ	4	4	—	—

N:r i nomen- klaturen	S j u k d o m	Antal fall	Utskrivna		
			Friska eller för- bättrade	För vård å annan anstalt	Döda
			Antal fall	Antal fall	Antal fall
98	Epilepsia	9	9	—	—
100	Neurasthenia	3	3	—	—
101	Imbecillitas	4	4	—	—
	Psychopathia	62	62	—	—
	Psychosis	4	—	4	—
	Schizophrenia	1	1	—	—
	Organisk nervsjukdom	1	1	—	—
	<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>				
112	Myocarditis acuta	2	2	—	—
113	Vitium organicum cordis	26	24	1	1
	Myocarditis chronica	3	—	—	3
	Hypertonia	3	3	—	—
116	Phlebitis	37	37	—	—
118	Varix	2	2	—	—
119	Thrombosis	13	13	—	—
	Embolia pulm.	7	6	—	1
	» cord.	1	—	—	1
	<i>XI. Andningsorganens sjukdomar.</i>				
121	Rhinitis acuta	1	1	—	—
128	Tracheitis acuta	3	3	—	—
	Bronchitis acuta	10	10	—	—
130	Bronchiectasia	1	1	—	—
131	Astma bronchiale	2	2	—	—
140	Pleuritis	1	1	—	—
	<i>XII. Matmältningsorganens sjukdomar.</i>				
144	Angina tonsillaris	12	12	—	—
	Pharyngitis acuta	4	4	—	—
153	Gastritis acuta	1	1	—	—
	Enterocolitis acuta	4	3	1	—
161	Hernia inguinalis bil.	1	1	—	—
166	Cholecystitis	1	1	—	—
167	Cholelithiasis	1	1	—	—
171	Peritonitis	4	1	—	3
	Abscessus ad anum	1	1	—	—
	<i>XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.</i>				
174	Nephritis degenerativa et inflammatoria chronica	3	3	—	—
175	Pyelitis	28	28	—	—
	Cystopyelonephritis	61	61	—	—
177	Nephrolithiasis	1	1	—	—
180	Cystitis	28	28	—	—
	<i>XIV. B. Kvinnliga könsorganen.</i>				
192	Hymen septus	1	1	—	—
	Cysta parovarialis	2	2	—	—
	» ovarii	6	6	—	—

Nr i nomen- klaturen	Sjukdom	Antal fall	Utskrivna		
			Friska eller för- bättrade	För vård å annan anstalt	Döda
			Antal fall	Antal fall	Antal fall
	Kystoma ovarii	1	1	—	—
	Myoma uteri + gravid.	1	1	—	—
	Erosio port. vag. uteri	10	10	—	—
	Condyloma acum.	2	2	—	—
	Cancer colli uteri	2	2	—	—
	Vaginæ duplex	2	2	—	—
	Uterus duplex et vagina duplex	4	4	—	—
	» gravid. retrofl. incar.	1	1	—	—
193	Polypus cervicis uteri	14	14	—	—
194	Salpingo-oophoritis acuta	18	18	—	—
195	Parametritis	2	2	—	—
	Pelveoperitonitis	1	1	—	—
197	Fistula urogenitalis	3	2	1	—
198	» rectogenitalis	1	1	—	—
	<i>XV. Muskulernas, ledgångarnas samt ben- systemets sjukdomar.</i>				
202	Rheumatismus musculorum	1	1	—	—
	Insufficiencia musculorum dorsi	4	4	—	—
205	Arthritis	1	1	—	—
206	Polyarthritis rheumatica acuta	1	1	—	—
207	» » chronica	1	1	—	—
	Coxitis chronica bil.	1	1	—	—
	Fractura costæ lateralis dx.	1	1	—	—
213	Periostitis alveolaris	3	3	—	—
	<i>XVI. Hudens sjukdomar.</i>				
217	Erythema multiforme et nodosum	2	2	—	—
	<i>XVII. Öronsjukdomar.</i>				
243	Otitis media purulenta	3	2	1	—
	<i>XVIII. Ögonsjukdomar.</i>				
258	Uveitis chron. bil.	1	1	—	—
	<i>XIX. Svulster.</i>				
307	Myoma	5	5	—	—
	<i>XX. Andra sjukdomar.</i>				
322	Hypothyreosis	1	1	—	—
	Stricture vaginae	2	2	—	—
	Dolores abdominis	25	25	—	—
	Avstannade värkar	51	51	—	—
	Sociala skäl	74	—	74	—

Sjukdomar och missbildningar hos under året levande födda barn.

Nr i nomenklaturen	Sjukdomar och missbildningar	Antal fall	Utskrivna		
			Friska eller förbättrade	Oförbättrade	För vård å annan anstalt
			Antal fall	Antal fall	Antal fall
1	Missbildningar:				
	Hydrocephalus	1	—	—	1
	Cheilognatopalatoschisis	1	—	1	—
	Palatoschisis	1	—	1	—
	Spina bifida	4	—	3	1
	Pes varus	2	—	2	—
	Polydactylia	1	—	1	—
	Hypospadias	1	—	1	—
	Rachischisis	3	—	3	—
	Hæmangioma	3	—	3	—
	Missbildad penis	1	1	—	—
	Atresia ani	1	—	—	1
2	Debilitet, asfyxi och därmed jämförliga tillstånd:				
	Debilitas congenita	1	—	—	1
4	Hud och underhud:				
	Kephalhæmatoma	11	9	—	2
	Pemphigus	3	1	—	2
	Furuncululæ	2	1	—	1
5	Hjärna och nervsystem:				
	Hæmorrhagia cerebri	2	—	—	2
	Pares. nerv. facial. sin. (tångskada)	1	1	—	—
	Paresis brachi	2	2	—	—
	Erbs pares (dx.)	1	1	—	—
	Radialpares sin.	1	1	—	—
6	Ögon:				
	Conjunct. gonorrh.	2	—	—	2
	» non »	30	29	—	1
7	Bröstorganen:				
	Vitium organic. cordis	1	—	—	1
8	Bukorganen:				
	Melæna neonatorum	3	3	—	—
	Hernia inguinalis	3	—	3	—
	Granuloma umbilicis	1	1	—	—
9	Ben- och leddskador:				
	Fract. fem. sin. trauma	1	1	—	—
10	Övriga:				
	Mongoloid	2	—	2	—
	Anæmia congen.	1	—	—	1
	Rhinitis	1	1	—	—
	Febris incerta causa	1	1	—	—
	Abscessus reg. glutei	1	1	—	—

Förlossningsoperationer.

Nr i nomenklaturen	Sjukdom	Antal fall	Operation	Utskrivna					
				Mödrar			Barn		
				friska	sjuka	döda	friska	sjuka	döda
III.									
8	Abortus mens. I—III	285	Exæresis instrument.	284	—	1	—	—	—
	» » IV—VII ..	50	D:o	50	—	—	—	—	—
	Tvillingbörd	1	Inre vändning på fot + extraktion	1	—	—	1	—	—
10	Utomkvedshavandeskap ..	27	Op. för utomkvedshavande- skap	26	—	1	—	—	—
12	Nephropathia gravid.	1	Nedtagning av fot	1	—	—	1	—	—
	D:o	4	Hinnsprängning	4	—	—	2	—	2
	Nephropatia gravid + V. O. C.	1	Inre vändning på fot + extraktion	—	—	1	1	—	—
	Hotande eklampsi	4	Bäckenutgångstång	4	—	—	2	—	2
	D:o	5	Hinnsprängning	5	—	—	3	—	2
	D:o	1	D:o	—	—	1	1	—	—
	D:o + feber	1	Extraktion på fot	1	—	—	1	—	—
13	Eklampsia (duplex)	1	Vaginalt kejsarsnitt + vändn. + perforation på efterföljande huvud + extraktion	1	—	—	—	—	1
	D:o	4	Bäckenutgångstång	4	—	—	4	—	—
	D:o + dött foster..	1	Perforation + Kranioklasi	1	—	—	—	—	1
	D:o + ablatio plac. præm.	1	Perineotomi + exprimering	1	—	—	—	—	1
	Eklampsia	2	Hinnsprängning	2	—	—	1	—	1
	Ablatio plac. præm.	1	Inre vändning på fot + belastning	1	—	—	—	—	1
	D:o + tvärläge	1	Inre vändning på fot + nedtagn. av fot + be- lastning	1	—	—	—	—	1
	Ablatio plac. præm.	1	Nedtagning av fot	1	—	—	—	—	1
	D:o	1	Bäckenutgångstång	1	—	—	—	—	1
	D:o	1	Manuell lösning av pla- centa	1	—	—	1	—	—
	D:o	1	Exploratio	1	—	—	—	—	1
	D:o	3	Hinnsprängning	3	—	—	1	—	2
	Asphyxia imminens	2	Nedtagning av fot + ex- traktion	2	—	—	2	—	—
	D:o	4	Extraktion på säte	4	—	—	4	—	—
	D:o	59	Bäckenutgångstång	58	—	1	51	—	8
	D:o	1	Perineotomi + exprimering	1	—	—	1	—	—
	Foetus mortuus ante part.	2	Hinnsprängning	2	—	—	—	—	2
14	Plac. prævia totalis	1	Klassiskt kejsarsnitt	1	—	—	1	—	—
	D:o	1	Inre vändning på fot	1	—	—	1	—	—
	D:o	1	Inre vändning på fot + nedtagning av fot	1	—	—	1	—	—
	D:o	3	Hinnsprängning	3	—	—	2	—	1
15	Pelvis plana	3	Klassiskt kejsarsnitt	3	—	—	3	—	—
	Pelvis justo minor	2	D:o	2	—	—	2	—	—

¹⁾ Abort.

Nr i nomenklaturen	Sjukdom	Antal fall	Operation	Utskrivna					
				Mödrar			Barn		
				friska	sjuka	döda	friska	sjuka	döda
16	Pelvis justo minor	1	Klassiskt kejsarsnitt + resectio tubarum amborum	1	—	—	1	—	—
	D:o	1	Bäckenutgångstång	1	—	—	1	—	—
	Bäckenförträngning (traumatisk)	1	Klassiskt kejsarsnitt	1	—	—	1	—	—
	Hydrocephalus	1	D:o	1	—	—	—	—	1
	Hotande uterus-ruptur + pelvis justo minor	1	D:o	1	—	—	1	—	—
	Ruptura cervicis uteri	1	Exploratio + suturatio ..	1	—	—	1	—	—
	D:o	4	Suturatio	4	—	—	3	—	1
	Ruptura perinei totalis ..	4	D:o	4	—	—	4	—	—
	Hydramnion	3	Hinnsprängning	3	—	—	2 ¹⁾	—	—
	Prolapsus funiculi umbilic. .	1	Inre vändning på fot + belastning	1	—	—	—	—	1
17	D:o	2	Nedtagning av fot + extraktion	2	—	—	2	—	—
	D:o	2	Extraktion på fot	2	—	—	1	1	—
	D:o	1	Extraktion på säte	1	—	—	1	—	—
	D:o	1	Bäckenutgångstång	1	—	—	—	—	1
	D:o	1	Repositionsförsök	1	—	—	—	—	1
	D:o	1	Perineotomi + exprimering	1	—	—	—	—	1
	Tvörläge	1	Inre vändning på fot + extraktion	—	1	—	1	—	—
	D:o	1	Inre vändning på fot + nedtagning av fot	1	—	—	1	—	—
	Tvörläge + prolaps funic. umbil.	1	Inre vändning på fot + extraktion	1	—	—	—	—	1
	Tvörläge	1	Inre vändning på fot + extraktion	1	—	—	1	—	—
18	Tvörläge + asphyxia imminens	1	Inre vändning på fot + extraktion	1	—	—	1	—	—
	Tvörläge + hydramnion ..	1	Nedtagning av fot + extraktion	1	—	—	1	—	—
	Tvörläge	1	Exploratio	—	1	—	1	—	—
	D:o	1	Hinnsprängning	1	—	—	1	—	—
	Försummat tvörläge ²⁾	1	Decapitation	1	—	—	—	—	1
	D:o	1	Exploratio	1	—	—	—	—	1
	Primär värksvaghhet	1	Inre vändning på fot + extraktion	1	—	—	1	—	—
	D:o	3	Nedtagning av fot	2	—	1	2	—	1
	D:o	1	Extraktion på fot	1	—	—	1	—	—
	D:o	1	Bäckenutgångstång	1	—	—	—	—	1
D:o + V. O. C.	1	Nedtagning av fot	1	—	—	1	—	—	
D:o + asphyxia	1	Extraktion på fot	1	—	—	1	—	—	
D:o + sekundär värksvaghhet	3	Bäckenutgångstång	2	—	1	3	—	—	
Primär värksvaghhet + sekundär värksvaghhet (duplex)	1	Hög tång	1	—	—	—	—	1	

¹⁾ Abort. ²⁾ Inkom med försummat tvörläge 4 dagar efter vattenavgång.

Nr i nomen- klaturen	Sjukdom	Antal fall	Operation	Utskrivna					
				Mödrar			Barn		
				friska	sjuka	döda	friska	sjuka	döda
19	Primär värksvaghet + dött foster	1	Perforation + kranioklasi	1	—	—	—	—	1
	Sekundär värksvaghet	17	Bäckenutgångstäng	17	—	—	17	—	—
	D:o	1	Extraktion på säte	—	—	1	1	—	—
	Retentio plac. total. c. hæ-	3	Credé i narkos	3	—	—	3	—	—
	morrhagia								
	D:o	6	» utan narkos	6	—	—	4	—	2
	Retentio plac. total.	8	Manuell lösning av placenta	6	—	2	5	—	1 ¹⁾ 2)
	D:o + hæ-								
	morrh. sub partu et post partum	3	D:o	3	—	—	2	1	—
	Retentio plac. totalis p. abort.	1	Exploratio	1	—	—	2)	—	—
	Retentio plac. part.	6	Manuell lösning av plac. bit	6	—	—	4	—	2
	D:o								
	D:o	1	Exploratio	1	—	—	1	—	—
	D:o suspecta	2	D:o	2	—	—	1	—	1
D:o + myo-	1	D:o	1	—	—	1	—	—	
ma uteri									
Hæmorrhagia sub. partu..	2	Bäckenutgångstäng	2	—	—	2	—	—	
D:o	1	Credé i narkos	1	—	—	1	—	—	
Hæmorrhagia sub partu et post partum	1	» utan narkos	1	—	—	1	—	—	
D:o	1	Exploratio	1	—	—	1	—	—	
Hæmorrhagia in puerper.	1	D:o	1	—	—	1	—	—	
Sepsis puerperalis	1	Laparotomia + drän.	—	—	1	1	—	—	
IV.									
42	Tbc. pulm.	10	Framkallande av missfall (exæresis)	10	—	—	—	—	—
	D:o	2	Framkallande av missfall + steril. op. (salpingect. bil.)	2	—	—	—	—	—
	Lymfoma tbc. colli cum fistula	1	Framkallande av missfall (exæresis)	1	—	—	—	—	
	Status post op. gland. tbc. fossæ iliaca sin. et ing. sin.	1	D:o, d:o	1	—	—	—	—	
44	Lupus vulgaris	1	D:o, d:o	1	—	—	—	—	
	Lues hereditaria	1	D:o, d:o	1	—	—	—	—	
VIII.									
79	Mola hydatidosa	1	D:o, d:o	1	—	—	—	—	
	Febris uveo-parotidea sanat. c. meningoencephalitide..	1	D:o, d:o	1	—	—	—	—	
95	Scleros en plaque	2	D:o, d:o	2	—	—	—	—	
	Debilitas psychæ	1	D:o, d:o	1	—	—	—	—	
	D:o	1	Framkallande av missfall + steril. op. (salpingect. bil.)	1	—	—	—	—	

¹⁾ Förlöst före inkomsten. ²⁾ Abort.

N:r. i nomenklaturen	Sjukdom	Antal fall	Operation	Utskrivna					
				Mödrar			Barn		
				friska	sjuka	döda	friska	sjuka	döda
98	Debilitas psychæ	1	Sectio cæsarea parva	1	—	—	—	—	—
	Epilepsia	1	Framkallande av missfall (exæresis)	1	—	—	—	—	—
	D:o	2	Framkallande av missfall + steril. op. (salpingect. bil.)	2	—	—	—	—	—
	D:o	1	Sectio cæsarea parva + salpingect. bil. pro abort. prov. et steril.	1	—	—	—	—	—
	D:o	1	Amputatio uteri supravag. + salpingect. bil. pro abort. prov. et steril. ..	1	—	—	—	—	—
100	Neurasthenia	2	Framkallande av missfall (exæresis)	2	—	—	—	—	—
	Myasthenia	1	Framkallande av missfall + steril. op. (salpingect. bil.)	1	—	—	—	—	—
101	Imbecillitas	2	Amputatio uteri pro abort. prov. et steril.	2	—	—	—	—	—
	Psychopathia	18	Framkallande av missfall (exæresis)	18	—	—	—	—	—
	D:o	26	Framkallande av missfall + steril op. (salpingect. bil.)	26	—	—	—	—	—
	D:o	2	Sectio cæsarea parva	2	—	—	—	—	—
	D:o	1	D:o + salpingect. bil. pro abort. prov. et steril.	1	—	—	—	—	—
	D:o	7	Amputatio uteri supravag. pro abort. prov. et steril.	7	—	—	—	—	—
	Schizophrenia	1	Framkallande av missfall (exæresis)	1	—	—	—	—	—
X.									
113	Vitium organic. cordis	1	Bäckenutgångstång	—	—	1	—	—	1
	D:o	2	Hinnsprängning	1	—	1	2	—	—
	D:o	2	Framkallande av missfall (exæresis)	2	—	—	—	—	—
	Vitium organic. cordis + polyarthrit. chron.	2	D:o, d:o	2	—	—	—	—	—
	Vitium organic. cordis	1	Framkallande av missfall + steril. op. (salpingect. bil.)	1	—	—	—	—	—
	D:o	2	Sectio cæsarea parva + salpingect. bil. pro abort. prov. et steril.	2	—	—	—	—	—
118	Ulcus varic. anticrur. bil...	1	Framkallande av missfall (exæresis)	1	—	—	—	—	—

N:r i nomen- klaturen	Sjukdom	Antal fall	Operation	Utskrivna							
				Mödrar			Barn				
				friska	sjuka	döda	friska	sjuka	döda		
	XI.										
131	Asthma bronchiale	1	Hinnsprängning	1	—	—	1	—	—		
	D:o	1	Framkallande av missfall (exæresis)	1	—	—	—	—	—		
	XII.										
167	Cholelithiasis	1	D:o, d:o	1	—	—	—	—	—		
	XIV.										
197	Fistula vesic-vag.	1	D:o, d:o	1	—	—	—	—	—		
	XV.										
207	Coxitis chron. bil.	1	Amputatio uteri supravag. + salpingect. bil. pro abort. prov. et steril. ..	1	—	—	—	—	—		
	XVIII.										
258	Uveitis chron. bil.	1	Framkallande av missfall (exæresis)	1	—	—	—	—	—		
	XX.										
326	Strictura vaginæ	2	Klassiskt kejsarsnitt + sal- pingect. bil. pro steril. ...	2	—	—	—	—	—		

Övriga operationer.

Nr i nomenklaturen	Sjukdom	Antal fall	Operation	Utskrivna friska
15	Pelvis justo minor	1	Dil. av cervix	1
116	Thrombophlebitis crur. sin.	1	Evulsio polyp. + Koag. i diathermi	1
192	Kystoma ovar. dx.	1	Salpingo-oophorect dx.	1
	Condylomata acuminata	1	Bränning med diathermi	1
	» »	1	Skrapning med skarp slev + bränning med diathermi av condylom	1
	Uterus gravid. retrofl. incarceratus	1	Reposition av uterus i narkos...	1
193	Polyp. cerv. uteri	2	Torsion av polyp.	2
	» » »	1	Koag. i diathermi	1
	» » »	5	Evulsio polyp + Koag. i diathermi	5
	» » » + Erosio port uteri	1	Evulsio polyp. + Koag. i diathermi	1

Dödsorsaker hos under året avlidna kvinnor.

Dödsorsak	Journ. n:r	Dödsorsak	Journ. n:r
Partus (säte) + Thrombosis venæ saphen. sin. + Embolia pulmon. + Bronchopneumonia	3369/37	Myocarditis chron. acuta	878
Eklampsism. — Nephritis chron. + Myocarditis chron. gravis	196	Eklampsism. + Thrombosis crur. et pelvis + Embolia pulm. + Bronchopneumonia sin. + Myocarditis chron. ac.	997
Utdragen förlossning + stigande temp. — Sepsis puerper. p. p. + peritonitis diff. + abscess. ov. dx. + infarct. sept. pulm.	562	Primär + sekundär verksvaghet + Embolia cordis (luftemb.)	1511
Abortus infect. c. peritonitide	696	Ruptura uteri sub. partu — Kolporrhexio c. peritonitide diff.	1899
Abortus infect. mens. VI c. peritonitide	717	Eklampsia gravidar. c. hæmorrhagia cerebri	2303
Nephropathia gravid. — Vitium organic. cordis	870	Sepsis puerperalis (Salpingitis ac. bil. + Peritonitis purulenta diff.)	3133

Dödsorsaker hos under året dödfödda och avlidna barn.

Dödsorsak	Döda före	Döda under	Döda efter
	förlossningen	förlossningen	förlossningen
	Antal	Antal	Antal
Monstrum.....	—	—	6
Acrania.....	—	2	—
Gliosis cerebri.....	—	—	1
Debilitas congenita.....	7	1	26
Asphyxia.....	7	31	3
Corp. alien. trachea.....	—	1	1
Suffocatio + Hæmatoma subdural. hepat.....	—	—	1
Hæmorrhagia intracranial.....	1	3	12
Ruptura tentorii.....	—	—	2
Meningo-encephalocele.....	—	—	1
Bronchitis capillaris.....	—	—	3
Bronchopneumonia.....	—	—	2
Vitum organic. cordis.....	—	—	1
Apoplexia pulm.....	—	—	5
Ruptura thymi ad pleuran.....	—	—	1
Hæmorrhagia pleuræ sin. (Thymi).....	—	1	—
Pneumonia + sepsis.....	—	—	1
Ruptura hepatis.....	1	—	—
Hæmorrhagia gland. suprarenal.....	—	—	1
» » » c. hæmoperitonit.....	1	—	—
Apoplexia gland. suprarenal.....	—	—	1
Hæmorrhagia ventriculi IV.....	—	—	1
» intraabdominalis.....	—	—	1
Angioma hepatis.....	—	—	1
Maceratio.....	23	1	—
Summa fall	40	40	71

Uppgift från Göteborgs barnbördshus' gynekologiska avdelning för år 1938
angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

S j u k d o m		Intagna	Döda
		kv.	kv.
<i>IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.</i>			
22	Erysipelas ad anum	1	—
23	Scarlatina	1	—
29	Influenza epidemica	1	—
42	Tuberculosis (<i>samtliga fall</i>)	14	—
	» pulmonum	8	—
	» salpingo-oophoritis	6	—
44	Syphilis acquisita	2	—
46	Gonorrhæa (<i>samtliga fall</i>)	17	—
	Urethritis gonorrhoeica acuta	3	—
	Kolpitis, Vulvitis, Bartholinitis gonorrhoeica	4	—
	Endometritis, Salpingitis gonorrhoeica	10	—
57	Febris. Febricula	1	—
<i>V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.</i>			
59	Anæmia perniciosa progressiva	1	—
<i>VI. Ämnesomsättningssjukdomar.</i>			
68	Diabetes mellitus	3	—
69	Adipositas universalis	1	—
<i>VIII. Nervsystemets sjukdomar.</i>			
89	Tabes dorsalis	1	—
98	Epilepsia	1	—
100	Neurasthenia	16	—
101	Debilitas psychæ	5	—
	Psychopathia	3	—
	Schizophrenia	1	—
<i>IX. Sinnessjukdomar</i>			
102	Insania et Idiotia	4	—
<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>			
113	Vitium organicum cordis	5	—
	Myocarditis chronica	2	—
	Hypertonia	4	—
116	Phlebitis	3	—
118	Varix (Hæmorrhoidalis)	3	—
119	Thrombosis	9	—
120	Embolia pulm.	5	—
<i>XI. Andningsorganens sjukdomar.</i>			
128	Bronchitis acuta	6	—
134	Bronchopneumonia acuta	2	—
140	Pleuritis exsudat.	1	—

Sjukdom		Intagna	Döda
		kv.	kv.
<i>XV. Muskelnas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.</i>			
205	Arthritis	3	—
207	Polyarthritis rheumatica chronica	1	—
212	Pes planus	1	—
	Insufficiencia dorsi	4	—
213	Periostitis alveolaris.....	1	—
<i>XVI. Hudens sjukdomar.</i>			
217	Verruca nasi	1	—
223	Psoriasis	1	—
	Dermatitis	1	—
228	Impetigo	1	—
<i>XIX. Svulster.</i>			
301	Fibroma ovarii	1	—
	• myoma uteri	2	—
	Cysta ovarii	43	1 ¹⁾
	• dermoid.....	3	—
	• parovarial.....	15	—
	• vaginæ	3	—
	• vulvæ	1	—
	• port. vag. uteri	1	—
	Degeneratio cystica ovarii	17	—
	Cysta gland. Bartholini	4	—
302	Fibrolipoma reg. gluteal.	1	—
307	Myoma uteri.....	118 ²⁾	1 ³⁾
314	Adenoma. Kystadenoma ovarii	8	—
	Kystoma parovar.....	13	—
	Adenoma mammae	3	—
315	Sarcoma ovarii bil.	1	—
	Fibrosarcoma uteri	2	—
316	Carcinoma (<i>samtliga fall</i>)	36	—
	• ventriculi	1	—
	• uteri	10 ⁴⁾	—
	• colli uteri	17 ⁴⁾	—
	• vaginal	2	—
	• ovarii	5	—
	• pulm. et hepatis	1	1
319	Kondyloma acumin.....	6	—
<i>XX. Andra sjukdomar.</i>			
326	Pluriglandulär insufficiens	1	—
	Observatio	6	—
	Sterilitas	19	—

¹⁾ Död i diff. peritonit. efter infect. brusten cysta.

²⁾ 1 till radiologisk behandling.

³⁾ 1 " " " " " "

⁴⁾ 12 " " " " " "

^{*)} Nekrotiskt myom + Peritonit.

Uppgift från Göteborgs barnbördshus' *gynekologiska avdelning* för år 1938 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å *intagna patienter*.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
IX.						
Mastitis supp.	35	Incision + drän.	35	—	—	
XVI.						
Appendicitis ac.	1	Appendectomy	1	—	—	
» chron.	6	D:o	6	—	—	
Appendix (frisk) e. p.	16	D:o	16	—	—	
XVIII.						
Tumor hæmorrhoidal.	2	Dil. forcée	2	—	—	
D:o	2	D:o + exstirpation	2	—	—	
Kontraktura ani	1	D:o	1	—	—	
Perisigmoiditis chron. ad-hæsiva	1	Salpingect. + lysis adhesion.	1	—	—	
XXIII.						
Polypus urethræ	1	Provex. + diathermikoag.	1	—	—	
Prolapsus uteri et vag. ..	19	Kolporhaphia ant. + kolpoperineorhaphia	19	—	—	
D:o	3	D:o + abrasio mucos. uteri	3	—	—	
D:o	1	Kolpoperineorhaphia	1	—	—	
Proctocele	1	Dil. forcée + kolporhaphia	1	—	—	
Ruptura perinei male sanata	1	Vulvoplastik	1	—	—	
Elongatio cerv. uteri	1	Amputatio cerv. uteri	1	—	—	
Polyp. cerv. uteri	16	Evulsio + Abrasio	16	—	—	
D:o	6	Evulsio	6	—	—	
D:o	2	Abrasio + provex.	2	—	—	
D:o	15	Abrasio	15	—	—	
Polyp. corp. uteri	16	D:o	16	—	—	
D:o	2	Torsion + Abrasio	2	—	—	
D:o	2	Abrasio + diathermikoag.	2	—	—	
Erosio port. vag. uteri	16	D:o	16	—	—	
D:o	20	Provex. + diathermikoag.	20	—	—	
D:o	12	Diathermikoag.	12	—	—	
D:o	14	Provex. + abrasio	14	—	—	
D:o	6	Provex. + abrasio + diathermikoag.	6	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkingar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	dead	
Metrorrhagia	135	Abrasio	135	—	—	1 till radiologisk beh.
D:o	4	Abrasio + provex.	4	—	—	
Menorrh. juvenilis	1	Abrasio	1	—	—	
Dysmenorrhoea	4	Dil. + glaströr	4	—	—	
D:o	18	Dil. + laminariastift	18	—	—	
Dysmenorrhoea + Papilloma port. vag. uteri	1	Dil. + laminariastift + provex.	1	—	—	
Metrorrh. dyshormon.	9	Abrasio	9	—	—	
Myoma uteri	2	Abrasio + exstirp. uteri subtotal.	2	—	—	
D:o	25	Amputatio uteri supravaginal.	25	—	—	
D:o	2	Amputatio uteri supravaginal + salpingo-oophorect.	2	—	—	
D:o	1	Laparotomia explor. + lysis adhaesionum	1	—	—	
Myoma uteri subseros.	1	Enucleatio myomat. subseros. uteri	1	—	—	
D:o	1	Exstirpation	1	—	—	
D:o	1	Blodtransfusion	1	—	—	
D:o	4	Exstirpatio myomat.	4	—	—	
Myoma uteri sarcomat. ..	3	Amputatio uteri supravag.	3	—	—	
Myoma uteri nekrot.	1	Amputatio uteri supravag. + oophorectomia	1	—	—	
D:o	1	Laparotomia explor. + torkvering av myom ...	—	—	1	Död i peritonit.
D:o	1	Exstirp. uteri totalis	1	—	—	
Myoma uteri c. metrorrhagia	57	Abrasio	57	—	—	1 till radiologisk beh.
Myoma uteri + salpingo-oophoritis	1	Amputatio uteri supravag. + salpingo-oophorectomia ..	1	—	—	
Myoma cerv. uteri	1	Abrasio + diathermikoag.	1	—	—	
Fibroma port. vag. uteri..	1	Exstirpatio	1	—	—	
Myoma uteri + polyp. cerv.	6	Abrasio + evulsio polypi..	6	—	—	
Cancer corp. uteri	1	Amputatio uteri totalis + salpingo-oophorectomia..	1	—	—	
Adenocarcinoma uteri	1	Salpingo-oophorectomia + amputatio uteri totalis..	1	—	—	
Cancer corp. uteri	2	Provex. + abrasio	2	—	—	
D:o	1	Diathermikoag.	1	—	—	Tidigare radiumbehandlad.
Cancer corp. uteri c. met.	1	Laparotomia explor.	—	1	—	
Cancer corp. uteri	3	Abrasio	—	3	—	Till radiologisk beh.
Cancer colli uteri	2	Provex. + diathermikoag.	—	2	—	» » »
D:o	2	Provex. + abrasio	—	2	—	» » »
Cancer vaginae	1	Provex.	—	1	—	» » »

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Fibrosarcoma permagna uteri	1	Exstirpatio	—	—	1	
Polypus sarcom. corp. uteri	1	Provex.	—	1	—	Med. avd. S. S.
Tumor uteri (chorionepitelium?)	1	Amputatio uteri totalis ..	1	—	—	
Chorionepitelium. uteri c. metast. pulm. et vulvæ et vaginæ	1	Punktion av vulvatumorn + exstirpatio	—	1	—	
Myoma uteri + carcinoma-todes pulm. et hepatis ..	1	Amputatio uteri supravag. + drän.	—	—	1	
Ret. plac. part.	3	Exæresis	3	—	—	
Ret. part. ovi abortivi	4	D:o	4	—	—	
Salpingo-oophoritis tbc. ..	1	Laparotomia + lysis adhæ-sion.	1	—	—	
Salpingitis chron. tbc.	1	Salpingectomia	1	—	—	
Salpingo-oophorit. ac.	4	Salpingo-oophorectomia ..	4	—	—	
Salpingo-oophorit. chron. ...	5	D:o	5	—	—	
D:o ..	15	Salpingo-oophorectomia + salpingectomia	15	—	—	
D:o ..	2	Salpingectomia	2	—	—	
Pelveo-peritonitis chron. adhæsiva + Salpingo-oophoritis	4	Salpingo-oophorectomia + salpingectomia	4	+	—	
Salpingitis gonorrh.	2	Salpingectomia + oophorectomia	2	—	—	
D:o	1	Salpingectomia + lysis adhæ-sionum	1	—	—	
Salpingitis chron.	7	Salpingectomia	7	—	—	
Salpingitis ac.	1	D:o	1	—	—	
Pelveo-peritonitis chron. ...	3	Laparotomia explor. + lysis adhæ-sionum	3	—	—	
Pelveo-peritonitis chron. ... adhæsiva	4	Lysis adhæ-sionum	4	—	—	
D:o	3	Lysis adhæ-sionum + salpingo-oophorectomia	3	—	—	
Peritonitis ac. diff. c. cysta ov. inf. rupt.	1	Laparotomia explor. + salpingo-oophorect. + resectio omenti + drän. ..	—	—	1	Död i peritonit.
Enteritis ac. c. peritonitide diff.	1	Laparotomia explor. + salpingectomia bil.	—	—	1	D:o.
Endometriosis uteri	1	Amputatio uteri supravag.	1	—	—	
Cancer ovarii	2	Laparocentes	—	2	—	1 till radiologisk beh.
Carcinoma ovar. c. met. ...	2	D:o	—	1	1	D:o.
Carcinoma ventric. c. met. ov. bil.	1	Salpingo-oophorectomia ..	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen		Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	död	
Sarcoma ovarii	1	Resectio omenti + lysis adhesionum	1	—	
Fibroma ovar. sin.	1	Salpingo-oophorectomia ..	1	—	
Tumor (malignus?) ovarii + pleurit. exsudat.	1	Pleurapunktion	—	1	Till med. avd. S. S.
Degen. cyst. ovar.	1	Resectio ovar.	1	—	
D:o	1	Resectio cysta ovar. + abrasio	1	—	
D:o	1	Salpingo-oophorectomia ..	1	—	
D:o	1	Laparotomia explor.	1	—	
D:o	5	Oophorectomia	5	—	
Cysta parovar.	4	Salpingo-oophorectomia ..	4	—	
D:o	2	Salpingo-oophorectomia + punktion	2	—	
D:o	5	Exstirpatio	5	—	
D:o	1	Salpingectomia + exstirp. cyst.	1	—	
Cysta ovar.	5	Oophorectomia	5	—	
D:o	1	Salpingo-oophorectomia + punktion	1	—	
D:o	2	Salpingectomia	2	—	
D:o	8	Salpingo-oophorectomia ..	8	—	
Kystadenoma ovar.	3	Oophorectomia	3	—	
Kystoma ovar.	1	D:o	1	—	
D:o	12	Salpingo-oophorectomia ..	12	—	
Cysta parovar.	1	Amputatio uteri supravag. + salpingo-oophorectomia ..	1	—	
D:o	1	Salpingo-oophorectomia + enucl. cysta	1	—	
Cysta ovar.	6	Resectio part. ov.	6	—	1 till med. avd. S. S.
D:o	2	Exstirpatio	2	—	
Uterus bicorn.	1	Amputatio uteri supravag.	1	—	
Subinvol. uteri part.	1	Abrasio	1	—	
Cysta derm. vulvæ	1	Exstirpatio	1	—	
Cysta vag.	1	D:o	1	—	
Neurasthenia	2	Salpingectomia bil. pro steril.	2	—	
Epilepsia	1	D:o	1	—	
Debilitas psychæ	1	D:o	1	—	
Imbecillitas	2	D:o	2	—	
Psykopathia	4	D:o	4	—	
Psykoneurasthenia	1	D:o	1	—	
Tbc. pulm.	1	D:o	1	—	
Fistula vesico vag. p. p. ..	2	Vesico-vaginalplastik	2	—	
Cysta gland. Bartholini ..	5	Exstirpatio	5	—	
Bartholinitis chron.	1	D:o	1	—	
Bartholinitis ac.	7	Incision	7	—	
Bartholinitis ac. gonorrh. .	1	D:o	1	—	
Laceratio hym. c. hæmorrh. .	2	Sutur	2	—	
Rupt. vag. sub coitu	3	D:o	3	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Rupt. vag. traum.	1	Sutur	1	—	—	
Condylomata acum.	5	Bränning med diathermi ..	5	—	—	
Ulcus vaginæ	1	Bränning + abrasio + provex.	1	—	—	
Vaginismus	2	Vulvoplastik	2	—	—	
Kraurosis vulvæ	1	Dil. introitus vag. + abrasio	1	—	—	
Kolpitis senilis	5	Abrasio + provex.	5	—	—	
Karunculus urethræ	1	Exstirpatio	1	—	—	
Hæmatometra	1	Tömning av hæmatom	1	—	—	
Nævus cuti	1	Exstirpatio	1	—	—	
Fibrolipoma reg. glut. ...	1	D:o	1	—	—	
Adenofibroma mammæ ...	1	Provex.	1	—	—	

Årsberättelse för år 1938

(1/11—31/12) från mödravårdscentralerna å Göteborgs barnbördshus
och i Lundby.

1. Befolkningsrörelsen i Göteborgs kommun år 1935.

Invånareantalet den 31 december 1935: 258.345.

» » » » 1934: 255.386.

Under året 1935 (sista år för vilket uppgifter kunnat erhållas) inflyttade: 40.611; utflyttade: 37.606 (i in- och utflyttade ingå även de personer, vilka flyttat emellan stadens olika församlingar); födda barn: 3.209 (12 per 1.000 inv.); döda i samtliga åldrar: 2.644; döda i åldern 0—1 år: 88 (2,7 per 100 av i kommunen under året födda barn).

2. Verksamhetens omfattning (under tiden 1/11—31/12 1938).

Verksamheten har omhänderhafts av Barnbördshusets underläkare och barnmorskor.

Vid Barnbördshuset ha varit 18 mottagningar med besök av sammanlagt 121 mödrar.

I Lundby ha varit 16 mottagningar med besök av sammanlagt 54 mödrar.

Antalet samtliga besök hos barnmorskan har varit 123.

Antalet nyinskrivna mödrar har varit 111, utskrivna 52 samt överförda till nästa år 59.

3. Ekonomisk redogörelse.

Inkomster:

Beräknat statsbidrag	Kr. 1.666:67
Från Göteborgs stad	» 1.242:31
	<u>Kr. 2,908:98</u>

Utgifter,

Lön för läkare	Kr. 500:—
» » barnmorska	» 170:—
Resekostnader för läkare och barnmorska	» 106:30
Nyanskaffning av instrument	» 1.919:43
Expeditionskostnader	» 213:25
	<u>Kr. 2,908:98</u>

Holtermanska sjukhuset.

Uppgift från Holtermanska sjukhuset för år 1938 angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

	Sjukdom	Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
I. Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda.					
5	Phimosis congenita	2	—	—	—
	Hypospadiä	3	—	—	—
II. Ålderdomssjukdomar.					
	Senilitas	—	3	—	—
III. Havandeskaps- och förlossningssjukdomar.					
8	Abortus (hotande)	—	1	—	—
	Graviditas	—	6	—	—
IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.					
21	Abscessus	1	—	—	—
22	Erysipelas	6	6	—	—
23	Hidradenit.	2	2	—	—
24	Lymfangit. et lymfadenit.	7	4	—	—
29	Influenza	1	—	—	—
31	Varicellæ	1	3	—	—
42	Tuberculosis (samtliga fall)	8	9	—	—
	» ossium et articularum	—	2	—	—
	» lymphoglandularum c. fistul.	1	—	—	—
	» cutis	2	8	—	—
	» Lupus vulgaris	5	2	—	—
44	Syphilis hereditaria	—	1	—	—
	» acquisita	21	7	—	—
	» därav primaria	12	1	—	—
45	Ulcus molle	27	—	—	—
46	Gonorrhæa (samtliga fall)	114	60	—	—
	» Urethritis gonorrhœica acuta	111	46	—	—
	» » chronica	3	14	—	—
	» Paraurethralgång	1	—	—	—
	» Epididymitis et funiculit. gonorrhœica	45	—	—	—
	» Prostatitis gonorrhœica	13	—	—	—
	» Kolpitis, Vulvitis	—	3	—	—
	» Bartholinitis gonorrhœica	—	3	—	—
	» Cervicit.	—	35	—	—
	» Proctit.	—	22	—	—
	» Salpingitis gonorrhœica	—	5	—	—
	» Lymphadenitis gonorrhœica	6	2	—	—
	» Rheumatismus	1	—	—	—
	» Arthrit, tendovaginit	15	4	—	—
	» Folliculit.	10	—	—	—
	» Periurethral infiltration	3	—	—	—
51	Malaria (terapi)	4	—	—	—

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
53	Lymfogranuloma inguinale	2	—	—	—
	Oxyuris	1	—	—	—
	Phthirii	5	—	—	—
	Pediculosis capill.	—	4	—	—
<i>V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.</i>					
60	Leuchæmia	1	—	—	—
<i>VI. Ämnesomsättningssjukdomar.</i>					
68	Diabetes mellitus	5	6	—	—
69	Adipositas universalis	—	3	—	—
<i>VII. Kroniska förgiftningssjukdomar.</i>					
71	Alcoholismus chronicus	2	—	—	—
<i>VIII. Nervsystemets sjukdomar.</i>					
	Lues cerebrospinalis (4 malariab.)	7	—	—	—
98	Epilepsia	1	—	—	—
100	Neurasthenia	1	1	—	—
	Chorea Huntington	1	—	—	—
<i>IX. Sinnessjukdomar.</i>					
102-110}	Dementia paralytica	1	1	—	—
<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>					
113	Vitium organicum cordis	11	8	—	—
*	Myocarditis chronica	2	5	—	—
	Arythmia cordis	1	—	—	—
115	Arteriosclerosis	10	10	—	—
	Incomp. cordis	1	1	—	—
118	Varix	12	8	—	—
120	Hypertonia	13	22	—	—
<i>XI. Andningsorganens sjukdomar.</i>					
128	Bronchitis acuta	7	2	—	—
131	Asthma bronchiale	3	1	—	—
<i>XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.</i>					
144	Angina tonsillaris	2	5	—	—
154	Hypochylia	1	—	—	—
161	Hernia	4	—	—	—
163	Hepatitis acuta	2	—	—	—
<i>XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.</i>					
174	Nephritis chronica	—	1	—	—
183	Nephrosclerosis	—	1	—	—
	Nephrolitiasis	—	1	—	—
	Nephropat. gravid.	—	1	—	—

	Sjukdom	Intagna		Döda		
		m.	kv.	m.	kv.	
	<i>XIV. Könsorganens sjukdomar.</i>					
	A. Manliga könsorganen.					
	Ulcus penis, ulcus gangrænos. penis	5	—	—	—	
187	Hydrocele	2	—	—	—	
188	Phimosis inflam.	7	—	—	—	
189	Urethrit non. gon.	2	—	—	—	
	Epididymit. non. gon.	2	—	—	—	
	Cystit	1	—	—	—	
	Paraphimosis	3	—	—	—	
	Balanit	4	—	—	—	
	B. Kvinnliga könsorganen.					
	Craurosis vulvæ	—	2	—	—	
192	Urethrit. non gon.	—	3	—	—	
194	Salpingo-oophoritis	—	7	—	—	
201	Trichomonaskolpit.	—	4	—	—	
	Herpes genit.	—	1	—	—	
	<i>XV. Musklernas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.</i>					
202	Rheumatismus musculorum	1	2	—	—	
205	Arthritis	1	—	—	—	
207	Polyarthritis rheumatica chronica	1	3	—	—	
	Lumbago	—	1	—	—	
214	Rachitis	1	1	—	—	
	<i>XVI. Hudens sjukdomar.</i>					
217	Erythema multiforme et nodos.	3	—	—	—	
218	Urticaria, strophulus	4	4	—	—	
220	Pemphigus (vulgaris) chron.	1	1	—	—	
221	Zoster	1	3	—	—	
	Dermatit. herpetiform.	1	5	—	—	
222	Eczema	109	74	—	—	
	Dermatit. ac. (totalant.)	25	24	—	—	
	därav med känd genes	11	7	—	—	
	Pruritus senilis	3	4	—	—	
	Lichen simplex chron. et Prurigo Besnier	14	6	—	—	
	• ruber planus	1	—	—	—	
	Medikamentellt exanthem	3	3	—	—	
223	Psoriasis	22	18	—	—	
227	Ulcus, eczema, ulcus et eczema varicos. anticur.	29	45	—	—	
228	Impetigo	55	24	—	—	
	Herpes labialis	—	1	—	—	
229	Ance	3	4	—	—	
	» conglobata	1	—	—	—	
231	Furunculosis	9	6	—	—	
	Trichophytia (incl. eczema mycot.)	5	2	—	—	
	Molluscum contag.	5	—	—	—	
	Pityriasis versicolor	1	—	—	—	
235	Pityriasis rosea	2	—	—	—	

	Sjukdom	Intagna		Döda		
		m.	kv.	m.	kv.	
236	Scabies	251	152	—	—	
	Condylom. ac.	4	6	—	—	
	Atrophia cutis ex rtg.	1	1	—	—	
	Verruca	3	1	—	—	
	Lupus erythematodes	—	1	—	—	
	Vulnus	2	—	—	—	
	Alopecia totalis	—	1	—	—	
	Congelatio	1	—	—	—	
	Mycosis fungoides	1	—	1	—	
	Pyodermia	3	—	—	—	
	Prurigo	2	1	—	—	
	<i>XVII. Öronsjukdomar.</i>					
243	Otitis med. ac.	1	1	—	—	
	" chron.	2	—	—	—	
	<i>XVIII. Ögonsjukdomar</i>					
258	Conjunctivitis	3	1	—	—	
	<i>XX. Andra sjukdomar.</i>					
321	Acromegalia	—	1	—	—	

Uppgift från Holtermanska sjukhusets ljusavdelning.
Polikliniskt behandlade sjukdomsfall år 1938.

Diagnos	m.	kv.	S:a
<i>Tuberculos.</i>			
Lupus vulgaris	8	19	27
Tbc. cutis	2	16	18
> lymphoglandularum	5	3	8
<i>Hudsjukdomar.</i>			
Eczema	12	6	18
Dermatitis æstival. et solar.	2	2	4
Rtg. atrofi	—	1	1
Lichen simplex chron.	6	1	7
> Vidal	1	—	1
> ruber planus	7	5	12
Psoriasis	11	17	28
Granuloma annulare	—	1	1
Lupus erythematodes	6	11	17
Acne vulgaris	11	3	14
> rosacea	2	3	5
Verruca, clavus	15	13	28
Nævus	6	12	18
Alopecia areata	3	6	9
Keloid	1	—	1
Leukoplakia	1	—	1
<i>Diverse sjukdomar.</i>			
Rheumatismus musculorum et art.	9	46	55
Bronchit, m. m.	1	7	8

Av lupusfallen hava 17 vårdats på statens bekostnad; därav 2 nytillkomna under året.

Sammanlagda antalet Finsenbehandlingar, lokala och allmänna, utgör 4.501 seancer. Av dessa hava 3.212 betalats av staten (2.547 lok.-beh. och 665 allm.-beh.), 770 hava givits åt sjukhuspatienter (469 lok.-beh. och 301 allm.-beh.), 86 till patienter med medellöshetsintyg och för 433 (199 lok.-beh. och 234 allm.-beh.) ha avgift erlagts.

Kvartsljusbehandling har givits i ett antal av 5.302 seancer, därav till sjukhuspatienter 2.206, till betalande poliklinikpatienter 2.817 och till medellösa 279.

Röntgenbehandling har givits i sammanlagt 121 enkeldoser. Diatermi-behandling har givits i ett antal av 363 seancer.

Oscar och Maria Ekmans sjukhus.

Uppgift från Oscar och Maria Ekmans sjukhus för år 1938 angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

	S j u k d o m	Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
I. Bildningsfel.					
5	Hernia.....	2	—	—	—
	Megacolon	1	1	—	—
	Dystrophia genitalis	1	—	—	—
II. Ålderdomssjukdomar.					
6	Marasmus senilis	1	5	—	—
7	Gangræna senilis	3	2	—	1
III. Havandeskaps- och förlossningssjukdomar.					
8	Abortus	—	14	—	—
10	Graviditas extrauterina	—	2	—	—
12	Albuminuria in graviditatæ	—	1	—	—
	Graviditas	—	5	—	—
IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.					
21	Septichæmia. Pyoseptichæmia. Abscessus. Phlegmone ...	19	16	—	2
22	Erysipelas	2	3	—	—
23	Scarlatina	1	—	—	—
29	Influenza epidemica	4	4	—	—
42	Tuberculosis (<i>samtliga fall</i>)	6	2	—	—
	» pulmonum	2	—	—	—
	» ossium et articularum	1	1	—	—
	» lymphoglandularum	2	1	—	—
	» urogenitalis	1	—	—	—
44	Syphilis acquisita	2	—	—	—
46	Gonorrhæa (<i>samtliga fall</i>)	3	3	—	—
	Urethritis gonorrhœica acuta	2	1	—	—
	Endomithritis, Salpingitis gonorrhœica	—	1	—	—
	Rheumatismus	1	1	—	—
	Pediculi pubis	1	—	—	—
V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.					
58	Anæmia	3	5	—	—
59	» pernicioso progressiva	—	1	—	—
63	Polycythæmia	—	1	—	—
VI. Ämnesomsättningssjukdomar.					
68	Diabetes mellitus	3	15	—	—
69	Adipositas universalis	—	4	—	—
VII. Kroniska förgiftningssjukdomar.					
71	Alcoholismus chronicus	13	—	—	—

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
<i>VIII. Nervsystemets sjukdomar.</i>					
82	Hæmorrhagia, thrombosis, embolia cerebri. Emollitio cerebri	6	5	3	4
90	Sclerosis cerebro-spinalis disseminata	—	1	—	1
94	Neuritis. Neuralgia.	—	1	—	—
	Neuralgi nerv. ischiad.	10	4	—	—
	Neuritis plex. brachial.	1	—	—	—
	Angiospasmus cerebri	—	1	—	—
	Migræna	—	1	—	—
98	Epilepsia	3	—	—	—
99	Hysteria	3	4	—	—
100	Neurasthenia	8	22	—	—
101	Psychoneurosis	3	2	—	—
<i>IX. Sinnessjukdomar.</i>					
102	Dementia præcox. Schizophrenia	1	1	—	—
110	Psychosis depressiva	1	2	—	—
<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>					
111	Pericarditis	2	2	1	—
112	Endocarditis acuta	1	2	—	—
•	Myocarditis acuta	3	1	—	—
113	Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	5	4	—	—
•	Myocarditis chronica. Cardiosclerosis. Cor adiposum	13	17	2	2
115	Arteriosclerosis. Endarteriitis	4	7	—	—
116	Phlebitis	8	7	—	—
118	Varix	17	8	—	—
119	Thrombosis. Embolia	10	13	—	1
	Tumor hæmorrhoidales	19	7	—	—
<i>XI. Andningsorganens sjukdomar.</i>					
121— 124	Epistaxis	—	1	—	—
125— 127	Laryngitis acuta	—	1	—	—
128	Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	3	10	—	—
129	Tracheitis chronica. Bronchitis chronica	3	5	—	—
130	Bronchiectasia	—	1	—	—
131	Asthma bronchiale	2	6	—	—
134	Pneumonia crouposa acuta	6	—	2	—
•	Bronchopneumonia acuta	9	12	—	1
140	Pleuritis	2	3	—	—
<i>XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.</i>					
143	Stomatitis	1	—	—	—
144	Tonsillitis acuta	6	7	—	—
145	Peritonsillitis acuta	—	3	—	—
146	Hypertrophia tonsillarum. Pharyngitis hyperplastica	4	5	—	—
147	Pharyngitis chronica	—	1	—	—
	Parotitis septica	—	1	—	—
	Sialolithiasis	1	—	—	—
153	Gastritis acuta	10	4	—	—
•	Entero-colitis acuta	10	11	—	—
	Proctitis phlegmonosa	—	1	—	1

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
154	Gastritis chronica	8	3	—	—
155	Ulcus ventriculi. Ulcus duodeni	30	7	—	—
158	Entero-colitis chronica	7	9	—	—
159	Appendicitis	48	65	—	1
160	Ileus. Volvulus. Invaginatio	4	4	1	1
161	Hernia	42	10	—	—
163	Hepatitis acuta	3	1	—	—
165	Hepatitis chronica. Cirrhosis hepatis	3	—	1	—
166	Cholecystitis. Cholangitis	8	12	—	—
167	Cholelithiasis	5	24	2	3
168	Icterus. Icterus catarrhalis	—	1	—	—
169	Pancreatitis acuta	1	2	—	—
171	Peritonitis acuta	9	5	—	—
	Abscessus ad anum	4	2	—	—
	Fistula ani	2	3	—	—
	Contractura ani	15	10	—	—
	Strictura ani	1	—	—	—
	Fistula intestinei	2	—	—	—
	Prolapsus recti	1	—	—	—
<i>XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.</i>					
173	Nephritis degenerativa et inflammatoria acuta	3	2	—	—
174	Nephritis degenerativa et inflammatoria chronica. Morbus Brightii	3	1	1	—
175	Pyelitis. Cystopyelonephritis	3	12	1	—
177	Nephrolithiasis	4	4	—	—
180	Cystitis	1	8	—	—
181	Lithiasis vesicae	1	—	—	—
<i>XIV. Könsorganens sjukdomar.</i>					
<i>A. Manliga könsorganen.</i>					
185	Hypertrophia prostatae	14	—	1	—
187	Orchitis. Epididymitis	3	—	—	—
	Varicocele testis	4	—	—	—
	Hydrocele testis	5	—	—	—
	Condyloma accuminata penis	1	—	—	—
<i>B. Kvinnliga könsorganen.</i>					
190	Prolapsus vaginae et uteri	—	1	—	—
	Polypus cervicis uteri	—	1	—	—
192	Vulvitis. Vaginitis	—	1	—	—
193	Endometritis	—	1	—	—
194	Salpingo-oophoritis. Pelveoperitonitis	—	13	—	—
	Stenosis ostium tubarum	—	1	—	—
	Corpus luteum ruptum	—	1	—	—
195	Parametritis	—	1	—	—
196	Amennorrhæa. Dysmenorrhæa. Menorrhagia	—	11	—	—
	Bartholinitis suppurativa	—	2	—	—
199	Mastitis	—	3	—	—
	Hyperplasia mammae	—	1	—	—

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
<i>XV. Musklernas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.</i>					
202	Myitis. Rheumatismus musculorum	15	5	—	—
203	Tendovaginitis	1	—	—	—
204	Bursitis. Hygroma	3	1	—	—
205	Synovitis. Arthritis	3	2	—	—
206	Polyarthritis rheumatica acuta	3	3	—	—
207	Polyarthritis rheumatica chronica	2	3	—	—
208	Arthritis deformans	8	9	—	—
209	Anchylosis	1	—	—	—
211	Corpus liberum in articulo	1	—	—	—
212	Pes planus	1	2	—	—
	Hallux valgus	1	2	—	—
213	Osteomyelitis. Osteitis. Periostitis	5	1	—	—
	Contractura Dupuytrenitis	3	—	—	—
	Exostosis	1	—	—	—
	Clavus	—	2	—	—
	Unguis incarnatus	4	1	—	—
	Ganglion	—	1	—	—
<i>XVI. Hudens sjukdomar.</i>					
217	Erythema multiforme et nodosum	1	4	—	—
221	Zoster	1	2	—	—
222	Eczema	4	5	—	—
223	Psoriasis	—	1	—	—
227	Ulcus varicosum cruris	12	10	—	—
228	Impetigo	—	1	—	—
231	Furunculosis. Furunculus	2	1	—	—
232	Carbunculus	3	2	—	—
233	Gangræna	2	3	—	—
236	Scabies	—	1	—	—
<i>XVII. Öronsjukdomar.</i>					
243	Otitis media catarrhalis	1	1	—	—
<i>XIX. Svulster.</i>					
301	Fibroma	1	1	—	—
302	Lipoma	1	1	—	—
305	Myxoma	—	1	—	—
306	Angioma	—	1	—	—
307	Myoma	—	3	—	—
314	Adenoma. Kystadenoma	1	5	—	—
315	Sarcoma	—	2	—	1
316	Carcinoma (samtiliga fall)	10	15	5	3
	» ventriculi	4	2	2	1
	» mammæ	—	5	—	—
	» pancreatis	1	—	1	—
	» coli	—	2	—	1
	» pulmonis	1	1	1	—
	» cardiæ	1	—	—	—
	» thyreoideæ	—	1	—	1
	» prostatae	3	—	1	—

	Sjukdom	Intagna		Döda	
		m	kv.	m.	kv.
318	Carcinoma uteri	—	2	—	—
	» ovarii	—	2	—	—
	Blastoma teratoides	2	2	—	—
<i>XX. Andra sjukdomar.</i>					
323	Morbus Basedowii. Hyperthyreosis	—	1	—	—
	Strumitis chronica	—	1	—	—
	Observatio	6	9	—	—

Uppgift från Oscar och Maria Ekmans sjukhus, för år 1938, angående
å sjukvårdsinrättningen intagna, som där avlidit.

	Dödsorsak	Antal	
		m.	kv.
	A. Nati vivi.		
	<i>II. Morbi senectutis.</i>		
0600	Gangræna senilis	—	1
	<i>III. Morbi infectionis.</i>		
1220	Septichæmia, Pyoseptiehæmia	—	2
	<i>VI. Morbi systematis nervosi.</i>		
2600	Hæmorrhagia cerebri. Hæmorrhagia meningum	3	4
2660	Alii morbi systematis nervosi	—	1
	<i>VII. Morbi organorum circulationis.</i>		
3000	Pericarditis	1	—
3020	Endocarditis chronica	1	—
3030	Myocarditis chronica	2	2
3050	Thrombosis. Embolia	—	1
	<i>VIII. Morbi organorum respirationis.</i>		
3520	Bronchopneumonia acuta. Bronchitis capillaris	—	1
3530	Pneumonica acuta lobaris.....	2	—
	<i>IX. Morbi organorum digestionis.</i>		
4040	Appendicitis.....	—	1
4060	Ileus	1	1
4080	Cirrhosis hepatis.....	1	—
4090	Morbi viarum biliarum cum calculis	2	3
4500	Alii morbi organorum digestiones	—	1
	<i>X. Morbi organorum uropœticorum.</i>		
5010	Nephritis chronica	1	—
5030	Cystopyelonephritis	1	—
	<i>XI. Morbi organorum genitalium.</i>		
5210	Hypertrophia prostatae	1	—
	<i>XV. Tumores.</i>		
7010	Carcinoma ventriculi	2	1
7020	» intestini	—	1
7090	» aliorum organorum	3	1
7550	Sarcoma aliorum organorum	—	1
	<i>XVII. Mors violenta, non naturalis.</i>		
	<i>Casus mortiferi.</i>		
8570	Contusio. Laceratio. Vulnus contusum. Fractura.....	4	1
	<i>Suicidium.</i>		
8790	Alii modi suicidii	—	1

Uppgift från Oscar och Maria Ekmans sjukhus för år 1938 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å *intagna* patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven		Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	död	
I.					
Vulnus contus. capillitii ..	6	Sutur	6	—	
III.					
Laceratio auriculi	1	D:o	1	—	
V.					
Vuln. contus. faciei	7	D:o	7	—	
Impressio os. zygomat. et maxill. c. cicatric. deform.	1	1) revision, transplatat. av revbensbrosk, 2) upp-repad revision	1	—	
Parotit. suppurat.	1	Incision	1	—	
Hypertrophia tonsill.	5	Dubbelsidig tonsillect.	5	—	
Tonsillit. chron.	4	D:o	4	—	
Veget. aden.	3	Abrasio pharyngis	3	—	
Peritonsillit. ac.	3	Debridering	3	—	
Furunculus labii	1	Diatermiincision	1	—	
Periostit. alveolar.	2	Incision, ev. tandextraktion	2	—	
Hæmatoma infect. maxill.	2	Incision	2	—	
Vulnus linguæ	1	Sutur	1	—	
Sialo-lithiasis gland. sub-maxillar.	1	Incision, extraktion	1	—	
Parotit. ac. suppurat.	1	Incision	1	—	
Tumor parotid. teratom. . .	1	Exstirpation	1	—	
VI.					
Abscessus colli	3	Incision	3	—	
Lymphoma colli tbc	1	Exstirpation	1	—	
Vulnus incis. colli in tra-chea	1	Sutur	1	—	
VII.					
Struma colloides	1	Strumaresektion	1	—	
Adenoma thyreoid.	1	Enucleation	1	—	
Ca. thyreoid. per magn. stenosaurs trachææ	1	Resektion av strumamassor	—	—	1 585. Hjärtöd.
VIII.					
Tumor. pulm. c. pleurit. exsudativ.	1	Punktion	1	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
XI.						
Adenofibroma mammæ ...	3	Exstirpation	3	—	—	
Ca. mammæ	4	S. k. radikalop. med utrymning av axillen	4	—	—	
Ulcus carcinom. mamill. (Paget)	1	1) exstirpation, 2) radikalop.	1	—	—	
Hypertrophia mammæ c. cicatrices dolor.	1	Exstirpation av ärr och dubbelsidig resektion ..	1	—	—	
XI.						
Cirrhosis hepat. luet. c. ascitid.	1	Upprepad laparocentes (9 ggr)	1	—	—	
Cholelithiasis	9	Cholecystectomi, ev. drain.	8	—	1	188. Peritonit.
Cholelithiasis c. cholecystit. ac. gangr.	5	Cholecystostomi, drain ...	4	—	1	398. Ca. cardia c. melaena grav. + diabetes mell.
Abscessus abdomin. p. cholecystectomiam	1	Laparotomi, drain	1	—	—	
Cholelithiasis et cholecystit. chron. c. ictero	2	Cholecystectomi, choledochussondering	1	—	1	787. Cirrhosis hepatis.
Cholelithiasis et cholecystit. chron. perf. ad. lumen duodeni c. ileo chron. et fistula coli	1	Cholecystectomi, duodenal-sutur	—	—	—	848. Kvarligger.
Cholecystit. ac. c. pancreatit.	1	Cholecystectomi, drain av pancreaslogen	1	—	—	
XIV.						
Ulcus duodeni	1	Ventrikuliresektion enl. Billroth I.	1	—	—	
Ulcus juxta pylor. stenosis.	1	Gastro-entero-stomi	1	—	—	
Ca. ventriculi	1	Billroth I.	—	—	1	547. Peritonit.
Ca. ventriculi inextirp. ..	1	Gastro-entero-stomi	1	—	—	
D:o ..	1	Laparatomia explorativ. ...	—	—	1	798. Febris. Marasm.
XV.						
Ileus obturat. ex cholelithias.	1	Enterotomi, extraktion av sten	—	—	1	23. Peritonit.
Ileus strangulation	1	Lösning, överskärning av bride	—	—	1	356. Pneumoni.
Ileus strangulation. c. gangræna intestin.	1	D:o, d:o + tarmresektion	—	—	1	746. Ileus, hjärtdöd.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	dead	
Ileus ex proctit. phlegmonos. sept.	1	Provlaparotomi, införande av tarmsond	—	—	1	315. Sepsis.
Fistula intestinei	1	Slutning av tunntarmsfistel	1	—	—	
Ca. coli	2	Ileo-cæcalresektion	1	—	1	525. Peritonit.
XVI.						
Appendicit. ac. catarrhal.	24	Appendectomi, p. p. s.	24	—	—	
Appendicit. ac. phlegmonos. vel gangrænos.	51	D:o	51	—	—	
Appendicit. ac. gangr. perf. c. peitonit. diffus.	7	Appendectomi, drainage ..	6	—	1	122. Peritonit.
Appendicit. ac. gangr. c. abscessu	1	D:o ..	1	—	—	
Ileus post appendectomi ..	1	Tunntarmsfistel (2 op.) ..	1	—	—	
Appendicit. chron. vel recidiv.	20	Appendectomi, p. p. s. (å froid)	20	—	—	
Suspicio appendicitidis ...	2	D:o	2	—	—	
Appendix	8	Appendectomi en passant vid annan sjukdom	8	—	—	
XVII.						
Hernia inguinal.	36	Radikaloperation	36	—	—	
» » congenit.	1	D:o	1	—	—	
» » »						
incarc.	1	D:o	1	—	—	
Hernia inguinal. recidiv.	2	D:o	2	—	—	
» » » c. hernia crural.	1	D:o	1	—	—	
Hernia inguinal. incarc. ..	2	Radikaloperation	2	—	—	
» crural.	4	D:o	4	—	—	
» ventral in cicatrice	1	D:o	1	—	—	
» umbilical.	2	D:o	2	—	—	
» linea albæ	1	D:o	1	—	—	
XVIII.						
Abscessus ad anum	6	Incision	6	—	—	
Contractura ani	10	Dilatation forcée	10	—	—	
Contractura ani + Tumores hæmorrhoidal.	16	» » + exstirpat.	16	—	—	
Contractura ani postoperativ.	1	Vidgning, plastisk op. med inläggning av lambå ...	1	—	—	
Tumores hæmorrhoidal. ..	5	Exstirpation	5	—	—	
Fistula ani	4	Klyvning, ev. exstirpation	4	—	—	
Ulcus chron. ani et recti..	1	Klyvning, exstirpat.	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven		Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	död	
XIX.					
Peritonit. ac. serosa incert. caus.	1	Laparatomia explorativ. ...	1	—	
XXI.					
Lithiasis vesic. urinar. ...	1	Sectio alta, extraktion ...	1	—	
XXII.					
Hypertrophia prostatae ...	10	Dubbelsidig vasectomi	9	—	457. Myocardit.
D:o	1	Blåsfistel	1	—	
D:o	3	Transvesical prostatectomi	3	—	
XXIII.					
Condylomata accuminat. penis	1	Diatermi-exstirpation	1	—	
XXIV.					
Hydrocele testis	5	Exstirpation	5	—	
Variococele testis	4	D:o	4	—	
Epididymit. sept.	1	Ablatio testis	1	—	
XXV.					
Cyst. corp. lutei rupt.	1	Ovarialresektion	1	—	
Cysta ovarii	1	Salpingo-oophorectomi	1	—	
Cysta ovarii torquat.	1	D:o	1	—	
Ca. ovarii	1	Salpingo-oophorectomi bilat.	1	—	
Ca. ovarii bilat.	1	D:o	1	—	
Ca. ovarii c. metastat. abdomin. et umbilical.	1	Exstirpation av tumörmassor	1	—	
Sterilit. ex. stenosis tubar.	1	Salpingo-stomia bilat.	1	—	
Graviditas extrauterinæ ..	2	Salpingo-oophorectomi	2	—	
Salpingit. ac.	1	Laparatomia explorat. ...	1	—	
Salpingit. chron.	2	Salpingectomy bilat., oophorect. unilat.	2	—	
Myoma uteri	1	Enucleation	1	—	
Metrorrhagia	4	Abrasio mucos. uteri	4	—	
» (ca. uteri) ..	1	D:o	1	—	
Dysmenorrhæa	2	Cervix-dilatation, tamp. ..	2	—	
Abortus incomplet.	8	Exeresis instrumental. ...	8	—	
Polyp. cervic. uteri	1	Evulsio	1	—	
Abscessus labii valvæ	1	Incision	1	—	
Bartholinit. ac.	3	D:o	3	—	
Vulnus contus labii maj. ...	1	Sutur	1	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
XXVI.						
Cysta dermoid. sacral.	2	Exstirpation	2	—	—	
Ca. gelations. reg. sacral. infect.	1	Resektion av coccyx, exstirp., tamp.	1	—	—	
XXXVII.						
Fractur phalang. dig. man.	1	Osteosyntes	1	—	—	
» diaphys. radii ...	1	Reposit., gips	1	—	—	
» capituli radii	1	Resektion	1	—	—	
Fractura humeri	1	1) reposit., gips, 2) osteosyntes	1	—	—	
D:o	1	Spiksträck i olecranon ..	1	—	—	
D:o	1	Häftsträck	1	—	—	
Fractura colli femoris	3	Sträckbehandling	—	—	—	Kvarligga.
» femoris	1	Spiksträck	—	—	1	307. Morbus Basedowii gravis. + pneumoni.
» » antieur. radii et contusion. multi-form.	1	Spiksträck, reposition	—	—	1	538. Fettebolier.
Fractura patellæ	1	Osteosyntes	1	—	—	
» bilmalleolar.	1	Reposit., gips	1	—	—	
Abscisio tendin. patell. ..	1	Sutur	1	—	—	
» tend. et. fract. complicat. carpi	1	Revision, sutur	1	—	—	
Abscisio tendin. digit. ...	1	Sutur	1	—	—	
Amputat. traumat. dig. man.	2	Exarticulation	2	—	—	
Hæmarthrosis genu	3	Punktion, ev. upprepad ..	3	—	—	
Hæmatom. bursæ præpatellar.	2	Incision	2	—	—	
Luxatio patellæ invet.	1	Reposit. i narkos	1	—	—	
Læsiø menisc. genu	1	Resektion av menisk	1	—	—	
Paronychium	1	Resektion av nagel	1	—	—	
Panaritium ossal.	5	Incision, ev. upprepad	5	—	—	
Tendovaginit. man.	1	Incision	1	—	—	
Hidroadenitis axillæ	1	» upprepad	1	—	—	
Bursitis supp. præpatellar.	1	»	1	—	—	
Synovitis exsudat. gen. ...	2	Punktion	2	—	—	
Arthritis sept. cubiti	1	Arthrotomi	1	—	—	
Osteomyelit. recidiv. femoris	1	Uppmejsling	1	—	—	
Clavus	2	Exartikulation av tå	2	—	—	
Unguis incarnat. halluc. ...	5	Königs op. (2 dubbelsidiga)	5	—	—	
Varices crur. et. antieur.	12	Hög underbindning, glycosinjektion, ev. exstirpation (4 dubbelsidiga) ..	12	—	—	
Contractura Dupuytren. ...	2	Exstirpation av palmarponeuros	2	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkingar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Hallux valgus	2	Avmejsling, plastik (dub- belsidiga)	2	—	—	
Ganglion ped.	1	Exstirpation	1	—	—	
Hygroma præpatellar.	1	D:o	1	—	—	
Corp. liber. in articul. genu	1	Arthrotomi, extraktion ..	1	—	—	
Gangræna senil.	1	Sympathectomi	1	—	—	
XVIII.						
Vulnus	5	Sutur	5	—	—	
Hæmatoma	1	Incision	1	—	—	
Abscessus, phlegmone	12	Incision, ev. upprepad ...	11	—	1	980. Diabetes mell., sepsis.
Carbunkel	1	Incision-exstirpation	1	—	—	
Lymphadenitis	2	Incision	2	—	—	
Lipom	2	Exstirpation	2	—	—	
Fibrom	2	D:o	2	—	—	
Exostos	2	D:o	2	—	—	
Atherom	2	D:o	2	—	—	
Defectus cutan.	1	Thierschning	1	—	—	
Anæmia	4	Blodtransfusion	—	—	—	

Uppgift från Oscar och Maria Ekmans sjukhus för år 1938 angående
operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å
polikliniskt behandlade patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Anmärkningar
II.			
Corp. alien. corneæ vel conjunctiv.	27	Extraction	
Cysta dermoid palpebr. ..	1	Incision	
Hordeolum	3	Incision	
III.			
Otit. med. ac. supp.	3	Paracentes	
Otit. extern. suppurat.	1	Incision, tamp.	
Cerumen obturat.	13	Spolning	
IV.			
Epistaxis	8	Tamp. etsning	
Polyp. nasi	1	Exstirpation	
V.			
Caries dent.	3	Tandextraktion	
Periostit. alevael.	13	Incision, tandextraktion	
Hæmorrhaghia post. extract. dent.	4	Tamponad, sutur	
Cysta dent.	1	Incision, utskrapning	
Epulid	1	Abrasio	
Anchyloglossum	1	Klipp	
Hypertrophia tonsill. + veget. aden.	3	Dubbelsidig tonsillectomi, abrasio	
Peritonsillit. ac. suppurat.	8	Incision, debridering	
Luxatio mandibulæ	1	Reposition	
Sialolithiasis	1	Exstirpation	
VI.			
Lymphoma colli tbc	2	Incision	
IX.			
Fibroadenoma mammæ ..	1	Exstirpation	
XVIII.			
Contractura ani	3	Dilatation forcée	
Tumor hæmorrhoidal. trombos.	1	Incision	
Tumor hæmorrhoidal	1	Exstirpation	
Abscessus ad anum	2	Incision	
XXIII.			
Phimosis	2	Dorsalsnitt	
Paraphimosis	1	Reposition	
Stricture urethræ	9	Sondering	
XXVII.			
Hydrops genus	2	Punktion	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Anmärkingar
Hæmarthrosis genus	3	Punktion	
Hæmatoma subungual.	9	Trepanation, ev. nagelex- traktion	
Amputatio traumat. dig. man.	9	Reamputation	
Laceratio dig. man.	20	Sutur	
Contusio digit.	12	Ablatio unguis	
Abscisio tendinis dig. man.	4	Sensutur	
Luxatio humeri	6	Reposition	
Luxatio antibrachii	2	D:o	
Luxatio digit. man.	1	D:o	
Fractura vel fissura costar.	18	Fixationsförband	
» claviculæ	2	D:o	
» humeri	4	D:o	
» antibrachii	7	Gipsskena	
» radii	29	D:o	
» ulnæ	1	D:o	
» dig. man. et me- tacarp.	33	Fixationsförband	
Fractura fibulæ	6	Gips	
» tibiæ	5	D:o	
» bimalleolar.	1	D:o	
Fract. dig. ped. et metatars.	6	Fixationsförband, ev. gips	
Hidroadenit. axillæ	9	Incision	
Bursit. olecranii	5	Incision, ev. exstirpation	
» præpatellar.	3	D:o	
Unguis incarnat.	11	Königs op.	
Deform. unguis	1	Nagelextraktion	
Clavus infect.	8	Incision	
Paronychium	36	Incision, ev. nagelextrak- tion	
Ganglion	4	Exstirpation	
Varices	56	Injektion	
Varices rupt. anticurur. . .	1	Sutur	
Lymphoma tbc	1	Punktion	
Coxit. tbc c. abscessu	1	D:o	
Tendovaginitis stenosans . .	1	Excision	
XXVIII.			
Vulnus	383	Sutur	
Vulnus infect., panaritium, furunculus.	162	Incision	
Abscess	68	D:o	
Carbunculus	14	D:o	
Granuloma	1	Excision	
Cysta cutan.	3	Exstirpation	
Corpus alien	65	Extraktion	
Atheroma	13	Exstirpation	
Atheroma infect.	18	Incision	
Verruca	10	Galvanokaustik	
Nævus	1	Exstirpation	
Lipoma	1	D:o	
Fibroma	9	D:o	
Papilloma	1	D:o	

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvar- stående m.en	över- gående men
II. Skadans tillkomstsätt.						
A. Olycksfall.						
Vid handterande av yxa, såg	1	—	1	—	—	1
» » » kniv, sax, nål etc	1	1	2	—	—	2
» » » skottkärra	1	—	1	—	—	1
Genom ras, nedfallande föremål	6	1	7	—	1	6
» fall från höjd (stege, trappa etc.)	10	5	15	—	1	14
» halkning, omkullfallande	11	18	29	1	4	24
» stöt, slag och bett av djur	6	—	6	—	—	6
» inträngande föremål, såsom träflisor, glas- skärvor, spikar m. m.	14	2	16	—	3	13
» tryckerimaskin	1	—	1	—	—	1
» hissar, lyftkranar	1	—	1	—	—	1
» vävstol	—	1	1	—	—	1
» tvättmaskin	—	1	1	—	—	1
» lineoleum-maskin	1	—	1	—	1	—
» maskinhyvel	1	—	1	—	1	—
» smält eller het metall, glas etc.	3	2	5	—	—	5
» syror, alkalier	1	—	1	—	—	1
Genom förgiftningar: lysgas	—	2	2	—	—	2
kolos (brandrök, garage) ...	3	—	3	—	—	3
alkohol (polityrsprit)	3	—	3	—	—	3
Vid idrott, sport: promenad (förfrysning)	—	1	1	—	—	1
fotboll	1	—	1	—	—	1
badning	2	—	2	—	—	2
ridning	1	—	1	—	—	1
skidåkning, kälkåkning	—	1	1	—	—	1
skridskoåkning, -segling	—	1	1	—	—	1
annan idrott	1	—	1	—	—	1
lek	2	1	3	—	1	2
Under rusets inflytande	1	—	1	—	—	1
Vid slagsmål, överfall	—	1	1	—	—	1
Vid trafik	48	11	59	4	3	52
B. Självord.						
Med skärande vapen	1	—	1	—	—	1
Genom förgiftning: lysgas	1	—	1	—	—	1
» » bromural, luminal, veronal ...	2	3	5	1	—	4
Summa för grupp II	124	56	176	6	15	155

Uppgifter från Oscar och Maria Ekmans sjukhus för år 1938 angående samtliga såväl i slutet som öppen vård behandlade trafikolycksfall med hänsyn till dels skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
I. Skadans natur.						
Kontusio (<i>Contusio</i>)	14	3	17	—	—	17
Sårskada, ej nedan nämnd (<i>Vulnus</i>)	28	18	46	—	—	46
Skada å muskel, sena eller nerv	1	2	3	—	—	3
Ledvrickning (<i>Distorsio, Luxatio</i>)	1	2	3	—	—	3
Utgjutning i led (<i>Synovitis traum., Hæmarthrosis</i>)	1	—	1	—	—	1
Benbrott, Armens och skulder- gördels ben} <i>Fractura simplex</i>	4	5	9	—	—	9
Benets o. bäcken- gördels ben} <i>Fractura simplex ...</i>	8	—	8	—	—	8
gördels ben} <i>Fractura complicata</i>	1	—	1	1	—	—
Hjärnskakning (<i>Commotio cerebri</i>)	22	6	28	—	—	28
Brott å hjärnskålens botten (<i>Fractura baseos cranii</i>)	3	—	3	—	—	3
Andra brott å huvudets ben (enkla och komplicerade)	3	—	3	—	—	3
» » » » » » med skada å hjärnan...	3	—	3	3	—	—
Brott å eller urledvridning i kotpelaren med eller utan skada å ryggmärg.....	2	—	2	—	2	—
Brott å bröstben eller revben utan skada å brösthålans organ	4	—	4	—	—	4
Skada å njure,* urinblåsa, urintrör	1	—	1	—	1	—
Summa för grupp I	96	36	132	4	3	125

II. Skadans tillkomstsätt.

(*Subjekt*) vid skadan	Antal personer, skadade under färd med något av nedanstående färdmedel eller under gång (*Objekt*).												Skadans påföljd				
	Järnvägs-vagn		Spår-vagn		Auto-mobil		Motor-cykel		Velo-ciped		Andra färd-medel					Fot-gångare	
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	döden	kvarstående men	övergående men
a) Kollisioner																	
Järnvägsvagn	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Spårvagn	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	4
Automobil	—	—	—	—	8	—	7	1	19	4	—	—	—	15	8	3	1
Motorcykel	—	—	—	—	1	—	—	—	3	—	—	—	—	1	1	—	—
Velociped	—	—	—	—	1	—	—	—	1	3	—	—	—	1	1	—	—
Fotgångare	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Andra färdmedel.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
b) Andra orsaker																	
Vid färd med	—	1	3	—	4	2	5	—	17	14	—	1	—	—	—	—	1
Summa trafikolycksfall	—	1	3	—	14	2	12	1	44	21	—	1	—	23	10	—	4

Renströmska sjukhuset.

Årsberättelse från Renströmska sjukhuset å Källtorp för år 1938.

Omsättning, underhållsdagar.

Antal patienter														Underhållsdagar för samtl. vårdade	Medeltal vårdade pr dag	Högsta	Lägsta		
Samtliga under året intagna				Häraf för första gången vårdade				Utskrivna (frånsett avlidna)				Avlidna				antalet någon dag under året vårdade			
Vuxna		Barn under 15 år		Vuxna		Barn under 15 år		Vuxna		Barn under 15 år		Vuxna					Barn under 15 år		
M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.				G.	Fl.	
254	289	—	5	153	166	1	2	227	232	1	5	25	45	—	—	89.139	244	257	229

Vårdtid (dagar) för de under året

utskrivna (utom avlidna)												avlidna											
längsta				kortaste				medel-				längsta				kortaste				medel-			
Vuxna		Barn under 15 år		Vuxna		Barn under 15 år		Vuxna		Barn under 15 år		Vuxna		Barn under 15 år		Vuxna		Barn under 15 år		Vuxna		Barn under 15 år	
M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.
1.113	960	153	298	1	2	153	10	164	179	153	94	407	1.410	—	—	1	2	—	—	112	177	—	—

Ålder vid intagandet för samtliga under året utskrivna patienter med tuberkulos.

	M.	Kv.	Summa
10—15 år	1	5	6
15—20 »	31	30	61
20—25 »	47	61	108
25—30 »	44	69	113
30—35 »	33	39	72
35—40 »	29	26	55
40—45 »	18	17	35
45—50 »	13	3	16
50—60 »	16	11	27
60—70 »	5	3	8
över 70 »	—	1	1
Summa	237	265	502

Sjukdom	I. Lungtuberkulos med eller utan komplik.				II. Tuberkulos med annan lokalisatjon				III. Utan tydliga symtom av tuberkulos			
	Vuxna		Barn under 15 år		Vuxna		Barn under 15 år		Vuxna		Barn under 15 år	
	M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.
Imbecillitas	1	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Neurasthenia	3	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Neurosis	6	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Psychoneurosis	6	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hemiplegia	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Epilepsia	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>IX. Sinnessjukdomar.</i>												
Psychosis	2	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>												
Arteriosclerosis	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
Thrombophlebitis	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Aneurysma aortæ perforans ...	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hypertonia	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Æroembolia	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Embolia art. pulm.	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Myocarditis	3	3	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Cardiosclerosis	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Insufficiëntia cordis	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vitium organ. cordis	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Myocarditis cron. luetica	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Laceratio ven. subclav.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>XI. Andningsorganens sjukdomar.</i>												
Pneumonia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Laryngitis chron.	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» ac.	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Pneumothorax spont. in pn. th. art.	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pneumothorax spontanea	3	2	—	—	—	—	—	—	1	3	—	—
Pleuritis exsudativa	21	14	—	—	8	4	—	—	—	—	—	—
Status post thoracoplastik	4	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Silicosis	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Tumor pulm.	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Cirrhosis pulm.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Abscessus pulm.	1	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—
Asthma bronchiale	1	5	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Bronchitis chron.	6	7	—	—	1	1	—	—	4	5	—	—
» ac.	2	3	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—
Bronchopneumonia	2	1	—	—	1	1	—	—	3	4	—	1
Bronchiectasia	1	3	—	—	—	—	—	—	3	3	—	—
Bronchostenosis	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Induratio interstitial. pulm. ...	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—
Empyema pleuræ	9	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Emphysema pulm.	—	1	—	—	—	—	—	—	1	3	—	—
Fistula bronchialis	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gangræna pulm.	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hæmoptysis	44	34	—	—	1	—	—	—	5	8	—	—

Dödsorsaker hos under året avlidna.

Sjukdom	Vuxna		Barn under 15 år	
	M.	Kv.	G.	Fl.
Tuberculosis pulmonum	23	42	—	—
» miliaris	1	1	—	—
» peritonei	—	1	—	—
Induratio interstitial. pulm.....	—	1	—	—
Lues	1	—	—	—

Behandlingsresultat för under året utskrivna patienter med tuberkulos.

	Antal utskr. (inkl. avlidna)				Behandlingsresultat															
					Förbättrade				Oförändrade				Försämrade				Avlidna			
	Vuxna		Barn under 15 år		Vuxna		Barn under 15 år		Vuxna		Barn under 15 år		Vuxna		Barn under 15 år		Vuxna		Barn under 15 år	
	M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.
a) Lungtuberkulos med eller utan komplikationer	223	250	1	5	158	172	—	3	35	29	1	1	6	6	—	1	24	43	—	—
b) Tuberkulos med annan lokalisering	13	10	—	—	11	9	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—

Utförda operationer.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Antal
Tbc. pulm. præcip. unilat.	163	Anläggning av pneumoth. unilat.	163
» » amb.	12	» » » bilat.	12
» » præcip. unilat.	48	Försök till anläggn. av pneumothorax...	51
» » amb. + Pneumothorax art. bilat.	263	Pneumothoraxbehandlingar	3247
» » + Pneumothorax art.	25	»	637
» » + Exsudat	19	Exsufflation	34
Pleurit exsudativa	38	Thoracocentes	48
Tbc. pulm. + Pneumoth. art.	3	»	3
» » + præcip. unilat.	3	Thoracoscopi	3
Abscessus c. fistul.	99	Thoracokaustik	100
Tbc. laryngis	4	Phrenicoexhairesis	4
» »	3	Revbensresektion + incision + dränage	3
Empyema pleuræ	8	Galvanocaustik	8
Tbc. pulm.	4	Alkoholinjektion	4
Abscessus tbc.	3	Oleothoraxbehandl.	5
Tbc. pulm. præcip. unilat.	1	Blodtransfusion	1
» » »	2	Punktion	2
Empyema pleuræ	14	Thoracoplastik i 1 seance	14
Tbc. pulm. bilat.	45	» » 2 seancer	45 ¹⁾
Empyema pleuræ	1	» » 2 »	1 ²⁾
Tbc. pulm. bilat.	1	» Bil.	1 ²⁾
Empyema pleuræ	1	» 1 seance	1
» »	2	Thoracotomia c. resect. costæ	2
Sinusit. maxill.	1	Punktion	1
Tbc. intestini c. perf.	1	Incision + dränage	1
Hydrocele testis	1	Punktion	1

¹⁾ 90 ingrepp.

²⁾ 2 »

Lillhagens sjukhus.

Årsberättelse från Lillhagens sjukhus för år 1938.

I. *Byggnader*: Några nybyggnader hava under årets lopp icke utförts, och några större förändringar än att på manliga avdelningen arbets-salarna i översta våningen nedflyttats till bottenvåningen för att bereda plats för ny sjukavdelning (se närmare i årsberättelsen från manliga avdelningen) hava icke heller förekommit.

I enlighet med Kungl. Medicinalstyrelsens bestämmelser angående för-varing av läkemedel hava på samtliga sjukavdelningar medicinskåpen omändrats eller nybyggts.

II. *Sjukvården*: På röntgenavdelningen hava företagits följande undersökningar:

Fotografering av lungor	335	patienter
Genomlysning	141	»
Fotografering av skelett	163	»
Fotografering av tänder	122	»

På ljusbehandlingsavdelningen hava lämnats följande behandlingar:

Diatermi	1.505	behandlingar
Bågljus	1.198	»
Kvartsljus	170	»

De elektrokardiogram, som härstädes tagits huvudsakligen i samband med cardiazol, uppgå till 247 st.

Tandkliniken fortsätter sin behandling efter förut meddelade principer och besökens antal har under året varit 1.475.

Till patienternas förströelse har anordnats 13 ljudfilmsföreställningar, 7 konserter samt en föreställning av en illusionist.

Beträffande sjukvården på kvinnliga avdelningen hänvisas till sär-skild bifogad årsberättelse från denna avdelnings överläkare.

Årsberättelse för år 1938 från manliga avdelningen.

På *manliga avdelningen* har under året golvbetäckningen slutligen kunnat ordnas i det att golven torkat, så att en slutgiltig betäckning med linoleummattor har kunnat äga rum, vilket avsevärt höjt trevnaden och ävenså underlättat arbetet därstädes.

Vad patientantalet beträffar har avdelningen fortfarande varit konstant överbelagd och överbeläggningen har hållit sig ungefär mellan 50—60.

Förberedelser hava gjorts för att i översta våningen på det manliga blocket inreda en ny avdelning på 49 patienter och arbetet är nu i gång. För att möjliggöra detta har vävsalarna och påsklistringsverkstaden flyttats ned till bottenvåningen, där ljusa reservutrymmen stodo till buds. Skrädderiverkstaden har för samma ändamål flyttats till en arbetsstuga,

där den blivit granne till drevredningsverkstaden. Skrädderiverkstadens läge här utgör t. v. ett provisorium.

Hälsotillstånd och sjukvård.

Med undantag av en del influensafall av lindrigare typ har någon smittosam sjukdom icke förekommit.

På avdelningen har icke inträffat något självmord eller någon olyckshändelse av annan farlig natur.

I likhet med föregående år hava tidiga fall av schizofren sinnessjukdom behandlats med pyrifer, sulfosin och neosulfosin. Behandlingsresultatet är fortfarande åtminstone så pass uppmuntrande, att dessa behandlingsformer fortsätts.

Likaså har fortsatt med cardiazolbehandlingen, som i likhet med vad man funnit på andra ställen i få fall givit överraskande för att icke säga glänsande resultat och i andra fall mindre påfallande eller negativa resultat. I allmänhet torde man väl kunna säga, att de flesta fall av schizofreni, som cardiazolbehandlats och där sjukdomen pågått något eller några år, dessa patienter visserligen påverkas i gynnsam riktning men att resultatet visat sig föga hållbart. Givetvis pågå här liksom annorstädes forskningarna efter vilka faktorer det kan vara fråga om, eller äro avgörande för ett gynnsamt och bestående resultat av cardiazolbehandlingen.

Rättspsykiatriska utlåtanden hava avgivits av avdelningens läkare i 14 fall.

Observationsfall enligt § 28 hava förekommit i ett fall.

Arbetsterapi.

De patienter, som kunnat sysselsättas med arbeten av olika slag, utgjorde vid årets slut 46,8 %. Antalet dagsverk per månad har i medeltal varit 6.302.

Patienterna hava såsom förut sysselsatts i stora köket, i tvättinrättningen, på skomakeriverkstaden och snickeriverkstaden. Ett stort antal patienter har varit sysselsatta med vävning, påsklistring, jordbruks- och trädgårdsarbete.

I *vävsalen* har under året förfärdigats:

skurduksväv	1.850	mtr.
handduksväv	2.214	»
gardinväv	535	»
klädningstyg	621	»
näsdüksväv	58	»
serviettväv	366	»
sängöverkast	142	»

I *påsklistringsverkstaden* har tillverkats över $1\frac{1}{2}$ miljon olika slags påsar.

I *borstbinderiverkstaden*, vars produkter ju huvudsakligen gå till stadens sjukhus, har förfärdigats 2.705 borstar.

III. *Driftskostnader*, se bifogade, av sysslomannen uppgjorda översikt.

Årsberättelse för år 1938 från kvinnliga avdelningen.

Golvbetäckningen har fortfarande icke kunnat ordnas slutgiltigt på ett par avdelningar, vilket i avsevärd grad vållat patienter och personal obehag och hindrat arbetet på avdelningarna. Ett försök med gummi-mattor på en avdelning har slagit mindre väl ut, i det att mattorna hindrat vattnets fria avdunstning från golvet och efter en tids användning förorsakat dålig lukt.

Den kvinnliga avdelningen har hela året varit överbelagd och antalet extrasängar har uppgått till 36 å 40. Vid årsskiftet 1938—1939 utgjorde antalet överbeläggningar 30. Alla anmälda fall ha omedelbart kunnat intagas.

För *observation* ha under året intagits 2 patienter.

Rättspsykiatriska undersökningar av å fri fot varande, för brott tilltalade personer har av avdelningsläkare utförts i 10 fall.

Antalet sysselsatta och arbetande patienter har varierat mellan 56 och 66 %.

Till patienternas förströelse ha anordnats biografföreställningar praktiskt taget varannan vecka ävensom konserter och kaffefester.

Under året har ej förekommit någon händelse av mera anmärkningsvärd natur, såsom mord, självmord eller annat svårare våldsdåd.

Allmänna *hälsotillståndet* vid avdelningen har varit gott.

Som behandlingsmetoder har i stor utsträckning använts retnings-terapi i form av feber- eller ljusbehandling, i vissa fall med till synes gott resultat. Den föregående år påbörjade behandlingen av maniska tillstånd med parathyreoidea- och kalkmedikation har fortsatt. De hittills uppnådda resultaten uppmuntra till fortsatta försök. Behandlingen av schizofreni med cardiazol ad modum v. Meduna har fortsatt i ett antal fall och i en del av dessa lett till anmärkningsvärt goda resultat. Andra fall — särskilt de mera kroniska — ha visat sig mer eller mindre refraktära mot behandlingen. Sammanfattande torde om cardiazolbehandling vid schizofreni kunna sägas att man har anledning att fortsätta de påbörjade försöken.

Tab. 1. Uppgift från Lillhagens sjukhus för år 1938 angående intagna.

	Män	Kvinnor	Summa
A. 1. <i>För vård intagna</i>	210	175	385
Därav på egen ansökan m. 50, kv. 60. S:a 110.			
2. <i>För observation enl. 4 kap. sinnessjuklagen intagna</i>	1	2	3
Därav på egen ansökan m. — kv. 1. S:a 1.			
Summa intagna	211	177	388
B. <i>För vård intagna</i> samt efter observation enl. 4 kap. ssjl. resp. undersökning enl. 6 kap. ssjl. <i>till vård överförda</i> , med frånräknande av dem, som förflyttats från sinnessjukhus tillhörigt staten eller stad som övertagit hela sin sinnessjukvård	202	168	370
C. Ånyo intagna, ej ovan under B medräknade	3	—	3
D. Under B upptagna med frånräknande av dem, som förut varit för vård intagna å sjukhus som ovan sagts	126	108	234
Därav ej förut sinnessjuka m. 104, kv. 83. S:a 187.			
E. För vård intagna, förflyttade från sjukhus som ovan sagts	5	7	12

Tab. 2. Uppgift från Lillhagens sjukhus för år 1938 angående under året avgångna samt å sjukhuset befintliga vid årets slut.

	Män	Kvinnor	Summa
I. Avgångna			
Vid intagningen ej i behov av vård (17 § ssjl.)	—	3	3
Återställda (17 § ssjl.)	16	39	55
Förbättrade (17 § ssjl.)	105	98	203
På grund av bristande utrymme eller för vård utom sjukhuset (18 § ssjl.)	33	17	50
Förflyttade till annat sinnessjukhus	24	7	31
Efter slutförd observation enligt 4 kap. ssjl.	1	2	3
Andra under året avgångna	1	—	1
Avlidna	24	20	44
Summa avgångna	204	186	390
II. Den 31 december befintliga			
För vård	593	621	1.214
Därav försöksutskrivna m. 7, kv. 70. S:a 77.			
Summa	593	621	1.214

Tab. 3. Uppgift från Lillhagens sjukhus för år 1938 angående

I. Intagna, döda samt den 31 dec. befintliga med fördelning efter sjukdomsform.

Sjukdomsform:	Intagna enl. tab. 1				Döda		Den 31 dec. befintliga	
	grupp B		grupp D		m.	kv.	m.	kv.
	m.	kv.	m.	kv.				
Manisk-depressiv sinnessjukdom, <i>Psychosis manico-depressiva</i>	2	24	—	12	1	3	10	34
Schizofren sinnessjukdom, <i>Dementia præcox, Schizophrenia</i>	71	60	38	39	11	6	484	450
Kronisk förryckthet, <i>Paranoia</i>	—	—	—	—	—	1	—	3
Epileptisk sinnessjukdom, <i>Insania epileptica</i>	2	2	1	1	1	—	8	5
Sinnessjukdom under involutionsåren och vid hög ålder:								
a) præsenil form, <i>Insania et dementia præsenilis</i>	8	20	6	12	—	4	11	51
b) senil form, <i>Dementia senilis</i>	8	10	6	10	3	3	8	25
Sinnessjukdom på grund av arteriosklerotiska förändringar, <i>Dementia arteriosclerotica</i>	1	—	1	—	3	1	2	6
Sinnessjukdom på grund av andra grövre förändringar i hjärnan, <i>Insania et dementia e læsione cerebri</i>	29	4	18	4	2	—	16	3
Sinnessjukdom på grund av syfilitisk infektion:								
a) paralytisk form, <i>Dementia paralytica</i>	8	2	5	2	1	—	17	6
b) annan form av syfilis i centrala nervsystemet, <i>Insania et dementia luetica</i>	1	2	1	2	—	—	—	2
Sinnessjukdom på grund av annan infektion, <i>Psychosis ex infectione</i>	—	4	—	2	—	1	—	4
Sinnessjukdom på grund av förgiftning av alkohol, <i>Psychosis ex intoxicatione alcoholica</i>	9	2	7	1	—	—	6	1
Sinnessjukdom på grund av annan förgiftning, <i>Psychosis ex intoxicatione</i>	1	3	1	3	1	1	—	—
Sinnessjukdom på grund av autointoxikation, <i>Psychosis ex autointoxicatione</i>	—	2	—	2	—	—	—	2
Psyko-gen sinnessjukdom:								
a) hysterisk form, <i>Hysteria</i>	—	2	—	1	—	—	—	—
b) annan form, <i>Insania per trauma mentale et per emotionem acquisitam</i>	—	9	—	7	—	—	—	4
Abnorm personlighet, <i>Psychopathia</i>	52	19	32	9	1	—	22	19
Sinnessvaghete, <i>Imbecillitas</i>	10	—	10	—	—	—	8	6
Sinnesslöhet, <i>Idiotia</i>	—	1	—	1	—	—	—	1
Vid intagningen icke sinnessjuka.....	—	2	—	—	—	—	—	—
Summa	202	168	126	108	24	20	593	621

II. Ålder vid första insjuknandet hos de enligt tab. I grupp D intagna.

	m.	kv.	S:a
Under 15 år	2	3	5
15—20 år	9	6	15
20—25 »	15	8	23
25—30 »	10	9	19
30—35 »	14	14	28
35—40 »	12	10	22
40—45 »	18	15	33
45—50 »	13	12	25
50—60 »	16	19	35
60—70 »	12	6	18
Över 70 år	5	6	11
Summa	126	108	234

Tab. 4. Uppgift från Lillhagens sjukhus för år 1938 angående orsaker, under vilkas inflytande sinnessjukdom kan anses hava uppkommit bland de enl. tab. I grupp B intagna.

Orsaker	Män	Kvinnor	Summa
Involution och ålderdom	9	28	37
Åderförkalkning	9	1	10
Syfilis i centrala nervsystemet	16	4	20
Skador å huvudet	14	2	16
Andra grövre förändringar av hjärnan (specificeras)	10	5	15
Epilepsia 1 m., 2 kv.; hundingtons chorea 1 m.; encephalit. 8 m., 3 kv.			
Infektionssjukdomar (specificeras)	1	4	5
Tbc. pulm. 1 kv.; encephalitis letharg. 1 m.; halsfluss 1 kv.; scarlatina 2 kv.			
Utmattning, inkl. kroniska konsumtionstillstånd (specificeras)	1	1	2
Överansträngning 1 m.; oro och nattvak för sjukt barn 1 kv.			
Havandeskap, barnsäng och digivning	—	10	10
Förgiftning (specificeras)	44	9	53
Spritmissbruk 37 m., 7 kv.; missbruk av narcotica och hypnotica 7 m., 2 kv.			
Psykogena moment (specificeras)	9	10	19
Makes sjukd. 1 kv.; moders sjukd. 1 m.; hustrus sjukd. 1 m.; äktenskapliga konflikter 2 m., 2 kv.; sons hastiga död 1 kv.; fästmans död 1 kv.; bruten förlovning 1 kv.; arbetslöshet 1 m.; ekonomiska svårigheter 3 kv.; psyk. trauma under vpl 1 m.; stark påfrestning i arb. 1 m.; svårt och umbäranden 1 m.; bevittnat svår förlösning 1 kv.; deltagit i spanska inbördeskriget 1 m.			
Årftlig psykopatisk belastning (sinnessjukdomar eller andra psykiska abnormtillstånd, kända i tidigare generationer i rätt uppstigande led, hos föräldrar eller deras syskon, far- och morföräldrar eller deras syskon)	44	42	86
Förekomsten av sinnessjukdom eller annat psykiskt abnormtillstånd hos den sjukas egna syskon	34	26	60

Tab. 5. Uppgift från Lillhagens sjukhus för år 1938 angående de i tab. 4 med *ärfvlig psykopatisk belastning* (hos föräldrar eller deras syskon, far- och morföräldrar eller deras syskon) angivna med fördelning efter de särskilda sjukdomsformerna.

Sjukdomsform:	Män	Kvinnor	Summa
Manisk-depressiv sinnessjukdom, <i>Psychosis manico-depressiva</i>	1	4	5
Schizofren sinnessjukdom, <i>Dementia præcox, Schizophrenia</i>	19	16	35
Sinnessjukdom under involutionsåren och vid hög ålder:			
a) præsenil form, <i>Insania et dementia præsenilis</i>	1	6	7
b) senil form, <i>Dementia senilis</i>	—	1	1
Sinnessjukdom på grund av andra grövre förändringar i hjärnan, <i>Insania et dementia e læsione cerebri</i>	1	1	2
Sinnessjukdom på grund av syfilitisk infektion: annan form av syfilis i centrala nervsystemet, <i>Insania et dementia luetica</i>	—	1	1
Sinnessjukdom på grund av förgiftning av alkohol, <i>Psychosis ex intoxicatione alcoholica</i>	3	2	5
Psykogen sinnessjukdom:			
Annan form, <i>Insania per trauma mentale et per emotionem acquisitam</i>	—	1	1
Abnorm personlighet, <i>Psychopathia</i>	14	9	23
Sinnessvaghet, <i>Imbecillitas</i>	5	—	5
Sinnesslöhet, <i>Idiotia</i>	—	1	1
Summa	44	42	86

Tab. 6. Uppgift från Lillhagens sjukhus för år 1938
angående återställda.

I. Sjukdomens bestånd hos de under året återställda.

Sjukdomsform	0—1		1—6		6—12		1—3		Mer än		Okänt	S:a		Summa- summa- rum
	månad		mån.		mån.		år		3 år			m. kv.		
	m	kv.	m	kv.	m	kv.	m	kv.	m	kv.	m	kv.	m	
Manisk-depressiv sinnessjukdom, <i>Psychosis manico-depressiva</i>	—	—	—	3	—	8	—	3	—	—	—	—	14	14
Schizofren sinnessjukdom, <i>Dementia præcox, Schizophrenia</i>	—	—	1	2	—	2	—	3	—	—	—	—	1	7
Sinnessjukdom på grund av andra grövre förändringar i hjärnan, <i>Insania et dementia e lesione cerebri</i>	1	—	—	—	1	—	3	—	1	—	—	—	6	6
Sinnessjukdom på grund av syfil- litisk infektion: b) annan form av syfilis i cen- trala nervsystemet, <i>Insania et dementia lueticæ</i>	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Sinnessjukdom på grund av annan infektion, <i>Psychosis ex infec- tione</i>	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Sinnessjukdom på grund av annan förgiftning, <i>Psychosis ex intoxi- catione</i>	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	2
Sinnessjukdom på grund av auto- intoxikation, <i>Psychosis ex autointoxicatione</i>	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—	3
Psykogen sinnessjukdom: b) annan form, <i>Insania per trauma mentale et per emo- tionem acquisitam</i>	—	—	—	2	—	1	—	6	—	1	—	—	—	10
Abnorm personlighet, <i>Psycho- pathia</i>	1	1	4	1	—	—	1	—	2	—	—	—	8	2
Summa	2	1	6	8	1	14	4	14	3	2	—	—	16	39

II. Antalet under året återställda bland de under de sista 7 åren intagna.

Den återställda intogs i förhållande till redovisningsåret eller år	6:te	5:te	4:de	3:dje	2:dra	1:sta	Redovis- ningsåret 1938
	år 1932	år 1933	år 1934	år 1935	år 1936	år 1937	
Hela antalet återställda	1	40	47	41	56	45	40
Samtliga intagna enligt tab. I grupp B	1	217	388	343	402	428	370

Tab. 7. Uppgift från Lillhagens sjukhus för år 1938 angående dödsorsaker bland avlidna.

Dödsorsak	Män	Kvinnor
Tuberculosis pulmonum	7	2
Septichæmia	1	1
Bronchopneumonia	—	4
Sepsis	—	1
Meningitis purulenta	—	1
Pneumonia ac. lobaris	—	1
Myocarditis chron.	1	1
Alii morbi mentis	—	1
Septichæmia puerperalis post partum	—	1
Gangræna pulmonis	—	1
Hæmorrhagia cerebri	—	1
Marasmus senilis	1	2
Arteriosclerosis	—	2
Ca. mammæ	—	1
Appendicitis ac.	1	—
Apoplexia cerebri	1	—
Tuberculosis ossium	1	—
Emollitio cerebri.....	1	—
Intoxicatio acuta	2	—
Nephrosclerosis	1	—
Encephalit.	1	—
Bronchitis purulenta	1	—
Proctitis chron. c. abscess. retroperitoneale	1	—
Sclerosis myocardiï.....	1	—
Pleuritis tuberculosa	1	—
Struma	1	—
Enteritis ulcerosa	1	—
Cardiosclerosis.....	1	—
Summa	24	20

Uppgift från Göteborgs stads poliklinik för sjukgymnastik och
massage angående antal behandlade patienter m. m.
under år 1938.

	Män	Kvinnor	Summa	S:a s:m
Antal behandlade patienter	1.205	908	2.113	2.113
Antal behandlingar: Massage	18.679	15.027	33.706	—
Diatermi	3.183	2.900	6.083	39.789
Antal behandlingar i medeltal pr patient	18,1	19,7	—	—
<i>De behandlades sjukdomar enligt läkareintyg:</i>				
Scolios Kyphos Lordos	1	1	2	2
Insufficiens musc. dorsi	15	24	39	—
» » genu	—	1	1	40
Musc. rheumatismus	193	202	395	—
» distorsio	44	7	51	—
» ruptura	13	19	32	478
Contractura Dupuytren	3	—	3	3
Torticollis rheumatica	2	—	2	—
» traumatica	3	—	3	5
Myit	12	18	30	30
Peritendinitis calcificans	3	6	9	—
» noncalcificans	—	5	5	14
Tendinitis	3	2	5	5
Tendovaginitis	2	3	5	5
Lumbago	139	43	182	182
Arthritis chronica	33	40	73	—
» deformans	38	61	99	—
» spondylosis	7	5	12	—
» post. g. c.	3	1	4	—
» malun coxæ	13	23	36	—
» spondylosis deformans	24	8	32	—
» chondromalac. genu bil.	—	3	3	259
Polyarthrit	30	45	75	75
Capsulitis epicondylitis	2	4	6	6
Periarthrit	36	28	64	64
Hydrops genu	5	7	12	12
Gonitis traumatica	11	12	23	23
Synovitis	1	4	5	5
Myositis ossificans	—	1	1	1
Bursitis subdeltoidæ	4	1	5	5
Pes plano valgus	2	4	6	6
Neuralgia: Supra et Infra orbitalis	3	3	6	—
Trigeminus	—	1	1	—
Intercostalis	3	—	3	—
Occipitalis	1	3	4	—
Ischiadica	105	48	153	—
Cruris et anticruris	6	4	10	—
Plexus brachialis	12	13	25	202
Neuritis: Plexus brachialis	20	27	47	—
Cruris et anticruris	3	6	9	—
Medianus	1	—	1	57
Polyneurit (ethyl)	2	1	3	3
Yrkesneurit	—	2	2	2
Neurosis	—	2	2	2
Psychoneurosis	3	19	22	22

	Män	Kvinnor	Summa	S:a s:m
Cephalalgia	15	26	41	41
Obstipatio	1	2	3	3
Asthma	—	1	1	1
Paresis: Nervi Facialis	7	6	13	—
Plexus brachialis	1	1	2	—
Peroneus	1	—	1	—
Radialis	3	—	3	—
Medianus	1	—	1	—
Ulnaris	1	—	1	21
Cellulit	—	1	1	1
Efterbehandling av: Fractura	28	36	64	—
Luxation	5	5	10	—
Distorsion	120	47	167	—
Contusion	166	43	209	—
Sclérose en plaques	1	—	1	—
Thrombo-phlebitis	2	—	2	—
Thrombos cruris et anticruris	2	6	8	—
Hemiplegia	4	8	12	—
Fissura	3	2	5	—
Rupt. lig. collaterale + cruciata	1	—	1	—
Poliomyelitis	1	—	1	—
Vulnus perf. gen. sin.	3	—	3	—
» contus. hæmatoma	1	—	1	—
Hjärtsjukdom	—	1	1	—
Cirkulationsrubbnig	3	4	7	—
Senruptura	1	—	1	493
Ödem	2	1	3	3
Status post laceratio dig.	2	—	2	2
Adipositas dolorosa	—	1	1	1
Contractura incipiens dig. IV et III man. dextr.	—	1	1	1
Hæmatoma	1	1	2	2
Meniscuskada	1	1	2	2
Smärtor i bukväggen	1	—	1	1
Knäskada	4	—	4	4
Stelhet efter knäledsoperation	1	—	1	1
Coccygodymi	2	1	3	3
Årrskada	1	—	1	1
Hypertonia	1	1	2	2
Olecranonsporre	1	—	1	1
Condromalacia patellæ	1	1	2	2
Compressio	9	—	9	9
Arterioscleros	—	1	1	1
Följd av explosionsolycka (amputation)	1	—	1	1
Organisk nervsjukdom	1	2	3	3
Förhårdnad å v. tumme	1	—	1	1
Konvalescens efter sänkläge	1	—	1	1
Kapselskrumpning å bägge skulderlederna	1	—	1	1
Insomnia	—	1	1	1
Sinusit	1	—	1	1
Summa	1.205	908	—	2.113

Uppgift ang. verksamheten å tandpoliklinikerna vid Järntorget och Drottningtorget under år 1938.

Utgifter och inkomster.

	Tandpolikliniken vid Järntorget			Tandpolikliniken vid Drottningtorget		
	Kronor	Pr behandling öre	Pr arbetstimma öre	Kronor	Pr behandling öre	Pr arbetstimma öre
Utgifter under år 1938.						
Avlöningar, arvoden o. d.	131.137:74	391,4	883,8	131.939:61	385,7	944,7
Ersättning för arbetskläder	746:55	2,2	5,0	759:13	2,2	5,4
Hyror	7.500:—	22,4	50,6	10.500:—	30,7	75,2
Inventariers inköp och underhåll	4.432:99	13,2	29,9	7.597:54	22,2	54,4
Belysning, bränsle m. m.	3.240:62	9,7	21,9	3.199:80	9,4	22,9
Skriv- och tryckningskostnader	1.217:15	3,6	8,2	687:08	2,0	4,9
Kostnader för laboratoriearbeten	12.098:85	36,1	81,5	17.132:42	50,1	122,7
Förbrukningsartiklar för tandvården	7.882:80	23,6	53,1	7.786:12	22,8	55,8
Forselkostnader	15:—	—	0,1	252:50	0,7	1,8
Kostnader av flera slag	802:87	2,4	5,4	800:80	2,3	5,7
	169.074:57	504,6	1.139,5	180.655:—	528,1	1.293,5
Ränta å inventariers bokförda värde	1.392:50	4,2	9,3	1.463:25	4,3	10,5
	170.467:07	508,8	1.148,8	182.118:25	532,4	1.304,0
Överskott	23.272:13	69,4	156,9	27.439:75	80,2	196,5
Summa	193.739:20	578,2	1.305,7	209.558:—	612,6	1.500,5
Inkomster under år 1938.						
Patientavgifter	162.079:60	483,7	1.092,3	186.050:—	543,9	1.332,2
Ersättning från sjukhusdirektionen för tandvård åt medellösa	31.659:60	94,5	213,4	23.508:—	68,7	168,3
Summa	193.739:20	578,2	1.305,7	209.558:—	612,6	1.500,5

Antalet patienter och besök.

	Tandpolikliniken vid Järntorget	Tandpolikliniken vid Drottningtorget
Fasta patienter.		
Antal patienter	5.022	4.819
Antal besök	30.155	32.668
Tillfälliga patienter.		
Antal patienter	c:a 2.500	c:a 1.200
Antal besök	3.352	1.538
Antal upprättade kostnadsförslag	4.250	4.112

Hel- och delbetalande ävensom fria patienter.

	Betalande patienter			Patienter med 25% rabatt			Kostnadsfritt fullt behandlade patienter			Kostnadsfritt munhygieniskt behandlade patienter			Summa	
	Antal	Debet	Kredit	Antal	Debet	Kredit	Antal	Debet	Kredit	Antal	Debet	Kredit	Debet	Kredit
<i>Tandpol. vid Järntorget.</i>														
Patienter, som avslutats	2.352	102.893:50	102.787:50	725	17.632:—	17.632:—	461	24.973:—	1.657:60	164	3.412:—	89:—	148.910:50	122.166:10
Patienter, som avbrutit behandlingen	1.147	26.050:—	25.979:—	42	607:—	607:—	50	1.836:—	97:—	81	1.239:—	170:—	29.732:—	26.853:—
	3.499	128.943:50	128.766:50	767	18.239:—	18.239:—	511	26.809:—	1.754:60	245	4.651:—	259:—	178.642:50	149.019:10
<i>Tandpol. vid Drottningtorget.</i>														
Patienter, som avslutats	3.233	129.858:—	129.720:—	354	10.263:—	10.263:—	314	18.725:—	1.479:—	86	2.199:—	14:—	161.045:—	141.476:—
Patienter, som avbrutit behandlingen	756	25.018:—	24.750:—	5	33:—	33:—	29	1.185:—	93:—	42	1.088:—	23:—	27.324:—	24.899:—
	3.989	154.876:—	154.470:—	359	10.296:—	10.296:—	343	19.910:—	1.572:—	128	3.287:—	37:—	188.369:—	166.375:—

Uppgift över utförda behandlingar.

	Tandpoli- kliniken vid Järntorget	Tandpoli- kliniken vid Drottningt.
Extraktion utan injektion	522	643
» med »	8.859	7.339
Käkplastik	9	—
Rotspetsresektion	7	6
Cystaoperation	8	4
Paradentosbehandling (antal behandl.)	1.820	1.674
Röntgen (antal fall)	1.966	1.026
Rotbehandlingar	2.708	2.351
Amalgamfyllningar (av olika slag)	11.643	13.227
Amalgamkronor	394	497
Silikatfyllningar	3.102	3.626
Stifttänder	199	281
Guldinlägg	296	305
Guldkronor	69	84
Porslinsfyllningar	20	42
Jacketkronor	11	64
Guldbryggor: antal bryggled	84	120
» bryggor	22	58
Helprotés	152	107
Hel överkäksprotés	146	88
Hel underkäksprotés	26	35
Partiell överkäksprotés	157	71
Partiell underkäksprotés	110	68

Den polikliniska vården.

	Antal	
	patienter	besök
<i>Polikliniker i Sociala huset:</i>		
Gynekologiska polikliniken	606	1.536
Polikliniken för öron-, näs- och halssjukdomar	1.733	6.343
Polikliniken för ögonsjukdomar	529	760
Polikliniken för psykiskt sjuka ²⁾	—	5.541
<i>Sahlgrenska sjukhusets polikliniker:</i>		
Medicinska avdelningarna	4.884	25.683
Kirurgiska avdelningarna	15.563	77.165
Öronavdelningen.....	7.977	31.014
Ögonavdelningen	6.822	14.663
Röntgendiagnostiska avdelningen	9.242	—
(Samtl. undersökningar vid röntgendiagn. avdeln.	25.188)	—
Radiologiska avdelningen	3.575	—
Psykiatriska avdelningen ¹⁾	—	1.528
Rådgivningsbyrån för uppfostringsfrågor ¹⁾	66	238
<i>Barnsjukhusets polikliniker:</i>		
Medicinska avdelningen	3.623	—
Kirurgiska avdelningen	3.226	—
Rådgivningsbyrån för uppfostringsfrågor ²⁾	218	895
<i>Barnbördshusets polikliniker:</i>		
Polikliniken för förlossnings- och kvinnsjukdomar	4.035	16.179
Rådfrågningsbyrån för födelsekontroll	22	51
<i>Ekmanska sjukhusets poliklinik</i>	3.290	11.009
<i>Kirurgiska polikliniken vid Stigbergstorget</i>	3.166	15.700
<i>Kirurgiska polikliniken i Lundby</i>	3.496	16.977
<i>Kirurgiska polikliniken i Redbergslid</i>	2.120	8.933
<i>Polikliniken för sjukgymnastik och massage</i> ³⁾	—	—
<i>Tandpoliklinikerna vid Järntorget och Drottningtorget</i> ³⁾	—	—

¹⁾ Under tiden 1/10—31/12 1938. (Rådgivningsbyrån tidigare förlagd till Barnsjukhuset.)

²⁾ » » 1/1—30/9 »

³⁾ Uppgifter rörande verksamheten vid polikliniken för sjukgymnastik och massage samt tandpoliklinikerna vid Järntorget och Drottningtorget återfinnas på sid. 276 resp. 278.

Vetenskapliga arbeten.

Följande vetenskapliga arbeten ha av vid sjukhusen anställda läkare utgivits i tryck under år 1938.

Sahlgrenska sjukhuset.

Kir. avd. II.

Brattström, Erik: Kirurgien och det vegetativa nervsystemet. Med. förenings tidskr. nr 1.

Operationsindikationer vid ulcus ventriculi sive duodeni. Sv. läkartidn. nr 21.

Fyrtio fall av extraperitonealt kejsarsnitt. Nord. med. tidskr. nr 16.

Ein Fall von Diabetes traumat. und Gravidität. Acta obstetr. et gynec. vol. XVIII, fasc. 3.

Ögonavdelningen.

Rosengren, Bengt: Über die Behandlung der Netzhautablösung mittels Diathermie und Luftinjektion in den Glaskörper. Acta ophtalm. 1938.

Results of treatment of detachment of the retina with diathermy and injection of air into the vitreous. Acta ophtalm. 1938.

En metod att skydda bulben vid radiumbehandling av ögonlockscancer. Hygiea 1938.

Metodiken vid intrakapsulär operation av starr. Hygiea 1938.

Fall av keratitis neuroparalytica behandlat med diathermibränning av tårpunkterna. Hygiea 1938.

Om intrakapsulär operation av starr. Sv. läkartidn. 1938.

Andersson, Einar: Ist eine Perforation der Bulbuskapsel erforderlich für das Entstehen von sympathischer Ophtalmie? Acta ophtalm. 1938.

Barnsjukhuset.

Med. avd.

Wallgren, Arvid: Hjärtförändringar hos barn med spasmofili. Sv. läkartidn. nr 16.

Några synpunkter på s. k. fri kost vid barndiabetes. Sv. läkartidn. nr 16.

46:te tyska pedriatiska kongressen 1938. Nord. med. tidskr. bd 15.

Hæmorrhagisk diates hos nyfödd. Sv. läkartidn.

Fall av kolhydratdystrofi. Sv. läkartidn.

Några medicinska synpunkter på mödrahjälpen. Tidskr. f. barnavård och ungdomsskydd nr 3.

Rheumatic Erythema Nodosum. Amer. journ. of diseases of children vol. 55.

Referat über das nordische pädiatrische Schrifttum 1937. Kinderärztliche Praxis Bd 9.

Über das Ansteckungsvermögen der Kindertuberkulose. Atti del IV Congresso internazionale di Pediatria. Rom. 1937.

Erythema Nodosum and Pulmonary Tuberculosis. The Lancet, Febr. 12.

Hans Christian Jacobæus. Deutsche med. Wo.-schr. Nr 5.

Medicinska synpunkter på s. k. halvöppen barnavårdsverksamhet och vård av barn på sommarkolonier. Statens off. utredn. 1938: 20.

Pulmonary Tuberculosis. Relation of Childhood Infection to the Disease in Adults. The Lancet, Febr. 19.

Le traitement des affections pulmonaires aiguës. La vie medical no. 24.

Tuberculosis in Childhood. Nelsons Loose Leaf Medicine, New York.

Om hopade fall av Pfeiffermeningiter. Nord. med. tidskr. nr 18.

Fall av grav anemi med »Lückenschädel». Nord. med. tidskr. nr 18.

Fall av paroxysmal takychardi. Nord. med. tidskr. nr 18.

Wallgren, Arvid och Winblad, Sten:

Congenital Heart-Block. Acta pediatri. bd 20.

Blume, Nils: Om sänkningsreaktionens förhållande vid några infektioner i barneåren. Sv. läkartidn. nr 37.

Brodin, Åke: Lipodystrophia progressiva. Sv. läkartidn.

Oförutsedd risk vid BMB-bestämning ad modum Krogh. Sv. läkartidn.

Fall av hypofystumör. Nord. med. tidskr. nr 18.

Cedergren, Gösta: Barnavårdscentralernas inverkan på morbiditeten bland spädbarnen i Göteborg åren 1933—1937. Sv. läkartidn. nr 41.

Gezelius, Göran: Lungsarkom hos tre veckor gammalt barn. Sv. läkartidn.

Två fall av metapneumonisk lungabscess. Sv. läkartidn.

Hönsäggvitereaktionen vid spädbarnseksem. Sv. läkartidn. sid. 484.

Anemien vid akut reumatisk feber. Sv. läkartidn. nr 23.

Rakit bland lappbarn. Nord. med. tidskr. nr 18.

- Holmdahl, Kurt*: Fall av sekundär lungtuberkulos. (Rundherden). Sv. läkartidn.
- Ljungberg, Gösta*: Fall av tuberkulider. Sv. läkartidn.
- Nathorst, Herbert*: Fall av Erythema annulare. Sv. läkartidn.
- Nordenskjöld, Anna*: A case of Primary Tuberculosis in the Vulva, in Association with Erythema nodosum. Acta paediatr. bd 20.
- Ramhult, Alvar*: Levercirros efter icterus catarrhalis. Sv. läkartidn. nr 23.
- Rohlin, Sven*: Tuberkulinundersökningar på barn i olika åldrar. Sv. läkartidn. nr 34.
- Selander, Per*: Några atypiska kliniska sjukdomsbilder vid akut hepatit. Sv. läkartidn.
- Intrakraniella komplikationer vid akut pneumoni och pertussis. Sv. läkartidn. nr 23.
- Ett fall av Sturge-Webers sjukdom. Nord. med. tidskr. nr 18.
- v. Sydow, Gert*: Tvenne syskonpar med »tyfobacillos». Sv. läkartidn. nr 23.
- Komjölksidiosynkrasi. Nord. med. tidskr. nr 18.
- Thysell, Torsten*: Fall av chondrodystrofi. Sv. läkartidn. nr 23.
- Försök till etiologisk analys av sinnesslöa barn. Nord. med. tidskr. nr 18.

Barnbördshuset.

- Jerlov, E.*: Développement de la polyclinique de la Maternité de Gothenbourg, ses principes de travail actuels ainsi qu'un essai de jugement sur les résultats obtenus. Acta obstetr. et gynec. scand. vol. XVII, fasc. 3.
- Om kvinnans övergångsålder. Jordemodern. Sv. barnmorskeförbundets tidskr. juni 1938.
- Block, Erik*: Über manuelle Lösung der Placenta und intrauterine Revision post Partum. Acta obstetr. et gynec. scand. vol. XVII, fasc. 3, 1937.
- Hedström, V. och Westberg, V.*: Något om histidinuri och histidinreaktionens betydelse för påvisande av graviditet. Nord. med. tidskr. 15: 173—175, 1938.

Renströmska sjukhuset.

- Vallentin, G.*: Indikationer för thoracoplastik vid lungtuberkulos. Nord. med. tidskr. 1938: 16.
- Berg, G.*: Fall av spontan pneumothorax vid s. k. cystlunga. Sv. läkartidn. 1938.

af *Ekenstam, H.*: Fall av kronisk miliaris. Nord. med. tidskr. 1938.

Två fall av spontan hæmopneumothorax. Sv. läkartidn. 1938.

Lundberg, S., Einige Erfahrungen mit der Entwicklung der Thorakoplastiktechnik. Acta tuberc. scand. 1938, vol. XII, fasc. 4.

Tekniken vid thoracoplastikoperationer. Nord. med. tidskr. 1938: 16.

Lillhagens sjukhus.

Backlin, Eric: Bedömning och behandling av sinnessjuka och psykiskt abnorma brottslingar. Sv. föreningens för psykisk hälsovård småskr. nr 11.

Bidrag till frågan om den feberbehandlade paralysens straffrättsliga bedömande. I Festskrift tillägnad prof. O. Kinberg, Sv. läkartidn. 1938.

Hedenberg, Sven: Van Gogh. Om hans sjukdom och konst. Sv. läkartidn.

Episodisk förvirring hos en industriarbetare i samband med överansträngning. Intoxikation? I Festskrift tillägnad prof. O. Kinberg.

Knöös, Helge: Havandeskap och brottslighet. I Festskrift tillägnad prof. O. Kinberg.

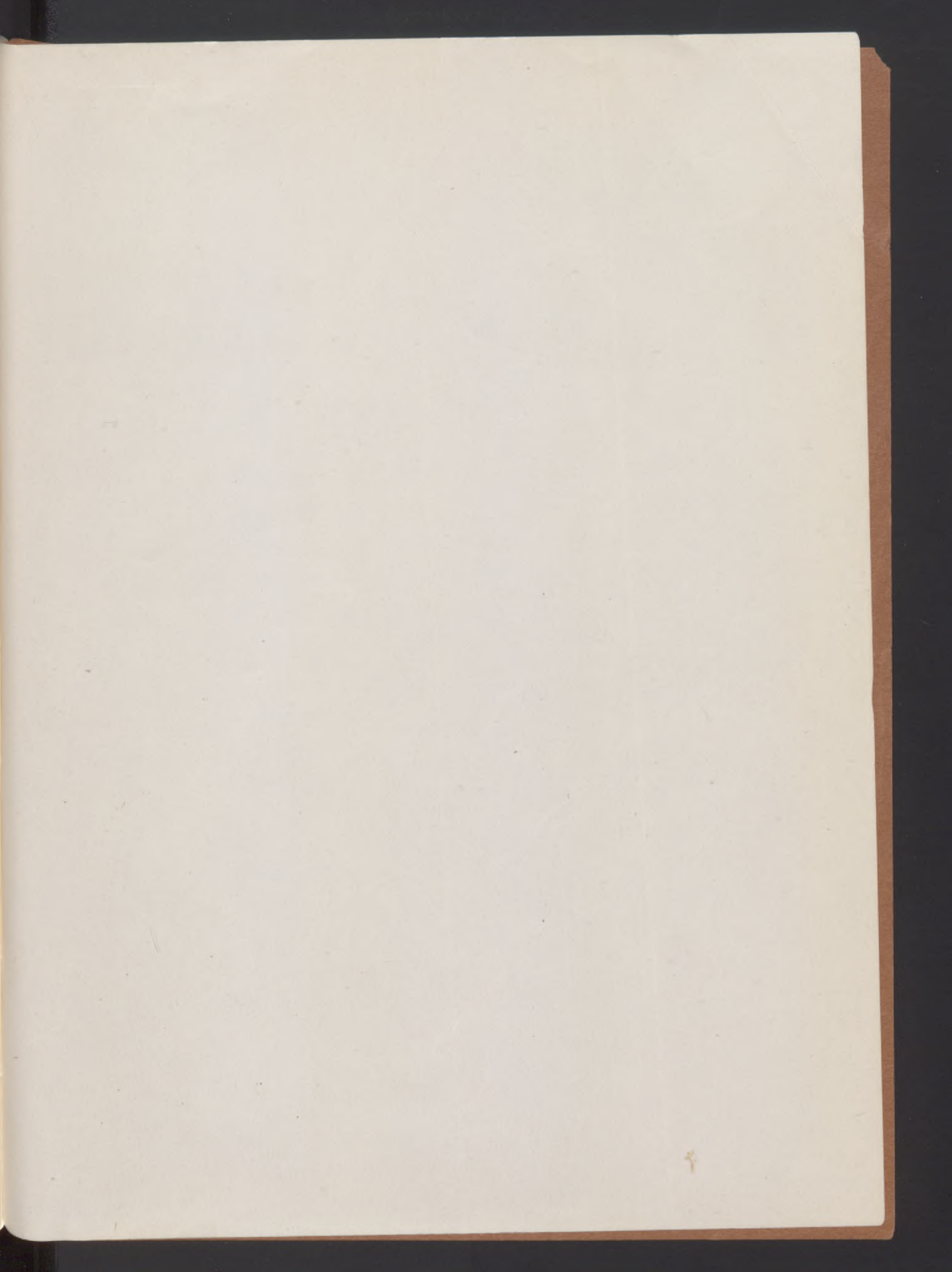
Aktuella reformförslag inom alkoholistvården. Tirfing 1938.

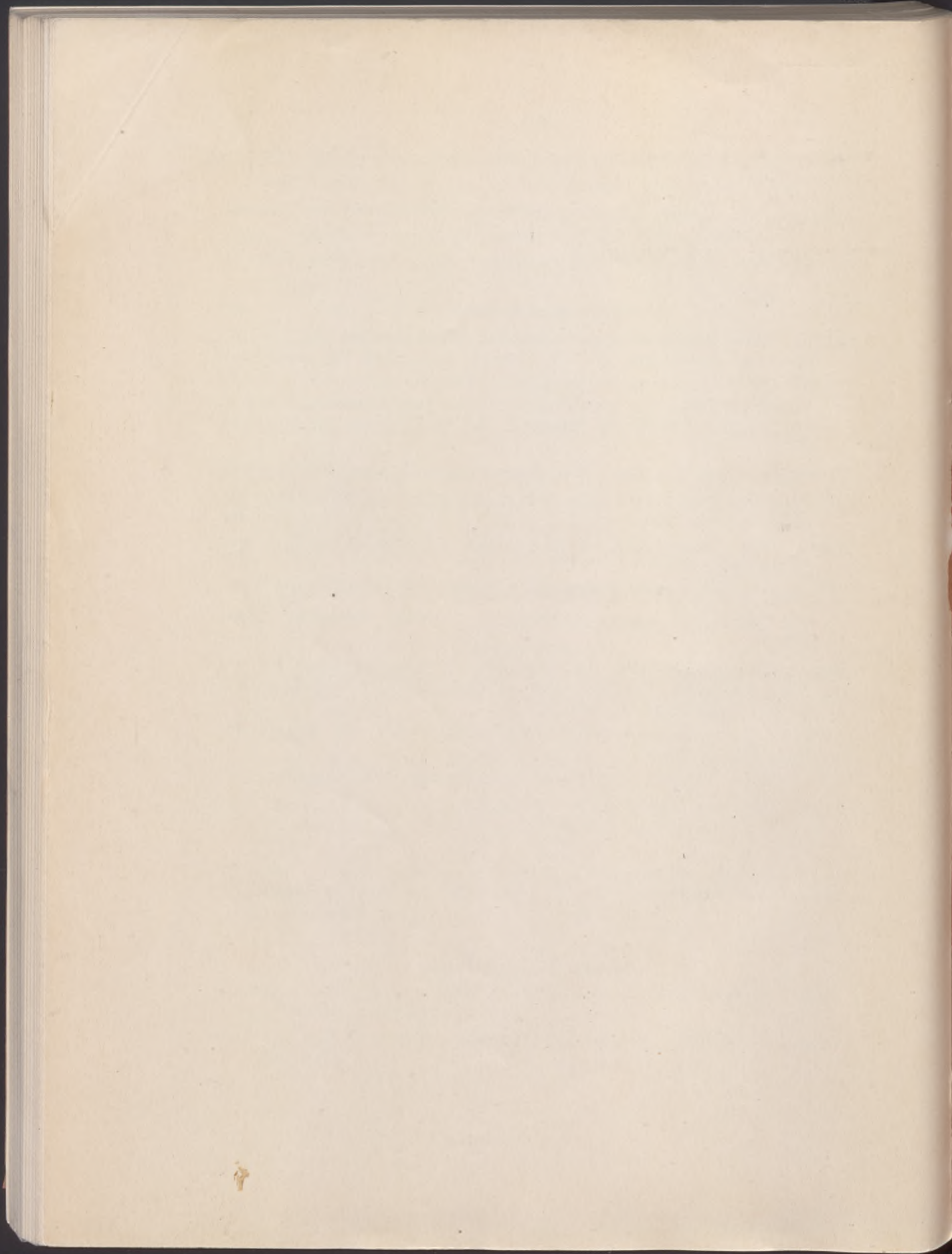
Till frågan om ungdomskriminaliteten i Sverige. Socialmed. tidskr. 1938.

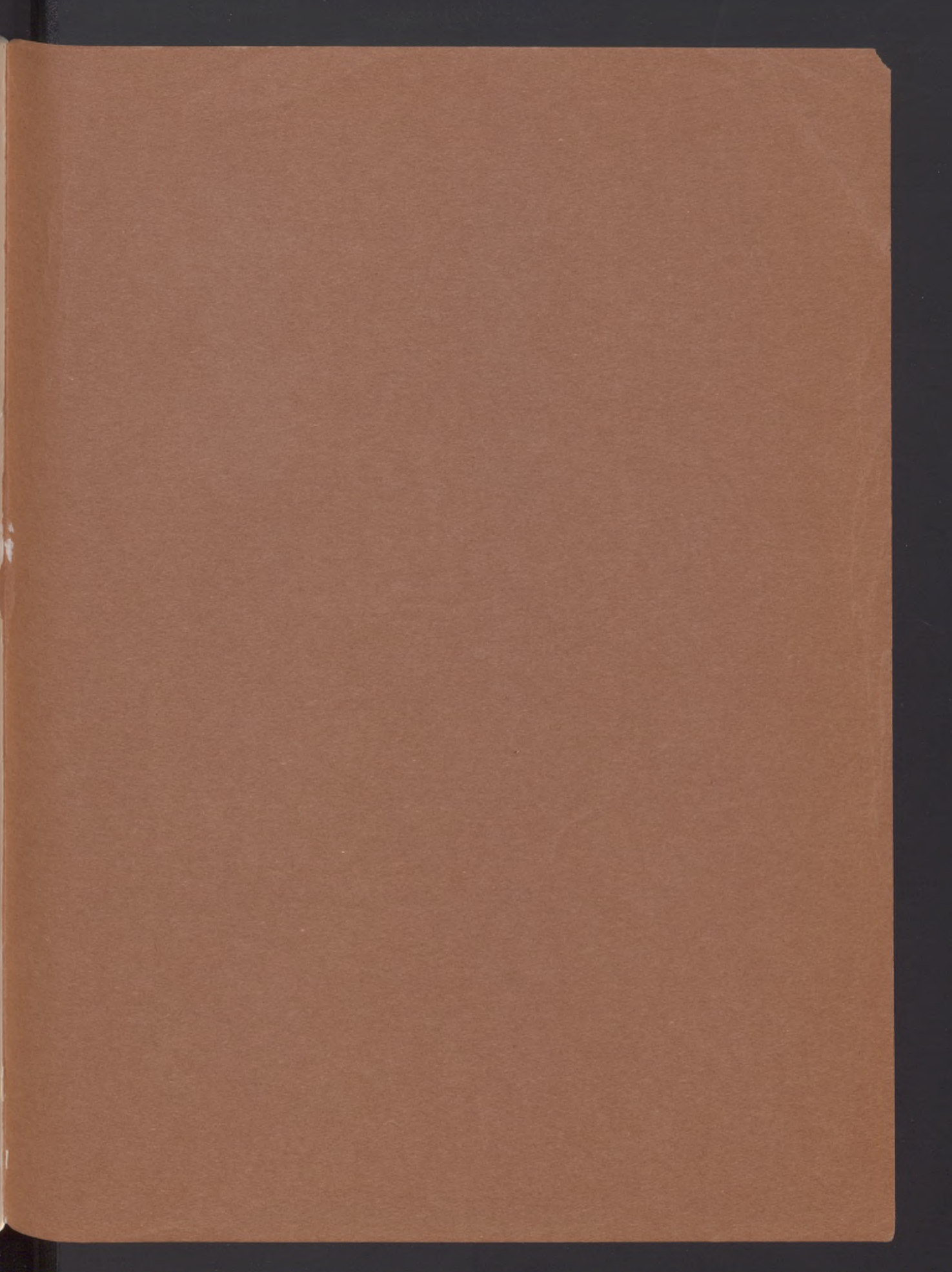
Regnér, Elis: Studien über die elektrische Nervenregbarkeit bei manisch-depressiver Psychose ohne und mit Parathyreoidea-Kalk-Medikation. Acta psych. et neurol.

Ett fall av upprepade infektiösa amentiaattacker med kataton slutbild. Sv. läkartidn.

White, Gayler: Ett fall av psykos efter skalltrauma. Sv. läkartidn.

CÖTEBORG
A. LINDGREN & SÖNERS BOKTRYCKERI
1939

